

༡༡། རྒྱུ་ལོར་ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་

བྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༥ ནས་ཉིན་གཉིས་རིང་

དེང་དུས་བོད་རིགས་ན་གཞོན་ནམས་

ལ་ནང་ཆོས་རོ་སློང་སྦྱལ་

བ་བཞུགས་

སོ།།

སྐུ་བཅར་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་མིང་གྲུ་ཆང་གི་

ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་པར་སྐྱུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རི་སྒྲོན་སྤྱི་ཤིང་ཞོ་རྒྱུ་

སྐྱེ་བཅར་ནཱ་པར་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་མྱིང་གྲུ་ཆང་གི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་
དཔར་བསྐྱབ་དང་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །
ནཱ་གྲུ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བར་ཐངས་དང་ལོར་དེབ་གངས་ ༡༠༠༠ དང་།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བར་ཐངས་གཉིས་བར་ཐེ་ཐན་ནང་བའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་དེབ་གངས་ ༡༠༠༠༠ །

འབྲེལ་ཡུལ་ཞལ་བྱང་།

NAMGYAL MONASTERY

P.O. Mcleod Ganj-176219

Dharamsala Distt Kangra (H.P.) INDIA

Tel: 01892-221492 Fax: 01892-221410

Off: 91+92184-14777/ 92184-15777

E-mail: namgyalmonastery@gmail.com

www.namgyalmonastery.org

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྒྲིའི་ཡང་།

SJRB-0132

ནམ་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་གི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༡༩༩༥ ལྷ་ ༥ པར་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།

༡༩༩༩ ལྷ་ ༧ པར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

སྐྱུ་མཚན་དཔེ་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་བཞད། །
གསུང་ཚངས་དབྱངས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་བྱལ། །
ཐུགས་བྱམས་བཅེས་འགྲོ་ཀུན་བུ་བཞིན་སྐྱོང་། །
མགོན་ཆེན་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཚོ་རྒྱལ། །

དཀར་ཆག

ཕབ་རྒྱུར་ཞུ་བ་པོའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ།	༡
ཉིན་དང་པོའི་བཀའ་སློབ།	༡
ནང་ཆོས་ཀྱིས་འཇམ་སྤྱིང་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཚུལ།	༡
ང་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་སྐོར།	༡༢
བདག་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐོར།	༢༤
ནང་པས་བདག་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ།	༣༤
བདག་ལ་མཐའ་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐོར།	༤༠
ཉིན་དང་པོའི་ཁྱི་བ་དང་བཀའ་ལན།	༤༡
ཁྱི་དེ་པ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་སྐོར།	༤༡
བཀའ་བསྟུ་དང་འཁོར་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ཀྱི་སྐོར།	༤༢
རྒྱ་གར་ནང་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཁྱི་གང་ཡིན་སྐོར།	༥༤
ལུས་སེམས་ལྟར་བདག་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་མེད་སྐོར།	༥༥
ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་བྱང་བའི་རིགས་པ་བཞིའི་སྐོར།	༥༦
ཉིན་གཉིས་པའི་བཀའ་སློབ།	༦༢
ནང་ཆོས་ལ་སློབ་གཉེན་བྱེད་གལ་ཆེ་ཚུལ་སྐོར།	༦༢
ཁྱུ་བ་མཐའི་གཞུང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་གལ་ཆེ་ཚུལ་སྐོར།	༦༧
རིགས་ལམ་སློབ་གཉེན་དགོས་རྒྱུའི་ཐུགས་རེ་ལྟགས་ཆེ་གནང་བ།	༧༤

བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོར།..... ༡༠༠

འདུས་བྱས་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྟོར།..... ༡༡༩

བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་སྟོར།..... ༡༣༠

ཉིན་གཉིས་པའི་དྲི་བ་དང་བཀའ་ལན།..... ༡༥༣

འཆོ་བ་མེད་པ་དང་འཆོ་བའི་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་སྟོར།..... ༡༥༣

བཅེ་བས་པོངས་པར་ཆོས་ཀྱིས་ཞི་བདེ་སྐྱེན་ཐབས་སྟོར།..... ༡༦༧

སེམས་ལ་སེམས་ལས་ལྷགས་སུ་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་སྟོར།..... ༡༧༥

ཡར་མཆོད་མར་སྐྱིན་གྱི་དགེ་འབྲས་གང་ཞིག་ཆེ་མིན་སྟོར།..... ༡༧༧

ལྟ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་གནས་བཅས་ཀྱི་བྱད་པར།..... ༡༩༠

སེམས་གཙོ་སྤྱོད་བ་དང་། དངོས་གཙོ་སྤྱོད་བའི་བྱད་པར།..... ༡༩༩

ཕབ་སྐྱར་ལུ་བ་པའི་སྒྲོན་སྒྲེང་།

༢༡། །གངས་ལྗོངས་ཆོས་སྡིང་བྱང་གི་ཁྲོན་མེད་པའི་དབུ་ལཁིད། རྒྱལ་ཀུན་སྤྱིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་སྒོམ་བཙུན་དུར་སྤྲིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་བ། བགྲང་ཡས་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་རྒྱམ་གཟུགས་གོ་ལའི་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་བའི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ། ལྷར་བཅས་སྤྱིད་ཞིའི་གཙུག་ཁྱོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཡར་བྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཅིང་གཟིགས་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཆོས་ ༥ ལས་བཟུང་ཉིན་གངས་གཉིས་རིང་བཞུགས་སྐར་ད་སྟེང་བོད་བླུག་ཁྱིམ་སྟེར་རྒྱ་གར་འབགས་ཡུལ་གྱི་མཐོ་སློབ་ཁག་དང་། ཨ་རི་དང་། ཁེ་ཏོ་ཀ། ཨོ་སི་ཏོ་ལི་ཡ། བལ་ཡུལ་བཅས་ས་གནས་དང་མཐོ་སློབ་མི་འདྲ་བའི་བོད་རིགས་ན་གཞོན་སློབ་གཉེར་བ་གཙོ་བྱུང་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་དམ་ཆོས་བདུད་རྩི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དད་ལྡན་ཆོས་ལུ་བ་སྟོང་ཤག་མང་པོར་ལྷ་ལོ་ལྷར་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རོ་སྟོད་སྤྱིང་གི་ནོར་བུ་ལྷ་བུ་གོ་བདེ་ཟབ་གསལ་ཡིད་ལ་སྤྲིན་པར་སྐྱལ་གནང་མཛད་པ་དང་།

དཔེགས་བསལ་གྱི་གསུང་ཆོས་འདི་ཉིད་སྐལ་བའི་སྐབས་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་སྐལ་བཟང་གོ་སྐབས་ཀྱང་གསོལ་སྐལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་དབྱིན་སྐད་དང་རྒྱ་སྐད་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསུང་བསྐྱར་གནང་བ་མ་ཟད། བཞུགས་སྐར་ད་སའི་ཉེ་འདབས་ཡོངས་ལ་རྒྱང་འཕྲིན་ཐོག་ཐད་གཏོང་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་སྐབས་དེར་འཛམ་སྤིང་ཡོངས་ལ་བྱ་རྒྱའི་ཐོག་ཐད་གཏོང་གི་མཐུན་ཆེན་བསྐྱར་བས་འཛམ་སྤིང་ཤར་ཏུ་བ་ཀུན་ནས་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཛལ་ཞལ་གསུང་བཟང་ལ་རེ་བའི་དམ་ཆོས་བདུད་རྩི་དོན་གཉེར་གྱི་མི་མང་ཁྱིམ་མང་པོས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་ཞལ་བཟང་མཛལ་ཞིང་། གསུང་བཟང་ལ་ཡོངས་

ལུ་སྟོན་ཐུབ་པ་བྱུང་སྟེ་མིག་དང་ན་བའི་བདུད་ཅི་དམ་པར་གྱུར་ཡོད།

དེ་ཡང་རལ་བ་བདག་གི་དོ་བོ་དང་། བདག་ལ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་ཡོད་མེད། རྒྱ་ལྟམ་རྟེན་འབྱུང་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་འབྲལ་ཡུན་གྱི་སྒྲུང་དོར་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སྟོབ་སོགས་ཡིད་གཏུང་སེལ་བའི་བདུད་ཅི་དང་། མོངས་ཐུན་སེལ་བའི་སྟོན་མེ། ཤེས་རིག་གི་སྟོ་བརྒྱ་འབྲེད་པའི་ཐྲེ་མིག་ལྟ་བུ་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་དོན་གྱི་སྟིང་ཞོར་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཟབ་གསལ་ལོ་བདེ་ཡིད་ལ་འབྱུག་ཆེ་བའི་ལེགས་པ་བཤད་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་ཆོས་འདི་ཉིད་སྟོན་སྟོལ་མཛད་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་ཡ་བོར་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རང་རིགས་ན་གཞོན་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ནང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ནང་བ་ཞིག་གྲེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ནང་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་འཆད་ཉན་གྲེད་གལ་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པར་བྱུང་མཐའི་གཞུང་ལུགས་དང་། ཡང་སྟོས་རིགས་ལམ་སྟོབ་གཉེར་གྲེད་དགོས་པའི་ཐུགས་རེ་ལུགས་ཆེ་གནང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རང་རང་གི་འབྲལ་ལུགས་རྒྱུ་གསུམ་དང་བཅས་པར་དགེ་ལན་རྒྱབས་ཆེན་ཡོང་བའི་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སྟོབ་ཀྱང་བཀའ་འདི་ཆེ་གནང་མཛད་ཡོད།

དེ་ལྟར་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཉིད་བརྩུད་གཅིག་ཏུ་བརྩས་པའི་སྟིང་ཞོར་གྱི་བཀའ་ཆོས་འདི་ཉིད་ཡིག་ཐོག་ཏུ་པབ་སྟེ་པར་བསྐྱུན་ཞུ་ཐུབ་ན་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྟོ་སྟོག་མི་ཐུབ་པའི་སྟེ་བོའི་རིགས་ལ་བལྟ་བདེ་དོན་བཟང་གིས་སྤྲུག་པའི་ལམ་ནས་དོན་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་ཡོང་རྒྱུར་གཏོན་མི་ཟ་བས། ཀུན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་མཛད་མཁན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱ་གཏེར་གྱི་འབབ་རྒྱུ་ཟམ་མ་ཆད་པ་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་སྟོན་སྟིང་དུ་བཅངས་ནས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་པབ་པ་ཡིན་ལ། ལས་དོན་འདི་ཐོག་སྐྱ་སྐྱེར་སྐྱ་ཞབས་བྱམས་བསྟན་ལགས་དང་། རྣམ་ཐུང་དགེ་བ་ཤེས་སྟོ་བཟང་བྲགས་པ་ལགས་ལྟུང་ནས་ཞུ་དག་ངས་འཁོངས་དང་། ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སྟོབ་ཆེ་གནང་མཛད་པར་གུས་པས་སྟིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྩེ་བཀའ་འདི་སྟོན་མཛད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

འདི་ཡི་བྱིན་མཁུས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བའི་མགོན་སྐུ་བས། རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མེ་ཉོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐུལ། འཕགས་མཆོག་སྐུ་རས་གཟིགས་མི་ཡི་རྣམ་པར་
 རོལ་བ་ལགོང་ས་ལསྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཐའ་ལྷན་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དང་དབྱང་
 གཉིན་དམ་པར་སྐྱ་ཆེ་ལཞབས་བད་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རོ་བོར་བརྟན་
 ཅིང་། ལྷབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་ལྟོན་གྱིས་འབྲུག་པ་དང་། རང་ཅག་ཁ་བ་
 གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་རིང་ནས་སྤྱིང་ལ་བརྟག་པའི་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་བདེན་
 མཐའ་སྐུར་དུ་གསལ་ནས་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་སྐུལ་བཟང་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སུ་
 སྦྱོད་པ་དང་། ལགོང་ས་ལསྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རི་བོ་བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་
 ཁང་ཆེན་པོ་ཕོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལའི་མི་འཛིགས་གདོང་ལྡས་བཞེགས་པའི་སེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་
 ལཞབས་སོར་འཁོད་ནས་ཆོལ་གསུམ་བོད་འབངས་རྣམས་ཟབ་གསལ་གསུང་བཟང་ལ་ལོངས་སུ་
 སྦྱོད་ཐུབ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་བྱ་རྣམས་མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སུ་བགྲོད་པའི་ལེགས་
 བྱས་ཀྱན་ཏུ་བརྟན་པའི་སློན་འདུན་དང་བཅས།

རྣམ་ཐུའི་བོད་རྒྱུད་དང་བོད་དགེ་གཅིག་ལྟོགས་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་བས་བྱི་ལོ་
 ༡༠༠༩ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༠ དགེ་བར།

བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལོ་རྒྱུས་

ཉིན་དང་པོའི་བཀའ་སྒྲིབ།

ནང་ཆོས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་པན་ཐོགས་ཚུལ།

ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཐོག་མར་དེ་རིང་འདིར་
འཛོམས་པའི་སློབ་ཕྲུག་གི་ནང་སྤྱོད་པའི་གསར་པ་ཆོ་ལག་པ་རྒྱུངས་དང་ཞེས་
ཐུགས་ཞིབ་གནང་སྟེ། གང་འཚམས་མང་པོ་འདུག་ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་མཐོ་རིམ་
སློབ་གྲྭ་ཁག་ཨ་རི་དང་། ཁེ་ཏོ་ཏ། ཨོ་སི་ཁྱོ་ལི་ཡ། བལ་ཡུལ་བཅས་ཁག་སོ་སོ་ནས་
ཡོང་བ་ཇི་ཅམ་ཡོད་ལག་པ་རྒྱུངས་ཞེས་དང་། ཡང་རྒྱ་གར་དང་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྐྱེས་པ་
མ་ཡིན་པར་བོད་དུ་སྐྱེས་ནས་བར་ལམ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་བ་ཇི་ཅམ་ཡོད་ལག་པ་
རྒྱུངས་དང་ཞེས་ཐུགས་ཞིབ་གནང་སྟེ། འཛོམས་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་གསུངས།

སྤྱོད་ནས་བཟུང་སློབ་ཕྲུག་ནམས་ཐུག་རྒྱུ་ལྟེ་རེ་འདུན་ལྟར་གྲྭ་སྐྱེག་བྱས་ཏེ་
ཐེངས་གཅིག་ཐུག་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་གཏམ་བཤད་བྱས་པ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་པལ་ནས་
དེབ་ཐོན་འདུག་པ་ཁྱེད་རང་ཆོར་དོན་གཉེར་ཡོད་ན་བརྟ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རིང་
རང་ཆོ་ཡང་བསྐྱར་ཐེངས་གཅིག་ཐུག་སྐབས་ཁྱེད་རང་ཆོ་ཆང་མར་འཚམས་འདྲི་

དང་། ག་སྤྱི་ག་བྱེད་མཁན་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཆང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།
ང་རང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཡིན། བོད་ལུང་པའི་ས་ཆའི་བབ་དང་། སྤྱོད་བཅུད་གྱི་
བཀོད་པའི་ཆ་ནས་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཐོག་ཅེས་བརྗོད་སྟོན་ཡོད། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་
གི་ས་ཁུངས་སྟོན་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུངས་འབྲུར་དུ་ཐོན་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྱིར་ས་ཆ་གང་
དུ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་དེའི་གོ་མས་ག་ཤིས་དང་། མི་ཆེའི་འགྲོ་སྐྱེད་ས་མང་པོ་ཞིག་
ཁོང་ལུག་གི་གནས་སྐྱེད་ས་ལ་གཞིགས་པའི་འགྲོ་སྐྱེད་ས་ཤིག་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་
ཆོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་འཆོ་བའི་གནས་སྐྱེད་ས་ཀྱང་སོག་པོ་དང་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་
སྟེ། ཐུགས་རིགས་དང་། ཏྲ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོག་པའི་འཆོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་ཞིག་ཡིན།

བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་འབྲེལ་རྒྱས་འགྲོ་ཚུལ་ལ་བལྟས་ནས་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ས་ཞིང་འདེབས་ལས་འབྲེལ་རྒྱས་འགྲོ་ལུལ་སྤར་སྟོད་ཁུལ་དུ་
ཡིན་འདུག ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ཨ་རིའི་མི་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་རང་ཐེངས་མང་བོད་དུ་
སོང་ནས་སྟོད་ཁུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པར་མ་ཟད། པར་ཏ་ཅང་མང་པོ་བརྒྱབ་ནས་
དེབ་གཅིག་ཀྱང་བཏོན་ཡོད། ཁོང་གིས་སྤར་ཞིང་ཁ་བཏབ་པའི་ལུལ་མང་པོ་ཞིག་
དེར་སྐབས་མི་མེད་ལུང་སྟོང་གི་བྱང་ཐང་ལ་གྱུར་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། དེ་ལྟར་
ཐོག་མར་སྟོད་ཁུལ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དབྱས་གཙང་དང་མདོ་སྟོད་སྟོད་ཁུལ་
བཅས་ཆགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ།

ཡང་ངའི་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བརྗོད་པར། བོད་ཨ་མདོ་ཁུལ་གྱི་ས་འོག་
ནས་དོ་ཆས་དུས་རབས་སྐབས་ཀྱི་དོ་ཆས་དང་། གནའ་རྗེས་ཀྱི་རིགས་རྟེན་སོན་
བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་བལྟས་ན་ལོ་སྤྱི་མ་གྲི་ཅམ་ཕྱིན་པ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག བརྗོད་ཚུལ་དེ་

ལ་གཞིགས་ན་རིག་གཞུང་རིམ་བཞིན་མདོ་སྐད་ནས་དར་འཕེལ་བྱུང་བ་མིན་ནས་
སྟུམ། མདོར་ན་བོད་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ལོ་རྒྱུས་ལུན་རིང་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ས་
ཆའི་བབ་དང་མཐུན་པའི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱད་ས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

ང་ཚོའི་མེས་པོ་ཚོའི་ཆོས་ནི་བོན་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་དེར་བོད་དང་ཞང་
ཁུང་ཞེས་ཁག་གཉིས་ཡོད། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་སྐུ་དུས་ཞང་བོད་རྒྱ་
སྤེལ་བཏང་བའི་སྐད་ཆ་ཡོད་པ་དང་། བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་
སྲོང་བཙན་སྐམ་པོས་ཞང་ཁུང་མེད་པར་བཅོས་པ་དང་། བོན་པོར་ཉ་ཅང་སྤང་པོ་
དང་། ལྷག་པོ་གནང་བ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ཁག་མེད་པ་ཡིན། བོན་པོ་རང་གི་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་ཅིག་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་པར་བཞག་སྟེ། རྒྱ་གར་ནས་དར་
བའི་ཆོས་ལུགས་གསར་པ་ཞིག་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་དབུ་བརྟེས་པ་
དང་། གཙོ་བོ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐབས་དང་། ལྷག་པར་ནི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་
སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ནས་ཆེད་མངགས་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་གདན་བྲངས་ཤིང་།
ཁོང་ནི་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་དབུ་ཆེད་སེང་གེ་མཇིང་བསྟོལ་ཞེས་ལྷ་བྱུང་གཟེ་
བརྗོད་ཅན་འཇིན་པ་གནང་མཁན་ཞིག་དང་། འདུལ་བ་འཇིན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་
ཡིན། བོད་ལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཞི་ཅ་དུས་དེར་ཚུགས་པ་ཡིན་པས་བོན་
པོ་ཆོར་ཁག་དེ་ཅུམ་མེད། རང་གི་ལུལ་ལ་ཡོད་བཞིན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་འདིས་མ་
འགྲིགས་པར་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་རྒྱུད་གསར་པ་ཞིག་སྤེལ་དུས་འགལ་རྒྱ་ཡོང་བ་
ཆོས་ཉིད་ཡིན། ང་རང་ཚོའི་པ་མེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་བོན་པོ་ཡིན།

ཞང་ཁུང་གི་སྐད་ལ་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བ་ནམས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་

དགོས། དེའི་ནང་ནས་ཐོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་
བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་གསུངས་ཡོད། ཡང་ཁང་ཁུང་བོད་ཀྱི་ཡིག་
རིགས་ནང་བཤད་ཚུལ་ལམ་འདོད་ཚུལ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ང་ཆོས་
ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། གཙོ་བོ་ལོ་རྒྱུས་བཤད་དུས་ས་འོག་ནས་ཐོན་པའི་
དངོས་རྒྱུས་དེ་དག་གཞི་ལ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མིན་རང་སྤང་བ་དག་པའི་
བཤད་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་འདུག་མདོར་ན། བོད་ཅེས་ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྡངས་
དང་མཐུན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞིག་རིམ་བཞིན་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ནང་ཆོས་བོད་དུ་མ་དར་གོང་མི་རིགས་ཀྱི་གོམས་གཤེས་དེ་པལ་ཆེར་
གདུག་རྩལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག། གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་འབྲོག་པ་རྟ་རྒྱལ་མི་
རྒྱལ་བྱས་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་གནས་སྡོས་བྱེད་སྐབས་པལ་ཆེར་ལམ་དུ་
གཏོར་བཅོམ་བྱེད་ཀྱིན་འབྲོ་གི་མེད་དམ་སྟེ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ནང་ཆོས་དར་བ་
དང་། ཞིང་ལས་སོགས་ཀྱི་ཐོན་བསྐྱེད་རིམ་བཞིན་ཡར་རྒྱས་སོང་སྟེ་སྟོད་གནས་
གཏན་འཇགས་གནས་པ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་དེ་ཡང་བྱམས་བཅེ་ལྟན་པའི་སྤྱི་ཆོགས་
ཤིག་དུ་སྒྱུར་ཡོད།

བོད་པའི་གོམས་གཤེས་སྐོར་བརྗོད་ན། དེ་སྟོན་ཨ་རིར་གཞིས་ཆགས་འབྲོ་
མཁན་ཁོངས་ལས་བྱེད་ཉིང་པ་བཟའ་མི་གཉིས་ཡོད། ཁོང་གཉིས་མཐོ་སློབ་ཀྱི་ཐབ་
ཆར་ཞིག་དུ་ཆོལ་གད་རྒྱག་མཁན་གྱི་ལས་ཀ་བྱས་ཤིང་། ཆོལ་གཙང་མ་བཟོ་
སྐབས་འབྲུ་རེ་གཉིས་ཐོན་པ་དེ་དག་སྟོད་ཆས་ཤིག་དུ་བསགས་པ་དང་། ཆོལ་ཁྱས་
ཐོན་རྒྱུས་འབྲུ་དེ་དག་ནི་འདུ་གསུང་སྤང་ཐང་ཞིག་ལ་སྐྱེལ་བར་འབྲོ་གི་ཡོད་པས་ཁོང་

གཉིས་ཀྱི་ལས་རོགས་ཆོས་འབྲུ་མཐོང་མ་ཐག་གསོད་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་སྒྲུངས་དེ་ནི་ཡ་མཚན་དང་། ལས་ཀ་སྒྲོན་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་གི་ཡོད། ཁོང་ཆོ་མཉམ་དུ་གཤེགས་ནས་དུས་ལུན་གང་འཆམས་སོང་སྐབས་རོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་གཉིས་ལྟར་འབྲུ་རྣམས་བསགས་ནས་སྤང་ཐང་ཐོག་སྐྱེལ་བར་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། དེ་ནི་སློག་ཆགས་གསོད་མི་རུང་བའི་བོད་པའི་གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་གཞན་ལ་འང་འཇགས་པ་འདི་ཡག་པོ་ཡིན།

ཡང་ཉེ་ཆར་ངས་རྒྱ་ནག་སྐམ་ས་ཆེན་པོ་ནས་ཡོང་བའི་རྒྱ་མི་ཆོ་ཁག་ཅིག་ཐུག་པ་ཡིན། དེའི་ནང་སྤར་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་མི་བྱེད་སྤྱོད་བའི་དམག་མི་རྙིང་བ་ཞིག་འདུག ཁོ་རང་གི་དམག་སྤར་སྐབས་ཤིག་བོད་ཀྱི་སྤར་ཁམས་ཁུལ་དུ་བསྐྱོད་པ་དེ་སྐབས་བོད་པ་ཆོས་འབྲུ་གསོད་རྒྱུ་པར་བཞག ལས་དུ་འགྲོ་སྐབས་འབྲུ་ཞིག་མཐོང་ན་རྟོག་བརྗོད་མི་གཏོང་བར་འབྲུ་དེ་བསྐྱགས་ནས་ལམ་ཐུར་ཞིག་ཏུ་སྐྱེལ་བ་བོད་པའི་གཤེས་ཀ་དེ་ཡ་མཚན་ཞིག་འདུག ཁོ་རང་ཆོ་དམག་མི་ནང་ཁུལ་ཡང་བོད་པའི་གཤེས་ཀར་སེམས་ཅན་གྱི་སློག་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་རང་ཆོས་པ་མིན་ཡང་། བོད་པའི་གཤེས་ཀར་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག ང་རང་ཆོ་བོད་པར་དེ་ལྟར་གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་ཞིག་འཇགས་ཡོད། མ་གཞི་ང་ཆོ་ལ་ཟ་གི་ཡོད། འགྲོག་པར་ཆ་བཞག་ན་སྤྱོད་ཆའ་དགོན་པོ་ཡིན་པས་ཐབས་ཤེས་གཞན་མེད། འོན་ཀྱང་ཅ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་སྤྱིང་ཞེ་ལྟར་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན།

ཡང་སྤར་ཞེས་ཞེ་དབང་རྒྱལ་ལགས་དང་། ཞེས་ཞེ་བསྐྱར་འཛིན་ཆོས་

གཤམ་ལགས་གཉིས་པོད་ནང་རྒྱའི་བཙེན་ཁང་དུ་སྟོད་དགོས་བྱུང་ཡོད། དབང་
རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་བརྗོད་པར། ཡར་འབྲོག་སྟག་ལུང་བསམ་སྤྲོད་གསང་ཆོས་དགོན་
ཀྱི་ཚུ་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱའི་ལས་དོན་ཏུ་ཁག་གིས་བྱེད་རང་དགོན་པའི་
ངལ་ཚོལ་བ་ཆེ་གཡོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་ཏ་ཅང་སྟག་པོ་སྤངས་ཡོད་སྟབས་དེ་
རིང་དགོན་པའི་ལས་སྒྲེ་ཆོར་ནག་ཉིས་ཐེར་འདོན་ཀྱི་འཐབ་འཛིངས་བྱེད་དགོས་
ཞེས་བཤད་པར། ཚུ་ལེན་པ་དེས་ལངས་ཏེ་ཁོང་ཆོའི་མདུན་དུ་ངས་ཚུ་ལེན་ཀྱི་ལས་
ཀ་བྱེད་སྐབས། ཉིན་རེའི་ང་དང་ལྟོ་ཆས་དགོན་པའི་ཐབ་ཆང་ནས་སྟེར་བར་མ་ཟད།
ལོ་རེར་ཕོགས་འབྲུ་ཁལ་བཅུ་བདུན་རེ་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པས་ང་ཁོང་ཆོར་འཐབ་འཛིངས་
བྱེད་དགོས་མེད་ཅེས་བཤད་སྟབས། ཆོགས་འདུ་བྱ་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་ཆོ་ཁོང་ཁོ་
ལངས་ནས་ཁོ་ཆོགས་འདུ་ནས་བྱིར་འབྲུད་བྱས་པ་རེད་ཟེད།

ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་འབྲུག་གི་ལྷ་བྱིས་སྟོ་བོ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ལགས་
ཀྱིས་བརྗོད་པར། ཁོ་རང་ཁམས་ནས་ཡོང་སྟེ་ལྷོ་ཁ་ཁུལ་ལ་སླེབས་པ་དང་། བཟའ་
ཆང་ཁ་ཐུག་སྟེ་སྐྱ་སར་བབས། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་ཡི་གེ་ཤེས་ཐོག་མགོ་ཡང་བྱུང་པོ་
ཡོད་སྟབས། ཁྱོང་གསེབ་ས་གནས་དེའི་འགོ་དཔོན་བྱས་ཏེ་བསྟན་འདུག་དེ་རྗེས་
དུས་འཕྲུང་སྐབས་སྟོ་བོ་ལགས་རང་ཉིད་གནས་སའི་ཁྱོང་གསེབ་ཀྱི་མི་མང་རྣམས་
བསྐྱ་སྟོང་སར་བྱིད་དེ་མི་མང་རྣམས་ལ་ཁོར་འཐབ་འཛིངས་ཐོངས་ཞེས་ལས་བྱེད་
པས་བཀའ་བཏང་བ་དང་། མི་མང་ཆོ་མགོ་སྐྱར་སྐྱར་བྱས་ཏེ་ཁོ་རང་གི་མིང་ནས་
བོས་ཏེ་ཁོང་གིས་ང་ཆོར་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད་པས་འཐབ་འཛིངས་གཏོང་རྒྱ་
གང་ཡང་མེད་ཅེས་བཤད་དེ་ཁུ་སིམ་ལ་བསྟན་སོང་ཞེས་ཁོང་གིས་བརྗོད་བྱུང་། དེ་

རྗེས་ཁོང་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགོལ་རྒྱུ་ལྟེན་ཁ་ཡོད་པ་མྱོང་གསེབ་པ་ནང་
ཁུལ་ནས་གསང་བར་བཏང་སྟེ་བོས་ཡོང་འདུག ངས་འདི་བཤད་དགོས་པ་གང་
ལགས་ཤེ་ན། སྤྱིར་བཏང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ངོས་ནས་བཤད་ན། བོད་ཀྱི་
སྤྱི་ཚོགས་འདི་ཞིང་བླན་ལམ་ལུགས་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་རྗེས་ལུས་ཡིན་
ཡང་བྱམས་བཅེ་ལྷན་པའི་ཞིང་བླན་ལམ་ལུགས་སམ་ཆེ་གཡོག་ལམ་ལུགས་ཤིག་
ཆགས་ཡོད།

ཡང་ངས་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བརྗོད་ན། ང་རང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་དགུན་དུས་ཅེ་པོ་
བང་ལ་སྟོང་གི་ཡོད། མགོན་གཉེར་ཆེན་མོ་པ་ལྷ་རེད། སྐབས་དེར་སྐག་བྲག་རིན་པོ་
ཆེ་སྤྱད་སྐྱོང་ཡིན་ཞིང་། འོད་འགག་གི་སྟེ་མགོན་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་སྟོན་རེད། པ་
ལྷའི་མི་སེར་སྟོ་བོ་ཞིག་གིས་པ་ལྷར་ཁ་མཚུ་བཅུགས་པ་མཐའ་མ་ཁ་མཚུ་དེ་འོད་
འགག་ཏུ་སྟེབས་འདུག ཅེའི་གད་པ་ཆོས་ཤར་རྒྱུད་འོད་འགག་ཏུ་པ་ལྷའི་མི་སེར་
སྟོ་བོ་ཞིག་ལ་སྟེ་མགོན་གྱིས་ཁྱེ་བ་ལེན་གྱི་འདུག པ་ལྷ་དང་སྟེ་མགོན་གཉིས་
འགྲིགས་པོ་ཡོད་པས་བྱང་པོ་ཙ་བ་ནས་མི་བྱེད་པར་བྱུབ་ཆོད་གཏོང་གི་འདུག་ཅེས་
ང་ལ་བརྗོད་བྱུང་། ངས་གསང་བ་བྱས་ཏེ་འོད་འགག་གི་ཁྱེ་བ་ལེན་སའི་སྟེང་གི་
གནས་ཁའི་ཡོལ་འོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན། སྟོ་བོ་དེས་སྟེ་མགོན་ལ་བདེན་པ་ཁུངས་
སྟེལ་གྱི་བདེ་སྐྱག་བཤད་པ་སྟེ་མགོན་གྱིས་ཙ་བ་ནས་མ་ཉན་པར་ཁ་བརྟུང་དང་
ཆོག་ངན་བརྗོད་དེ་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་བརྗོད་དུ་འཇུག་གི་མི་འདུག ཁོང་
རང་ཆོ་སྟེར་པན་ཚུན་ངོ་ཤེས་གྱི་འབྲེལ་བས་བྱང་པོའི་སྐད་ཆ་བཤད་ས་མེད་པ་
མཐོང་བྱུང་། དེས་གནས་བྱས་ན་ཁྱེ་བ་ལེན་ནས་བྲིམས་སར་བདེན་རྒྱུན་བརྟུང་ག་

བཅད་དེ་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་ཉེ་དགའ་ཕྱོགས་ལྷུང་
བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ནི་རྗེས་ལུས་དང་ཐབས་སྤྱད་གི་བྱེད་སྤངས་ཏེ་ཅང་སྐྱོ་པོ་ཞིག་
རེད།

དེ་དང་དེས་མཆོན་པའི་ཆོས་གཞིས་ཁག་གི་མི་སེར་ཡང་ཏེ་ཅང་སྐྱོ་པོ་ཡོད་
པ་དང་། སྒྲེང་པ་ཁག་གི་མི་སེར་ཁག་གཅིག་གི་གནས་སྤངས་ཡག་པ་མེད་དམ།
མང་ཆེ་བ་ནི་སྐྱོ་པོ་ཡོད་འདུག དེ་དག་ལ་ལྟོས་ན་གཞུང་རྒྱལ་པ་ཆོ་ཡག་པ་ཡོད།
གཞུང་སྒྲེང་ཆོས་གསུམ་ཞེས་གཞུང་རྒྱལ་མི་སེར་དང་། སྒྲེང་པའི་མི་སེར། ཆོས་
གཞིས་ཁག་གི་མི་སེར་བཅས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞུང་རྒྱལ་པ་དེ་དག་ཅུང་ཡག་པ་ཡོད།
ཅ་བའི་སྤྱི་ཆོགས་རྗེས་ལུས་དང་། བྲང་པོ་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་སྐྱོན་ཉན་ཉན་ཡོད་ཀྱང་།
སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞད་ན་སྤྱིང་རྗེ་ལྟར་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཡིན་པ་བརྗོད་ཆོག ང་
རང་ཆོ་སྤྱི་ཆོགས་དེ་འདྲ་ཞིག་ནས་བཅོན་བྱོལ་ལ་ཡོང་བ་ཡིན་སྟབས། ང་ཆོ་ཡུལ་
གང་དུ་གནས་ཀྱང་། ཡུལ་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་པ་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་
ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། བོད་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱ་མི་ཤོད་པ་དང་།
བྲང་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་སྐྱབས་དེར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན།

ཡང་ངས་བྲན་པ་ཞིག་ལ། ཐེངས་ཤིག་ང་ཨོ་རི་སའི་གཞིས་ཆགས་སུ་བསྐྱོད་
པ་ཡིན། དེ་དུས་ང་ལོ་གཞོན་ཡིན་པས་གཞིས་སྒྲར་འགའ་ཤས་ཀྱི་གཞིས་མིའི་བྲིམ་
ཆང་གནས་སྤངས་ལ་ལྟ་བར་བྱིན་པ་ཡིན། བྲིམ་ཆང་གཅིག་ནང་པན་འཇབ་རྒྱུ་
ཞིག་སྐྱབས་འདུག དེ་ཁྱལ་སྤྱིར་སྤངས་པན་འཇབ་ཀྱི་མི་དེ་ཙམ་མཐོང་རྒྱ་མེད། དེ་
དུས་ཀང་ར་རྫོང་པན་འཇབ་ཀྱི་ཁོངས་ཡིན་པས། པན་འཇབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཞིག་མཐོང་།

དུས་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། ཁྱེད་རང་གང་ནས་ཡིན་ནམ་ཞེས་བརྗོད་པར། ལུ་ཉི་ཡ་
ནའི་སྲུང་འཆོང་བའི་གས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བལ་གྱི་
སྟོད་གོས་སོགས་རིན་འབབ་ལག་སྟོད་དང་། གཏལ་མ་མེད་པར་སྡེ་འདོན་གྱིས་
འབྲེར་བ་དང་། ཁོང་ཆོས་ཀྱང་བོད་པས་རྩལ་མི་ཤོད་ལ། ཁ་བསྐྱས་ཀྱང་རྒྱག་གི་མ་
རེད་ཅེས་ཡིད་ཆེས་གཅང་མ་བྱས་ཏེ་དངོས་ཐོག་བསྐྱར་གྱི་ཡོད། བོད་པ་ཆོས་
དགའ་ཆོང་བརྒྱབ་ཅིན་རྗེས་ལོ་གསར་སྐབས་དངུལ་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པས་རྒྱུ་དེ་ཡང་
མི་ཆང་དེའི་སྐྱེ་མགོན་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྒྲེབས་པ་ཞིག་རེད་འདུག ཁོ་རང་ཏ་ཅང་
དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཡང་དེའི་རྗེས་ལུ་ཉི་ཡ་ནའི་སྲུང་མདོག་ཆོང་མཁན་གྱི་ཆོང་
བའི་འཇུས་མི་མང་པོ་ཞིག་རྟ་སར་ད་ལྷག་པར་སྒྲེབས་བྱུང་། ཁོང་ཆོས་ཀྱང་བོད་པ་
ཆོར་སྐྱོས་བཀལ་གྱི་ཡོད། བོད་པས་རྩལ་མི་ཤོད་ཅིང་། རང་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་
ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག

ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཨ་རིའི་ནིུ་ཡོག་གོང་ཁྲེར་གྱི་མི་ཆང་
ཞིག་གམ་ཡང་ན་དངུལ་ཁང་ཞིག་གིས་བོད་མི་གཅིག་ལ་ཨ་སྒོར་སྟོང་ལྷག་སྒོར་
ཞིག་མི་གཅིག་ལ་སྟོད་རྒྱར་བསྐྱར་འདུག སྤྱིར་བཏང་དངུལ་འཛིན་བསྐྱར་སྟོལ་
ཡོད་པ་ལས་དངུལ་རྒྱང་དེ་འདྲ་བསྐྱར་སྟོལ་ཡོད་མི་འདུག བོད་མི་དེར་ཡིད་ཆེས་
སྐྱོས་འགོལ་གྱིས་དངུལ་འབོར་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྐྱར་བ་རེད་ཅེས་སྐབས་དེར་སྐད་
གསུངས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ད་ལ་བཤད་མཁན་བྱུང་། དེ་ནི་པལ་ཆེར་ལོ་ཉི་ལྟའི་གོང་དུ་
ཡིན།

དེ་བཞིན་སྲུང་སེར་བོད་པ་ཐོག་མར་གཞིས་ཆགས་སུ་བསྐྱོད་སྐབས་བོད་

བས་ལུལ་སྐད་དང་ཡི་གེ་མི་ཤེས་བས་སུད་མིའི་བཟོ་བྲུ་ཁག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་རལ་ཚོལ་
བྱས་ཏེ་བསྐད་ཡོད། དུས་ཚོད་སོང་སྐབས་བཟོ་བྲུའི་སྤྱིན་བདག་དེ་དག་གིས་བོད་
བ་རྒྱལ་ལ་ཏ་ཅང་དག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ལས་ཀ་ཏུར་ཐག་བྱེད་པ་ལས་
གཡོ་ཐོལ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྩལ་མི་ཤོད་པ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།
དེས་གང་ཞིག་མཚོན་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ལ་བྱང་པོ་བྱེད་པའི་གོམས་
གཤེས་ཤིག་ཡོད་པ་མཚོན་ཡོད། གོ་སྐབས་འདུག་བསམས་ནས་མགོ་སྐོར་གཏོང་
གི་མེད།

དེང་སང་རིམ་བཞིན་བོད་པའི་ནང་ནས་ཁ་བསྐྱས་རྒྱག་མཁན་དང་། རྩལ་མ་
རྒྱལ་ཁན་འདུག་ཅེས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་མང་དུ་འགོ་བ་དེ་ནི་སྒོ་པམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན།
སྤེལ་ཞིག་ཀྱང་ལུལ་དུ་ཐོག་མར་བོད་པ་དང་རྒྱ་གར་བའི་ལུལ་བ་འགའ་ཞིག་ཁ་
ཚོད་ཤོར་བ་དང་། དེ་རྗེས་བོད་པའི་ཚོང་ཁང་གང་འཆ་མས་ཤིག་ལ་ལུལ་མི་རེ་བྱང་
གིས་མེ་བརྒྱབ་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། སྐབས་དེར་ལུལ་མི་འགའ་ཞིག་གིས་
བརྗོད་པར། སྤར་ཀྱང་ལུལ་དུ་བོད་པ་ལམ་བཟོ་བ་སྟོང་ཐག་ཁ་ཤས་བསྐད་ཡོད་
ཀྱང་། རྩལ་ཤོད་མཁན་དང་། འདུག་པ་རྒྱག་མཁན། ཏམ་པ་ཤོད་མཁན་མེད། དུས་
ཕྱིས་ཡོང་མཁན་གྱི་བོད་པ་དེ་དག་སྤྱི་ཏུ་ཕྱིན་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐད་ཆ་འདུག་

ངས་འདིར་བཤད་དགོས་དོན་ནི། སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཚོ་བོད་མིའི་རང་
གཤེས་ལ་སེམས་བ་བཟང་པོ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིར་རྗེ་བྱེད་པ། བྱང་པོ་བྱེད་པ། རྩལ་མི་
ཤོད་པ་བཅས་ཆུང་དུ་འི་སྐབས་ནས་གོམས་གཤེས་སུ་འཇགས་ཡོད། གོམས་
གཤེས་དེ་གང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བལ་ཆེར་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནས་

བྱང་བ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ནི། བྱམས་པ་དང་བཅེ་བ་དང་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་བསྐྱབ་དགོས་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ཡིན་པ་རྒྱང་ལྟར་
གྲགས་ཡོད། སློན་ལམ་ཞིག་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་ཀུན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

རས་གསལ་པོ་བྲན་པ་ཞིག་ལ། ང་རྒྱང་རྒྱང་སྐབས་སློན་ལམ་ཆོན་པོར་འགྲོ་
དུས་སློན་ལམ་ཆོགས་མཇལ་ཞུ་མཁན་ཁོད་ཨ་མདོ་མགོ་ལོག་པ་བགས་ཆགས་
གྱོན་ཞིང་། སྟོད་ཅེང་མར་སྤྱ་གྲུ་དམར་འབྱར་ཨམ་སྤག་ནང་དུ་སྤྱགས་པ་པར་བལྟས་
ན་སེམས་ཅན་གསོད་པ་ལ་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་ཨེ་ཡོད་སྟམ་པ་དེ་འདྲ་ཞུ་བསྐྱིགས་ནས་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་ད་ལྟ་ཡང་སེམས་ནང་དེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་གྱི་འདུག་མགོ་ལོག་པ་མིག་
ཆོན་པོ་མི་ཉ་ཅང་རྩེག་པོ་ཞིག་འདི་འབྲིས་སུ་ཡོང་ནས་མ་ཀུན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཅེས་སློན་ལམ་བརྒྱབ་སོང་། མ་ཀུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་འདི་
གོམས་གཤིས་ཀྱིས་ཁ་ལ་འཇགས་ཡོད། རང་གི་ལྟོ་གོས་དོན་དུ་སེམས་ཅན་གསོད་
དགོས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཅ་བའི་རང་གཤིས་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་འཆེ་མི་བྱེད་པ་
ཞིག་ཡོད། བོད་ཀྱི་བྱང་ཐང་ཁུལ་དུ་འབྱོང་དང་། གཙོད། རྒྱ་བ་ལ་སོགས་ཞུ་མང་པོ་
ཡོད་པ་རེ་རྒྱང་གིས་ཁྲིམས་འགལ་གྱིས་རྫོག་རྒྱག་གི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ལ་དེ་སྤྲས་
གཤེར་ལ་གནས་པའི་རེ་དྲགས་ཉ་རིགས་སོགས་གསོད་མི་ཆོག་པར་རེ་རྒྱ་ལྷང་རྒྱ་
བསྐྱམས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན།

འཁྲལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གནང་བ་ཞིག་ལ། སྟོད་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་
མཆོ་ཞིག་ལ་ལོ་རེ་དབྱིད་ཀ་དང་། དབྱར་ཁའི་དུས་སུ་རྒྱ་བྱ་མང་པོ་ཡོང་སྟེ་སྤྱིང་།

ལག་བྱ་ཆང་དུ་སྒོ་ང་གཏོང་བ་དེ་དག་བྱ་སྤྲུག་མ་ཆགས་བར་ས་གནས་རྫོང་ནས་མི་
ཞིག་ལ་འབྲུ་ཕོགས་བརྒྱབ་སྟེ་ཆེད་མངགས་སྒོ་ང་དང་ཆུ་བྱ་སྤྲང་སྒྲོབ་བྱེད་དུ་བཅུག་
བའི་ལུགས་སྒོ་ལ་ཡོད་འདུག དེའི་ཐོག་ནས་བོད་སྤྱི་ཡོངས་སྤྱིང་རྗེ་ལྷན་བའི་ལུ་ལ་
ཁམས་ཤིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག།

ང་རང་ཆོ་ད་ཆ་བཅན་བྱོལ་བ་ཆགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྤྲང་
སྒྲོབ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་དོན་ཆེར་བཅེ་བ་འདི། འོགས་གཅིག་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་
བ་མཆོན་བ་ཡིན་ལ། འོགས་གཞན་ཞིག་ནས་འཛམ་གླིང་འདིའི་མི་དུང་ཕྱུར་བྲག་ཅུ་
ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ཁྲོད་ཀྱི་མི་སྡེ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་བྱམས་བཅེ་ལྷན་བའི་སྤྱི་ཆོགས་སུ་
གནས་ཐུབ་ན། རང་ཉིད་སྒོ་ས་ཅི་དུང་ཕྱུར་བྲག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་དེ་དག་ལ་འང་པན་གྱི་
ཡོད། དེར་སང་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་བོད་པར་དགའ་པོ་བྱེད་མཁན་དང་། བོད་པའི་
རིག་གཞུང་དང་། བོད་པའི་གོམས་གཤེས་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཞིག་
ཡོད་གི་ཡོད། དེ་དག་མང་པོ་ཞིག་ནི་གཙོ་བོ་དེར་སྐབས་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་འཆེ་
བ་མེད་པའི་ལྷ་ཟུབ་ལ་དོ་སྤང་གསར་བ་ཞིག་སྤེལ་བ་དང་། བྱམས་བཅེ་རྩ་བར་
གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་འང་དོ་སྤང་གསར་བ་
སྤེལ་བ་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོས་བྱམས་བཅེ་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་ལ་བདག་པོ་བརྒྱབ་སྟེ་ཉར་ཆགས་བྱས་པ་འདི་བོད་རང་ཉིད་ལ་ཁེ་སན་ཡོད་
པར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་མི་སྤྱིའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་འང་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡིན།

དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་ང་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་གང་

འཆམས་ཡོང་གི་འདུག ང་ལ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་མི་
སྤྱི་མཆུངས་ལྟར་ཡིན། འོན་ཀྱང་ངས་བཤད་པ་རྣམས་ང་རང་ཆོའི་ཐོད་ལྷལ་དུ་དེ་སྔ་
ནས་ཡོད་པ་དང་། ང་རང་གི་ངོས་ནས་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་བྱམས་
པ་དང་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་འདི་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་དོན་མི་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་ཐོའི་སློ་ནས་མ་བཤད་པར། མིའི་བཟང་པོའི་ཡོན་
ཏན་དང་། མིའི་རྣམ་དཔྱིད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོན་ཀྱི་ངོ་ཐོའི་སློ་ནས་བཤད་པར་བརྟེན་མི་
རྣམས་ཀྱིས་དོ་སྣང་དང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག།

རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བུ་ནི་མིའི་རྣམ་དཔྱིད་ཀྱི་རྩལ་ལས་གྲུབ་པ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་
དབང་པོས་བཀའ་གནང་ཡོད། མདོར་ན་མིའི་རྣམ་དཔྱིད་ཀྱི་རྩལ་ལས་ཐོན་པ་ཞིག་
ཡིན་སྟབས། རི་ཅམ་བསམ་སློབ་བཏང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་མིའི་རྣམ་དཔྱིད་ཀྱི་སློ་འབྲེད་
པར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། འཕྲོད་བསྟེན་
སོགས་གང་གི་ཐད་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བུ་འདི་ཉ་ཅང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་ལུགས་དང་།
སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་ལུགས་གཙོ་བོ་དེ་གཉིས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ནང་ཆོས་
ཀྱི་སྣང་པོ་ཡིན་ལ། ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་མཁན་གྱི་མིའི་སློ་ལའང་འཆམས་པོ་ཡོད་པ་
ཡིན། དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་མི་ཆོས་དོ་སྣང་དང་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡིན་པ་ལས། འདི་ལ་ཁྱག་རྩས་གསུམ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡོད་ནས་དགའ་པོ་
བྱས་པ་མིན། ངས་དཔྱིན་རིའི་སྐད་ཀྱང་ཡག་པོ་ཞེས་ཀྱི་མེད།

ངས་དུས་རྒྱུན་རྒྱ་གར་བ་ཐོགས་པོ་ཆོ་ཐུག་དུས། ང་ལ་དམིགས་བསམ་ཀྱི་
སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱ་གར་ཡང་མེད། ཁྱེད་རང་ཆོ་རྒྱ་གར་ལྷལ་དུ་དར་བའི་གནའ་རབས་

ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་སྐྱོར་ངས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་སྐྱོར་ངས་བྱེད་རང་ཆོར་ལན་སྐྱེལ་མཁན་
ཡིན་ཞེས་བཤད་དེ་དཔལ་རྒྱ་ལེད་ནའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་བཞེས་གནང་
སྟེ། གཏན་ལ་པཔ་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མིའི་བསམ་སྒྲོག་ཀྱི་རྣམས་སྐྱོར་ངས་
འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་གི་ཡོད། དེ་མིའི་སྒྲོ་འོར་འཆམས་པོ་བྱུང་ནས་པན་གྱི་ཡོད་འདུག
དེར་བརྟེན་ངས་སྐད་ཆ་བཤད་སྐབས་མི་ཁྱི་སྒྲོང་མང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འཛོམས་པ་
ལས་དེ་དག་ཁྲལ་བསྐྱལ་ནས་ཡོང་བ་མིན། ལྷན་མོར་ཡིད་དབང་འཕྲོགས་ཏེ་ཡོང་བ་
ཡང་མིན། ངས་གཏམ་བཤད་བྱས་པ་ལ་བློ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཆོར་ཅུང་ཟད་
པན་གྱི་ཡོད་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་གཟི་བརྒྱུད་
དང་བྱུང་ཆོས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

དེ་ལྷར་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་མི་ཉམས་གོང་
འཕེལ་གྱི་ཐོག་ནས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་རང་ཆོས་སྐྱུག་པའི་
ཞེན་ཁོག་གིས་བཤད་པ་མིན་ལ། རྒྱལ་པོ་དོག་གིས་བཤད་པ་ཡང་མིན། སྒོ་
གཟུ་བོར་གནས་ཏེ་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་ནས་བསམ་སྒྲོག་བཟང་ན། རང་རང་ཆོའི་ཆོས་དང་
རིག་གཞུང་འདི་སྤྱི་སྤེར་གང་ལའང་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཆང་མའི་
མཐུན་སྤྱང་དུ་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན།

དཔེར་ན་བོད་མི་ཆོས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོག་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་
དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྐབས་པལ་ཆེར་གཞན་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཆེ་བ་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་
བསམ་སྒྲོག་མེད་པའི་མི་ཞིག་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ན། རྒྱལ་དང་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་སྤྱོད་
ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་འཆེ་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱུན་རྒྱུན་

འབྲུག་པ་མ་སྤྱིད་པ་བྱེད་པ་དང་། གང་ཅམ་ནས་རྒྱུད་འཕར་ཏེ་ཞེ་སྤང་ལངས་ནས་
འཆེ་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། བསམ་སྒོ་ཅུང་ཟད་གཏོང་ཤེས་མཁན་
ཞིག་ཡིན་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་གཅིག་ཏེན་འབྲེལ་ལྷོས་བྱུང་གི་ལྟ་བ་དང་གཉིས།
བྱམས་བཅའི་བསམ་སྒོ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་གི་མདུན་ལ་སེམས་ཞི་བདེར་གནས་
བ་ལས། སེམས་ཞུམ་པ་དང་། ཁོང་ཁོའི་དབང་དུ་གཏོང་གི་མ་རེད། དེས་ན་མིའི་
བསམ་སྒོའི་འཁྱེད་སོ་ཤིན་ཏུ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཐད་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་འདི་པན་ཐོགས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དད་པ་བྱས་ཏེ་ཁ་འདོན་དགེ་སྦྱོར་
དང་། དམིགས་བསལ་སྒོམ་སྒྲུབ་མི་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་བྱམས་པ་དང་། བཅེ་བ། ཆོག་ཤེས། དེ་བཞིན་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྲུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་དང་། ཏེན་འབྲེལ་ལྷོས་བྱུང་གི་ལྟ་བ་བཅས་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་
ཐུབ་ན། མིའི་བསམ་སྒོ་གྲུ་ཡངས་སུ་དང་། རྒྱ་ཆེ་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་པན་ཐོགས་ངེས་
གཏན་ཡོད། དེ་ནི་ངེས་པར་ཆོས་ཡིན་མི་དགོས་ལ། ངེས་པར་ནང་བ་ཡང་ཡིན་མི་
དགོས། ནང་པའི་ལྟ་བྱུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྤངས་ཏེ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་འགྲིགས། ནང་
པར་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། དགེ་
འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་བརྗོད་དགོས་དོན་མེད། ངས་ནས་རྒྱུན་ཆོས་ལུགས་
ངེས་མེད་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། རང་རེའི་བོད་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱི་
ཡོངས་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཁྱེད་རང་
ཆོས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་སོ། །

ང་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་སྐོར།

དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ན། ཆོས་རྒྱུད་འདྲ་མིན་གྱི་
ཆོས་པ་ཆོ་འཆོག་ས་དུས་རྗེ་བ་འདི་ལྟར་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཞེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་
དང་། ང་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་དང་མེད། མཐའ་མ་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་པའི་རྗེ་
བ་གསུམ་སྒྲེབ་ས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ཉ་ཅང་འགྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། གནད་འགག་གྱང་
ཆེན་པོ་ཡིན། ངས་བར་ལས་འགྲེལ་བཤད་རིམ་བརྒྱུ་བ་པ་དེ་རིང་བྱེད་རང་ཆོར་
ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱུ་ཆུ་ཡིན།

ཐོག་མར་ང་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། འཇམ་གླིང་གི་མིའི་སྤྱི་ཆོག་ས་
རིས་གྱིས་ཡར་རྒྱས་བྱིན་ཏེ། ཡི་གེ་གསར་དུ་བཅོ་ཤེས་པ་སོགས་མིའི་ནུས་དཔྱོད་
གྱང་རིས་བཞིན་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས། བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་ལྷོང་མཁན་
གྱི་ང་ཞེས་པ་དེར་ཅད་གཅོད་བྱེད་འགོ་རྒྱུག་ས་ཡོད། དཔེར་ན། དུད་འགོ་ལ་ཆ་
བཞག་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཅིང་། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་ཡོང་བ་
དང་། བདེ་བ་ཡོང་བའི་དོན་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དཀའ་ལས་རྒྱུ་པ་དང་། འགྲེལ་
བསྐྱོད་བྱས་ཏེ་འགོ་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ན་ཡང་། དུད་འགོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་
འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པའི་ང་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་ཅད་གཅོད་བྱེད་
ཀྱི་མེད། མིས་དེའི་ཐད་དཔྱད་པ་དང་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་པལ་ཆེར་འདས་
པའི་ལོ་སྟོང་ལྷག་གསུམ་བཞིའི་གོང་དུ་ཡིན། རིག་གཞུང་དང་བྱུང་བ་ནས་སྤྱིར་
བཏང་ལོ་ལྷ་སྟོང་སྟོར་འགོ་བ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བྱུང་
ནས་ལོ་ལྷ་སྟོང་སྟོར་འགོ་བ་ང་ལ་བཤད་མཁན་བྱུང་།

དེ་ཡང་མི་འདི་བ་ཀྱི་མཐོང་མེས་སྒོ་བ་ལྟེན་དགོ་ཀྱན་མཁས་དབང་གྲགས་ཅན་
ཞིག་རེད། སྤྱི་ལོ་དང་ལྷག་ཅུ་ལྷག་བྱུང་། ང་རང་སྤྱི་ཆོག་མ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་
རིམ་སྐོར་ལ་དོ་སྣང་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྐོར་ཀྱི་དེ་བ་སྒོ་ག་མི་སྤྱིད་པས། ཁོང་ལྟ་
བུའི་མཁས་པ་དང་ལྷག་དུས་སྐད་ཆ་འདི་གི་ཡོད། ཁོང་གིས་སྤྱི་ཆོག་མ་ཡར་རྒྱས་
ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ནང་ལོ་ལྷ་སྟོང་གོང་དུ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡོད་པ་བརྗོད་
བྱུང་། སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་གར་ལ་ཆ་བཞག་ན། ལུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ལུགས་དར་ནས་ལོ་
ལྷ་སྟོང་སྐོར་སོང་མེད་དམ། ཆོས་ལུགས་དར་སྤྱོད་ཀྱི་གྲངས་ཅན་པའི་བྱུ་
མཐའ་ཡིན་ཞིང་། དེས་གཞི་ནས་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་སྟེ། བདག་གསུང་ཞེས་པ་དེ་
གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཅད་གཅོད་བྱས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཅད་གཅོད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ།
དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། ངས་མེ་ཏོག་འདི་
མཐོང་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། མཐོང་མཁན་ནི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། མིག་གི་
ཤེས་པས་མེ་ཏོག་མཐོང་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྒོ་ལ་ཤར་སྐབས་མིག་གི་ཤེས་པས་མཐོང་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་མཐོང་བྱུང་བསམ་པ་བྲན་གྱི་ཡོད། མཐོང་བྱེད་མིག་གི་ཤེས་
པ་ཡིན་ན་ཡང་། ང་རང་ཆོའི་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ངས་མཐོང་བྱུང་བསམ་
པ་ཞིག་བྲན་གྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་ང་ཡི་ལུས་ཞེས་ལུས་དེ་ང་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་སྒོར་འཆར་གྱི་མེད།
ང་ཡི་ལུས་ཞེས་པ་ཞིག་སྒོར་ཤར་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ང་ཡི་སེམས་ཞེས་སྒོར་ཤར་
གྱི་ཡོད། དེས་ན་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ང་ཡིན་པའི་འདྲ་ཤེས་འཆར་གྱི་མེད།
ལུས་དང་སེམས་ལ་བདག་པོ་རྒྱག་མཁན་དང་། ལུས་དང་སེམས་ལ་དབང་སྒྱུར་

མཁན་གྱི་ང་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟོང་ཤར་བར་བརྟེན་ང་ཡི་ལུས་སེམས་ཞེས་བརྗོད་གྱི་
ཡོད། དེར་བརྟེན་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་ང་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་
བསམ་པ་ཞིག་ལྟོང་སླེབས་གྱི་ཡོད།

སྐྱལ་པར་སྐྱེ་བ་ལྔ་མ་དྲུག་ཁལ་གྱི་མི་དེ་སྤང་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་
ཡོང་བའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་ཡོད་པ་ར་རང་གི་ཉམས་སྤོང་གི་སྤོང་ནས་ལྷུ་བ་སྤེ
ངས་ཡོང་བ་དང་། རས་དྲུག་གི་འདུག་ཡོད་ཐག་ཚད་དེ། རའི་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་མ་དེ་དང་
ད་ལྟའི་སྐྱེ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་ཅ་བ་ནས་ཐ་དད་དེ། འོ་ལྷུང་
ར་ཡི་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་མ་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་མ་ནས་འདིར་ཡོང་བའི་ར་ཞིག་
ཡོད་དགོས་བསམ་བ་ཞིག་སྤོང་ཤར་གྱི་ཡོད། དེའི་ལྷུ་བ་དོན་མཐར་སྐྱལ་གི་སྤོམ་
གར་ཞིག་བསྐྱབ་ཡོད་ཅེ་ན། ར་ཞེས་པ་དེ་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་ཅིང་། ལྷུང་
པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཅིག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད།

གྲུ་གར་ལ་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ནང་ཚུན་དུ་བྱུང་བའི་རྩ་བྱུབ་མང་པོ་ཡོད་
 བའི་ནང་ནས་ནང་པ་གཅིག་ཕྱུ་ལས། དེ་མིན་གཞན་ནམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་
 གཞན་པའི་བདག་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དེ་ཐ་
 སྟོང་ཆ་ཆང་ཕྱར་མིན་རི་རྩུང་ཡང་། བསམ་སྒྲུའི་ནང་འཆར་ཚུལ་ནི་སྟེ་བ་ཕྱོན་མ་
 ཉམས་འདིར་འོང་མཁན་དང་། འདི་ནས་བྱི་མར་འཕྲོ་མཁན་ཞེས་བརྗོད་དུས་ང་གཅིག་
 རྩ་བུ་ཞིག་སྒྲོར་ཤར་བ་དང་། ཕུང་པོ་ནི་ང་གཞོན་བྱུང་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་ལ།
 བྲས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། བ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ། བད་པལ་སྟེང་
 བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཅས་ཡོད་པས་ཕུས་ཀྱི་ནམ་བུ་འབྲེ་མིན་དུ་

འགྱུར་གྱི་ཡོད། སྐྱ་དཀར་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་ལ། སྐྱ་དཀར་ཡོད་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། དེས་ན་སྤང་པོ་འགྱུར་འགྲོ་བ་དེ་ཆོད་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད།
དེ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཡང་དེ་ཆོད་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད།

ཡང་དེ་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་སྐབས་དང་། དེ་གཞིན་རྒྱུད་སྐབས་དང་། དེ་དར་མའི་
སྐབས་དང་། དེ་ཀླད་པོའི་སྐབས་ཞེས་དེ་ནས་དུ་ཡང་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད།
དེས་ན་ལུས་མེས་ལ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པ་ལྟར་དེ་ཞེས་པར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བུ་མེད་པ་
དེ་ཞིག་སྒྲོར་ཤར་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་དང་། དེ་ཀྱུན་
ལ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་བཅས་དེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་སྤྱར་མིན་
ཇི་ལྟར་ཡང་། དོན་དུ་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཅེས་བཞེད་དུས་བདག་དེ་
རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་ཡིན་པ་བཤད་ཡོད།

རྒྱ་ཁར་གྱི་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ལུགས་འདི་ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུ་
དང་། ཁ་ཆེ། རྩོ་རྩོ་དེམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱུད་དེ་དག་ཆང་མས་ནམ་ཤེས་
ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བཞེད་ཅིང་། དཔེར་ན། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལ་ཆ་བཞག་ན། སྐྱེ་བ་
སྡོན་མ་མི་འདོད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་སྤྱི་འདོད་མཁན་ནམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་
མ་ཡང་འདོད་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་སྤང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནམ་
ཤེས་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བཤད་ཡོད། ནམ་ཤེས་དེ་རྩོ་སྐྱམ་ནང་དུ་སྐྱས་པ་དེ་ཡིན་
དང་། ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་སོགས་ངས་ཞིབ་སྒྲ་མི་ཤེས། གཅིག་བྱས་
ན་མི་དེ་ཤི་རྗེས་རྩོ་སྐྱམ་ནང་གཞོབ་པོའི་རང་བཅུག་ནས་ནམ་ཤེས་རྩོ་སྐྱམ་ནང་དཔ་
གསོ་བྱས་ཏེ་སྤྱིད་པོར་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་དམ།

གང་ལྟར་ཡང་ཁྱིམ་ས་སའི་དབྱུང་མཆོམས་གཏོང་བ་ལྟར་སྟོན་པ་ཡི་ཤུ་
མེད་པ་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཁྱིམ་སའི་དབྱུང་མཆོམས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཐོག་
ནས་འཛིན་ཏེན་བཀོད་པ་པོ་དཀོན་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཟང་པོ་བྱེད་
མཁན་རྣམས་དཀོན་མཆོག་གི་བྱུང་དང་། དག་ཞིང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་
བཀའ་ལ་མ་ཉན་པར་ལོག་ལྟ་བུའི་མཁན་རྣམས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་བཅས་བཟང་ངན་
དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པར་བཤད་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ང་ཚོ་པལ་ཆེར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མཁན་
ཀྱི་གས་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། ང་རང་ཚོས་འཛིན་ཏེན་བཀོད་པ་པོའི་དཀོན་
མཆོག་ཁས་ལེན་ཀྱི་མེད།

དུས་རབས་སྟོན་མའི་ལོ་རབས་བྱུག་ཅུ་པའི་འགོ་སྟོན་དུ་ཨ་རིའི་བྱུང་མེད་ཏེ་
ཅང་མེས་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་ཀྱི་ལུ་ལྟ་བུ་ལྟར་དང་སྟོ་འཆམ་དུ་སོང་
ནས་ང་དང་ཐུག་བྱུང་། ཁོང་གིས་ཀྱི་ལུ་ལྟ་བུ་པོད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྟོམས་
ཚུང་ཚུལ་མ་ཐུན་མི་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་དགའ་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་སྐྱོ་བ་
ཞིག་ལ་ཁོང་ཚོར་ཆོས་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། དེ་ནི་ཡི་ཤུའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ང་ཚོ་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་། འཛིན་ཏེན་བཀོད་པ་པོ་མི་འདོད་མཁན་
ཀྱི་ཆད་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་འགྲོ་ས་དཔུལ་བ་ལས་དག་ཞིང་ལ་
སྐྱེ་བས་བྱུག་ཀྱི་མེད། ཁྱིམ་སའི་དབྱུང་མཆོམས་གཏོང་ཡུལ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་
དུ་ཡོད། དེ་ནི་ཉག་གཅིག་རང་དབང་བ་ཡིན་པས་ཐ་སྡད་དེ་སྦྱར་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། དོན་
ནི་སྦྱེགས་སའི་ཨམ་ཏ་ཞེས་པ་འདི་དང་། རྣམ་ཤེས་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གིས་བདག་དེ་བཀོད་པ་དང་། སྤང་

པོ་དོར་བའི་རྗེས་སུ་དགོན་མཆོག་གི་བྱང་དུ་སྤྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལལ་ཆེར་གཅིག་པ་ཡིན།
དེས་ན་འཇམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་ཆོས་རྒྱུད་འབྲུ་མིན་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་
ཆེ་བ་དང་རང་གིས་ཤེས་པ་ལྟར་ན་ཆོས་རྒྱུད་བཅུ་གངས་ཤིག་ཡོད། དེ་དག་ལས་ནང་
བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཁོ་ནས་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཅིག་བཤད་
ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་བདག་མེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་མེད་ཚུལ་
གང་འབྲུ་ཡིན་མིན་འཆོལ་སྐྱབས། བདག་ཅེས་བ་དེ་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཞག་པ་འཕ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་སྤྱིར་ནང་པའི་གཞུང་
ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། བདག་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་བདག་མེད་འཛོག་ཚུལ་
ལ་ནང་པའི་ནང་གྲེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་སྤྲེ་བ་རེ་བྱུང་གིས་བདག་མེད་ཅེས་ཐག་མ་བཅད་
པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཅེས་དང་། ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་པའི་བདག་མེད་
ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་བདག་ཅེས་གསུང་སྐྱབས། བདག་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་
སྟངས་དེ་ཉིད་མི་བརྗོད་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཅེས་པ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད།

སྤྱིར་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་ཆང་མས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་པ།
ཐག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ།
ཐུང་དན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་བདག་མེད་ཅེས་བརྗོད་
མཁན་ནི་འཇམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཆོས་ལུགས་འབྲུ་མིན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་ནས་
ནང་པ་ཁོ་ན་ཡིན། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ནི། དུས་རྒྱུན་དང་རང་ཆོའི་སྒོར་དཔེས་ཤར་
པའི་དེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཅ་བ་ནས་མིན། ད་ཆོའི་སྒོ་ལ་
ཤར་པའི་དེ་ནི་ཡོད་ཐག་ཆོད་དང་། ད་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་

འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། ང་དེས་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་
རྒྱ་ལ་བཙོན་དགོས་པ་དང་། ང་དེས་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཀག་སྟེ་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འགགས་པས་ན། དེའི་འབྲས་བུར་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ཏེ་བདེ་སྲིད་
ཡོང་གི་ཡོད་པ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་ཁས་ལེན་ཀྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་བདག་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་
པའི་བདག་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་ཅེས་དང་། དེའི་ཐོག་ཏུ་ང་ཞེས་པ་དེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། རྫོང་ཤར་སྐབས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ང་ཡི་ལུས་སེམས་
གཉིས་ལ་དབང་རྒྱུར་མཁན་གྱི་ཇི་ལོ་ལྟ་བུ་རང་མཚན་པ་ཞིག་སྟེ། ཇི་ལོ་ཞེས་པ་ནི་
དཔོན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་ནི་དབང་བརྒྱུར་བྱའི་འཁོལ་པོ་ལྟ་བུ་
ཡིན། ང་ཡི་ལུས་དང་། ང་ཡི་སེམས་ཞེས་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་དབང་རྒྱུར་མཁན་
གྱི་བདག་དེ་ནི་ཇི་ལོ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྫོང་ཤར་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ང་ཡི་སེམས་ལ་བདག་
པོ་བརྒྱབ་སྟེ་ཆགས་སྤང་ཉུང་དུ་གཏོང་བ་དང་། བྱམས་སྦྱང་ཇི་ཤུགས་ཆེ་དུ་གཏོང་
བ་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་བ་ངས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཚུལ་བ་བྱེད་པ་ནི་ང་དེས་སེམས་ལ་དབང་
རྒྱུར་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན། དེའི་ཐད་ནས་བཤད་ན་སེམས་ལ་དབང་བརྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད།

ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། ང་དེ་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་
པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། སེམས་དེ་ང་ཡི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་ང་ཡི་ལུས་དེ་
ཉིད་སེམས་ཀྱིས་བདག་པོ་བརྒྱབ་སྟེ། ང་ཡི་ལུས་ལ་གཅེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་།
དཔེར་ན། ཀླང་པའི་ལུས་མོན་བའི་ཆེ། ང་དེས་ང་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལུས་མོན་བ་
མི་བཟོད་པར། ང་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་མོན་རྟོགས་རམ་

བྱས་ཏེ་འབྲུང་མཉེན་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ང་དེས་བཀའ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ང་དེ་བཀའ་གཏོང་མཁན་གྱི་ཐེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་ནི་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ང་ཚོའི་སློང་འཆར་གྱི་ཡོད།

དེ་ལྟར་སློང་འར་བ་ན་ཐེ་བོ་ལྟ་བུའི་ང་དེ་ཉིད་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་སློང་འཆར་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ང་དེ་མེད་ཅེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཡང་དེའི་སྟེང་ནས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་ཚུངས་མི་འབྲུག་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་འདི་ལྟར་བཤད་ཡོད། ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་པའི་བདག་མེད་ཀྱང་། ང་རང་ཚོའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སློང་འཆར་ལྟར་མི་ཞིག་འར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཏྲག་པ་དང་། གཅིག་ལྟར་རང་རྒྱ་བའི་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་ནས་སློང་འར་གྱི་མེད། དེས་ན་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློང་དེ་བྱུང་མཐས་བཏགས་པའི་སློང་ཡིན་པ་ལས། སློང་ལྷན་སྐྱེས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་སྟབས། ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་དེ་འཛིན་པ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པ་ལས། འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་མིན།

འོ་ན་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཡིན་ཞེས། བདག་དེ་ཐེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ཁོལ་པོ་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོར་དབང་སྐྱུར་མཁན་གྱི་ཐེ་བོ་དེ་ཁོལ་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལྟར་བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་ཏུ་ལྟ་བུའི་སློང་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སློང་ཡང་དོན་ལ་གནས་པ་མིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློང་ཡིན། དེའི་འཛིན་པ་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློང་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་བཅས་དེ་ལྟར་

དེ་ཕྱི་བ་ཕྱི་ཡོད།

བདག་མེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་གཏོང་ས་ནི། ཉག་གཅིག་རང་དབང་
བའི་བདག་བཀག་པ་ཙམ་མིན་པར། ཉག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པ་ཙམ་
དུ་མ་ཟད། སྤང་བོ་ལ་དབང་སྐྱར་མཁན་གྱི་རྗེ་བོ་ལྟ་བུའི་བདག་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་མེད་
པ་ཐག་བཅད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་
ཞེས་ང་ཚོས་བཤད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ནང་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་
པ་ཞེས་བདག་མེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ས་གཙོ་བོ་དེའི་སྟེང་དུ་གཏོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་ནང་པ་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱི་བདག་འཛོག་ཚུལ་དང་། བདག་མེད་
འཛོག་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་བཞི་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་
དང་། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབྱུ་མ་པ་བཅས་བྱུང་མཐའ་བཞིར་བྱེ་ཡོད། དེ་
ལྟར་བྱུང་མཐའ་བཞིར་བྱེ་བ་ལྟར་བདག་ཅེས་པའི་རོ་བོ་འཛོག་ཚུལ་ལ། བདག་གས་
ང་ཞེས་པ་ཞིག་སྒྲོར་ཤར་བའི་སྐབས་སུ་ང་ཞེས་པ་དེ་རོ་མ་མཚུ་བ་མོ་འཇུགས་ས་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དབྱུ་མ་པའི་ནང་གསེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱང་
བཏགས་ཡོད་ཙམ་དང་། རོན་གྱི་རོས་ནས་བྱུང་པ་ཞིག་མེད་ཅེས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱབ་དེ་
མ་གཏོགས། དེ་མིན་ནང་པ་ཆང་མས་ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་། རོན་གྱི་རོས་
ནས་བྱུང་དགོས་པར་སྐྱམ་སྟེ། རོན་གྱི་རོས་ནས་བྱུང་པ་ཞིག་དང་། རོན་གྱི་རོས་
ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཀྱི་ཡོད། བདག་དེ་ཡང་རོན་གྱི་རོས་ནས་བྱུང་དགོས་
པས་ན། བདག་དེ་སྤང་བའི་ནང་ཡོད་དགོས་ཞེས་འདི་ལྟར་ཐག་བཅད་པ་དང་། སྤང་
བའི་ནང་ནས་བདག་གང་ཞིག་འཛོག་དགོས་ཞེ་ན། སྤུས་འདི་བདག་ལ་བཞག་ན་

བདེ་པོ་མེད། ལུས་འདི་ནི་མི་ཆེ་ནས་མི་ཆེ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བས་ལུས་ཀྱི་སྤྲང་ནས་ང་
མེད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

དེས་ན་སྒྲོའམ་ཤེས་པའི་སྤྲང་ནས་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། ཤེས་པ་ལའང་དབང་
པོའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་སྒྲོའི་ཤེས་པ་བཅས་ཡོད་པ་ཡིན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་
དག་ནི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དབང་པོ་དེ་ཡང་དབང་རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་ཏ་ཅང་
གསལ་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེ་དག་ནས་བདག་འཛོག་སྤྱབ་ཐབས་མེད་པ་ཏ་ཅང་
གསལ་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོ་གཉིད་ཁྱུག་པའི་སྐབས་སུ་མིག་གི་ཤེས་པ་
དང་། རྣ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་
མེད། འོན་ཀྱང་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། བདག་གས་ང་ཡོད་
པས་ང་དེ་གཉིད་ཁྱུག་ཡོད། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ང་མེད་ཅེས་བརྗོད་སྤྱབ་ཐབས་
མེད། དེས་ན་ང་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོའི་ཤེས་པ་དེ་དག་སྐབས་དེར་མངོན་དུ་གྱུར་མེད་
པས་སྒྲོའི་ཤེས་པའི་སྤྲང་ནས་ང་འཛོག་ཤེས་ཀྱི་མེད། དེར་བརྟེན་ཡིད་སྒྲོའི་ཐོག་
ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། མི་ལས་གཏོང་བ་སོགས་བྱེད་པའི་རྟོག་པའམ་སྒྲོ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེའི་སྤྲང་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་བདག་ཅེས་པ་དེ་ཡིད་སྒྲོའི་སྤྲང་ནས་རྟེན་དགོས་པ་ཞིག་དང་། ཡིད་
སྒྲོའི་སྤྲང་ནས་བདག་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
ན། ཡིད་སྒྲོ་ལའང་ཡིད་སྒྲོ་རགས་པ་ཡོད། དཔེར་ན། ད་ལྟ་ང་རང་ཆོར་སྒྲོའི་ཤེས་
པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན། ཁྱེད་
རང་ཆོས་ང་མཐོང་སྐབས། མིག་གིས་ཤེས་པས་མཐོང་གི་ཡོད། ངའི་གཟུགས་

དབྱེ་བས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་མཐོང་བ་དང་ཆབས་
ཅིག་ན་བའི་ཤེས་པས་བའི་སྐད་ཆ་བྱེད་རང་ཆོས་ཐོས་ཀྱི་ཡོད། མིག་གིས་གཟུགས་
མཐོང་ཁྲིང་། རྒྱ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུ་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱད་བཞིན་དང་།
གོས་ཀྱི་ཆོས་གཞི། སྐད་ཆ་བཤད་དུས་ལག་བརྟེན་ཡང་འདི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་
བསམ་པ་ཞིག་སྒྲོར་འཆར་བ་དང་། རྒྱ་བས་སྒྲུ་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་ཆོག་རེ་རེའི་དོན་
རྟོགས་པ། དོན་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་བཅས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཡིད་སྒོ་ཡིན། མིག་
གིས་ཤེས་པས་གཟུགས་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་བའི་ཤེས་པས་སྒྲུ་འཛིན་པ་དེ་དག་གི་
བསྐྱེམས་ཡིད་སྒོས་བརྒྱབ་སྟེ་འདི་ནི་འདིའོ། །འདི་ནི་འདི་ལྟར་མིན་ལྟ་བུ་བཟང་དང་
བན་ཀྱི་རྟོག་དབྱེད་ཡིད་སྒོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

མིག་གི་ཤེས་པ་ནི། མིག་བརྩམ་པའི་དུས་སུ་མིག་སྒྲོས་ལས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་
མེད་ཀྱང་། ཡིད་སྒོས་སུ་མཐུན་དེ་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྒྲོ་ལྟའི་ཤེས་པ་
དང་། ཡིད་སྒོའི་རྟོག་པ་བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་རང་རེའི་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་
ཉམས་སྲོང་གི་ཐོག་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། དེས་ན་གཉིད་བསད་དུས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་ཡིད་སྒོ་རྟོག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་འཕམ་ཡིད་སྒོ་རགས་པ་ཡིན། མི་
ལམ་མིས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་སྒོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡིད་སྒོ་ཅུང་ཟད་སྐྱ་བ་
ཡིན་པ་དང་། མི་ལམ་མེད་པ་གཉིད་མཐུག་པོ་ཁྱག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་སྒོ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་གོང་གསལ་ལས་སྐྱ་བ་ཡིན།

བརྒྱལ་ནས་བྲན་པ་འཐོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་སྒོ་དེ་ཡིད་སྒོ་སྐྱ་མའི་རྩ་
ཐོར་འཐོར་བ་དང་། ཡང་བརྒྱལ་སངས་ཏེ་བྲན་པ་གསོ་བའི་མཐུན་ཀྱག་མཁན་ཀྱི་

ཤེས་པའི་རྒྱན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དེས་ན་ཡིད་སྤོང་ལ་སྤྲ་རགས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་
ཡོད། མཐར་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་འོད་གསལ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཤེས་པ་སྤྲ་ཤོས་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། གཞི་རྒྱ་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འོད་
གསལ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། འཆི་བའི་འོད་གསལ་དེ་ནི་འོད་གསལ་སྤྲ་ཤོས་ཡིན།
འདི་ལྟར་ཡིད་སྤོང་སྤེང་ནས་ང་དེ་འཛོག་དགོས་པར་སྦྲུམ་ནས་ང་ཡི་མཆོན་གཞི་
ཡིད་ཀྱི་རྒྱས་པར་ཤེས་པ་འཛོག་གི་ཡོད།

ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་བརྟུན་བཞག་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་ནས་
བཏགས་ཅིང་། མིང་བརྟུན་བརྟུན་ནས་བཏགས་ཅིང་། གདགས་གཞི་ལ་བརྟུན་ནས་
བཏགས་ཅིང་། ཞེས་པ་བཅས་ལས། དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པ་ཞིག་མེད་གསུངས་
པའི་བྱུང་མཐའ་དེའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ང་ཞེས་པ་ལྟར་པོའི་ནང་དུ་འཆོལ་བར་བྱིན་
ན། དེའི་སྤེང་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་ལ། སེམས་སྤྲ་རགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་རྟེན་རྒྱ་
མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟས་དང་སེམས་གཉིས་ལ་བརྟུན་ནས་བཏགས་ཅིང་། ཐ་སྦྱར་
དུ་གྲགས་པ་ཅིང་། བརྟུན་ནས་བཏགས་ཅིང་གི་ང་ཞིག་བཤད་ཡོད། དེ་ནི་དབྱ་
མ་པའི་ལྟ་བུ་ཤོས་དང་། ཟབ་ཤོས་དུ་བཤད་ཡོད། དེ་ཡང་ང་ཅིང་དུ་མ་ཟད་ལྷན་
སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་དང་། མདོར་ན། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟ་
འདས་རང་གི་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། མཚུབ་མོ་བཙུགས་ན་ལྟས་སྤེང་ནས་རྟེན་རྒྱ་
མེད་པ་དང་། བཏག་དབྱེད་བཏང་སྟེ་སྤྲོད་ཅིང་དེས་མ་ཆིམ་པར་བཏག་ཅིང་དབྱེད་
ནའང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཐག་བཅད་དེ་གསུངས་ཡོད།

ང་ཡི་ངོ་མོ་གང་ཡིན་དང་། ང་ཞེས་པ་དེ་ལ་མཚུབ་མོ་འཛུགས་སྤངས་ཐད་

ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ནང་པ་མིན་པའི་ཆོས་ལུགས་
ཆང་མ་སྡེ་ཆོན་དེའི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་དང་། ང་ཞེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་རེད་བརྗོད་མཁན་ནི་ནང་པ་ཡིན། ནང་པ་ལའང་ནང་གསེས་གྱིས་ང་ཕུང་
པོའི་གསེབ་ན་ཡོད་དང་མེད་གྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་ཡོད། དེ་དག་ནི་ང་ཞེས་པ་
གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་བྱི་བའི་ལན་ཡིན། ལྟ་བུ་མི་འབྲ་བ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་བྱེ་
ཚུལ་འདིས། ནང་པ་དང་ནང་པ་མིན་པའི་ཆོས་ལུགས་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་ཡོད་པ་བཅས་
སོ། །

བདག་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐོར།

བདག་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་པའི་བྱི་བ་འདིའི་ལན་ནི། བདག་ལ་ཐོག་
མ་མེད་ན་ཏུ་ཅང་གི་མི་བདེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ལ་
ཆ་བཞག་ན་ཡང་། ཐོག་མ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་འགྱུར་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱུ་ཞིང་
འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཐོག་མ་ཡོད་དགོས་སྟུང་བ་ཞིག་ང་རང་
ཆོའི་སྒྲོར་ཤར་གྱི་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ཤར་ངེས་པའང་ཡིན། ང་རང་ཆོའི་སྒྲོར་བདག་ལ་
ཐོག་མ་ཡོད་དགོས་བསམ་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་།
དེར་ཐོག་མ་ཡོད་དགོས་བསམ་པ་དེ་གཞིར་བཞག་གིས་ང་ལ་ཡང་ཐོག་མ་ཡོད་
དགོས་བསམ་པ་དང་། ང་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་དགོས་བསམ་པ་དེའི་ཐོག་ནས། ང་ཡི་ཐོག་
མ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས། རྒྱུ་འཕེན་པས་ཐོག་མ་མེད་ཅེས་དང་། སྒྲོད་བཅུད་
འདི་དག་ཀྱང་སྒྲོག་གཞུ་སྤར་བ་བཞིན་སྒྲོ་བུར་དུ་བྱུང་བ་མིན་ན་ཡང་། དེ་དག་རིམ་
བས་རྒྱུན་ཆོག་ཤིང་ཆགས་པ་ཡིན་པས་དེར་ཐོག་མ་མེད་ལ། ཐོག་མའི་རྒྱ་འདི་

ཞེས་པ་ཞིག་གང་ཡང་མེད། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་
དང་། བདག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོར་ཆ་བཞག་ན། ས་མའི་ཁྱ་ཁྱག་
འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བདག་ཅེས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་པས། དེར་ཐོག་མ་
མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་དག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པར།
རྒྱུན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རིམ་བཞིན་ལྟེན་དབང་གི་ཐོག་ནས་བྱང་བས་ཐོག་མ་གང་
ཡང་མེད་ཅེས་དང་། རྒྱ་མེད་པར་སྦྱ་བའི་རྒྱང་འཕེན་པ་ནི་ལྟ་བུའི་སྦྱ་བ་སྦྱ་བའི་གྲས་ཡིན།
སྐྱེ་བ་སྡེ་བྱི་ཁས་མི་ལེན་པ་ཙམ་མིན་པར། སྐྱེ་བ་སྡེ་བྱི་མེད་པའི་སྦྱ་བ་བྱེད་བཞིན་
ཅིང་། རྒྱ་མཆོན་ལའང་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། དབྱེད་པ་གང་འཆོས་སུ་བའི་ཐོག་ནས་
རྒྱ་བཞག་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་བདེ་པོ་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་འདི་
ལྟར་རང་བཞིན་དུ་བྱང་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་མཁན་གཅིག་ཡོད། བདག་ནི་རྒྱ་མེད་
རྒྱུན་མེད་ལས་བྱང་བས་ཐོག་མ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བརྗོད་མཁན་ནི་རྒྱང་འཕེན་པ་
ཡིན།

ཡང་གངས་ཅན་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
འཆར་གཞི་དང་། གོ་རིམ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དགོས་སོ་
ཞེས་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཆགས་འཛིག་མཐའ་དག་དེའི་ཐོག་
ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་སྐྱེ་འཛིག་མི་བྱེད་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་སྟེ་འཁོར་འདས་ཐམས་
ཅད་ཆགས་ཤིང་རྒྱ་བ་སའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ཞིག་བཤད་པ་དེ་ལས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
བཤད་ཡོད།

མདོར་ན་གཙོ་བོས་རྣམ་འགྱུར་དེ་དག་སྤུལ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། བདག་དེས་
རྣམ་འགྱུར་དེའི་དོན་གྱི་ཡིན་ལུགས་མ་ཤེས་པར་སྤངས་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་དེ་དག་ལ་
བདེན་པར་བརྟེན་པའི་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད། ད་ལྟ་ངས་འདི་བརྗོད་
དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་རྣམ་འགྱུར་དེ་དག་གཙོ་བོས་སྤུལ་པ་ཞིག་དང་། མཐར་རྣམ་
འགྱུར་ཆང་མ་གཙོ་བོ་ལ་ཐེམ། གཙོ་བོ་ཡང་འཇུག་ལམ་བཟོ་བདག་དེ་གྲོལ་བ་
ཐོབ་ནས་སྟོད་པར་འདོད། དེས་ན་བདག་དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡང་མེད་ལ་མཐའ་མ་ཡང་
མེད་པ་ནང་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ལྟ་བུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བདག་དེ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་
དང་། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅེས་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་
ཡོད། ད་ལྟ་བདག་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ། རྟག་པ། གཅིག་སྤྱ།
འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་བཅས་བཤད་པ་དེ་ནི་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྒྱ་
གར་གྱི་བྱུབ་མཐའ་ནང་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མེད།

ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་བྱུབ་མཐའ་རིགས་གཅིག་གིས་བདག་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་
འདོད་ཅིང་། ཐོག་མ་ཡོད་ཚུལ་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་བཏོད་པ་པོས་བཏོད་པ་དང་།
ཆང་ས་པས་བྱས་པ་སོགས་འཛིག་རྟེན་བཏོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཞེས་། རྒྱ་གར་གྱི་བྱུབ་མཐའ་བྱུང་པ་སོགས་པལ་མོ་ཆེས་འཛིག་རྟེན་བཏོད་
པ་པོ་འདོད་ཀྱི་ཡོད། དེང་འཛམ་གླིང་རྒྱབ་སྤྱོད་པ་དང་། ཤར་དཀྱིལ་གྱི་ཆོས་
ལུགས་འཛིན་པ་དང་། ཡེ་སྤྱ། ཁ་ཆེ། རྩོམ་རྩོམ་དེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་བཏོད་
པ་པོའི་དགོན་མཆོག་ཅིག་འདོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ཆང་མས་བདག་གི་ཐོག་མ་འཛིག་
སྐབས་འཛིག་རྟེན་བཏོད་པ་པོ་བཞག་སྟེ། བདག་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་

མེད་རྒྱུ་མེད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པ་རེད་
ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ཡང་། སྤྱིའི་འབྱུང་བའི་འགྲོ་སྐྱབས་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྐྱབས་པའི་འགྲོ་
སྐྱབས་ཏུ་ཅང་ཞིབ་ཆགས་པོ་འདུག་པ་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ལས།
འཆར་གཞི་མེད་པར་སློབ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོང་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་དག་འཆར་གཞི་
དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བས། འཆར་གཞི་འགོད་མཁན་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོད་
དགོས། དེས་ན་འཛིན་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཛིན་
རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དགོན་མཆོག་གམ་འཛིན་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་འདོད་མཁན་ཞིག་དང་།
དེ་ལྟར་དུ་མི་འདོད་མཁན་གཅིག་བཅས་ཁག་གཉིས་ཡོད།

ནང་བ་མིན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་འཛིན་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་
དང་། མི་འདོད་མཁན་བཅས་ཁག་གཉིས་ཡོད། རང་བས་འཛིན་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་མི་
འདོད་པ་ཡིན། འཛིན་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་གྱི་ནང་དུ་ཡང་། འཛིན་རྟེན་
བཀོད་པ་པོས་སྐྱེ་བ་གཅིག་བཀོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་
མཐའ་མའི་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་བསྐྱུག་རྒྱ་ཞིག་ལས། དེ་མིན་སྐྱེ་བ་ལྟ་མཐུང་
ནས་འགྲོ་རྒྱ་མེད་པའི་འདོད་ཚུལ་འདི་པལ་ཆེར་ཡེ་ཤུ་དང་ཁ་ཆེ་ཆོ་ཡིན། ལུ་
སྟེགས་པ་ཆངས་པས་བཀོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་མཁན་དེ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱ་
བཤད་ཡོད་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱང་བཤད་ཡོད། རྒྱ་དང་འབྲས་སྤྱིའི་འགྲོ་སྐྱབས་བཤད་
པའི་ཐོག་ནས་མཐར་གཏུགས་འཛིན་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཆངས་པ་བྱས་པ་རེད་ཅེས་
བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཅ་བའི་འཛིན་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་གྱི་ནང་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱ་

འདོད་མཁན་དང་། མི་འདོད་མཁན་བཅས་ཁག་གཉིས་ཡོད། སྐྱེ་བ་སྔ་སྤྱི་འདོད་
མཁན་ནི་རྒྱ་གར་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་སྤྱོད་བ་
པལ་མོ་ཆེ་ཡིན། ཡེ་ཤུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་ག་དགོན་མཆོག་གིས་
བཀོད་པར་འདོད་མཁན་ཡིན་པས་འདི་ག་ནང་འགག་ཆེན་པོ་འདུག།

སྤར་ང་ཆོས་འདི་ལུང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བཟོ་སྒྲེང་ཞིག་གྲེད་སྐབས།
འཛི་ལུང་ཆོས་པ་མི་སེ་གི་སི་ཁྱུ་བ་ཁོང་གིས་གསང་བའི་རང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་
ཡོད་པ་དེ་ཡང་། ཉམས་ལེན་གྲེད་སྐབས་སྐྱོར་འབྲེལ་བ་ཤད་བྱས་དོན། འཛིག་རྟེན་
བཀོད་པའི་སྐབས་སྤར་ང་རང་ཆོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཀའ་ལས་མཉམ་དུ་
བརྒྱབ་ཡོད་པ་དང་། དགོན་མཆོག་གིས་ཀྱང་བཀོད་པ་བཅས་ང་རང་ཆོའི་སྐད་ཆ་
ལྟར་ན། ལྷ་མི་རྩུང་འབྲེལ་ལྷ་བྱ་བས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ལྷས་ཀྱང་བཀོད།
བཀོད་པའི་སི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་བྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་པ་
བཤད་སོང་། དེས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། ཆེ་འདི་གར་འཛམ་གླིང་
འགྲུང་བ་འགོ་བ་ནི་མིས་བྱས་ཏེ་འགྲུང་བ་འགོ་བ་དང་། དེའི་བརྒྱབ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་
བཀོད་པ་པོའི་དགོན་མཆོག་ཡོད་ཅིང་། ཐད་ཀའི་ལས་ཀ་གྲེད་མཁན་ང་ཆོ་མིས་
བྱས་ཏེ་ལྷ་མི་རྩུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་ལ་འགྲུང་བ་འགོ་བ་བརྗོད་པ་དེ་
ལྟར་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སྣོད་ཐོག་མར་ཆགས་སྐབས་ལྷ་མི་རྩུང་འབྲེལ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན།
དེ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་སྤངས་དགོས་པས་གང་འདྲ་ཡིན་དེ་གསལ་པོ་བརྗོད་མ་སོང་།

དེ་མིན་ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་བགྲེས་སོང་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་
ཡོད་པ་དང་དེས་པོ་ཡོད། ཉིན་ཞིག་ངས་ཁོང་ལ་བྲིད་རང་ཆོ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པས་

སྐྱེ་བ་ལྷ་མ་ཁས་སྒྲངས་ན་སྐྱོན་གང་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེས་སྐད་ཆ་དེས་པར། ཁོང་གིས་
སྐྱེ་བ་ལྷ་མ་མེད་ཅིང་། ཆེ་འདི་ག་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་ཐད་ཀར་བཀོད་པ་རེད་
ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། དེ་ནི་ཉ་ཅང་གི་ཐབ་པོ་ཞིག་མཐོང་སོང་། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་
འདོད་ན། ཆེ་འདི་ག་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་དུས་
སེམས་ཐག་ཉ་ཅང་གི་ཉེ་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་ལུས་འདི་པ་
མ་གཉིས་དང་། ལྷག་པར་ཨ་མས་སྐྱེན་པར་བརྟེན་མ་ལ་སྤྱིར་ཉེ་པོ་བྱེད་པ་དུང་འགྲོ་
ཚུན་ཆད་ལ་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཆེ་འདི་དགོན་མཆོག་གིས་ཐད་ཀར་བཀོད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་
དུས་དགོན་མཆོག་ལ་སེམས་ཐག་ཉ་ཅང་ཉེ་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། ཇི་ཙམ་གྱིས་མ་
ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་བ་ཡོད་པ་དེའི་ཆོད་གྱིས་མས་བཤད་པ་དེར་དང་ལེན་བྱེད་གྱི་
ཡོད། མི་གཤིས་ཀ་ཉ་ཅང་ངན་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་མི་ཤེས། སྤྱིར་བཏང་ཨ་མས་
བཤད་ན། ངའི་ཨ་མ་ལགས་གྱིས་གསུང་གི་འདུག་ཅེས་དགའ་པོའི་ཐོག་ནས་བརྗེ་
འཛིག་བྱེད་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་ནི་སེམས་གཏིང་ནས་ཉེ་པོ་ཡོད་པས་
ཡིན། དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་དགོན་མཆོག་གིས་ཆེ་འདི་ག་ཐད་ཀར་
བཀོད་པའི་ལྷ་ཚུལ་འཛིན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་དགོན་
མཆོག་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཇི་ཙམ་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཡོད་པ་དེའི་
ཆོད་གྱིས་དགོན་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་སློབ་འདོད་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་
ཡོང་དུས་དགོན་མཆོག་གི་དགོངས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བྱམས་བརྗེ་ལྷན་པ་
བྱེད་དགོས་སྐྱེད་ཡིན། དེ་ནི་དགོན་མཆོག་གི་བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་དུས་འདོད་

ཚུལ་འདི་ཉ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་ཞིག་ཡོད།

དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་སྐྱུ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ཞེས་ལྟ་བུ་བསྟེན་ཅིང་ཉེ་
བར་བྱེད་པས་ན་ལྟ་དེ་འགྲུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་ཆེ་
འདི་ག་ཐད་ཀར་དཀོན་མཆོག་གིས་བཀོད་སྟབས། ང་ཆོས་པར་ལྟ་བུ་བསྟེན་མི་དགོས་
པར་ང་རང་ཆོའི་མི་ཆེ་འདི་ག་དཀོན་མཆོག་གིས་གནང་བས་ན། ལྟ་ཅི་པོ་ཡོང་བ་
ཡིན། འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་གནད་འགག་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་
འདོད་མཁན་ཉེ་ང་རང་ཆོའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་བཀོད་པ་དེ་དག་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་
པོས་བཀོད་པར་མ་ཟད། ང་རང་ཆོའི་ཆེ་འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་
པ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱེད་པ་
དང་། རྒྱ་གར་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་
པ་བཅས་སོ།།

ནང་པས་བདག་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ།

ད་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པ་འཛི་ལུགས་ལ་བདག་གི་ཐོག་མ་ཡོད་དམ་མེད་
ཅེས་བརྗོད་ན། བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་ཡོད་མེད་ཅུང་གཅོད་
བྱ་རྒྱ་ཅུང་དཀའ་ཞིང་། ཐོག་མར་བདག་ཅེས་པ་དེ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་
ཞིག་དང་། སྤང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། ལྟོས་གཞིའམ་ལྟོས་སའི་
སྤང་པོ་དེར་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བསམ་མཁོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་
བདག་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་དྲི་བ་དེའི་ལན་ལ། བདག་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱུང་བའམ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་སྤང་པོ་དེར་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བསམ་མཁོ་

གཏོང་དགོས་ཤིང་། བྱང་པོ་དེར་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས། ལུས་
འདི་པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལས་བྱུང་བ་དང་། པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ནི་པ་མའི་ལུས་དང་། པ་མའི་
ལུས་ནི་དེའི་ཡང་པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ཡང་དེའི་པ་མའི་ལུས་བཅས་དེ་ལྟར་ལོ་འབྲུམ་ཐྲག་
དང་། ས་ཡ་ཁ་ཤས་ཡར་དེད་ན། ཐོག་མར་མིའི་འགྲོ་བ་ཆགས་སྐབས་ཀྱི་མི་ཇི་
བཞིན་རྒྱུ་པ་སྒྲོས་ནས་འགྲོ་བའི་སྒོག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཤིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་ཡར་དེད་ན་རྒྱུ་བཞི་བཅུགས་ནས་འགྲོ་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡང་
ཡར་དེད་ན་རྒྱུ་ལག་མེད་པ་སྐྱུལ་ལྟར་འགྲོ་མཁན་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་
ཐོག་མར་རྩེའི་ནང་གནས་པའི་སྒོག་ཆགས་དང་། དེ་ནས་སྐྱམ་ལ་གནས་པའི་སྒོག་
ཆགས་བཅས་འདི་ལྟར་ཆོན་རིག་གི་ལྟ་བ་ཐོག་ནས་བཤད་བ་དེ་ཡིན།

ནང་པའི་གཞུང་སྤྱི་ཡོངས་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་གཙང་རིས་ཀྱི་ལྟ་ལས་མཆེད་
པ་ཞིག་བཤད་ཡོད་པ་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱི་བ་ལེན་པ་པོ་དེའི་
ངོས་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཐོག་མར་ཟས་རགས་པ་
ལ་མ་བརྟེན་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་འཆོ་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བས་ཟས་རགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོའི་བྱ་བ་དེ་དག་ཐོལ་བ་བཅས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་ཞིག་ཡོད། དེ་
ལྟར་ཡིན་མིན་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་ཞིག་ཡོད།

གཞིའི་འབྲུང་བ་བཞི་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། ནང་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་
པ་དང་། དེར་གི་ཆོན་རིག་པས་བཤད་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
མངོན་པ་མངོད་ནས། བསྐྱལ་པ་ཡ་ཐོག་སྟེ་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་ལ་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་
ཅུ་དང་། བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་རེས་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་སྟོངས་ཏེ་ཞིག་པའི་བར་བསྐྱལ་ཉི་

ཤུ་དང་། ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ གནས་པའི་བསྐལ་པ་བཅས་དང་།
དེ་ནས་ཡང་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་བཅས་འདི་ལྟར་དུ་འགྲོ་བ་བཤད་ཡོད། གནས་
པའི་བསྐལ་པ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་ནས་དང་། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་
པ་ནས་བཟུང་ཆེ་ལོ་བཙུ་པ་བར་དང་། ཡང་དེ་ནས་ཡར་བར་གྱི་ཁྲག་པ་བཙོ་བརྒྱད་
དེ་དག་གིས་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་འཕར་བ་དང་། ཡང་དེ་ནས་ཆེ་ལོ་བཙུ་པ་བར་
ཕྱིན། ཡང་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་ཕྱིན་པ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉག་ཉག་ཡིན་མིན་མི་
ཤེས་ཤིང་། ཅུང་ཟད་བརྗོད་དཀའ་བ་ཡིན།

སྤྱིར་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ལའི་ནང་གསུངས་པ་ལྟར། རི་
རབ་དང་། མྱིང་བཞི་མྱིང་ཐན་དེ་དག་ཏ་ཅང་གི་ཁག་པོ་ཡིན། སྤྱི་རི་བཞིན་པར་ཁས་
ལྷངས་ན་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་དགོས་པས་ག་ལ་རུང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
ཆོད་མའི་གཞུང་སྟེ། དབྱ་ཆོད་སེང་གེ་མཇིང་བསྟོལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། དེའི་འགྲོ་
སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་དགོས་བྱུང་ན། རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོའི་དབྱར། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱུབ་མཐའ་
ཁས་ལེན་ན་སྤྱི་བ་པོ་ཆོད་མའི་སྤྱིས་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་ཆོད་མའི་སྤྱིས་བྱར་མི་རུང་
བ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་དགོས་པའི་བྱུབ་མཐའ་ཞིག་ཁས་ལྷང་ན། ཆོད་
མའི་སྤྱིས་བྱ་ཡོང་ཤེས་ཐབས་མེད། མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་ནས་ཕྱིན་ན་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་བྱུབ་ས་ཅ་བ་ནས་མེད། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཆེ་
དམིགས་པའི་ཆ་ནས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བྱུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ནང་པ་སངས་

རྒྱས་པའི་ཚད་མ་སྤྱི་འཇོ་སྤངས་ཡིན།

ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ནི། ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
འཛིག་དགོས་པ་སྟེ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚད་མས་
བྱུང་པ་གཞི་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཞིན་ཀྱི་ཡོད་པས་ན། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོད་མེད་ཐག་བཅད་དགོས་ཤིང་། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མ་ཡོད་མེད་ནི། དེའི་འཛིན་སྤངས་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤངས་བྱུང་དགོས།
དེས་ན་གཏན་ཆོག་ས་དེ་དག་གི་སྤངས་དུ་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད། མངོན་སུམ་ཚད་མས་བྱུང་
པ་ནི་དེའི་ཁྱོད་བས་བྱུང་གི་ཡོད། དེ་མིན་རྗེས་དཔག་རིགས་དེ་དག་ནི་གཏན་
ཆོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱབ་ཉག་ས་དང་། དགག་ཉག་ས་
དེ་དག་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། སྤྱབ་ཉག་ས་དང་། དགག་ཉག་ས་བཤད་པའི་སྐབས་མང་
པོར་ཡང་ན་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན། ཡོད་
ན་སྤངས་དུ་རུང་ལ། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་དགག་བྱ་དེ་ཡོད་ན་སྤངས་དུ་རུང་བ་ཞིག་ལ། མི་
སྤངས་པའི་ཆེ་སྤངས་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཉག་ས་བཞོད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ནང་པའི་
ཚད་མའི་འཇོ་སྤངས་ཡིན།

ནང་པའི་བྱད་ཆོས་ནི། ཚད་མའི་ཐོག་ནས་གཏན་ལ་པལ་པ་དེ་ནི་ནང་པའི་
བྱད་ཆོས་ཡིན། ཚད་མའི་འཇོ་སྤངས་བཤད་སྐབས། ངས་ནམ་རྒྱུན་འདི་ལྟར་བཤད་
ཀྱི་ཡོད། ལུ་སྟེགས་པ་བཀག་པའི་སྐབས་སུ་ཚད་མའི་ཐོག་ནས་བྱེད་རང་གི་འདོད་
པ་དེ་སྤངས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་དང་། འགལ་སྒྲ་དམིགས་ཀྱི་
འདུག་ཅེས་པར་བཀག་ཅིང་། ནང་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་དེ་དག་དེང་སྐབས་

ཀྱི་མཐོང་ཆོས་དང་འགལ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཁ་ཁར་བསྐྱད་དགོས་བྱུང་ན་དེ་ནི་བྱང་པོ་
གང་ཡང་མིན། དེས་ན་བྱང་པོ་བྱང་བཞག་གྱེད་དགོས། སོ་སོའི་རང་གཞུང་གི་དཔེ་
ཆའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ཞིག་བཙུག་ལྟན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་ན་འཁོར་འདས་
གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་དེ་ལྟ་བུས་བྱེ་ཡི་ཡོད་ཅིང་། རིག་མ་རིག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
འཁོར་འདས་འཛོག་གི་ཡོད། དེ་ལྟའི་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ལས་བཙུག་ལྟན་འདས་
ཀྱི་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བཀའ་དེ་འདྲ་སྤྱི་ཅི་བཞེས་པར་ཁས་ལེན་ན་མི་རྒྱུང་
བའི་མདོ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་འདྲའི་མན་གཞོན་དང་ཡ་ལུང་ཆེན་པོ་གང་
ཡང་མེད་པའི་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་འཇིག་རྟེན་
བྲགས་ཆོད་དང་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་པ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་མིན་གནད་འགག་ཅིག་ནི། འིན་ཁྲོག་སྟོན་པའི་གཞུང་དེ་མི་བསྐྱབ་བ་ཡིན་
པ་སྐྱབ་པ་ལ། རོན་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་སྤྱི་དངོས་ཤྱགས་འགལ་བ་མེད་པ་ཞེས་
བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཆང་གི་མེད་ཅིང་། ད་ལྟ་རི་རབ་དང་། སྤྱིང་བཞི། སྤྱིང་སྐན་
གསུངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་མདོན་པ་ནས་གསུང་ཚུལ་ཞིག་དང་། དུས་འཁོར་ནས་
གསུང་ཚུལ་གཅིག་དེ་དང་དེ་འདྲའི་མདོ་སྤྱོད་གཞན་ནས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་མི་
འདྲ་བ་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་ཆོར་འིན་ཏུ་སྟོག་ཏུ་སྐྱུར་པའི་དོན་གཅིག་ལ་གཞུང་སོ་
སོ་ནས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས། དེས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་
ལུང་གཞན་ཡོད་སྟབས། ལུང་དེ་སྤྱི་ཅི་བཞེས་པར་ཁས་སྤྱང་ན་མི་བདེ་བ་ཆགས་ཡོང་
གི་ཡོད། དེས་ན་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་དང་མ་ཐོག་རིང་མོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་དག་ཅུང་ཟད་

མི་བདེ་བ་ཡོད།

མདོར་ན། རྟོག་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་
དང་། འོད་སྤངས་ལ་སོགས་པའི་གསུང་ཚུལ་ལ། ཆེ་ལོ་བྲག་ཁྲི་དང་། ཆེ་ལོ་བཞི་ཁྲི་
དང་། ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་བ་ཡོད།
སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ནས་འདྲན་བཞི་པ་མིན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་བྱུང་ན་ནི་ཁྱངས་
བསྐྱེལ་དགོས་པས་ཁག་པོ་ཡིན། གཞིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཆགས་སྤངས་ནི། འབྱུང་བ་ལྔ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དང་། འབྱུང་བའི་འཕེལ་གྱི་ལ་བ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་
པ་དགྲ་ལྟ་དཔང་བསྟོད་ལས།

ནས་མཁའ་སྟོང་པའི་དབྱིངས་རུ་མ་ནས། །

ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱན་ནས་རྒྱུད་གཡོས་པས། །

རྒྱུད་གི་དོ་རྩེ་རྒྱ་གམ་ཆགས། །

དེ་ལ་རྒྱ་ཡི་ཐེལ་པ་ཆགས། །

དེ་ལ་ཕྱི་ཡི་རྒྱ་མཆོ་སྲིད། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ་རྩེ་རྒྱ་གམ་ཡིན་མིན་རིམ་ལང་སྤྱིར་བཏང་དེ་
ལྟར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་འདུག སྤྱིར་འབྱུང་བ་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མེད་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཏ་ཅང་གི་ཕྱགས་ཆེན་པོ་ཡོང་སྐབས་རྫོད་
སྐབས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུབ་པ། མེད་ཕྱགས་
ཆེན་པོ་སྐབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེལ་པ་སོགས་བརྒྱན་རང་བཞིན་བྱུང་བ་དང་། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱའི་སྒྲིང་པོ་ལན་ཚུ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། དེ་ནས་རིམ་པས་

རགས་པའི་སྤྲིལ་མཁུགས་པའི་ས་ཆགས་པ་བཅས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡག་པོ་
འདུག། ཡང་བསངས་རྒྱུད་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་ལས།

བསངས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གང་ནས་བྱུང་། །

བསངས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གནམ་ནས་བྱུང་། །

ཡབ་ནི་གནམ་ལ་འབྱུག་ཆེན་ལྷེད། །

ཡུམ་ནི་མཁའ་ལ་སློག་ཆེན་ལྷུག།

སྤྲིལ་ཀྱི་རྟ་རྒྱོད་གངས་ཐིག་ལ། །

རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ཡི་ལྷ་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཡོད། མདོར་ན། ང་ཚོའི་དཔེ་ཆའི་ནང་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་སྟེ་
འཛིག་རྟེན་ཆགས་རྒྱལ་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་ཁྱད་སྤྲོལ་བ་
ལྟ་བུ་དང་། འགའ་ཞིག་ཁྱད་སྤྲོལ་གྱི་མེད།

ད་ལྟ་ངས་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་ནི། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་ལུས་འདིའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
ཅད་གཙོད་བྱས་ན་པ་མའི་སྤྲིལ་དང་། དེའི་པ་མའི་སྤྲིལ་དང་། དེའི་ཡང་མེས་ཀྱི་
པ་མའི་སྤྲིལ་བཅས་ཆེ་ལོ་འབྱུམ་སྤྲིལ་དང་། ས་ཡ། བྲེ་བ། དུང་ལྷུང་ཡར་དེད་ན།
ཐོག་མའི་སློག་ཆགས་སྤྲིལ་མའི་ལུས་དེ་ནས་མར་ཆད་དེ་ཡོང་བ། དེ་ཡང་དུས་འཁོར་
གྱི་གཞུང་ནང་ནས་མཁའ་རྒྱལ་ལས་མཁའ་ཡི་རྒྱལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་པལ་
ཆེར་ཡིན་འདུག། འཛིག་རྟེན་འདི་ཐོག་མར་ཆགས་སྤྲིལ་དེར་འཛམ་གླིང་ཡོངས་
གྲགས་ལྟར་གྱི་ཆགས་འཛིག་བཤད་པ་ལྟར་འཛམ་གླིང་འདི་ཐོག་མར་འབར་གས་ཏེ་
ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་། ལྟར་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་མི་

ཆོད་པར། ད་ལྟ་ང་ཆོས་མཐོང་བའི་སྐར་ཆོག་གས་གངས་མེད་དེ་དག་ཆང་མ་འབར་གས་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་བཤད་ཡོད། དེ་ལྟར་ཅ་བ་ནས་ཐག་ཆོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། སྤྱིར་བཏང་ཡོངས་གྲགས་དེ་ལྟར་བཟོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་རིགས་པས་དབྱུད་ན་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡོད།

ཆགས་འདིག་ཡོང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱས་ཤུགས་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བཅིར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབར་གས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་པོས་བཅིར་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་གསལ་པོ་ཡིན། འདིག་རྟེན་སྤྲ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་འདིག་རྟེན་སྤྲ་མ་སྟོངས་ཤིང་། འདིག་རྟེན་སྤྲ་མ་སྟོངས་པ་དེ་ཉིད་ག་ལེར་ནང་གི་འོད་གསལ་ལྟར་བཤད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ཕྱིའི་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་དེ་རྩ་ཐུང་སོང་བ་རྒྱད་ཟླ་མའི་ནང་ཡོད་པ་ལྟར། ས། ཟླ། མེ། རྒྱང་། རྟམ་མཁའ་བཅས་དང་། ཡང་ན་མ་མཁའ་ནས་རྒྱང་དང་། མེ། ཟླ། ས་བཅས་སྐྱེ་བ་དུས་འཁོར་ནང་ཡོད། རྒྱད་ཟླ་མའི་ནང་ས། ཟླ། མེ། རྒྱང་། རྟམ་མཁའ་བཅས་ཐིམ་རིམ་གཅིག་དང་། དེ་དག་གི་སྤྲ་མའི་གཟུར་ཅན་རགས་པ་རྩ་ཐུང་ཕྱིན་ཏེ། ཐ་བ་མཐར་ཐུག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་བས་ནས། རྒྱས་པ་ཉ་ཅང་མང་པོ་གཅིག་བསགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེ་བས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་ཞིག་འཕྲད་སྐབས་འབར་གས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཆགས་འདིག་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་ས་དང་། ཟླ། མེ། རྒྱང་། རྟམ་མཁའ་བཅས་ཡང་ཕྱིན་པ་དང་། ཡང་ན་ནམ་མཁའ་དང་། རྒྱང་། མེ། ཟླ། ས་བཅས་ཚུར་སྐྱེ་བས་པ་བཅས་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། དེས་ན་དེའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་ང་རང་ཆོའི་ལུས་འདི་ཉེར་ལེན་སྤྲ་མའི་སྟེང་དུ་གཏུགས་ན།

ཐོག་མར་འདྲི་བ་རྟེན་ཆ་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱོད་དེ་དག་ལ་ཐུག་པ་
ཞིག་པལ་ཆེར་ཡིན། དེ་ཡང་འཕེལ་གྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་གཅིག་གིས་རྟེན་
ཆོག་སྐབས་འཕེལ་གྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་ལུས་ལ་ཆ་བཞག་
ན། ཐོག་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འཕེལ་གྱི་བ་བྱས་ཏེ་ལུས་འདི་
ཆགས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཕྱི་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཕྱོད་
ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལ་རྟེན་ཆོག་སྐབས་འཕེལ་གྱི་བ་བྱས་ཏེ་རྣམ་འགྲུལ་མི་འབྲ་བ་དང་།
དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་མི་འབྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ཅ་བ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཤིག་
ཡིན་ན། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་
རྟེན་ཞིག་མེད་པར་ཡོང་ཤེས་ཐབས་མེད། དེས་ན་ང་ཆོའི་ལུས་གཟུགས་ཅན་འདིའི་
གཟུགས་རྒྱལ་ཕྱོད་མའི་ལྟེང་དུ་བྱིན་ན། དེའི་རྣམ་རྟེན་གྱི་ཐོག་མ་འདྲི་བ་རྟེན་
ཆོག་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་བཙོང་པ་བཞིན་སེམས་ལྡན་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་འདི་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་བཅེས་ན། སེམས་མེད་བེམ་པོའི་རྣམ་རྟེན་ཞིག་ལས་ཡོང་བ་
ཡིན། སེམས་མེད་བེམ་པོའི་རྣམ་རྟེན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ལྡན་མིན་ཞིང་།
སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་མིན། བཤེས་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དང་འདྲེས་
སྐབས། སེམས་ལྡན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཆགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་
གང་ཟག་གི་ལུས་ཆགས་པ་ཡིན། ལུས་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ལྡན་གྱི་
རྣམ་རྟེན་ཡིན་མི་དགོས་ཤིང་། དཔེར་ན། བ་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆུང་ཆུང་ཞིག་མེད་བེམ་
པོ་ཡིན། དེར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཆགས་
པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཆོས་ཐོག་མའི་རྟེན་ཆོག་དེད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ལྟེང་དུ་དེ་ལྟར་

ཡིན།

གང་དང་ལྷན་ན་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ། གང་དང་མི་ལྷན་ན་སེམས་མེད་ཟེས་
སོ་ཞེས་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་འབྱེད་ཆོས་ནི་ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྲེང་དུ་བསམ་
སྒྲོ་གཏོང་དགོས། ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། སྤྱིར་རང་ཆོར་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་
དེ་དང་། ཁྱི་དང་ཞི་མི་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་སྤྲེང་བས་ཡོད་ཅིང་། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་
དང་། རེ་སྤྲུག་པའི་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད་པའང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

དུད་འགྲོའི་ནང་དུ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། དུད་འགྲོ་དེ་དག་ལའང་རེ་སྤར་བྱིན་ན།
བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་ཅིང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་
ཡང་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཡིན། བདག་འཆོ་བ་དང་། བདག་གསོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་
པའང་གཅིག་པ་ཡིན། རས་དུས་རྒྱུན་ཅེད་མོ་དང་སྤྲུགས་ཆོན་རིག་པ་ཆོར་བཤད་
ཀྱི་ཡོད། སྤྲུག་ཆགས་སྤྲུག་གི་ནང་ནས། སྤྲུག་ཆགས་ཀྱི་སྤྲུག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐོག་
ནས་ཡིད་སྒྲོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། གཞུགས་མཐོང་བ་དང་སྤྲུག་ཐོས་པ་སོགས་ལ་མིའི་སྤྲུག་
པ་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་ལ་མིའི་སྤྲུག་པ་ཆེ་བ་ཡོད།
གཞུགས་མཐོང་བ་དང་། སྤྲུག་ཐོས་པ། རི་ཆོར་བ་བཅས་ཀྱི་ནང་སྤྲུག་ཆེན་ལྟ་བུར་
མཆོན་ན་རི་ཆོར་བའི་ཤེས་པ་ཏ་ཅང་གི་རྣོ་པོ་ཡོད་སྤྲུག་འདུག།

ཁྱི་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། མིའི་སྤྲུག་གི་རྒྱས་པ་ལས་ཁྱིའི་སྤྲུག་གི་རྒྱས་
པ་ཆེ་བ་ཡོད། ཁྱིས་རི་མ་གང་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་འཕྲལ་དུ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་
རི་དྲགས་ཆོས་ཀྱང་རྒྱང་རིང་ནས་སྤྲུག་གཞིག་ལ་སོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་རི་མ་

སྒྲིམ་ན་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། རི་བོང་གི་རྩ་བ་རིང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཐག་རིང་གི་སྤྱོད་ཤིང་
ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལག་ཆ་ཡག་ཤོས་ལྟ་བུ་ཡིན། སེམས་
ཅན་ལུས་སྒྲིབས་ཆེ་བ་ཆོ་རང་སྤྱང་བྱེད་ཐབས་ཅུང་ཟད་བཟང་བ་ཡོད་ལ། ལུས་རྩུང་
བ་རྩམས་རང་ཉིད་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་ཐབས་ནི་བོས་རྩུ་ཁོ་ན་ལས་མེད། དཔྱ་ཡོད་མེད་
རྩ་བས་ཉན་པ་དང་། རི་མ་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་
རྒྱས་པ་རང་ཆོ་ལས་སློག་ཆགས་གཞན་རྩམས་ཆེ་བ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡིད་སློབ་བརྟེན་
ནས་བསམ་སློག་གོང་བའི་རྒྱས་པ་རང་ཆོ་མི་ཆེ་ཤོས་ཡིན།

དུག་སྤྱང་ལ་ཆ་བཞག་ན། བྱམས་པོ་བྱས་ཀྱང་བཀའ་བློན་རྗེས་བློན་བྱེད་མི་
ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འདུག དེ་མིན་བྱི་དང་ཞི་མི་སོགས་ལ་ལྟོ་སྤྱད་ནས་བྱམས་པོ་བྱས་ན་
བཀའ་བློན་རྗེས་བློན་དུ་བྱིས་མཁུག་མ་གཤམ་གཤམ་བྱེད་པ་དང་། ཞི་མིས་ལྟོ་སྤྱད་
རྒྱག་པ་སོགས་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་བྱ་དང་བྱི་བྱ་རྩམས་ལ་ལྟོ་
སྤྱད་ནས་བྱམས་པོ་བྱས་ན། སྤྱང་སྤྱོད་སྤྱོག་པ་སོགས་མགུ་བའི་རྩམ་འཁྱུར་བསྟན་ཏེ་
བཀའ་བློན་རྗེས་བློན་ལྟ་བུ་དུག་སྤྱང་དང་། འདྲེ་ཤིག་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས།
ངས་མཆོམས་རེ་ར་རང་སྤྱང་བ་སྤྱིད་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ནད་དུག་གི་ཉེན་ཁ་ཆེར་
མེད་པའི་དུག་སྤྱང་ལ་ཁྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། དུག་སྤྱང་གིས་ཁྲག་འཛིབ་སྟེ་བྱོད་ཁོག་
རྒྱགས་མ་ཐག་ལྟ་བུ་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་བཏང་སྟེ་འཕུར་འགྲོ་བ་ལས། བཀའ་བློན་རྗེས་བློན་
བྱེད་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འདུག དེ་ནི་ཁོ་རང་སྤྱུག་བྲགས་པས་མིན་པར། དུག་སྤྱང་གི་
སྤྱང་པ་ལ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་བྱམས་པོ་བྱས་པ་ངོས་འཛིན་དང་བློན་ལན་འཇལ་
རྩུའི་བསམ་སློག་གོང་བའི་རྒྱས་པ་དེ་ཅུ་མེད་པ་ཡིན། ཁྲག་འཛིབ་པ་ནི་རང་ཉིད་

འཆོ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དུག་སྤང་མོས་ཁྲག་འཛིབ་པ་ལས། དུག་སྤང་
མོས་ཁྲག་འཛིབ་ཀྱི་མེད་སྐད་འདུག དུག་སྤང་མོས་རང་ཉིད་དང་སྒོ་ར་བཅས་པ་འཆོ་
ཐབས་ཁྲག་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རང་ཉིད་འཆོ་ཐབས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ཁོན་
ལས་གཞན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་གང་ཡང་མེད།

སློག་ཆགས་སྤྲོ་མའི་རིགས་ལ་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་གང་འབྲ་
ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། གང་ལྟར་བཅེ་བ་དང་། སྤག་དོག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་པལ་ཆེར་
མེད་ལ། གཞན་གྱིས་བཟང་པོ་བྱས་པ་ལ་བྱས་པ་བྲིན་དུ་གཞོ་བའི་བསམ་སྒྲོ་འང་
པལ་ཆེར་མེད། སློག་ཆགས་ཆེ་ཆུང་གང་ཞིག་ལ་བྱས་པ་གཞོ་བའི་སྒོ་དང་། བྲིན་བྲན་
པའི་སྒོ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་སྤང་བ་ཆེ་ཆུང་གི་བྲད་པར་གྱིས་ནམ་པར་ཤེས་
པའི་སྤང་ནས་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན།

སྤང་མེ་ར་ལ་ཞེས་པའི་ཆོན་རིག་པ་སྐད་གྲགས་ཆོན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་
གྲོངས་ཟེན་ཅིང་། དེ་སྤྲོ་ཁོང་དང་ར་ཆོ་སྐད་ཆ་རྒྱུང་བའི་མཐའ་མའི་བྲུབ་དོན་ལ།
སློག་ལྷན་གང་ཞིག་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་པ་དེ་སེམས་ཅན་
རེད་ཟེར། དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་གཟུགས་མེད་ལ་དེ་ལྟའི་
སྐད་ཆ་མེད། ལུས་སྤྲོ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞད་རྒྱུའང་མེད་ལ། ལུས་རགས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩ་དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སློག་ཡོད་པ་དང་།
རང་ཉིད་གྱིས་མ་ཐུན་སྐྱེན་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་སྤྲུབ་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་ན། ཉི་མ་མེ་ཉོག་
ཞོགས་པ་ཉི་མ་ཤར་སྐབས་ཁ་ཤར་ལ་སྤྱོགས་པ་དང་། དེ་ནས་ཉི་མའི་བསྐྱོད་པ་དང་
བསྐྱེན་ནས་ཁ་གཏད་དེ་སྤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་རྣམས་ཀྱི་རུས་པས་ཉི་

མའི་སྟོང་དང་། འོད་ཟེར་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་དགོས་པས་ཉི་འོད་ཡོད་པའི་སྟོགས་
དེར་ཉི་མ་མེ་ཉོག་ཁ་གཏད་དེ་སྟོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ལ་ཁྱེད་རང་ཆོས་དོ་སྤང་བྱུང་
ངམ།

དེ་བཞིན་མེ་ཉོག་གི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཉིན་མོ་ཁ་སྤེལ་ཞིང་མཆན་མོ་ཁ་ཟུམ་
ནས་སྟོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྤྲུལ་སྤྲུགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་དག་མེམས་ཡོད་
པའི་སྤྲུབ་བྱེད་བཀོད་དེ་མཆན་མོ་ལོ་མ་འཁུམ་པ་དེ་དག་ཉལ་བ་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་
གི་ཡོད། དོན་དུ་དེ་ནི་ཉལ་བ་མ་ཡིན་པར། སྤང་བའམ་འོད་གིས་མེ་ཉོག་སྤྲིན་ཞིང་
རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ན། སྤང་བ་ཡོད་པའི་རིང་ལ་མེ་ཉོག་ཁ་སྤེལ་བ་དང་། སྤང་བ་མེད་
པར་བྱུང་པ་ན་མེ་ཉོག་ཁ་ཟུམ་པ་ཡིན། དེ་དག་ནི་ཇུས་གི་རྒྱས་པས་བྱེད་གི་ཡོད།
རང་འཆོ་བ་ལ་དེ་དག་དགོས་པས་ཇུས་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ནི་ཉ་ཅང་གི་ཡ་མཆན་
ཡོད།

རང་ཉིད་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བའི་འདུ་ཤེས་གང་ཡང་མེད་པ། དཔེར་ན། ཤིང་
སྤྲུང་པའི་འབྲུ་གུ་ལ་སྤྲུ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མེ་ཉོག་འགའ་ཞིག་གི་སོན་
འབྲུང་ཡང་སྤྲུ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེ་ནི་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་རང་གི་སྤྲུ་གུ་སྤྲེལ་ཕེལ་
འགོ་བ་ལ་རྒྱང་གིས་འཁྱེར་སྤྲེལ་བས་ཡིན་འདུག གཞན་ཡང་མེ་ཉོག་རྩམ་པ་ཀར་ཆ་
བཞག་ན། རྩམ་པ་ཀའི་ནང་གི་འབྲུ་རྒྱང་པ་ཡིན་ན། ཐད་ཀར་ས་ཆ་དེ་ཉིད་དུ་སྤྲུང་སྤྲེ་
སྟོང་པ་དང་། མེ་ཉོག་རྩམ་པ་ཀའི་འབྲུའི་མཐར་གཤོག་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེས་པན་
ཐོགས་གང་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱང་གིས་འཁྱེར་བ་དེ་བས་རྩམ་པ་ཀའི་སྤྲུ་གུ་གསར་པ་
དང་སྟོང་པོ་རང་གི་ཉི་འཁྱེས་ཅམ་མིན་པར། གཡས་གཡོན་གང་སར་ཁྱབ་སྤེལ་བའི་

ཡོང་གི་ཡོང། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཡོང་བའི་རིགས་རྣམས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་བདེ་བ་ཡོང། ཁྱ་
མང་མེ་རྟོག་སེར་པོའི་སོན་ལ་ཡང་སྐྱེ་ཡོང་བ་རྒྱུད་གིས་ཕྱོགས་དང་མཆོམས་སྤྱ་
བསྐྱེད་ཏེ། ཁྱ་མང་མེ་རྟོག་རྒྱ་ཆེར་བསེལ་རྒྱས་འགྲོ་གི་ཡོང། དེ་བཞིན་སོན་གྱི་
རིགས་འགའ་ཞིག་གི་འཕྲིན་ལྗོངས་ཏེ་གི་འཕྲིན་སྐྱབ་གྱི་ནང་སོན་བ་དང་། གི་འཕྲིན་སྐྱབ་དང་
འདེས་ན་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་བ་དང་། གི་འཕྲིན་སྐྱབ་དང་མ་འདེས་ན་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་འབྲེ་ཡོང་
གི་ཡོང། དེ་ལྟར་སོན་དེ་ཉིད་གི་འཕྲིན་བསྐྱེད་ཏེ་ས་ཆ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་འདེལ་
ཡོང་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལས།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་མེད།

ད་ལྟ་བཤིང་པ་ལྟར་འདྲ་མཉམ་དེ་ཕྱིན་ཅིའི་སྐད་དུ་ཨ་མི་བ་ཞེས་བ་དེ་ནི་
 སེམས་སྒྲན་མ་ཞེས་སུ་བཅི་གི་འདུག ཨ་མི་བ་རང་ཉིད་རང་དབང་གི་སྟོག་ནས་
 འགྲུལ་བསྐྱོད་དང་། རང་འགྲུལ་གྱི་སྟོག་ནས་འཕྱོ་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱ་ཡོད། དེ་ནི་སེམས་
 སྒྲན་མ་ཞེས་དེ་ཡིན་ཞེས་བཤིང་གྱི་ཡོད། ཅད་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤིང་
 བ་ལྟར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་རྟགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་མ་རུ་འཕྱོ་སྐབས་
 ཡིད་སྣོ་ཡིན། ཡིད་སྣོ་ལ་འང་མ་རྟགས་མང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་འདི་ལྟར་དབྱེ་བ་བྱེ་
 སྐབས། ཤེས་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ལ། དཔེར་ན། དབང་ཤེས་ཡིན་
 བ་བྱེ་ཡི་དམིགས་སྟེན་དང་། ཅད་གི་བདག་སྟེན། དེ་མ་ཐག་སྟེན་བཅས་སྟེན་གསུམ་
 བཤད་ཡོད།

འབྲུག་པའི་རང་འགྲེལ་ནང་ཁྱི་ཡི་སྣང་བ་དང་། དམིགས་སྒྲིག། བདག་སྒྲིག།
དེ་མ་ཐག་སྒྲིག་བཅས་སྒྲིག་བཞི་བཤད་ཡོད། སྒྲིག་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ནི་

གསལ་རིག་གི་རོ་བོར་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་
ཤེས་པ་སྡུ་མའི་རྒྱུན་ཞིག་མེད་ན། བྱི་ཡི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། ནང་གི་བདག་རྒྱུན་
འབྲེད་ན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་མི་ཐུབ་པ། དཔེར་ན། ཡིད་སྒོར་སྐྱེན་ཞིག་
ཡོད་པ་ཡིན་ན། དབང་པོ་དང་བྱིའི་དམིགས་རྒྱུན་འབྲེད་ན་ཡང་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་མི་
ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་ཤེས་པ་སྡུ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཞེས་བཤད་ཅིང་། གསལ་རིག་
གི་རོ་བོར་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་དུས་སྐྱེ་བ་སྡུ་མ་ཡོད་མེད་
དེར་ཐུག་གི་ཡོད།

དཔེར་ན། ར་རང་ཚོ་སྐྱེ་བ་གཅིག་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་ཞེས་པ་ནི།
པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འདུས་པའི་ཐོག་དུ་ནམ་ཤེས་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་ནས་མི་ཡི་སྐྱེ་
བའི་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་མི་ཡི་ལུས་ཀྱི་ནམ་པ་ཐོན་མེད་ལ་མི་དངོས་
སུ་ཆགས་མེད་པས་ན། མིར་ཆགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་སྲོག་གཅོད་
བཤད་སྐབས་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་མིར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་
ཡིན། དེ་འདྲ་དེ་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་
དེ་གསལ་རིག་གི་རོ་བོར་ཡོད། དུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཇལ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་
རོ་བོ་དེ་གསལ་རིག་གི་རོ་བོར་བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟའི་གསལ་རིག་གི་རོ་བོར་བྱུང་བའི་
ཆོས་ཤིག་གསལ་རིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཤིག་གིས་ཉིར་ལེན་བྱས་ན་
མཆན་ཉིད་འཆོལ་འགོ་བ་ཡིན།

སྐབས་གཅིག་སེམས་མེད་བེམ་པོ་ལས་སེམས་སྐྱེ་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ད་
ལྟའང་སེམས་མེད་བེམ་པོ་ལས་སེམས་སྐྱེ་ཆོག་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་

ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་ཞིག་
དགོས། དེར་བརྟེན་སྤྱི་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་དམ་མེད་བརྗོད་པ་ན། བདག་ལ་ཐོག་མ་
ཡོད་མེད་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་སྟེ། བདག་ལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
གདགས་གཞི་ཤུང་པོ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ནམ་པར་ཤེས་པ། དེ་ལས་ཀྱང་ཡིད་སྒྲོ་
དང་། ཡིད་སྒྲོ་དེ་ཡང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འབྲེལ་ན། ཡིད་སྒྲོ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེ་
ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། དེ་ལ་ཐོག་མ་འཛོག་
དགོས་བྱུང་ན་ཉ་ཅང་གི་མི་བདེ་བ་ཡོད། ཡང་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱེས་པ་ཁས་ལེན་
དགོས་ལ། ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀར་
རིགས་པས་གཞོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རིགས་པའི་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་འོས་མེད་ཀྱིས་
གང་ཞིག་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། ཤེས་པའི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་བྱུང་དགོས་ཤིང་།
ཤེས་པའི་ཐོག་མ་བཞག་ན་ཤེས་པ་སེམས་མེད་བེམ་པོ་ལས་སྤྱེས་པར་འདོད་
དགོས། དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་འགོ་བ་ཡིན།

དེས་ན་ཤེས་པའི་ཐོག་མ་འཛོག་མི་བྱུང་ཅིང་། ཤེས་པའི་ཐོག་མ་འཛོག་མི་
བྱུང་ན་ཤུང་པོའི་གཙོ་བོ་ཤེས་པའི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་གམ།
གང་ཟག་ཅེས་པ་དེ་ལའང་ཐོག་མ་འཛོག་མི་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་
གཞུང་ལས་ང་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་
ལས་བྱུང་བ་མིན་ལ། རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བ་མིན། སེམས་མེད་བེམ་པོའི་
ཆོས་ལས་སྤྱེས་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པ་ཡང་
མིན། རང་རང་གི་རིགས་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྤྱེས་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་རང་གི་

སྐད་ཅིག་སྐྱ་མ་སྐྱ་མའི་རྒྱན་ལས་སྦྱེས་པ་རེད། དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འཛོག་མི་ཐུབ།
བཞག་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་།
ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་ན་ཤེས་པ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ལའང་ཐོག་
མ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནང་པའི་གཞུང་ནང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དེས་ན་ཤེས་པ་
ལ་ཐོག་མ་མེད་ལ། གང་ཟག་ལའང་ཐོག་མ་མེད། ང་ལའང་ཐོག་མ་མེད་ཅེས་
གསུངས་སོ། །

བདག་ལ་མཐའ་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐོར།

ང་ལ་མཐའ་མ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པའི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་སྐབས། རྒྱང་
འཕེན་པས་ང་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སློབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ཅིང་། ཤི་བའི་
རྗེས་སྤྱང་ལུས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་འགྲུར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དེ་
ཐོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཆགས་པའི་ཉིན་དེར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མེད་པ་ཆགས་པ་
དང་། ངའམ་གང་ཟག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཆགས་ཟིན་ཅིང་། དེ་ནས་རྫོགས་པ་
རེད་ཅེས་འདོད་པ་ནི་སྟབས་བདེ་པོ་ཞིག་འདུག འོན་ཀྱང་ཅུང་གཅོད་བྱས་ཏེ་བསམ་
སློབ་བཏང་ན། རྣམ་ཐར་ཏེ་ཅང་ཆ་པོ་ཡོད། འཇིག་རྟེན་རི་ལྷོང་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་དང་།
འཇིག་རྟེན་འདིར་ཐོག་མ་ཡོད་དམ་མེད། དེ་བཞིན་མིའི་མི་ཆེ་ལ་སྦྱང་པོ་གང་ཞིག་
ཡོད་དང་། མི་ཆེའི་དགོས་དོན་གང་ཞིག་ཡིན་སོགས་ཀྱི་དྲི་བ་བྱུང་ན། བལ་ཆེར་
དུད་འགྲོ་ལྷོང་སོག་དང་ལུས་འཆོ་བར་བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། སྦྱི་རྒྱད་
འཕེལ་ཐབས་ཀྱི་འཁྲིག་སྤྱོད་བྱས་པ་སོགས་དུད་འགྲོ་དང་ཁྱད་པར་མ་བྱུང་བས། དེ་
ཅུམ་ལ་ཏེ་ལས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཏེ་ཅང་སྟབས་བདེ་པོ་ཡིན།

འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་དག་གིས་བདག་ཐོག་མར་འཛིག་རྟེན་
བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པ་དང་། བཀོད་པ་ལྟར་ཡག་པོ་བྱས་པ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་
བཀོད་པ་པོའི་བྱང་དུ་སླེབས་པར་བཞུང་། དེར་མཐའ་ཡོད་མེད་སྒྲིབ་དམིགས་བསལ་
གསལ་པོ་བཤད་མཁན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ།
བདག་ལ་མཐའ་མ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པའི་བྱི་བ་འདི་ལ། སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
ནང་དུ་ཤེས་པ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཆགས་པོ་མེད་པར་རགས་པའི་ཐོག་
ནས་བཤད་དུས་པལ་ཆེར་ཤེས་པ་ཞེས་བཞུང་སྐབས། རྩོམ་ཆེན་པོ་དེ་དག་མཉམ་
དུ་ཡོད་ལ་ཉེ་བཞིག་གི་ཐོག་ནས། མཐའ་མ་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་སྟེ་སྤར་
ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕྱང་པོ་འདི་དེ་སྤྲིད་གནས་པའི་རིང་ལ་
ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་དང་། དེ་ནས་ཕྱང་པོ་འདི་དོར་བའི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྤྲིབ་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱང་པོའི་བདུད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་
བདུད། རྣམ་གཞི་ལྟ་བུའི་བདུད་བཅས་བདུད་བཞི་བཅོམ་སྟེ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་
པར་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་སྐབས་སུ། འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། ཕྱང་པོའི་བདུད་
བཅོམ་ནས་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པས་ན། ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་
དེ་ཡང་མར་མེ་རྒྱན་ཆད་པ་ལྟར་རིག་པའི་རྒྱན་ཆད་པ་བཞུང་ཅིང་། དེ་ནས་བདག་
གི་མཐའ་ཞེས་པ་ཡིན། གྲེ་བྲག་སྤྱི་བའི་བྲུབ་མཐའི་ནང་དེ་ལྟར་བཤད་མཁན་ཡོད།

དེ་མིན་བྲུབ་མཐའ་གཞན་ཆང་མས་བདག་ལ་མཐའ་མ་མེད་ཅེས་བཞུང་པ་
ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། བདག་གང་དུ་འདོགས་པའི་གདགས་གཞི་མཐར་སྐྱག་
ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ལ་གསལ་རིག་གི་ཆ་གཅིག་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོ་

བོ་ནི་གསལ་རིག་གི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་
ཇི་ཙམ་གནས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་གསལ་རིག་གི་རང་བཞིན་དེ་གནས་ཀྱི་ཡོད། ཆགས་
སྤང་གིས་མཆོན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒོ་དེ་དག་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པས། ཉོན་
མོངས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤུགས་རྩེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། རིམ་
བཞིན་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པས་ན། ཅུ་བའི་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་
ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་
གནས་ཡོད་པས་བྲལ་རུང་ཡིན་ཞིང་། གསལ་རིག་ཙམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེར་གཉེན་
པོ་གང་ཡང་མེད། དེའི་འགལ་ལྷན་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་གང་
ཡང་མེད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ། རོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

རོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
རྟོགས་པའི་སྒོ་དེར་འགལ་ལྷན་ཡོད་པ་ཡིན། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་མ་སྦྱེས་ཙམ་ལས་
སྦྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད། དཔེར་ན། མདུན་དུ་ཡོད་པའི་མེ་ཉོག་ཏུ་གིན་བེད་དཀར་འདི་
ཉིད་ངའི་མིག་གི་སྒྲིན་གྱིས་སེར་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ན། འདི་གཉེན་གྲགས་ཆོད་ལ་དེ་
ནི་བེད་དཀར་ཡིན། ངའི་མིག་གི་སྒྲིན་གྱི་དབང་གིས་ཏུ་གིན་བེད་དཀར་དུ་མཐོང་
བའི་སྒོ་དེར་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡང་འགལ་ལྷན་ཡོད་ཅིང་། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཏུ་གིན་
སེར་པོ་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་འབྲལ་གྱི་སྒོ་བྱུང་བའི་ཀླུ་ཞིག་གིས་སེར་པོ་མཐོང་བ་
ལས། རོན་ལ་སེར་པོར་གནས་མེད། རོན་ལ་སེར་པོ་མིན་པར་བེད་དཀར་ཡིན་པ་དེ་
ཏུ་གིན་འདི་ཉིད་མ་འདི་གི་བར་དུ་བེད་དཀར་དུ་གནས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་ལ་

ཆ་མཆོན་ན། མིག་གི་སྒྲིན་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་བྱང་ནས་མིག་གི་སྒྲིན་སྒོ་
བྱར་བ་དེ་ཉིད་མེད་པར་ཆགས་པ་དང་ངས་ཉུ་གིན་ཟེང་དཀར་དུ་མཐོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཉུ་གིན་ཟེང་དཀར་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་ཉུ་གིན་སེར་པོར་མཐོང་
བའི་སྒོ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཡིན། གཅིག་གིས་སེར་པོར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདི་
དང་གཅིག་གིས་ཟེང་དཀར་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཡིན།
འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཡིན་པ་ཟེང་དཀར་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་དང་།
སེར་པོར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་དོན་ལ་གནས་མེད། དེས་ན་དེ་གཉིས་འགལ་སྒྲི་ཡིན།
འགལ་སྒྲི་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཅིག་ལ་རྒྱ་བ་རྟེན་ཆད་མ་ཡོད། གཅིག་ཤོས་
དཔེར་ན། ཉུ་གིན་སེར་པོར་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་སྒོ་བྱར་བའི་རྒྱ་བ་གྲིས་སེར་པོར་མཐོང་
བ་ཡིན། མི་ཞིག་སྐད་བཏང་སྟེ་ཉུ་གིན་འདི་སེར་པོ་རེད་དམ་ཞེས་བྲིས་ན་སེར་པོ་མ་
རེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན། ང་རང་གི་མིག་གིས་སེར་པོ་མཐོང་བའི་རྒྱ་བ་དེ་མེད་པར་
ཆགས་པ་དང་། བཟླ་སྒྲིར་ཞིག་བརྒྱབ་ན་ཟེང་དཀར་དུ་མཐོང་ཞིང་། དེས་ན་སེར་
པོར་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་ཉིད་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ་བ་གྲི་དབང་གིས་འཕྲུལ་བ་ཡིན་པས་དེ་དོན་
ལ་གནས་མེད་པས་ན་དེ་ལ་རྒྱ་བ་རྟེན་ཆད་མ་མེད། ཉུ་གིན་ཟེང་དཀར་དུ་མཐོང་བའི་
སྒོ་དེས་ཡང་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཟླས་པ་དང་། འཁྲིས་ལ་མི་ཞིག་སྐད་བཏང་སྟེ་འདི་ཟེང་
དཀར་རེད་དམ་ཞེས་བྲིས་ན། མི་དེས་ཟེང་དཀར་རེད་ཅེས་མཐུན་སྣང་དུ་བྱུང་བ་ན།
ཉུ་གིན་ཟེང་དཀར་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་དེར་རྒྱ་བ་རྟེན་ཆད་མ་ཡོད་པ་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་
སྟབས།

ཆོན་རིག་པའི་བརྟག་དབྱང་བྱེད་སྟངས་འདི་ལྟར་ཡིན། བརྟག་དབྱང་བྱས་ཏེ་

མི་གཅིག་ལ་བྱ་དངོས་ཞིག་རྟེན་པ་དང་། དེར་ཡང་བསྐྱར་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ་གོང་
ལྷར་ར་འཕྲོད་བྱུང་བ་དང་། ཡང་མི་གཞན་ཞིག་གིས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས་ར་
འཕྲོད་གཅིག་མཚུངས་བྱུང་ན། གཞི་ནས་ཁས་ལེན་གྱི་འདུག་མི་གཅིག་ལ་སྒོ་བྱར་
དུ་མཐོང་སྤང་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཡོད་པར་ཐག་གཅོད་གྱི་མེད། ང་
ཆོའི་འགྲོ་སྤངས་ཀྱང་དེ་རང་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཆད་མའི་རྒྱ་བརྟེན་ཡོད་མེད་གྱི་ཐོག་
ནས་སྒོ་རིགས་གྱི་ནང་ནས་སྒོ་གང་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཡིན་དང་མིན་ན། དེ་དང་
རྒྱལ་འགལ་གྱི་སྒོ་ཡོད་མེད་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད། རྒྱལ་འགལ་གྱི་
སྒོ་ཡོད་པ་དང་། སྒོ་དེར་རྒྱ་བརྟེན་ཆད་མ་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་འགལ་གྱི་སྒོ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད་མེད་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་
དེ་དག་ལ་འགལ་སྒྲ་ཡོད་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། ཆན་རིག་པ་ཆད་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་རང་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་གྲངས་
ལ་སྟེབས་ཡོད། ཁོང་རང་མི་སེམས་བདེ་པོ་མེད་པ་དེ་རིགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱལ་
ནས་པན་ཐོགས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་དེ་བཅང་པོ་བརྩམས་ཡོད་པ་ལྟར་
ང་ལ་ཡང་དེ་བཅིག་སྤྲད་བྱུང་། དེ་བ་དེའི་ཁ་བྱང་དུ། ང་ཆོ་ཁོང་ཁྱོད་བཙོན་ཁང་ནང་
ཡོད་པའི་བཙོན་པ་ཡིན་ཞེས་གྲིས་འདུག་ དེ་ཏ་ཅང་གི་སྤྱིང་རྩེ་པོ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་།
ཁོང་དང་ང་གཉིས་སྐད་ཆ་བྱུང་དོན། ཁོང་གིས་ནད་པ་མང་པོར་བརྟག་དབྱེད་བྱས་
པར་ནད་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཏ་ཅང་འཁྲུག་
སྟེ། ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོ་ཟེའི་སྐབས་སུ་ཁོང་ཁྱོ་ཟ་ཡུལ་གྱི་མི་ཆེས་མི་སྤྲུག་པ་ཞིག་ལ་
སྤང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མི་སྤྲུག་པ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཆ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་ནི་ནས་

རྟོག་གིས་བཅོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་དོན་ལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། དེ་ནི་མགོན་པོ་སྐུ་
སྤྱུང་གིས་དབུ་མའི་གཞུང་གི་ནང་དུ།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་གསུང་
གི་ཡོད། དུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་སྐབས་དེ་ལ་བཟང་པོའི་ཆ་དང་ངན་པའི་
ཆ་ཡོད་པ་ཡིན། ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བཟང་པོའི་ཆ་ལ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེ་ནི་ཉ་ཅང་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་ཤར་བ་དང་། དེ་ལ་
དམིགས་ནས་སྲིད་པས་འབྲལ་བར་མི་འདོད་པའི་ཞེན་ཆགས་སྤྲུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་
སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་དུལ་གང་ཞིག་མི་སྤྲུག་པ་སྟེ།
དུལ་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དེར་བཟང་ངན་གྱི་ཆ་ནས་དུ་ཡང་ཡོང་བ་
ཡིན། བཟང་ངན་གྱི་ཆ་ལ་ལྟ་སྦྲངས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། མི་གཅིག་
ལ་དམིགས་ནས་མི་གཅིག་གི་དོར་མི་དེ་ཉིད་བཟང་པོ་དང་། གཉེན། མ་ཡི་འདུ་ཤེས་
འཛོག་པ་ཞིག་དང་། ཡང་མི་དེ་ལ་མི་གཞན་ཞིག་གིས་བལྟས་ཏེ། དཔེར་ན། བཟང་
ཆའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐབས་རེ་འཁྲུག་པ་རྒྱག་པ། སྐབས་རེ་བྲམས་པོ་བྱེད་པ་
ཞིག་དང་། ཡང་མི་གཞན་ཞིག་གིས་བལྟས་ཏེ། ངའི་བྱ་མོ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཞིག་
དང་། ཡང་གཞན་ཞིག་གིས་བལྟས་ཏེ། དེ་ནི་ངའི་གཉེན་མིན་པར་དག་པོ་རེད་ཅེས་
བརྗོད་པ་ཞིག་ ཡང་མི་གཞན་ཞིག་གིས་བལྟས་ཏེ། མི་དེ་དོ་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཅེས་བར་
མར་མཐོང་བ་ཞིག་ དཔེར་ན། བྱུང་མེད་ལྟ་བུ་དུལ་གཅིག་ལ་ལྟ་མཁན་མི་ལྟ་བུ་གྲག་
ཅིག་གིས་བལྟས་ན། མཐོང་སྣང་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་བདེན་པ་ཡིན།

མི་གཅིག་གིས་ཁོ་རང་གི་རོང་དེ་ནི་ངའི་ཨ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བདེན་
པ་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་ལ་ལྟོས་ནས་ཨ་མ་ཆགས་ཡོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཨ་
མ་གང་ཡང་མིན། མི་གཅིག་གིས་དགྲ་པོར་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཁོ་རང་ལ་རྒྱེན་ཞིག་གིས་
མི་མཛའ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བར་བརྟེན་ནས་དགྲ་ཡི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེ་
ལྟར་མི་མ་ཐུན་པའི་འགལ་ལྗོངས་གི་ཡོད། དེ་དོན་དངོས་གནས་བཟང་པོ་ཡིན་ན་
བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་བཟང་པོ་དང་། མི་ཀླན་ལ་བཟང་པོར་སྤང་དགོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡོང་གི་
མེད། ལྟ་མཁན་སོ་སོར་མཐོང་སྤང་མི་འདྲ་རེ་ཡོང་བ་དེས་ཡུལ་གཅིག་ལ་བཟང་ངན་
གྱི་ཕྱོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད་པས་དེ་ནི་ངེས་པ་ཞིག་ཡིན། བཟང་
དང་ངན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛོག་གིས་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན། བཟང་
ངན་བདེན་པ་བ་ཞིག་མེད། ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛོག་གིས་འཛོག་དགོས་དུས་སློ་བྲེ་བྲག་
པ་དེ་དང་དེའི་སྤང་སྤངས་དང་། ལྟ་སྤངས་ལ་བྱུང་བར་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཡུལ་བྲེ་
བྲག་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བཟང་པོའི་ཆ་ཐོན་བྱ་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་སྤར་
ནས་དེར་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ནམ་ཉིན་གིས་སློ་བཅུགས་ཉེ་དེ་དང་འབྲལ་བར་མི་
འདོད་པའི་སློ་དེ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད།

ཡང་ཡུལ་གང་ཞིག་ལ་མི་སྤྲུག་པའི་ཆ་ཐོན་བྱ་ཡོད་པ་དེ་དག་གོང་བཞིན་
སྤར་ནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ནམ་ཉིན་གིས་སློ་བཅུགས་སྐབས། དེའི་སློ་ཐམས་
ཅད་མི་སྤྲུག་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་སྤང་སྤེ་དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་
པའི་སློ་ཞེན་སྤང་བ་སྤེ་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སློ་ཞིག་སླེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་ཆ་ན་
རིག་པ་ཀླད་པོ་ཁོང་གིས་ཞེ་སྤང་བྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་སུ། ཞེ་སྤང་སྐྱེ་

སའི་ཡུལ་གྱི་མི་སྤྱུག་པའི་ཆ་སྤང་བ་དེའི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་ནི་ནམ་རྟོག་གིས་བཅོས་
བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག དེ་ནི་ནང་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་དང་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན། ངས་གང་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེ་སྤང་དང་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་སའི་ཡུལ་
དེར་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་སློ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་སློ་དེ་ལ་ཏུ་ཅང་ཡིད་དུ་འོང་
བར་བལྟས་ཏེ་དང་དུ་སྤངས་ནས་དེ་དང་འབྲལ་མི་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་
མཆེད་པའི་སློ་དེ་ནམ་རྟོག་གིས་སློ་བཏགས་པ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།
དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་བཞིན་ཤེས་པའི་སློ་དེས་དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་
སློའི་འགལ་སྐྱེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་བའི་སློ་དེར་
ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆ་ཞིག་མཐོང་ན། དེ་ནི་སྤྱུག་པ་རང་རེད་མི་འདུག དེ་ལ་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆ་ཡང་འདུག་བསམ་པའི་སློ་སྐྱེས་དུས། བོད་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་སྤྱུག་
པར་མཐོང་སྟེ་ཞེ་ནས་སྤང་བའམ་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སློ་དེ་ཤུགས་ཚུང་དུ་འགོ་བ་
ཡིན།

དེས་ན་ཆགས་སྤང་གི་སློར་འགལ་སྐྱེ་ཡོད་ཅིང་། ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་རིག་
ཐུབ་པའི་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་དེ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན། ཡུལ་རིག་ཅིང་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པའི་བྱ་བ་དང་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན།
ཡུལ་རིག་པ་དེ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་འགལ་
སྐྱེ་གང་ཡང་མེད། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་སམ་སེམས་མེད་བེམ་པོའི་ཆོས་དང་།
ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་འགལ་སྐྱེ་གང་
ཡང་མིན། དེ་ལས་སྐྱོས་ཏེ་ཤེས་པའི་རིགས་གཅིག་གི་ནང་དུ་ གསལ་རིག་ཙམ་

ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་དེར་འགལ་སྒྲུབ་ཤིང་མཁན་གཅིག་ཀྱང་
མེད། ཤེས་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་ཆད་མ་གསལ་རིག་གི་རང་བཞིན་ལ་སྦྲག་ཡིན།

དེས་ན་ཤེས་པ་འི་ནང་གསལ་རིག་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་
དེར་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའོ། དེ་དང་རང་བཞིན་འགལ་བའི་སྒྲོ་གང་ཡང་མེད།
ཤེས་པ་འི་ནང་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་འགལ་སྒྲུབ་འགྲོ་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
པས་ན་དེར་གཉེན་པོ་མེད། རང་ཉིད་གནས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་མཁན་མེད། ཞེས་པ་
དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་དེ་དག་ཕྱིན་ཏུ་ལོག་ཏུ་ཉོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ནི་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་འགལ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་ན། དོན་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒྲོ་དེ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དང་འགལ་སྒྲུབ་ཆགས་ཡོད།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་དེ་དག་ལ་འགལ་སྒྲུབ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་དེ་དག་གསལ་
རིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། གསལ་རིག་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་གནས་མེད།
དེས་ནི་རྒྱུན་ཞིག་གིས་དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆ་དེར་འགལ་སྒྲུབ་ཡོད་པས་གནས་སྤྱབ་ཐབས་མེད།

གསལ་རིག་ཅམ་གྱི་རོ་བོའི་ཆགས་སྐྱང་གི་འཛིན་པ་མེད་པས་ན་དེ་ནི་བྲལ་
རུང་དང་། སྒྲོ་བྱུང་བ་ཡིན། བྲལ་རུང་ཡིན་དང་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཆ་
ནས་སྒྲོ་བྱུང་བའི་མིང་བཏགས་པ་དང་། གསལ་རིག་ཅམ་དེར་གཉུག་མའི་མིང་
བཏགས་ཤིང་། དེ་ནི་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན། དེས་ན་དག་བཅོམ་པ་ཉོན་
མོངས་སྐྱངས་ཤིང་། སྒྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་བྱུང་བོ་དོར་བའི་རྗེས་སུ་
གསལ་རིག་དེ་བསྐྱད་གྱི་ཡོད་ཅེས་དང་། དེ་ཅམ་ཏུ་མ་ཟད་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་

པའི་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་མེད་པ་ཆགས་ཀྱང་། ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
པའི་ཕྱང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་བདག་ལ་མཐའ་འཛོག་དགོས་མེད་ཅིང་།
བདག་ལ་མཐའ་མ་མེད། ལན་ཐེབས་སོང་ངམ།

བདག་ཅེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་ངི་བ་གཅིག་དང་དེའི་ལན་དང་། དེ་
བཞིན་བདག་གི་ངོ་པོ་འཛོག་སྐབས། ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་དབྱེ་བ་དང་། བདག་ལ་ཐོག་
མ་ཡོད་དམ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། ཕྱི་ནང་ཅམ་མིན་པར་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་
ལྟར་ཡིན། བདག་ལ་མཐའ་མ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པའི་ངི་བར་ལན་འདེབས་སྐབས།
ཡང་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་། ནང་པའི་ནང་དུའང་ཐན་བྱ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་
གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གི་འདུག།

དེ་ནས་ཁྱད་པར་གཅིག་ནི། ནང་པའི་ཆོས་དང་འཛེལ་འཕྲུལ་ཆོས་གཉིས་པོས་
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་འདི་བཤད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་བཤད་
མཁན་དེས། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་བཤད་ཀྱི་མེད། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་
ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་མཁན་སྤྲེལ་ས་པའི་རིགས་གཅིག་ཡོད། འོན་
ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ཅམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྱུང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོང་བ་ལས། འཛིག་རྟེན་
བཀོད་པ་པོ་མེད་ཅེས་བརྗོད་མཁན་ནི་སལ་ཆེར་འཛེལ་འཕྲུལ་ཆོས་ལུགས་ཡིན་འདུག།
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་མེད་པར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

འོན་འཇན་གྱིས་རྟེན་འབྱུང་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། སལ་ཆེར་འཇན་གྱིས་རྟེན་
འབྱུང་བཤད་ཀྱི་མེད། རྟེན་འབྱུང་མི་བཤད་པའི་གནད་འགག་གཅིག་འདི་མིན་ནམ།

ཡོངས་སྤྱད་བྱའི་བདེ་སྤྱད་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཙམ་གྱིས་འབྲུང་བ་སྤྲོ་ཆོག་ས་ཡོང་བ་དེ་
ནང་བ་དང་གཅིག་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཡོངས་སྤྱད་པ་པོའི་བདག་དེ་རྟག་གཅིག་
རང་དབང་བའི་བདག་སྟེ། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ལ་བཞག་གི་ཡོད།
ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་ཡོངས་སྤྱད་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ཅམ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡོང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱད་པ་པོའི་བདག་དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
བདག་ཅིག་ལ་འདོད་པ་ལས། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་རྟག་གཅིག་རང་
དབང་བ་ཞིག་མེད་ཅེས་འདོད་ཀྱི་ཡོད་པས་ན། དེའི་ཆ་ནས་མིན་ནམ་བསམ་གྱི་
འདུག དོན་གྱིས་གངས་ཙན་ལྷ་མེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་ནམ། གཅེར་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པ་དེ་དོན་
གྱིས་ཁས་སྐྱོང་བར་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱད་པ་པོའི་ངོས་ནས་རྟེན་
འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་མེད། དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་
ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སྐྱེད་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་
ཡིན།

རྟོག་མར་བཅེས་སྤྲུག་དང་ས་ཁྱིམ་བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྟོན་འབེལ་
 ཁྱིམ་བའི་རྟོག་ནས་བདེན་བཞི་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཁྱིེན་འབེལ་ཞེས་
 པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། མི་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དེ་ཡང་རང་རང་གི་སྤྱིད་ཁྱེད་ཁྱི་རྒྱ་པ་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་གསུང་དུས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་། ཀྱུན་འབྱུང་གཉིས་
 གསུངས་ཤིང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་སྤངས་པའི་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རང་རང་གི་
 རྒྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་དེ་ཡང་སྤྱིས་ཤུའི་ཚོལ་བའམ་སྤྱིས་ཤུའི་ཁྱེད་

ས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་གསུང་དུས། འགོག་ལམ་གཉིས་པོ་དེ་གསུངས་པ་
ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཆོའི་བདེ་བ་འདི་མིན་པར། སྤྱིར་བཏང་གི་བདེ་སྤྱིད་དུ་བཅི་
བ་དེ་དག་ནི་སྤྱལ་བ་སྤལ་གྱི་གས་སུ་འཛོག་པ་གནང་ཡོད། སྤྱལ་བ་སྤལ་ལ་སྤྱལ་
བ་སྤལ་གྱི་སྤྱལ་བ་སྤལ་དང་། འབྱུང་བའི་སྤྱལ་བ་སྤལ། ཁུབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱལ་
བ་སྤལ་བཅས་གསུམ་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་སྤྱལ་བ་སྤལ་གྱི་གས་སུ་བཞག་པ་དང་། ད་
ལྟའི་འགོག་བདེན་བདེ་བ་ཞེས་པ་ནི། འགོག་པ། ཞི་བ། གུ་ཤོ་མ། དེས་འབྱུང་ཞེས་
གསུངས་པའི་འགོག་པ་ནི། གཏན་དུ་ཞི་བ་དང་། གུ་ཤོ་མ་པ་ཞེས་པས་ན་བདེ་བ་རེད་
འདུག་ཅིང་། དེ་འབྲའི་བདེ་བ་དེ་སྤྱལ་ཀྱན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཡིན། དེ་
ལྟའི་བདེ་བ་ནི་ཆོར་བ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་མོད། གང་ལྟར་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། དེ་འབྲའི་གཏན་དུ་བདེ་བ་དེ་ཡང་། རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་
པ་གསུང་དུས་ལམ་བདེན་གསུངས་པ་ཡིན། བདེན་བཞི་གསུངས་པའི་རྒྱ་བརྟེན་
ནས་གཞི་ནི། རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བུ་དེའི་ཐོག་ནས་གསུང་གི་ཡོད། །

ཉིན་དང་མོའི་བྱི་བ་དང་བཀའ་ལན།

སྤྱིད་པ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཆོར་སྐོར།

བདག་ཅག་གཏུང་ལྷགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ན།

གངས་ཅན་མགོན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །
སྐྱེ་ཆེ་མི་ཤེགས་བསྐལ་བརྒྱུ་ར་བ་བརྟན་ཅིང་། །
བཞེད་དོན་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །

ཞེས་གསལ་འདེབས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བཀའ་འདི་ཞུ་རྒྱུ་ན། ནང་པའི་ཆོས་
ནང་སྲིད་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ལུས་སྦངས་སྐབས། ལུས་ཅན་སོ་སོར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
རྟོག་གི་བྱུང་པར་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དམ།

བཀའ་ལན། དེ་བའི་ཡག་པོ་འདུག་སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད།
དེ་ཡང་བར་དོ་ལ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་དང་། ཆོས་ཉིད་བར་དོ་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ།
ནམ་རྒྱུན་མཛོད་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྲིད་པ་བཞི་ཞེས་པ་ནི། འཆི་སྲིད་
དང་། བར་སྲིད། སྐྱེ་སྲིད། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་བཅས་བཞི་ལས་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་
པ་སྟོན་རྗེས་གང་དུ་འཛོག་ཀྱང་འགྲིགས་པ་ཡིན། སྲིད་པ་བཞིའི་སྐོར་བཤད་སྐབས་
འཆི་སྲིད་དང་། སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་སྐད་ཆ་འདི་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད། འཆི་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་སྐོར་
ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་ཟབ་ཤོས་ལྷགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད། དེ་མིན་མཛོད་ལ་ཆ་བཞག་ན།
སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཞེས་པ་ཞིག་བཤད་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐག་རྒྱུན་ཐག་
འབྲས་ཞེས་བཤད་སྐབས་འཆི་སྲིད་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་ཤེས་པར་འཛོག་གི་ཡོད། མཛོན་པ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ནས་
བཤད་སྐབས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་འདྲེན་པ་ཀུན་བདུས་གཞིར་བཞག་
གིས་གསུང་གི་ཡོད་པས་འཆི་སེམས་སྤུ་མོ་མཛོན་དུ་སྐྱུར་པའི་ཆེ་ལུང་མ་བསྟན་
ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད།

སྤྲུལ་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ། འཆི་སེམས་སྤྲོ་མོ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་
པའི་གནས་སྐབས་སུ། རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་བར་བསྐྱར་སྐྱབ་པ་གསུང་
གི་ཡོད་པས་རྩང་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དངོས་སའི་གནས་ཆོད་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་
སྟོན་པའི་གཞུང་ནི། སལ་ཆེར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་འཆི་
སེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་ཤེས་པ་ཆང་མ་འགགས་ནས། འཆི་
སེམས་སྤྲོ་མོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་འཆི་སེམས་རགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་པལ་ཆེར་དགེ་
སེམས་འཛོན་གྱི་མེད་དམ། མངོན་ནས་ཐག་རྒྱུན་ཐག་འབྲས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་
འཆི་སེམས་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། མངོན་པ་ཀྱན་བཏུས་ནས་འཆི་
སེམས་སྤྲོ་མོ་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལ་སྟོས་ནས་སྤྱི་བྱིན་
ནའང་སྤྲོ་མོས་ནི་མིན་ཞིང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་སྟོབས་
ཀྱིས་འཆི་སེམས་སྤྲོ་མོ་དགེ་བར་བསྐྱར་སྐྱབ་པ་གསུངས་པ་ནི་འཆི་སེམས་སྤྲོ་མོའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འཆི་སེམས་སྤྲོ་མོ་དེ་ཉིད་ཐེ་བའི་
སེམས་རགས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་དགེ་སེམས་སུ་མ་སྐྱུང་གནས་སྐབས་
ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དགེ་སེམས་སྤྲོ་མོ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་
སུ་ཡུལ་སྤང་དེ་དག་འགགས་ཟེན་ཅིང་། སྟོན་ལ་སྒོ་ལྟའི་ཤེས་པ་འགག་འཁྲོ་བའི་
ཡིད་སྒོ་རྒྱུང་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱིའི་གཟུགས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་སྤང་བ་དེ་དག་འགག་
འཁྲོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན། མི་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་
བ་དང་། རྣ་བས་སྤྲོ་མོས་པ་དེ་དག་མེད་པས་སྐབས་དེར་ཤེས་པ་སྤྱི་བྱིན་ཡོད། དེ་
བཞིན་གཉིད་ཁྲག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་ཤེས་པ་སྤྱི་བྱིན་ཡོད།

འཆི་བ་འོད་གསལ་ཤར་ཏེ་རང་རེ་མི་ཐོངས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་གཡུག་
མཆམས་ཆད་ཅིང་། ཕྱི་དབུགས་ཆད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རགས་པའི་རྒྱང་
སེམས་དེ་དག་གང་འཆམས་ཐིམ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ནས་ཕྱི་དབུགས་ཆད་ཟིན་པ་དང་
སྤྱིར་གི་གཡུག་མཆམས་འགགས་ཟིན་པ་དང་། གྲུང་པའི་ནང་ཁྲག་གི་འཁོར་རྒྱགས་
བྱེད་མཆམས་ཆད་དེ་གྲུང་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཆམས་ཀྱང་དེ་ནས་ཆད་པ་ཡིན།
སྤྱིར་བཏང་གསོ་རིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཤི་ཟིན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཆོའི་
དཔེ་ཆའི་ནང་གསལ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་སྤྱིར་བཏང་
པའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཞེས་པའི་རིམ་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སྤང་བའི་
ཡེ་ཤེས་དང་། མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཅས་ཐིམ་རིམ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད། དེ་རྗེས་འོད་གསལ་ཞེས་པ་ནི་འཆི་སེམས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན། དེ་
དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཆང་མ་འགགས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་
ལྡོང་ཤར་པའི་ནས་རྒྱན་གྱི་ཤེས་པ་རགས་པ་དང་འབྲེས་པའི་ཡིད་ལ་སྤང་བ་འབྲ་
མིན་འཆར་བ་དེ་དག་འགགས་ཟིན་པས་ཡུལ་སྤང་དེ་དག་མེད།

དེས་ན་མཁས་བླ་བཙུན་བཟང་རྒྱ་མཆོས། འཆི་སེམས་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་གྱུར་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱིར་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྤང་ཅན་ཞེས་
པའི་ཆོག་ཅིག་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་དོན་སྤྱིའི་སྤང་བ་དང་། སྤྱིར་སང་གི་སྤང་བ་
ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་བཏང་དེའི་གནས་
སྐབས་སུ་ང་རང་ཆོའི་ཤེས་པ་རགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བ་
འབྲ་མིན་དང་། ཆོར་བ་འབྲ་མིན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགགས་ཟིན་པ་ཡིན། སྐབས་

དེའི་འཆི་སེམས་སྒྲ་མོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་སྤངས་དེ་དང་། ང་རང་ཆོ་
ནས་རྒྱན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་འཆར་བ་གཉིས་རྩ་བ་ནས་ཐ་དད་ཡིན།

སྐྱེ་སྤྱད་ཅེས་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་སྤྱད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་སྐྱེ་
སྤྱད་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། སྐྱེ་སྤྱད་སྒྲ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ནི་པལ་
ཆེར་འོད་གསལ་ཡིན། དེ་ཡང་ད་ལྟའི་འདི་དང་གཅིག་པ་ཡིན། འཆི་སེམས་ཞེས་
བརྗོད་སྐབས་སྤང་བ་དང་། མཆེད་པ། ཉེར་ཐོབ་བཅས་གསུམ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྗེས་
སུ་འོད་གསལ་ཤར་བ་དང་། སྐྱེ་སྤྱད་ཅེས་བརྗོད་སྐབས། བར་སྤྱད་འགགས་པའི་
འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡིན། དེ་ནས་བྱུང་བ་ལྷགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དང་།
མཆེད་པ། སྤང་བ་བཅས་དང་། དེ་ནས་རིམ་བས་རགས་པའི་རྒྱུ་སེམས་དེ་དག་
ཚུར་མཆེད་ཅིང་འཕེལ་ཡོང་གི་ཡོད། སྐྱེ་སྤྱད་སྒྲ་མོའི་གནས་སྐབས་སུ་པལ་ཆེར་
གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། ནས་རྒྱན་ང་རང་ཆོས་ཤེས་པ་རགས་པ་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་
སྤང་དེ་དག་མེད། བར་སྤྱད་ཅེས་པ་ནི། བརྗོད་རྩ་བ་ལས།

ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་འབྲུགས་དང་ལྟན། །

དབང་པོ་ཀུན་ཆང་ཐོགས་མེད་ལྟན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་སྒྲ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
འབྲུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཆོད་དཔག་བྱས་ན་ང་རང་ཆོར་སྤང་བ་དེ་དང་ཅུང་མི་
འདྲ་བ་ཞིག་མེད་དམ་སྟུམ། ང་རང་ཆོ་གཟུགས་རགས་པ་ཅན་ཡིན་པས་མཐོང་བ་དེ་
དག་ཆད་ཅན་ཞིག་དང་། ཐོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆད་ཅན་ཡིན། ཤེས་པ་གང་དང་གང་
གི་ཉེན་རྗེ་སྤར་བྱིན་ན། དེའི་རྒྱ་ཡང་རྗེ་ཆེར་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད།

དེས་ན་བར་སྤྲོད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་དེ་དང་། ང་རང་
ཆོར་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་གཉིས་ལ་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་མེད་དམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་
ང་རང་ཆོ་ཆང་མ་བར་སྤྲོད་སྡོན་དུ་བརྒྱུད་སྡོང་བ་ཤིང་སྟག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཀྱི་མེད་།
ང་རང་གིས་དེ་ཀྱི་མི་འདུག་ལ། ཁྱེད་རང་ཆོའི་ནང་དེ་མཁན་ཨེ་ཡོད། དེར་བརྟེན་
དཔེ་ཆའི་ནང་བཤད་བ་བཞིན་འདི་ལྟར་ཆོད་དཔག་བྱས་ན་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་ཡོད།
འོན་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། གཟུགས་སྤྱི་བོ་རོ་
བཅས་ང་ཆོས་ནས་རྒྱན་མཐོང་བ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན།

སྡོན་དུས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟའི་ང་རང་ཆོའི་སྤྲོད་པ་སྡོན་དུས་ཀྱི་
སྤྲོད་པ་ཡིན།

དེ་ནི་འཆི་བའི་སྡོན་རོལ་ཏེ། །

སྤྱི་བའི་སྤྲོད་ཅིག་པན་ཆད་དོ། །

ཞེས་སྤྱི་སྤྲོད་ཀྱི་རྗེས་ནས་བཟུང་འཆི་སྤྲོད་མ་ཤར་བའི་བར་ནི་སྡོན་དུས་ཀྱི་
སྤྲོད་པ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་ད་ལྟ་ང་ཆོ་གསོན་པའི་རིང་གི་སྤྲོད་པ་འདི་
སྡོན་དུས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ད་ལྟ་ཡོད་བཞིན་པ་འདི་ཡིན། དེ་དག་ལ་མི་འདྲ་
བའི་ཁྱད་པར་ངོས་ཀྱི་བསམ་ཆོད་ལྟར་བྱས་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། འོད་གསལ་ཀྱི་
གནས་སྐབས་གཉིས་པོ་དེ་མི་འདྲ་བ་ཉན་ཉན་ཡོད་ཅིང་། ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་
གནས་ཡོད། སྤྱིར་ང་རང་ཆོའི་ལྟ་འབྱོར་མ་སྒྲུབ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་སྤྱིར་
བརྒྱུད་མེད་པའི་སྤྱི་ཆགས་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་
གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སུ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་མི་སྤྱི་བར་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་

བཀའ་བསྩལ་དང་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་

བཀའ་ལན། བཙུག་པོ་ལྟ་བུར་འདུག་པའི་སྐུ་ལོ་དེར་གནས་
 རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དཔལ་སྐྱིན་བདག་མཛད་དེ། གུན་དགའ་ལོས་
 མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྤོད་བསྐྱུས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉི་ཤེས་འཕྲོ་བའི་སྤེ་སྤོད་
 བསྐྱུས་པ། འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་མཛོན་པའི་སྤེ་སྤོད་བསྐྱུས་པ་བཅས་ལ་
 བཀའ་བསྐྱུ་དང་པོ་དང་། བཙུག་པོ་ལྟ་བུར་འདུག་པའི་སྐུ་ལོ་ལྟ་བུར་
 བཅུ་ལོན་པ་ན། གནས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་ཆོས་རྒྱལ་སྤངས་པའི་
 གྲིས་སྐྱིན་བདག་མཛད་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་གཞི་བཅུ་བསལ་པའི་སྤྱིར་དུ།
 དཔལ་བཙུག་པོ་ལྟ་བུར་འདུག་པའི་སྐུ་ལོ་ལྟ་བུར་འདུག་པའི་སྐུ་ལོ་ལྟ་བུར་
 གཉིས་པ་མཛད།

སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ལོན་པ་ན་གྲོང་ཁྱེར་མེ་

ཏོག་གིས་བརྒྱན་པར་གནས་བརྟན་བཞེས་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞེས་ལུང་བཏོན་
པས་སྒོ་བ་མ་རྣམས་མ་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ་རྩ་བའི་སྡེ་བཞེས་གྲུས་པ་དང་། དེ་དག་
གྱུར་ནང་གསེས་ཀྱི་སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་གྲུས་པ་རྣམས་མཐར་ཐུག་ཚུན་མཐུན་པར་
གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལ་བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པ་
མཛད་པ་ཡིན། བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པའི་ལོ་ཆོགས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད། བཀའ་བསྟུ་
རིམ་པ་གསུམ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཀའ་བསྟུ་འདི་དག་མིན་ནམ་སྟུམ། བོད་གི་
བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་གསུམ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་
ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ནི་ཐ་དད་ཡིན།

ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་ལ་བྱེ་ལུགས་མི་འབྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ནི། ཐོག་མར་ལྷ་
རྩ་ཏ་མིའར་གསུངས་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡོངས་གྲགས་
ཐོག་དམན་གྱི་མདོ་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་ནས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་
ལྟར་བྱས་ན། འཁོར་ལོ་བར་པ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ལ། འདིར་
མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་།
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་རེད་ཅེས་པའི་དངོས་བརྟན་གྱི་ཆོག་ལུགས་ཆེན་
པོ་ཡོད་པའི་མདོ་སྡེའི་སྐོར་གཅིག་སྟེ། གནས་བྱ་མྱོད་ལུང་རིར་ཤེར་བྱེན་གྱི་མདོ་སྡེ་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་གནང་ཡོད། ཤེར་བྱེན་གྱི་གཞུང་དེ་དག་
ལ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་ཆེད་སྤང་ཅམ་ལ་ཆོས་འཁོར་
བསྐྱོར་ལ་གནང་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་
ལེགས་པར་རྒྱལ་བར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ལེགས་པར་རྒྱལ་
བར་བྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ་བྱེ་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་
ཉིད་མ་མཆིས་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་
དང་མི་འདྲ་བར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་དང་། ལྷག་པར་དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས་ཀྱིས་ཁྱེད་པའི་ལུ་འུ་འུ་ནང་། ཆོས་རྒྱལ་ས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
མ་གྲུབ་ཆ་བྱེ་བ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་བཅས་མཆོན་
ཉིད་གསུམ་དུ་ཆ་བྱེ་ཞིང་། དེ་གསུམ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་གསུངས་
པས་ལེགས་པར་རྒྱལ་བར་བྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཆོས་འཁོར་གྱི་རིམ་པ་
གཅིག་ཡིན། ཆོས་འཁོར་བར་མཐའ་གཉིས་ནི་གཙོ་བོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་སྟེ།
མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་རང་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། འཁོར་ལོ་མཐའ་མ་ནི་ཐེག་པ་
ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་སྟེ། ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་བ་ཞེས་དང་། ཐེག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། མདོར་ན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་གཙོ་བོ་ཡིན། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
སྐབས་སུ་པའི་འདི་རིགས་གཙོ་བོ་མིན་ནམ། འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་ལེགས་སྦྱར་གཙོ་བོ་ཡིན།

ཨ་མ་ར་མ་ཉི་ཞེས་པ་ནི། གསུང་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱུད་སྡེ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་བརྗོད་
སྟེ་ལོ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱེད་རང་གི་བཤད་པ་དེ་མིན་ནམ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་

སྐབས་གསུངས་པའི་སྐད་ཆ་པལ་ཆེར་མེད། དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལས།

སྟོན་པས་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་པོའི་རིད། །

ལེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཚུལ་བཞིན། །

དེ་བཞིན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་སྟུ། །

གསང་སྟགས་ཚུལ་ལུགས་མཐའ་དག་གསུངས། །

ཞེས་བ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་གསང་སྟགས་རྒྱུད་སྤེའི་ཆོས་འཁོར་དེ་དག་ཨ་
མ་ར་ཨ་ཉིར་གསུངས་བ་དུས་འཁོར་གྱི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་
མདོ་ཡོངས་རྫོགས་སྐབས་དེ་དུས་གསུངས་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཨ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱེ་
ལུགས་མི་འབྲ་བ་ཡོད། དེགས་གསུམ་མགོན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནི་པལ་
ཆེར་གསང་སྟགས་ཡིན། དཔེར་ན། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་མ་རེད་ཅེས་
སྟབ་སྐབས། སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་ཡོངས་རྫོགས་ཉན་ཐོས་དབྱ་བ་ཅོམ་པ་རྣམས་
གྱིས་བཀའ་བསྟུའི་ནང་དུ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མེད་ཅེས་དོགས་པ་བཀོད་ནས།
དོགས་པ་དེའི་ལན་དུ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་
རྒྱུད་རྣམས།

ཀུན་བཟང་འཇམ་དབྱངས་གསང་བདག་བྱམས་སོགས་གྱིས། །

ཐེག་ཆེན་བསྟུས་པར་རྟོག་གོ་འབར་བར་བཤད། །

ཅེས་འདུལ་བའི་མར་སྟོམ་གྱི་ཆིག་ཡིན་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་
འབྲེད་གྱི་རྟོག་གོ་འབར་བའི་ནང་། ཐེག་ཆེན་དབྱ་བ་ཅོམ་པ་རྣམས་གྱི་བཀའ་བསྟུའི་
ནང་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དེར་སྟོན་མེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་

བྱམས་འཇམ་དབྱངས་དང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པས་བཀའ་བསྟུས་
བ་གསུངས་ཡོད།

ནམ་རྒྱན་ངས་འདི་ལྟར་བཤད་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཆོས་ཅུང་ཟད་བསམ་སྒོ་
གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ང་རང་ཆོ་དེ་སྤྱོད་དུ་ཡིན་ན། ལྷ་རྩ་ཏ་སིའར་ཆོས་
འཁོར་དང་པོ་བསྐོར་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་བྱ་གློད་ཕྱང་རིར་གསུངས་པ་རེད་
ཅེས་བརྗོད་དུས། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བསམས་ཏེ་སྒོད་གྱི་ཡོད། འཁོར་ཡང་དབྱ་བཅོས་
བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་། ལྷ་མི་འབྲུམ་ཕྲག་མང་པོ་ཡོད་པ་བརྗོད་གྱི་ཡོད། ང་རང་
ཆོ་གནས་བྱ་གློད་ཕྱང་པོའི་རིར་དངོས་སུ་སྒྲེབས་དུས་དེ་ནི་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ལས་
མེད། དེ་དག་ནི་པལ་ཆེར་གང་ཟག་ལས་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འཆར་སྒྲུང་མི་འདྲ་
བ་ཉན་ཉན་ཡོང་སྲིད་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དགོས་པ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྤེ་དེ་
དག་གང་ཟག་ལས་དག་རྣམས་གྱི་ངོར་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། ཤེར་ཕྱིན་
གྱི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་དུས་གཅིག་
ལ་བཀའ་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་ང་ཆོས་བཤད་གྱི་ཡོད། དེ་དག་ལས་དག་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ལས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་
མེད། དཔེར་ན། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་གཅིག་མ་ཨ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དུས་ཡུན་དེར་མི་
ཆང་མས་ཤེར་ཕྱིན་འབྲུམ་པ་ཆ་ཆང་གོ་བྱུང་བ་པལ་ཆེར་ཁག་པོ་ཡིན། དེས་ན་གང་
ཟག་ལས་དག་གི་སྒྲུང་ངོར་ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་གཅིག་མ་ཨ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ལས་
གཞན་མེད། བོད་དུ་བསྐྱུར་བའི་ནང་ཆ་བཞག་ན། ཤེར་ཕྱིན་ཡུམ་འབྲུམ་པ་པོད་བརྒྱ་
གཉིས་ཏེ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབྲུམ་གཅིག་རེ་ཡོད། དེ་དག་ནི་གང་ཟག་ལས་དག་གི་ངོར་

གསུངས་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

ལྷག་པར་དུ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་དེ་དག་ནི་གང་ཟག་ལས་དག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལས་དག་པ་ཞིག་གི་རོང་སྟོན་པས་གསུངས་པ་སྟེ། མགོན་པོ་སྐུ་
སྤྱུང་གི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པོ་ཨ་རུ་དེ་མའི་སྟོན་བསྐྱུས་ནང་། ཆགས་བྲལ་གི་སྟོན་པ་དང་།
ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ། ཆགས་ཆེན་གི་སྟོན་པ་བཅས་སྟོན་པ་གསུམ་
གསུངས་ཡོད། བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་
གི་ཆོས་འཁོར་དེ་དག་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་སྐབས་དང་། དེ་ཅས་དུ་མ་ཟད་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོ་
ག་སྤྱུང་པ་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞུགས་དང་། དེ་དང་དེས་མཆོན་པའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་
འགའ་ཞིག་བཙུན་ལྷན་འདས་དག་སྟོང་གི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་དེ་ནི་
ཆགས་བྲལ་གི་སྟོན་པའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། སྤྱུང་པ་དམ་ཆོག་ག་
གསུམ་བཞུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གི་ལྷ་ཡི་རྣམ་འབྱོར་སྟོན་དུས་རང་ཉིད་སྤྱུང་པའི་
དབང་པོའི་རྣམ་པར་སྟོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཆགས་བྲལ་གི་སྟོན་པ་ཡིན། བཙུན་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུང་བའི་སྐབས་སུ་འདྲེས་ཆགས་བྲལ་གི་སྟོན་པའི་ཐོག་ནས་
གསུངས་ཡོད་པ་དང་། སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲེས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་པ་སྤྱུང་པའི་
དབང་པོ་དེ་ག་རང་དཀྱིལ་འཁོར་གི་གཙོ་བོར་སྟོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་སྟོན་པ་
གསུམ་གསུང་སྐབས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བའི་སྟོན་དེ་དག་ཆགས་བྲལ་གི་སྟོན་པ་
ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན།

རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་
པ་ནི་པལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་གི་གཞུང་དེ་དག་གཙོ་བོ་དང་། དེ་ནི་ལེགས་སྤྱུང་གི་

གཞུང་གཙོ་བོ་ཡིན། དཔེར་ན། མི་འབྲེལ་བ་གཅིག་ནི། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྒོ་
ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་ནང་། སློག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་
ངག་གི་ལས་མི་དག་བཅུ་ལྔ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བཞག་པ་ལས། ཉ་ཅང་གི་
དམིགས་བསལ་ཅན་ཡོད་ན་ལས་སྤྱིར་བཏང་གནང་བའི་སྐབས་མེད། ས་དང་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པའི་ནང་ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན་ལོ་དེ་དག་ལ་གནང་བའི་
སྐབས་ཡོང་གི་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། གཙོ་བོ་གཞན་དོན་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་
གྱི་ཡོད། དེས་ན་སྤྱིར་ཐེད་པས་མ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་གཞན་པན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་
བའི་དགོས་པ་ཞིག་དང་། གུན་སྒོར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་རྣམ་པར་དག་པས་ཟིན་པའི་ཐོག་ནས་ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན་ལོར་གནང་
བའི་སྐབས་ཡོད། དེས་ན་མི་འབྲེལ་བ་ཆགས་གྱི་ཡོད།

དཔེར་ན། ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་གི་ནང་དུ། འདུལ་བའི་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་
བཅུ་ཙམ་གསུམ་གསུང་སྐབས། གཙོ་བོ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་རམ་རིག་བྱེད་གྱི་
སྤྱོད་ཏུ་གཙོ་བོར་གསུང་གི་ཡོད། གཞན་ལ་གཞོད་པའི་རིགས་ལུས་ངག་གི་གུན་
སྤྱོད་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་དེ་དག་གཙོ་བོ་སྤྱོད་བདུན་འཁོར་བཅས་བཞག་པའི་ཐོག་
ནས་གསུང་གི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཏུ་སྐབས་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ཉིས་པ་
སྤྱོམ་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པས་ཁྱད་པར་ཡོད།

ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
བཙེམ་ལྡན་འདས་དག་སྤྱོད་གི་རྣམ་པ་བསྐྱུར་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པའི་རྣམ་
པར་ཤར་བ། དཔེར་ན། འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། དཀྱིལ་འཁོར་ནང་གི་

ཡུམ་དེ་དག་གིས་ཡར་ལྷུས་པ་དང་། དེ་ནས་གཙོ་བོས་མར་གསུངས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད།
དེ་ལྟར་གཙོ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེའི་སྐབས་སུ་སྐབས་རེ་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་སྤྲི་སྤྲི་
བཀའ་བསྟུ་མཛད་པ་དང་། རྟོན་པས་གསུང་སྐབས་རྣམ་འགྱུར་ཡང་འདྲོད་ཡོན་ལམ་
དུ་བྱེད་པའི་ལམ་གསུང་གི་ཡོད་པས་ན། རྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདྲོད་ཡོན་ལ་
ཁོངས་སྦྱོད་གནང་ཚུལ་དེ་འདྲ་དང་། འཁོར་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལས་དག་གི་གདུལ་
བྱ་དང་། བཀའ་བསྟུ་མཛད་པ་ལོ་ཡང་བདག་མེད་མ་དང་། ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་སྤྲི་དང་། གུན་
བཟང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་བསྟུས་ཤིང་། དེ་དག་ལས་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་
ཡིན། རྟུན་སྡེ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་ལོ་ནི་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་སྤྲི་ཡིན་པ་གསུང་གི་ཡོད།

དེས་ན་རྟོན་འཁོར་རྟུན་གཅིག་པ་གསང་འདུས་ཅ་རྟུན་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་
འཆད་སྐབས། མྱེང་གཞིའི་ལེ་འུམས་སྤྱི་དོན་གྱི་སློན་པ་བཤད་པ་དང་། ཡིག་དོན་གྱི་
སློན་པ་བཤད་པ། གཅིག་ནི་རྟོན་པ་གཙོ་འཁོར་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་བཤད་
པ་གཅིག་ ཡང་གཙོ་བོར་རྟུན་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་གཅིག་
བཅས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ནི་རྩ་བ་ཁྲགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
ཐག་བཅད་ནས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བ་ཁྲགས་
པས་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་དུས་ཆོད་སྒྲིབ་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་ཨ་མ་ར་མ་ཉིར་བཀའ་
བསྟུ་གནང་བ་ནི་སལ་ཆེར་གསང་སྒྲགས་མིན་ནས་བསམ་པ་འདྲ་གྱི་འདུག།

རྒྱ་གར་ནང་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་རྟེན་གང་ཡིན་སྟོན།

རྒྱ་གར་དུ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་རྟེན་གང་ཡིན་ནི་རྒྱལ་རབས་སྤྱི་བ་
ནམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་རབས་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱུ་རེད་ལ།

ངས་དེ་ཙམ་ཡག་པོ་མི་ཤེས། སྤར་ཅན་རྩི་སྤར་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུའི་མཁས་དབང་
འཛོལ་ཞུ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གིས་གྲིས་པའི་དེབ་གཅིག་ཡོད་པ་སྤྲུལ་
ཡིན་ལ། ངས་སྤྲོད་མ་རོལ་ཙམ་མཐོང་བུང་། དེའི་ནང་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་
གསུམ་བཤད་འདུག དེ་དའི་སེམས་ལ་ཏ་ཅང་བན་ཐོགས་བུང་། དེ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་
སྤངས་ཏེ་ང་རང་ཆོས་གཟབ་གཟབ་བྱ་དགོས་པ་འདུག་བསམ་བུང་།

རྒྱ་རྒྱུ་གསུམ་ནི། གཅིག་ཕྱི་ནས་དུ་དུ་ཁ་སྟེ་ཏུར་གྱི་དེ་དམག་འཁྲུག་བྱང་བ་
སྟེ། སལ་ཆར་ཐུ་ལྷལ་མ་ཡོང་གོང་ནས་ཏུར་གྱི་དེ་དམག་སྟེབས་ཡོད། དེ་ནི་ཕྱི་ཡི་རྒྱ་
རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ནི། ཡུལ་ལ་དབང་སྤྱར་མཁན་གྱི་རྒྱལ་
པོ་རྣམས་དང་ནང་པ་མིན་པའི་ཆོས་ལུགས་གཞན་བར་འབྲེལ་བ་ལུགས་ཆེ་ཆགས་
པ། གསུམ་པ་ནི་ནང་པའི་སྤྱི་བདག་རྣམས་ལ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ནང་པའི་སྤྱི་བ་
བདག་རྣམས་ནང་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་ཚུང་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡོང་རྒྱུ་ཡང་ནང་
པའི་དགོན་པའི་ནང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ལ་དང་དོད་བྱེད་པ་དང་། དངོས་
གནས་ཆོས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་མ་བྱས་པར་
བརྟེན་མང་ཆོགས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་མཐོང་དང་གྲུས་བཀུར་བྱེད་པ་རིམ་བཞིན་
བརྒྱགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོ་སྣང་ཡང་ཚུང་དུ་ཕྱིན་པ་བཅས་དང་།

ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་གཅིག་ནི། གསང་སྤྲུགས་ཆོས་སྤྱོད་སྟོན་ཏེ། བྱད་མེད་ལ་
འཁྲིག་པ་སྟོད་པ་ལ་སྟོར་བ་དང་། དབྱ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གསོད་པ་ལ་
སྟོན་པ་ཞེས་སྤྱོད་སྟོན་དུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ལོག་ཅིག་སྟེ། བྱད་མེད་དང་ཤ་ཆང་
བསྟེན་པ་དང་། མངོན་སྟོན་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱུ་པས་གསང་སྤྲུགས་ཆགས་

སྤང་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱོང་བ་འཆལ་བར་འགྲོ་བ་མཐོང་བས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་
བསྟན་པ་ཉམས་པ་རེད་ཅེས་བྲིས་འདུག དེ་ནི་དངོས་གནས་རེད་བསམ་སྟེ་ང་རང་
གི་སེམས་ལ་བན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ང་རང་ཆོ་བོད་པ་ཆོས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་
བྱས་ཏེ། ཆོས་བྱས་མ་བྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན། ཆོས་བྱས་ན་བསམ་པ་ནམ་
དག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྤྲོམ་པ་སྤངས་ཏེ་དགོན་པའི་
ནང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དགེ་ཚུལ་སློང་གི་རྟགས་ཆ་ལུགས་འཆང་སྟེ་བསམ་པ་
ནམ་དག་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་རྒྱུ་ཉ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་མང་ཆོགས་ཀྱིས་མཐོང་དང་དད་པ་བརྒྱགས་
ཏེ། ཟླ་པ་ཞེས་བརྗོད་དུས་མཐོང་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ན་ཡག་པོ་མེད།

དེས་ན་སྤང་རྒྱ་གར་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ང་ཆོས་ཤེས་
དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་དེ་ཡང་། གསང་
སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་ལ་མ་ཤེས་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྦྱོང་བ་གང་བྱུང་བྱས་ཏེ་ང་
སྟགས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱ་མའི་ནང་ལའང་སྦྱོང་འཆལ་ཉ་ཅང་ཐེབས་
ཆག་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་འདུག དངོས་གནས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་ཡོད་ན་བརྗོད་རྒྱ་གར་
ཡང་མེད། དེ་མིན་རྟོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་སྦྱོང་བ་ཆལ་ལེ་ཆོལ་ལེ་བྱས་ན་
ཡག་པོ་མེད།

དེ་མིན་ཉེ་ཆར་ཐོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བརྗོད་ན། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་རྒྱ་
གར་ལ་བསྟན་པའི་དགྲ་པོ་ཐོག་མར་སྤྲུལ་ཀྱི་གོང་དུ་དུ་ཁའི་དམག་བྱུང་ཞིང་།
སྐབས་དེར་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་གིས་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བར། ཕྱི་ནས་དུ་

དུ་ཁ་སྟེ་ཁ་ཆེའི་དཔག་ཐོག་མར་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཆེའི་དཔག་གིས་ནང་པའི་
དགོན་པའི་གྲ་པ་དེ་དག་ལ་གྱི་བརྒྱབ་པ་དང་། མདུང་བཙུགས་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་
འདུག་ཀྱང་། གྲ་པ་དེ་དག་གིས་ཆོར་བ་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ལས་པར་ཡ་
ལན་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་པ་དེ་ལ་ཁོ་རང་ལ་མཚན་བྱུང་ཞེས་བྲིས་ཡོད་འདུག སྐབས་
དེའི་ནང་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་གཞོན་ལན་
གཞོན་པས་མི་འཇལ་བར་དགེ་སློང་གི་ཆོས་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་
གནང་གི་ཡོད་པའི་ཉམས་རེད་འདུག དེ་ནི་སྐབས་དེར་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་ལོ་
རྒྱུས་སྤྱོད་ཞིག་གིས་བྲིས་པའི་དེབ་ནང་འདུག་ཅེས་ཉེ་ཆར་ང་ལ་བཤད་མཁན་བྱུང་།
དེ་ལྟར་རེད་འདུག། །

ལུས་སེམས་ལྟར་བདག་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་མེད་སྟོར།

གངས་རི་ར་བས་བསྐྱོར་བའི་ཞིང་ཁམས་སུ།

ཕན་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས།

སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོ་ཡི།

ཞབས་པད་སྟོན་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག།

ཞེས་སྟོན་ལམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བཀའ་འདི་ཞུ་བྱུང་། ནང་པ་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་ལུགས་ནས། ལུས་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཡོད་གསུངས་ཀྱང་། ལུས་
སེམས་ལ་འགྱུར་བ་བྱུང་བའི་སྐབས་བདག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་ནམ།

བཀའ་ལན། བདག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཅེས་སུས་བརྟོན་ཀྱི་འདུག་གམ། ད་ལྟ་
བདག་ལུས་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་རེད་ཅེས་བརྟོན་པའི་སྤྱོད་བྱེད་གཙོ་མོ་འདི་ཡིན།

དཔེར་ན། ལུས་གཞོན་བྱེད་སྐབས་སུ་ང་གཞོན་བྱེད་ཞེས་བཞེད་ཐུབ་པ་དང་། ལུས་
བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ང་བྱིས་པ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་ཐུབ་པ། ལུས་ན་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་ང་ནད་པ་ཞེས་བཞེད་ཐུབ་པ། ལུས་ཀླས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ང་ཀླས་
ལའོགས་ཡིན་ཞེས་བཞེད་ཐུབ་པ་བཅས་ཡིན། བདག་དེ་ལུས་དང་མ་འབྲེལ་བར་
ཡན་གར་བ་ཞིག་བཞག་ན་དེས་ཐ་སྟོད་ལ་གཞོད་ཡོང་གི་ཡོད། ལུང་པོ་ལ་དགའ་
སྤྱད་དང་། ལུང་པོ་ན་བ་དང་གསོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ན་བ་དང་ང་ནད་ལས་
གསོས་ཞེས་བཞེད་ཐུབ་ལ། བཞེད་པ་ལྟར་དོན་ལའང་གནས་པ་ཡིན། ང་ཞེས་བ་དེ་
ལུས་དང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་ལུས་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་
བྱུང་ན་ང་ལའང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་བཤད་ཐུབ། ང་ལུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་
ཅིག་བཞག་ན། ལུས་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་འགྱུར་བ་དེ་འཛོག་མི་
ཐུབ་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་ཆོས་ང་ཞེས་བ་དེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་།
ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་བཞེད་སྐབས། ལུང་པོའི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་ང་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཁས་སྐྱོང་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན།

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་བྱུང་བའི་རིགས་པ་བཞིའི་སྐོར།

བཀའ་འདྲི། ང་ཆོས་བདག་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བདག་ནི་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པས་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ལ། སྤྱིར་བཏང་གི་བྱ་དངོས་ཆང་མར་ཐོག་
མ་མེད་པས་བདག་ལའང་ཐོག་མ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་ང་ཆོས་བདག་
ལ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དགེ་སེམས་ཀྱི་རོ་བོར་མི་འགྱུར་བར།

ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ན། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གང་
ཞིག་བྱས་ནས་འགྱུར་གྱི་ཡོད་དམ།

བཀའ་ལན། བདེ་པའི་གཞུང་ནས་དབྱེད་པ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་བཞི་
གསུངས་ཡོད། དེ་སྐོར་སྤྱི་ལོ་ཡང་བཤད་ཡོད་ལ། རིགས་པ་བཞི་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱི་
རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ། འཐད་སྐྱབ་གྱི་
རིགས་པ་བཅས་རིགས་པ་བཞི་བཤད་ཡོད། འཐད་སྐྱབ་གྱི་རིགས་པ་ནི། ང་ཆོས་
དབྱེད་པ་བྱེད་སྐབས། འདི་ཡིན་པས་ན་འདི་ཡིན་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན།
འདི་ཡིན་སྐབས་འདི་རེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་གཞི་བཞག་ས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟོས་པའི་
རིགས་པ་ཡིན། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི། རྩ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྩ་བ་འཕམ་རྩ་བ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོན་པ་བཟོ་བྱུང་གྱི་ཡོད། རྩ་བ་འགྱུར་མི་
འདྲ་བ་ཡོང་བ་དེ་ཡང་པན་ཚུན་འགལ་སྐྱུར་གྱུར་པའི་རྩ་བ་རིགས་གཉིས་འདུ་
སྐབས། སྐབས་རེ་མེད་པར་ཆགས་འགྲོ་བ་དང་། སྐབས་རེ་རྩ་བ་འགྱུར་གསར་པ་
གཞན་འཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན།

ཁང་པའི་ནང་ལ་ཆ་གང་གཅིག་དང་། ཁང་པའི་ཕྱི་ལ་ཆ་གང་གཅིག་ཡོད། དེ་
གཉིས་འཐབ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོར་བ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། སྒོ་
འགྲམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་མི་ལ་ཆ་གང་གི་ཆོར་བ་མི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་གང་
ལགས་ཤེ་ན། དེ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་སྟེ། ཕྱི་ལ་ཆ་བའི་བྱེད་པ་གཅིག་དང་།
ནང་ཁང་པའི་གང་རེག་གི་བྱ་བ་གཅིག་བཅས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་
གང་གི་རིམ་བཤའ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ལས་

བྱང་བ་ཡིན།

ལྷོས་པའི་རིགས་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྦྱར་ན། དེ་རིང་གནམ་གཤིས་ཆ་གང་འདི་ཁ་སའི་གནམ་གཤིས་ཆ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། གནམ་འཐིབས་ནས་ཆར་བ་འབབ་དུས་གང་དུ་འགོ་བ་དང་། ཉི་མ་བསྟན་ན་ཆ་རུ་འགོ་བ་དེ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ། ལྷོས་པའི་རིགས་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་རིམ་བཞིན་དེད་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། ད་ལྟ་ཆ་གང་འཐབ་པའི་སྐབས་སུ་ནམ་འགྱུར་མི་འབྲ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་དེ་གང་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་པལ་ཆེར་ཆོས་ཉིད་ཡིན། འབྲས་བྱ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་སྦྱེས་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡི་རང་བཞིན་འདི་འབྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན།

སེམས་མེད་བཅའ་པོ་སེམས་མེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་དང་། ཤེས་པའི་ནང་དུ་རྟོག་པ་འབྲ་མིན་ཡོང་བ་དེ་ཡང་པལ་ཆེར་ཆོས་ཉིད་ཡིན། རྟོག་པ་འབྲ་མིན་སྦྱེ་བའི་རྒྱུན་བཤད་པ་ནི་ལྷོས་བྱ་བ་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ད་ནང་ལྷོ་ཁོང་ཁོ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ལངས་ན། དེ་ཉིན་སེམས་མ་སྦྱིད་པ་ཡོང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པར་ཡང་པལ་ཆེར་འགོ་གི་ཡོད། ཡང་ད་ནང་ལྷོ་ཁོ་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྟོམ་པ་སོགས་དགེ་བའི་ཆོར་བ་ལྷགས་ཆེན་

པོ་བྱང་ཡོད་ན། དེ་ཉིན་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ལ་སྒྲོ་བ་དང་། ཞི་བདེའི་ཆོར་སྤང་ཞིག་
ཡོང་ཞིང་། གཤམ་ཏེ་སེམས་དཀའ་ངལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་འབྱུང་བ་དེ་ནི་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་
མ་རེད་བསམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲོ་བས་ཤིག་ཡོང་བ་དེ་དག་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་།
སྒྲོ་ས་པའི་རིགས་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་གང་ཞིག་ཡིན་
ཞེ་ན། རྒྱ་རྒྱུ་ཀྱིས་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་པ་དང་། སྒྲོ་ས་ས་སྒྲོ་ས་འཛོག་གིས་
འགྱུར་བ་ཐེབས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན།

ཁྱེད་རང་གིས་བརྗོད་པ་ལྟར་སེམས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
གོང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། སེམས་ལ་དང་པོ་ཉིད་
ནས་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་
ཉིད་ཡིན། དེ་ནི་སྤར་སེམས་བྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་ལ་སྒྲོ་བྱུང་དུ་བྲི་མ་བྱུང་བ་ཞིག་པལ་
ཆེར་མིན། སྤགས་ཀྱི་གཞུང་ནང་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཐོག་མའི་མགོན་པོ།
གདོད་མའི་མགོན་པོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་འདི་འདྲ་ཡོད། དཔེར་ན། རྩོགས་
ཆེན་གྱི་ཆོས་སྐད་ནས་བྱས་ན། འཁོར་འདས་རྒྱ་མ་སྐྱེད་གོང་ཞེས་པ་དེ་དག་ནི་
སྤྱིར་གྱི་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་ཡོད་པའི་འཁོར་འདས་ཤིག་ཨེ་ཡིན་མ་ཡིན། དཔེར་ན།
སྤྱིར་པ་འཁོར་བར་མཐའ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན། དེར་མཐའ་ཡོད་ཅིང་། མཐའ་
ཡོད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་བྱེད་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། སྤྱིར་
འཁོར་བ་སྒོངས་པ་ཞིག་འབྱུང་རུང་རེད་དམ་ཞེས་པ་དང་། གང་ཟག་བྱེད་བྲག་པར་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་འབྱུང་ངེས་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱི་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་
ཤིང་། དེས་ན་འབྱུང་ངེས་རེད་དམ་ཞེ་ན་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། འབྱུང་རུང་རེད་

དམ་ཞེན་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ནི་གང་ཟག་གྲེ་བྲག་པར་དགོངས་པ་
བཞེས་པར་བསམ་གྱི་འདུག་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་རེ་རེ་བཞིན་སྐྱེས་པའི་སྲིད་
པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཡོང་བ་ལ་འཆི་བའི་
སྲིད་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། འཆི་བའི་སྲིད་པ་དེ་གའི་གནས་སྐབས་སུ་
གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ཁོ་ན་ལས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

སྦྱིར་གང་ཟག་དེ་འཁོར་བ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་
འཆི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ཤིང་བརྗོད་བྱ་བ་ན་ཡང་། འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
བརྒྱུ་ཆ་ནས་བཤད་ན། སྦྱི་བཞིའི་གོ་འཕང་ཡང་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལས་ཤར་བ་
དང་། ལྷང་འདས་ཞེས་པ་ཡང་འོད་གསལ་དེ་ག་ནས་ཤར་བ་ཞིག་ཡིན། སྦྱི་བཞིའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞེས་པ་འདྲ་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལས་ཤར་བ་
ཡིན། སྲིད་པ་འཁོར་བ་ཞེས་པ་ཡང་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ལས་ཤར་བ་བཅས། མདོར་
ན་ཡར་གྱི་ལྷང་འདས་དང་། མར་གྱི་འཁོར་བ་དེ་གཉིས་ཀ་འོད་གསལ་དེ་ལས་ཤར་
བ་ཡིན།

རྗོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྐད་ལྟར་བྱས་ན། གཞི་དང་གཞི་སྤང་ཞེས་བྲེ་བ་དང་།
དེ་བཞིན་ངོ་བོའི་རིག་པ་དང་། ཅལ་གྱི་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཅས་སྤང་བའི་
བཀོད་པ་སྟེ། དག་མ་དག་གི་སྦྱོས་པའི་སྤང་བ་དེ་དག་འཆར་གཞི་གཉུག་མའི་འོད་
གསལ་གྱིས་བྲེད་ཅིང་། གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ནི་གཞི་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་
སུ་དག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲག་པ་རེད། གཞིའི་གནས་སྐབས་
སུ་དག་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲག་པ་དེ་ཉིད་རེད་ཅེས་

བ་ཞིག་ཡོད།

དེས་ན་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནང་གཤོད་མའི་མགོན་པོ་ཞེས་བ་ནི། རོག་མའི་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེར་སྐྱེ་བ་རེ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོའི་རྩོམ་གཞིའམ་དང་
པོའི་འཆར་གཞི་དེ་ཡིན། གསང་སྔགས་གསང་མའི་གཞུང་གསང་བ་འདུས་བར་ཆ་
བཞག་ན་ཡང་། ཐེམ་བ་ལུགས་འབྱུང་དང་། འབྱུང་བ་ལུགས་ལྟོག་ཅེས་མཆོམས་བྱེ་
སྟེ་ཡོད། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ནང་།

འཆི་བ་ཞེས་བྱ་ནས་རྟོག་སྟེ། །

ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་ངལ་གསོ་བྱ། །

ཞེས་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་དགོངས་བ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་འཁོར་
འདས་རྒྱ་མ་སྐྱེད་པའི་གོང་ཞེས་བ་ནི། འོད་གསལ་དེའི་གནས་སྐྱབས་སུ་འཁོར་
འདས་གཉིས་ཀའི་འཆར་གཞི་དེ་ཡིན་པས་ན། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་འོད་གསལ་
དེ་གའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། མ་གྲུབ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། འཁོར་འདས་རྒྱ་མ་
སྐྱེད་པའི་མཆོམས་ནས་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ཞིང་། དེས་ནས་འཁོར་
འདས་རྒྱ་སྐྱེས་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་རེད།

རྟོགས་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སྐད་ནང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་
ཆོངས་པའི་མ་རིག་བ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་བ་
དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་བ་མང་པོ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་
ལས་སྦྲ་ཞིང་། བྱེད་རང་ཡང་ལས་སྦྲ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་རེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱུ་འདི་ཡིན།

ལན་དེ་སྟབས་བདེ་པོ་མི་འདུག་གཤམ། དེ་ཅུང་ཟད་རྒྱ་ཆེ་བུ་བཏང་སྟེ་སྐྱེ་བ་སྲ་བྱེ་ཡོད་
དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་དབྱེད་པ་གང་ཡང་བྱེད་མི་དགོས་
པར་སྐྱེ་བ་བྱེ་མ་ཡོད་པ་ཆོས་ཉིད་རེད་ཅེས་བརྗོད་དེ་འཛོག་རྒྱ་ཡིན།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་དབྱེད་པའི་སྐོ་བཞི་ཞེས་པ་དེ་ཡོང་བའི་གཞི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་རིགས་པའི་ཐོག་ནས་པལ་ཆེར་ཡོང་གི་འདུག་སྟུག། ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་རོ་
བོར་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མིན། བདག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་
ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེ་ནི་སྐོ་བྱར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་བྱུང་བ་མིན། དེ་མིན་སྟུག་བསྐྱེད་
མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡིན། བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་
ཞེས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་དེ་དག་གཞི་
ཅར་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་སྟེག་པ་སྤོང་དགོས་པ་དང་། དགེ་བ་བསྐྱབ་དགོས་ཞེས་པ་
དེ་ནི་འཐད་སྟུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་སྟེང་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ཤིང་།
འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། རྒྱ་ཡིས་བྱེད་པས་འབྲས་བུའི་ནམ་
འབྲུར་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་དགོས། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་
སྤང་བར་བྱ། ལམ་སྟོམ་པར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་
རིགས་པའི་སྐོ་བཞིའི་ཐོག་ནས་བསྟོམས་བསྟོན་ཏེ་རང་རྩ་སྟུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་ནམས་ལ་སྤང་སྤང་འཇུག་ལྟོག་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་རིང་འདི་གར་བཞག་རྒྱ་དང་། སང་ཉིན་ཡར་བསྐྱར་སྟུག་ཡོང་། སང་ཉིན་

དེ་རིང་ལྷར་ཐོག་མར་འབྲེལ་བ་འདྲ་ཐོན་བྱ་བ་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་རི་བ་རིས་ལན་བྱ་རྒྱ་
ཡིན། བྱེད་རང་ཆོའི་དོགས་དཔྱོད་མང་པོ་ཞིག་འཛིན་བྱ་ཆོགས་སྐབས་ཡོང་བ་
དང་། འཛིན་བྱ་ཆོགས་སྐབས་བཟོ་སྐྱེད་རང་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་། དགེ་བ་ཤེས་ཆོ་
སྒྲ་མ་ལྷར་བྱ་མི་དགོས་པར་རང་དང་རང་མཉམ་འབྲས་འབྲས་བལྟས་ནས། རི་བ་རིས།
དོགས་དཔྱོད་བྱས། དེ་ལྷར་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད། སློབ་སྦྱོང་རང་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་
ཉེ་བྱ་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཤེས་སོང་ངམ།

ཉིན་གཉིས་པའི་བཀའ་སློབ།

ནང་ཆོས་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་གལ་ཆེ་ཚུལ་སློབ།

ནང་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་གང་ལང་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
ཆོས་བྱེད་དང་མི་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒོ་དང་འདོད་པ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་
མཁས་པའི་ནང་ངས་ཤེས་པ་ལྟར་བྱས་ན། ཨརྒྱ་དེ་མའི་དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ནང་
ལུ་སྟེགས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་མང་པོ་ཞིག་བཀག་ཡོད་པས་པལ་ཆེར་བྱ་བ་མཐའི་
གཞུང་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་གསུང་དབྱ་མ་སྟེར་
པའི་ནང་དུའང་བྱ་བ་མཐའ་དེ་དག་སློབ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་པལ་
ཆེར་བྱ་བ་མཐའི་གཞུང་རང་ཡིན། གཞན་ཡང་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆིའི་ཆད་མའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པ་དེ་ཡང་བྱ་བ་མཐའི་གཞུང་རང་ཡིན། ཡེ་ཤུ་དང་ཁ་ཆེའི་ཆོས་
ལུགས་སྐབས་དེར་དར་མེད་པར་བརྟེན་དེའི་ནང་མེད། དེ་མིན་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་
པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཁག་ཆ་ཆང་བཞེད་དེ་སློབ་འདོགས་བཅད་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བྱ་བ་
མཐའི་བྱེད་པར་རྣམས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆོས་དེའི་ཆེ་དེའི་
དུས་སུ་ནང་ཆོས་གཅིག་བྱ་མིན་པར་ཆོས་རྒྱུད་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཁྲིད་དུ་
ནང་ཆོས་འདི་ཉིད་གནས་པ་དང་། འདྲིན་སྒྲིང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་ཐབས་སུ་བྱ་བ་

མཐའ་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ཆང་མ་བཞེད་ནས་བརྟུང་ག་བཅད་པ་
གནང་ཡོད།

ང་རང་ཆོ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཁབ་བརྟུང་ག་
ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་རྗེས་པལ་ཆེར་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ནང་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་མཁན་ལྟ་
བུ་ཆགས་ཡོད། བོན་གྱི་སློང་ཁ་སངས་སྐད་ཆ་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན། བོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་
ཀྱང་ནང་ཆོས་དར་བའི་རྗེས་སུ་བོན་ཆོས་དང་། སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་གཉིས་པལ་
ཆེར་རྒྱུ་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན། ནང་ཆོས་ཀྱི་ནང་བོན་གྱི་སྤྱི་འབྲུམ་དཀར་ནག་
དང་། དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོས་ཐུགས་དཔལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཁོར་ལྷ་གཡང་
སྤྱབ་ཀྱི་ཀྱི་བསོ་བསོ་ལྟ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་པའི་ལྟ་གསོལ་བཅས་དེ་དག་པལ་ཆེར་བོན་
ཆོས་ཡིན། ང་ཆོའི་བཀའ་འགྲུར་བསྟན་འགྲུར་པོ་ཉི་ལྷ་མ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་གྱི་ནང་ཀྱི་
ཀྱི་བསོ་བསོ་ལྟ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་པ་པལ་ཆེར་མེད། དེ་ལྟར་ལྷ་ལྟ་གསོལ་མཆོད་བྱེད་
པ་སྟེ། རྗེ་ཡི་མགྲུར་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་། སྤྱིད་པའི་ལྟ་ཆེན་སོགས་བོད་ཀྱི་ལྷ་ལྟ་
གསོལ་བའི་སྟོལ་དེ་དག་སྤར་བོན་ཆོས་ནས་དར་བ་ཡིན། ང་རང་ཆོ་བོད་མི་ལྟར་
བོད་རང་གི་ས་སྤྱིས་རྫོ་སྤྱིས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱི་གཞི་བདག་དེ་དག་སྤར་བོན་གྱིས་གསོལ་བ་
དང་། ནང་ཆོས་དར་བའི་རྗེས་སུ་འང་བོན་ལུགས་ལྟར་གསོལ་མཆོད་བྱ་རྒྱུ་དོན་ལ་
འཆོམས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་འདུག

དེ་བཞིན་བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དུ་ནང་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་པལ་ཆེར་
ཆ་ཆང་སྟེབས་ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་སོ་ལན་གཞིས་ཆགས་སུ་ཐེངས་ཁ་ཤས་
སྟེབས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ཐེངས་གཅིག་སྟེབས་རྗེས་སུ་དངོས་གནས་བོན་གྱི་ཐེག་པ་

རིམ་པ་དགུའི་གཞུང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་དོན་མངུ། ཨ་བྲུ། ཨ་ཉི་ཡོ་ག་
བཅས་ཀྱི་ཐེག་པ་བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་གཞུང་གསང་
སྤྲུལ་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་འགྲོ་སྤངས་
དང་ཉ་ཅང་འབྲུ་པོ་འདུག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དབྱུ་མའི་གཞུང་དང་། ཆད་མའི་གཞུང་།
འདུལ་བའི་གཞུང་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐོག་མར་དར་སྐབས་མི་འབྲུ་བ་ཡིན་ན་
ཡང་། དེར་སྐབས་བོན་ཆོས་དང་ནང་ཆོས་གཉིས་པལ་ཆེར་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་འདུག་
ཅེས་སྐབས་དེར་བཤད་རྒྱ་བྱུང་། བོན་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་
ཆེན་པོ་རེད་འདུག ལྷ་རྒྱུན་ཡང་དབྱུས་གཅིང་མདོ་སྟོན་སྤྲུང་བཅས་པའི་ས་ཁུལ་ཀྱི་
གཞུང་དགོན་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་སྤེལ་འདུག་པ་ལྟར་མི་བྲག་པ་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཡང་
ཉ་ཅང་གི་ཡག་པོ་འདུག་པ་སྐབས་དེར་བསྤྲུལ་བཞིན་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན། མདོར་
ན་དེར་སྐབས་བོན་གཞུང་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་འབྲུ་མཚུངས་ལྟ་བུ་
ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ང་རང་ཆོ་བོད་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ལོ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱལ་བའི་རིང་དར་
རྒྱས་ལུན་སུམ་ཆོག་པ་པོ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་མང་ཆོག་སྦྱིར་ན་ཤེས་ཡོན་ཀྱི་
ཐོག་ལ་དོ་སྤང་དེ་ཅི་མེད་པ་དང་། ཡང་སྟོས་ཆོས་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་
ཀྱི་ཆོས་སྦྱོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སློབ་སྦྱོང་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་བྱས་མེད་པ་དེ་ནི་
ཉ་ཅང་རྗེས་ལུས་ཡིན། དེས་ན་ང་རང་ཆོ་བཅན་བྱེད་པ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་
ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ཞེས་འཕོད་སྒྲུལ་བྱེད་དགོས་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན། ཆོས་ཤེས་
ཀྱི་ཡོད་ཅེས། སངས་རྒྱུས་ཆོས་དང་ཆོག་པ་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་

བཏོན་པ་ཅམ་གྱིས་དེའི་དོན་ཤེས་མི་ཐུབ། དོན་དངོས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་གང་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་གང་དང་། རྒྱེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱུང་བ། རོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་དང་། བྱེད་ལས་གང་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་གང་
ཡང་མ་ཤེས་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་
སུ་སོང་བ་བརྗོད་པ་ཅམ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཟླ་མ་དགོན་མཆོག་གིས་མཁུན་ཞེས་
གཟུངས་སྐྱེགས་ལྟ་བུ་བཟང་བ་དང་། ཆོ་ག་འདྲ་བཏོན་པ་ལས་དོན་མ་ཤེས་པར་
བསྐྱད་པ་དེ་ནི་རྗེས་ལུས་ཡིན།

དེ་མིན་རིག་གནས་གཞན་གྱི་ཐོག་ང་ཆོ་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་ནི། ང་ཆོར་གོ་
སྐབས་ཙམ་ནས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། དཔེར་ན་དེང་
གི་ཆོན་རིག་དང་། འཛམ་གླིང་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བས་རྗེས་
སུ་ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་ང་རང་ཆོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་འབྱུང་བསྟན་
འབྱུང་པོ་ཉི་ལུས་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་བྱེད་ལུས་ཞིག་ལས། སྟོབ་
སྟོང་བྱེད་ལུས་ཞིག་ཏུ་མི་བཅི་བ་དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཐབས་སྟོ་བོ་ཡིན། དེས་ན་ང་རང་
ཆོས་ཆོས་བཞུགས་བྱས་ནས་སྟོང་བརྟེན་བྱེད་རྒྱ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དད་པ་
བྱེད་དང་མི་བྱེད་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན།

ལྷན་པ་མགོན་གཞུང་ལ་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་གལ་ཆེ་ཚུལ་སྟོན།

ཁ་ས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་ཡིན་པ་བཤད་ཡོད། ད་ལྟ་གོང་དུ་བརྗོད་པ་
ལྟར་ང་རང་ཆོ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ས་དར་དོ་དར་

ལྷ་བྱ་ཡིན་སྟབས། སྤྱིར་བཏང་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་
བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཅེས་གསུངས་མེད། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་
ནང་གཞི་རྒྱ་ཆུ་གར་མཁས་པས་མཛད་པའི་བྱུང་མཐའ་དེ་དག་གཞི་ལ་བཞག་པའི་
བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་མཛད་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་བོད་ཀྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྩིང་རིས་སུ་
མ་ཆད་པའི་སྤྲུལ་ལོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ནང་། དཔེར་ན། སློ་ལྷོག་རྣམ་བཞི་དང་།
དེ་བཞིན་སྤྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་གཙོ་བོར་འཁྲིད་གནང་གི་ཡོད།
དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་པ་ཡིན་ཤིང་བྱུང་སྤྱུང་གསུངས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། རྩ་
རིན་པོ་ཆའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་དབུ་པར་དང་།
ཆད་མའི་གཞུང་བལྟས་ཏེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་གི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱ་
པལ་ཆེར་ཡིན། དེ་མིན་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་སྐྱོར་སོགས་ཤེས་ཁག་པོ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། དེས་ན་དབུ་པར་གྱི་གཞུང་བལྟས་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་
ཡིན། དེ་མིན་སྤྱིར་བཏང་ནང་པ་ཡིན་ཤིང་བྱུང་སྤྱུང་ཏེ། ནང་པའི་འགྲོ་སྣངས་གང་འདྲ་
ཡིན་པ་དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཅད་གཙོད་བྱས་མེད་ཀྱང་། ནང་པ་ཞིག་དང་དད་པ་ཅེ་
གཅིག་ཡོད་པ་ཞིག་གཞིར་བཞག་སྟེ་ཐོག་མར་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་
ཁྲིད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད།

ད་ལྟ་རྒྱ་ཆོ་གནས་སྣངས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། སངས་
རྒྱུས་པའི་ཆོས་དཀར་འཇམ་ཡུག་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་དུས་ཆོད་མིན་པར་བརྟེན་ར་
རང་ཆོ་རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་ཡོད། རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་པས་མ་ཆད་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་ཅེ་
གཅིག་པའི་ནང་སླེབས་ཡོད། དེས་ན་ཆོས་ལུགས་འདྲ་མིན་དང་། ལྷག་པར་དེར་གི་

ཆོན་རིག་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་འབྲེལ་བ་ལུགས་ཆོན་པོ་སྟེབས་ཀྱི་
ཡོད། ཆོན་རིག་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ནི་གལ་ཆོན་པོ་ཡིན། དེ་ནི་དངོས་
པོའི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་པབ་པའི་རིགས་ལམ་མཐུ། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
གཏན་ལ་པབ་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒོ་གྲོས་སམ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཆགས་ཡོད་པས་
ཏ་ཅང་གལ་ཆོན་པོ་ཡིན། ཕྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཆང་མ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་གི་
ཡོད།

དེང་སྐབས་གཞི་ནས་ཆོན་རིག་པའི་ནང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཅམ་མ་
ཡིན་པར། ནང་གི་བསམ་སྒོའི་ལྟ་ལོང་ཐབས་དང་། བསམ་སྒོའི་ལྟ་ལྟོད་དུ་
གནས་པ་དེ་ཉིད་ནི་ལུས་ཀྱི་བདེ་ཐང་ལ་གལ་ཆོན་པོ་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་བསམ་སྒོའི་
ནང་བྱམས་བརྟེན་པོངས་ན་སྤྱི་ཆོགས་ཐང་ཐང་ཡོང་བ། མདོར་ན་མི་རང་གི་རྒྱག་
མཁན་ཡོང་བ་དེ་དག་ནང་གི་མང་པོ་ཞིག་ནི་ནང་བསམ་སྒོའི་ཆ་རྒྱུ་མ་ལྟར་བས་
ཡིན་པ་དེ་ལ་དེང་སྐབས་གཞི་ནས་དོ་སྣང་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། ནང་
བསམ་སྒོའི་སྒྲོར་ལ་ཆོན་རིག་པའི་ནང་ནས་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཆོན་རིག་པ་ཆོས་
ད་བར་ལོ་བརྒྱ་པུག་བཀལ་བ་དེའི་རིང་ཆོན་རིག་གི་ཐོག་ནས་ནང་བསམ་སྒོའི་རྣམ་
གཞག་ལ་དོ་སྣང་དང་ཅད་གཙོད་བྱས་མེད་སྟབས། ནང་བསམ་སྒོའི་རྣམ་གཞག་
སྒྲོར་གནས་ཆད་ཏ་ཅང་སྒྲོ་བོ་ཡིན་པས་དེང་སང་གཞི་ནས་དོ་སྣང་བྱེད་འགོ་ཚུགས་
ཡོད།

ནང་བསམ་སྒོའི་སྒྲོར་ལ་རྒྱ་གར་གནའ་རབས་ཀྱི་གཞུང་ནང་མང་པོ་བཤད་
མེད། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་དར་བྱས་ཆོན་པོ་ཡོད་པའི་འདི་ལྟའི་ཆོས་ལུགས་

དང་། ཡེ་ཤུ། ཁ་ཆེ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ནང་བསམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆུ་ལུགས་སྐྱོར་མང་པོ་
བཤད་མེད། ནང་ཆོས་ཐེ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་ལྷ་ལྷ་མཉམ་པ་ཁག་ཏུ་ནང་བསམ་སྒྲུབ་
སྐྱོར་ལུགས་ཆེན་པོ་བཤད་ཡོད། ཆངས་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་པའི་ནང་བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲོམ་རྒྱལ་སྐྱེད་པ་ཅན་ནང་བསམ་སྒྲུབ་སྐྱོར་
བཤད་ཡོད་པ་སྟེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱོར་བཤད་ཡོད། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྐྱོར་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པས་ན་གང་ལྟར་སེམས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པ་ཐེ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་
རབས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གི་ནང་ནས་བསམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆུ་ལུགས་དང་། སྐྱོར་གྱི་རྣམ་
གཞག་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་དེང་སྐབས་དོ་སྣང་སྟེ་བས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེའི་ནང་ཆོན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བའམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་སྣང་གསར་པ་
ཞིག་སྟེ་བས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཆོན་རིག་པའི་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་སྐྱེད་དང་ཉ་ཅང་
མ་སྟན་པོ་ཡོད་སྟབས། ཁོང་ཆོས་དེ་སྐྱེད་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ལ་སྟེ་བས་ཡོད། ང་
ཆོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་
སྐྱེད་མེས་པའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་པ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་རྒྱལ་
ཆེན་པོ་དང་། ཞག་ཅི་ཡོད་པ། གཞི་བརྟན་པོ་བཅས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་
པར་པ་མེས་ནས་ཡོད་པའི་སྟོལ་རྒྱུན་གྱི་འདུ་མེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་
ཡིན་ན་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་། ས་ཆོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་མི་སྟབས།

རང་གི་ཉམས་ལེན་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཡང་། མྱོ་དང་པོ་འདུལ་བ་ལ་ཕྱོགས་

གང་ས་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཏེ་སློ་འདུལ་དགོས། དཔེར་ན། ལུས་ཀྱི་ནད་བཅས་
ཐབས་ལ་སྤྲོད་སོ་སོར་རུས་པ་རེ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་སྤྲོད་ལ་ཆ་བཞག་
ན། སྤྲོད་སྤེལ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱེས་ཏེ་དེ་དག་འདུས་པའི་ཐོག་ནས་ནད་སེལ་ཐབས་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ནད་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན། མདོར་ན་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་བ་འདུས་པའི་ལུས་ཡིན་སྟབས། དེ་ལྷགས་
རྒྱུན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ནད་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ནད་སེལ་ཐབས་ཀྱང་ཨ་ས་ཀྱི་
རུས་པ་སྤྲོད་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཨ་ས་ཀྱི་རུས་པ་
གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་སེལ་ཐབས་བྱེད་མི་ཐུབ།

དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོའི་ནང་བསམ་སློབ་སྦྱོར་དེ་ཡང་རྒྱུན་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་སེལ་ཐབས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་མང་
པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མང་པོ་ནས་བསམ་སློབ་གཏོང་
ཚུལ་ཤེས་ན། སློབ་འགྲུར་བ་འགོ་བ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་མིན་དང་བཞུ་
ནས་སྒྲ་མ་མཐུན་ཞེས་བསྐྱད་ན་སེམས་ལ་འགྲུར་བ་འགོ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེས་ན་
རང་གི་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་བཤད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིའི་འགོ་སྐྱངས་
ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་ན། རུས་པ་དང་ས་ཆོད་ཆེ་བ་ཡོང་རྒྱ་
ཡིན། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཆོགས་ཁྱོད་ཡོངས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ཆད་ལོངས་
པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་གི་ནང་དོན་ཤེས་དགོས་པ་ཏ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱབ་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་

ངས་མཐོང་བའི་བྱུང་མཐའ་ཁག་ལ་ཆ་བཞག་ན། བོད་མྱ་རབས་སྤྱད་བྱས་པ་སློ་
གསལ་གྱི་བྱུང་མཐའ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་དུས་སྤྱ་ཆད་ཀྱི་གསལ་ཡིན། དེ་རྗེས་ཀུན་
མཁུ་སྤྱོད་ཆེན་པའི་གསུང་ནང་བྱུང་མཐའ་མཛོད་ཡོད། ལྟུལ་བ་དག་འདུན་ཆུ་
མཆོས་མཛོད་པའི་བྱུང་མཐའ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་མདོར་བསྟུས་ཡིན། དེ་ལས་ཅུང་
ཆུ་ཆེ་ལ་སྟུས་དག་པ་ཀུན་མཁུ་སྤྱོད་སློ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛོད་པའི་བྱུང་
མཐའ་ཆེན་མོ་ཙུ་འགྲེལ་དང་། ཡང་དེའི་སྤྱིང་པོ་བསྟུས་པ་ལྟ་བུའི་གཞུང་བཙུན་པ་
དགོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་བྱུང་མཐའ་རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་དང་།
ཡང་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཆུས་ཤིང་། ཟུར་བཀོལ་གྱི་གནད་འགག་ཅུང་ཟད་རེ་ཡོད་པ་
ལུང་སྤྱིའི་བྱུང་མཐའ་དེ་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་དག་ལ་བསྟུན་དགོས། མདོར་ན་བྱིན་གྱི་
བྱུང་པར་དང་། ནང་བ་རང་ལ་ཡང་བྱུང་མཐའ་གོང་འོག་གི་བྱུང་པར། མདོ་སྟགས་
གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆ་ཆད་ཞིག་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རང་ཉིད་གྱི་ཉམས་
ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་རེད། གཞན་ལ་རོ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་བཅས་གང་ཐད་ལ་པན་ཐོགས་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན།

རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་དགོས་རྒྱུའི་ཐུགས་རེ་ཤུགས་ཆེ་གནང་བ།

དེ་ལས་འསྐྱོར་ཏེ་ངས་རེ་འདུན་གཅིག་འདོན་འདོད་བྱུང་བ་ནི། བར་སྐབས་
རིགས་ལམ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་འབོད་སྒྲུལ་བྱས་པ་ལྟར་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་
སྟེན་པ་ཡོད། དེ་ནི་ངས་འདིར་བཞད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དགེ་བཤེས་དོ་རྗེ་དག་
འདུལ་སྤྱོད་པོ་སློབ་བྱ་ཁག་ལ་བྱིན་ཏེ་སློབ་བྱག་ཆོར་འགྲེལ་བཞད་བརྒྱབ་ཡོད། བྱིང་
རང་ཆོ་དགེ་བཤེས་ཆོས་ཀྱང་དུས་དུས་སྤྱ་མང་ཆོགས་ལ་ནང་ཆོས་རོ་སྤྱོད་གྱིས་

སློབ་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱུ་དོ་སྤངས་གསར་པ་
ཞིག་སླེབས་པ་དེ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན། ངས་ཡོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་བོད་གངས་ཅན་
གྱི་སྦྱངས་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ཐོག་མར་འཇུགས་པ་གནང་མཁན་མཁན་
ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་ཡིན། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་ནི་དཔལ་ལྷན་ལེ་བླན་ནས་ཐོན་པའི་དགེ་
བཤེས་ཆེན་པོ་མཁས་པ་སྟན་གྲགས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་གྱི་རྗེས་
འབྲང་དབུ་མ་པའི་ནང་ནས་སེམས་ཅམ་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོལ་གཏོད་མཁན་པལ་ཆེར་ཁོང་ཡིན། འཕགས་པ་གྲོལ་
ལྡེ་དང་། སློབ་དཔོན་སེཌ་བཟང་པོ་གཉིས་ནི་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོའི་རྗེས་འབྲངས་
པ་ཡིན།

མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་དགྲུང་ལོ་དགྲུ་བརྒྱ་ཅམ་བཞུགས་པ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་
པ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས། ངས་ངོ་ཤེས་པའི་རྒྱ་གར་མཁས་པ་ལྷུ་བ་དེ་ཕ་ཁུ་བ་
ཞིག་ཡོད། ཁོང་ག་ཤེས་ཟེན་ཅིང་ལྷུ་བ་དེ་ཁྲས་གསུངས་བར། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་
འཆོ་དགྲུང་ལོ་དགྲུ་བཅུ་ཅམ་བཞུགས་ཡོད། བོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགྲུ་བཅུའི་སྟེང་དུ་
མྱད་ཀོར་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་དགྲུ་བརྒྱ་བཟོས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། ཡོངས་
གྲགས་སུ་ནལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནི་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོས་སྟོལ་
གཏོད་པ་ཡིན། དེའི་སྟེན་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་སྟོད་པའི་
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡོད་ཀྱང་། གླུ་མ་དེ་དུས་མདོ་སྟེ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། ཕྱིས་སུ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོས་ནལ་འབྱོར་སྟོད་
པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སྟོལ་གཏོད་གནང་རྗེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་

གསུང་ཚུལ་དེ་ལ་ཕལ་ཆེར་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་མཚན་
བཏགས་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ན་ཕལ་ཆེར་འཆམས་པོ་ཡོད།

ངས་འདི་བཤད་དགོས་པ་ནི། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་དཔལ་རྣམ་ལེན་འདི་དགེ་
བཤེས་མཁས་པའི་ནང་གི་ཅེ་ཡུད་ཡིན་པར་མ་ཟད། དབུ་མའི་བྱུང་མཐའ་འཛིན་
མཁན་གྱི་ནང་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་སློལ་གསར་པ་གཏོད་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
ཁོང་གིས་རྗེས་སུ་འབྲང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པ་ལས།
ལས་སྒྲུབ་པོ་ཞིག་ཡོང་ཤེས་ཐབས་མེད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་དགེ་བཤེས་གྱི་ནང་
ནས་ཁོང་རང་ཉིད་གྱིས་དགོངས་པའི་བཞེད་སློལ་གསར་པ་ཞིག་གཏོད་དགོས་བྱུང་
ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱའི་མཁས་པའི་ནང་གི་ཡང་ཅེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མེད་
ན། རང་ག་བཞིག་གིས་སློལ་གཏོད་མི་ཐུབ། དེས་ན་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་ནི་
མཁས་པ་འགྲན་རྒྱ་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཡིན། ཁོང་གིས་མཇུག་པའི་ཕྱག་
དཔེ་རྩ་ཆོས་མཇུག་བཤད་པ་དབུ་མ་རྒྱུན་དང་། ཆོད་ཆེན་དེ་དག་ཉ་ལས་དགོས་པ་འདུག་
ཁོང་གི་དགེ་སྤྱུག་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤིའ་ལ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གིས་མཇུག་པའི་དབུ་
མ་སྤང་བ་དང་གཅིག་སྟོན་རིམ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དང་གཉིས། ཆོད་ཆེན་གྱི་
འབྲེལ་པ་དང་གསུམ་བཅས་ལ་བལྟས་ན་འང་ཉ་ལས་དགོས་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པ་
གསལ་པོ་འདུག ང་ཆོ་དེ་དག་གི་དགེ་སྤྱུག་ཆགས་ཡོད། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་
ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྒོང་ལྷེ་བཙན་གྱིས་གདན་ཞུ་གནང་སྟེ་བོད་དུ་ཐེབས་པ་དང་། བོད་དུ་
ཐེབས་སྐབས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གངས་ནང་ཐེབས་པ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག དེ་དག་
ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དུས། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གངས་སུ་ཐེབས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་

མཁས་པ་ཏ་ཅང་གི་བགེས་སོང་ཞིག་བོད་དུ་ཐེབས་དུས་གནས་བྱམ་མེད་ལ། ལྷན་པུང་ཡང་མེད། དེ་དུས་ཁོང་གིས་སྐབས་རེ་ཉེལ་དང་། ཡང་སྐབས་རེ་བོང་བྲ། སྐབས་རེ་མཛོ་ལའང་ཆེབས་མེད་དམ་སྙམ། གང་ལྟར་ཁྲར་རེ་ཁྲོར་ཉེ་བྱས་ཉེ་བསམ་ཡས་སུ་ཐེབས་ཡོད།

རྒྱ་གར་ཆ་བའི་ལུང་པར་བཞུགས་མཁན་ཞིག་བོད་གནས་གཤེས་གང་བའི་ལུང་དུ་ཐེབས་དུས། ལྷན་པུང་ལ་ནས་སྐབས་རེ་གདིང་བ་ཡང་སྐྱོད་ལ་བཞེས་ནས་བཞུགས་དགོས་བྱུང་མེད་དམ་སྙམ། ལྷོད་འགག་སྐབས་དེ་དུས་བྱུང་བ་དང་། ལྷོད་འགག་གི་བྱར་དེ་གདིང་བའི་བྱར་རེད་ཅེས་ཤོད་སྟོལ་འདུག གང་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་སྟོལ་གཏོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་མཁན་ཡིན། ཁོང་ནི་དབུ་ཆ་དང་སང་གེ་མཛིང་བསྟོལ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་དབུ་ཆ་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་གནང་གི་ཡོད། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོའི་རྗེས་འབྲངས་ང་རང་ཚོ་ནང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། ལྷག་པར་ཆ་དང་མའི་གཞུང་ཤེས་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེགས་ལམ་སྟོབ་སྟོང་བྱ་རྒྱུར་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད།

ཆ་དང་མའི་གཞུང་གི་འགྲོ་སྐྱེད་ཉེ། གཏན་ཆོག་ས་བཞོད་ནས་དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་བྲལ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་བྲལ་སོགས་བྲལ་མ་བྲལ་བཅི་བ་དང་། ལྷན་པུང་བཞོད་ནས་ཐལ་དང་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པའི་འགྲོ་སྐྱེད་ཤེས་ན་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། ང་རང་ཚོ་སྟོབས་པ་བྱེད་ཆོག་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གསུང་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་ཆོས་ཅན་དང་། ཉགས་དང་། བསལ་བ། བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཆ་ཆ་བོད་སྐད་དུ་ཡོད་པར་མ་ཟད།

དོན་ཆ་ཆང་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་བསྐྱར་ཡོད། དེར་སྐབས་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་ནང་
བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་མང་པོ་བསྐྱར་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱར་གྱི་འགྲོ་སྐྱེད་ཐུབ་པ་དང་།
ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་ལས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱེད་དེ་དག་དབྱིན་ཇིའི་ཆོག་ནང་ཇི་བཞིན་
ཡོང་གི་མེད། ལུ་གསུམ་ལུ་བཞི་བཅེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཆ་ཆང་ཞིག་ཡོང་གི་མེད།

དེ་བཞིན་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་འང་ཐུབ་དང་། ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་བསལ་གྱི་
འགྲོ་སྐྱེད་དེ་དག་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མི་འདུག་པས་དེ་ནི་ར་ཆོའི་བོད་སྐད་ཁོ་ནའི་
གཟི་བརྗིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་རང་ཆོར་གཟི་བརྗིད་ཡོད་པ་དེ་དག་སྐྱ་མེར་དབྱེ་
བ་མེད་པ་ཆང་མས་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། གཉིས་ནས་ཐུབ་དང་།
ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། བྱུང་དང་མ་བྱུང་ཅེས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་མེས་སུ་དེས་ནས་གོ་མས་
འདིས་དང་། རང་ག་ཤིས་ལ་འཇགས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཆོན་རིག་དང་། རྒྱལ་
རབས་ལ་སོགས་པའི་སློབ་ཆོན་གང་དང་གང་ཞིག་ཁྱིད་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ཡིན་ན་
དེ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་མི་དགོས་པ་། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་བྱུང་
པ། འདི་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཅེས་པའི་བསམ་པས་དེ་འཕྲུལ་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་
ཐུབ་པ་ཡོང་ཞིང་། བྱུང་མ་བྱུང་གྱི་སྐད་ཆའི་ཐོག་ནས་དོན་ཞིག་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་
དག་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཞིབ་ཆགས་ཡོང་རྒྱུ་ལ་
བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད།

སྤར་བོད་ནས་གཉིན་འཕྲད་དང་གནས་སྐོར་དུ་ཡོང་མཁན་འགོ་ཐོག་མར་
ཚུགས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་སར་མཇལ་ཁར་ཡོང་མཁན་གསུ་གྲོང་གསེབ་པའི་མོ་
བོ་ཞིག་འདུག མོ་བོ་དེས་རྒྱ་མིས་ར་ཆོ་ཆང་མ་བཅོན་ལ་བརྟུག་སོང་ཞེས་བརྗོད་

བྱང་། ཆང་མ་བཅོན་ལ་བཅུག་ཡོད་ན་མོ་བོ་ཁོ་རང་ཡང་བཅོན་དུ་ཡོད་དགོས། དེ་
ལྟར་མིན་པར་མོ་བོ་ཁོ་རང་འདི་གར་སླེབས་ཡོད། དེ་ནི་མ་ཁྲབ་པའི་ཆིག་དང་ཆིག་
སྟོན་ཡིན། མི་མང་པོ་ཞིག་བཅོན་ལ་བཅུག་སོང་ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་ནི་འགྲིགས་པ་
ཡིན།

སྦྱིར་བཏང་ཆབ་སྲིད་པ་གཏམ་བཤད་བྱེད་མཁན་དེ་དག་གིས་སྐད་ཆ་ལྟར་
ཆོན་པོ་བཤད་དུས། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱབས་ལྟར་ཟད་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན།
དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ། འདི་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་པའི་བསམ་སྒོ་
ཞིག་དེ་འབྲལ་འཁོར་ནས། ཁོའི་གཏམ་བཤད་ཀྱི་ཆིག་སྟོན་མཐོང་སྟེ་པན་ཐོགས་
ཆོན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། སློབ་ཆོན་གང་དང་གང་ཞིག་ཁྲིད་པའི་སྐབས་སུ་ཁྲབ་མ་ཁྲབ་
ཀྱི་རིགས་པའི་འགྲོ་སྐྱབས་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་རྩད་གཅོད་བྱས་ན། གནས་ཚུལ་
ཤེས་རྒྱུར་ཏ་ཅང་པན་ཐོགས་ཡོད་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་མིན་གྱི་ཐག་བཅད་ཐེན་པ་
དེ་དག་དོན་ལ་གནས་པ་དང་། གལ་སྲིད་མི་གཞན་དང་མཉམ་དུ་ཅོད་པ་རྒྱག་དགོས་
བྱུང་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་བཅད་པ་དེ་དག་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་
དགོས་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ། འདི་ཡིན་ན་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་
སོགས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་སྒོར་ཤར་པའི་ཐོག་ནས་ཐག་བཅད་པས་ཡིན་དུས། མི་ཞིག་
གིས་ཚུར་ཅོད་པ་བརྒྱབ་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་འཛིན་ཐུབ་པ་
ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསམ་སྒོ་བཏང་མེད་ན་གང་ཤེས་ཞེས་མགོ་བྱར་ནས་སྟོད་
དགོས་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ང་རང་ཆོའི་སློབ་བྱ་ཁག་གི་བྱ་བུ་ཆོས་རིགས་ལས་སློབ་རྒྱུར་དོ་

སྤང་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད། མ་གཞི་དེ་སྤང་ནས་ང་ཆོས་འབད་བཙུན་བྱས་ཏེ་
བསྐྱབས་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་སེམ་ལའི་སློབ་བྱ་དང་། མ་སྤྱི་རིའི་སློབ་བྱ་སོགས་ཀྱི་
སློབ་ཐུག་བྱ་དང་བུ་མོ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཉགས་བསལ་བཏང་བ་ངས་གསལ་པོ་བྲན་གྱི་
འདུག དེ་དག་སྤྱི་མཐུན་ཡང་རྒྱས་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་ལས་སློབ་སྤྱི་མཐུན་འབྲེལ་མེད།
ང་རང་ཆོས་དེ་དག་ལ་དོ་སྤང་བྱས་ཏེ་དུས་དུས་ལ་ནང་ཆོས་བཟོ་སྒྲེང་བྱས་པ་ལྟར་
བདུན་པ་ཁ་ཤིས་སམ་ཡང་ན་རྒྱ་བ་གཅིག་གཉིས་རིང་བྱེད་རང་ཆོས་དོ་སྤང་ཡོད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གྱིས་རིགས་ལམ་རང་གི་ཐོག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་
པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ནི་ངའི་རེ་འདུན་ཡིན། བྱེད་རང་ཆོ་དང་དེ་བཞིན་
འབྲེལ་ཡོད་ཆོ་བཅས་པའི་སེམས་ལ་འཛོག་དགོས།

བཙུན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོར།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཞེས་
སྦྱིང་ལས།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །

གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་ཡོད། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཤུག་
ཐུབ་པའི་གསུང་གི་མཛོད་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ནང་གི་གཅེས་པ་ལོར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད།
དེ་གང་འབྲེལ་ཡིན་ཞེ་ན། བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མཛོད་ནང་། སྤྱི་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཛོད་བ་དེས་ཆོས་མཛོད་རོ། །སྤྱི་རྟེན་ཆོས་མཛོད་བ་དེས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཛོད་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་བཙུན་ལྟར་འདས་ཏེ་

ཀྱི་བཀའ་མདོའི་ཆོག་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱད་ཏེ་འབྲེལ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་བ་
དང་། སྤྱད་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མགོན་པོ་སྤྱད་ཀྱི་དབྱ་མ་རིན་ཆེན་འབྲེལ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ནང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ནི་མུང་འདས་སྤྱད་
བྱེད་དང་། མི་འཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དེ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། གནད་འགག་
གང་འབྲེལ་ཡིན་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་འབྲེལ་བའི་ནང་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱབ་བྱ་ལ་མདོན་
མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཡོད། དེས་ན་མདོན་མཐོ་སྤྱད་པའི་ཆོས་ནི་མི་འཆེ་བ་
སྤྱད་ཆོས་སྤྱད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ངེས་ལེགས་སྤྱད་པའི་ཆོས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱོད་
རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞེས་དང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ལེགས་བསྐྱབ་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད།

དེ་དང་འབྲེལ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། སྤྱད་ཏེ་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་དོན་ལ་
གཉིས་སྤྱད་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་གཞུང་ནང་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། དེ་གསལ་ཁ་
གཏོད་ནས་གསུངས་པ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་ནང་ཡོད་པ་སྟེ། རྟེན་
འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་བཅས་གཉིས་སྤྱད་ཆོས་སྤྱད་པ་དེ་ཡིན།

བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་ནི་ནང་པ་ཆང་མས་གསུང་གི་ཡོད་
པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་དབྱ་མ་པས་གསུང་གི་ཡོད།
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་གཙོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེ་ཡང་

འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་འདུས་བྱས་
མ་བྱས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་ཀྱི་ཡོད། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
ལམ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། འབྲས་བྱ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དང་། འབྲས་
བྱའི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
བ་ལས། རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ལ། རྒྱ་མེད་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མིན། འཛིག་
རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་སྒོའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་བྱུང་བ་ཡང་མིན། དེ་ནི་འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱི་མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
མདོའི་ནང་། འདི་ཡོད་པ་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པ་ན་འདི་སྐྱེས། གང་མ་རིག་པའི་
འདུ་བྱེད་ཅེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གསུང་སྐབས། དབུ་མཚུངས་སུ་
བཏང་སྟེ། འདི་ཡོད་པ་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པ་ན་འདི་སྐྱེས། གང་མ་རིག་པའི་
འདུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཆོག་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
བཀའ་སྐབས། མདོའི་ཆོག་གསུམ་པ་དེས་རྒྱུན་གསུམ་ཞེས་པ་གསུང་གི་ཡོད་ཅིང་།
རྒྱུན་གསུམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུན་དང་། མི་རྟག་པའི་རྒྱུན། ལུས་
པའི་རྒྱུན་བཅས་རྒྱུན་གསུམ་གསུངས་ཡོད།

རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེ་མདོ་དེས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ཡོད་པ་ན་
འདི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། གཡོ་བ་ཞེས་
པའི་དོན་ནི། ཀུན་སྒྲིང་གི་གཡོ་བ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་ཀུན་སྒྲིང་གི་གཡོ་བ་
སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་ལ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
བ་ཡིན། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པས་ན། དངོས་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་

བྱུང་བ་ཡིན། འདི་ཡོད་པ་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུན་གསུངས་པ་ཡིན།
མདོར་ན། རྒྱུ་རྒྱུན་ཅམ་གྱིས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་
བཞོན་པ་པོ་དང་། གཏན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

འདི་སྐྱེས་པ་ན་འདི་སྐྱེས། ཞེས་པའི་འདི་སྐྱེས་པ་ན་ཞེས་པ་ནི། ཡོད་པ་ཅམ་
གྱིས་མི་ཆོག་པར་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཤིག་སྐྱེས་པར་བྱེད་མཁན་དང་།
འབྲས་བུའི་ཆོས་ཤིག་སྐྱེ་བ་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་མཁན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། རྒྱུ་རྒྱུན་
གྱིས་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེས་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཞེས་བཀག་གི་
ཡོད། དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ན་
མི་རྟག་པ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བྲལ། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བྱེད་ཅིག་
གིས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཤིག་དགོས་པ་ལས། རྐྱེད་བྱེད་ཅིག་གིས་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་
ཆོས་ཤིག་བཟོད་ན། དེ་ནི་རྟག་པའི་ཆོས་ཡིན། འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་རྟག་པ་ཞིག་
གིས་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཤིག་སྐྱེས་མི་ཐུབ་ཅེས་པ་ནི་ན་བར་འདེབས་
པོ་ཡོད།

དེས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས། འདི་ཡོད་པ་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་ཡོད་པར་
གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་འགྲིག་གམ་ཞེ་ན་མི་འགྲིག་ས། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་
སྐྱེས་ཞེས་ཡོད་པའི་ནང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྟག་པའི་རིགས་ཤིག་ཡོད། ང་རང་སྟོན་
གཞལ་བའི་རྟག་པའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་སྟོན་གཞལ་དུ་ཡོད་པས་ན་
ཆད་མས་བྱུབ་པ་དང་། ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་སྐད་
ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མིན་པས་ན། ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་

འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་ཡོང་ཞིང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རུས་
བ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཏེ་མིང་རྒྱ་ཞེས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ། ཁོ་རང་རྒྱ་
ལས་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་དགོས་པས་ན།
འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེས་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུངས་པའི་ཆོག་དེ་ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་བཀའ་ཏེ་དེ་ལ་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་མི་
རྟག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་དེ་གསུངས་སོ།།

དེའི་རྗེས་སུ་འོ་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་གིས་
འབྲས་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་སྣ་ཆོགས་པ་ཞིག་སྐྱེ་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མི་སྐྱུ་
བར་རུས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་འདི་གསུངས་ཡོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གང་མ་
རིག་པའི་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་སྐབས་
འདིར་གཙོ་བོ་སྤྱད་པར་འཕེན་བྱེད་དམ་འཁོར་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དམ་འཁོར་
བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསུངས་ཡོད། སྤྱིར་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་ཙམ་མིན་པར་འཁོར་
བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུང་གི་ཡོད། འཁོར་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གསུངས་ཡོད་པས་
ན། སྐབས་འདིའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་པའི་རྒྱ་ནི། འབྱུང་འབྱུར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ག་ན་འཆིའི་
རྒྱག་བསྐལ་འབྱེད་མཁན་ཀྱི་རྒྱར་གསུང་གི་ཡོད་པས་ན། རྒྱ་དེ་ནི་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་
རྒྱག་བསྐལ་ཙམ་དུ་མ་ཐད་པའི་གཙོ་བོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་མཁན་
གྱི་རྒྱ་རང་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་རྒྱག་བསྐལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེའི་རྒྱག་བསྐལ་འདོད་
མཁན་གྱི་སེམས་ཅན་སུ་གཅིག་ཀྱང་མེད། རྒྱག་བསྐལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡོང་གི་
ཡོད། རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཤེས་བཞིན་སྐྱབ་མཁན་སུ་ཡང་མེད། མི་ཤེས་པའི་དབང་

གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་གི་རྒྱ་སྤྱོད་གི་ཡོད། དེས་ན་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་
གི་རྒྱ་འདྲ་བྱེད་གི་ཡོད་པས་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་གི་རྒྱ་འདྲ་བྱེད་མཁན་དེ་མི་ཞེས་པའི་
དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས། གང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་
འདྲ་བྱེད། འདྲ་བྱེད་གི་དབང་གིས་རྣམ་ཞེས། རྣམ་ཞེས་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་
གཟུགས་དེ་དག་གསུང་གི་ཡོད།

དེ་དག་ནི་ཐོགས་མེད་གིས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འབྲས་བྱའི་
རྣམ་འབྱུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བྱའི་རྣམ་པ་དེ་སྐྱེས་སྤྱབ་མཁན་ཞིག་དང་།
རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་དགོས་པ་ལས། མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་
ལས་མི་སྐྱེས་པས། དེས་ན་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་རྒྱུ་གསུམ་བཤད་ཡོད། དེ་ནི་འདྲ་
བྱས་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། འདྲ་བྱས་གི་རྟེན་འབྱུང་ངམ་རྒྱ་འབྲས་གི་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས་ཐད་ཀར་གསུངས་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་གི་ཐོག་ནས་གསུང་གི་ཡོད། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གསུངས་ཐེན་པས་ན།
སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དེ་གཉིས་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་
ཡོད་དམ། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ན། ཀུན་འབྱུང་
ནི་ལས་ཉོན་གཉིས་ཡིན་པས། ཀུན་འབྱུང་ལས་ཉོན་གཉིས་གི་འབྲས་བྱ་སྤྱག་བསྐྱེད་
བདེན་པ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེས་པའི་བྱི་བའི་ལན་ནས་གསལ་
བཤད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཞེས། མ་རིག་པ་དང་། འདྲ་བྱེད། རྣམ་

ཤེས། མིང་ག་ཟུགས། སྤྱིད་མཆེད། རེག་པ། ཆོར་པ། སྤེད་པ། ལེན་པ། སྤིད་པ། སྤྱི་
པ། རྒྱ་ལི་བཅས་ཀྱིས་འདུ་བྱས་ཏེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་དེ་གསུང་གི་ཡོད།

དེས་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱ་དང་། སྤྱུག་བསྐལ་འབྲས་བྱེ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་
གསུངས་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་
དེ་ཉོན་མོངས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ནང་གི་ཐོག་མའི་མ་རེག་པ་དེས་བྱས་པ་རེད་
ཅེས་གསུང་སྐབས། སྤྱུག་བསྐལ་དེ་བརྫོགས་པ་ལ་མ་རེག་པ་བརྫོགས་དགོས་པ་དང་།
མ་རེག་པ་བརྫོགས་ན་འདུ་བྱེད་བརྫོགས་ཅིང་། འདུ་བྱེད་བརྫོགས་ན་ནས་ཤེས་བརྫོགས་པ་
བཅས། བཤོར་ན་མི་ཤེས་པའི་མ་རེག་པ་དེ་བརྫོགས་ན། མི་ཤེས་པ་དེའི་དབང་གིས་
སྤྱུག་བསྐལ་ཀྱི་རྒྱ་བསགས་པ་དེ་དག་འགག་འགོ་བཡིན། བག་ཆགས་འགོ་བྱེད་ཀྱི་
འདུ་བྱེད་དེ་འགགས་སོང་ན། བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འཛོག་མི་ཤེས་
ཤིང་། དེ་ནི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་མིན་པར་ལས་གསོག་བཞིན་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་དང་། ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་སྤྲིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
གཉིས་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
དེས་ན་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་ཡོངས་དེ་མིན་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་འགོ་བའི་གནས་
སྐབས་དེ་དང་། བག་ཆགས་འགོས་ནས་འབྲས་བྱ་སྤྲིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
དེར་ཏེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ནང་གི་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཞེས་མིང་
བཏགས་པ་ཡིན།

དེས་ན། ཏེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ལས་ང་ཆོས་མི་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་རྒྱ་
ན་འཆིའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡིན་ལ། སྤྱི་རྒྱ་ན་འཆིའི་སྤྱུག་བསྐལ་འགོག་པའི་ཐབས་ཤེས་

ནི། དེ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཀག་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་དང་པོ་ནི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་
དེ་བཀག་དགོས་ཞེས་བཅུ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད། འགོག་
བདེན་ཞེས་སྐབ་བསྐྱེད་འགོག་པའི་འགོག་པ་དང་། སྐབ་བསྐྱེད་འགོག་ཅིང་ཟད་པ་
དེ་ཡང་། སྐབ་བསྐྱེད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅུ་
ནས་མེད་པར་གྱུར་པའི་བྲལ་བ་དེ་འགོག་བདེན་ཡིན། འགོག་བདེན་ཞེས་པ་གཙོ་བོ་
ཐར་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན། ཐར་པའི་འགོག་བདེན་ནི་ཡོང་སྲིད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་
དེ་བསྐྱེད་བྱུང་བཞག་ནས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་སྐབ་
བྱེད་ནི་མ་རིག་པ་མེད་པར་བཅོ་དགོས་ཤིང་། མ་རིག་པ་མེད་པར་བཅོ་བ་ལ་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་དགོས། དེ་ཡོང་བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་
བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡོང་བ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་
ཞེས་སྟོབ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད།

འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ངོ་མ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡོང་བ་ནི་མཐའ་ཡི་འགོག་ལམ་གྱི་
ཆོས་དང་། དེ་ཡོང་བའི་གཞི་མ་ནི་ཐོག་མར་ཉེས་སྟོང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་
བཟུང་སྟེ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་གྲོགས་བྱས་ཤིང་། མངོན་ན་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་དགོས་པ་ཡིན། བདེན་བཞི་ནི་སྤྲ་ལོ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་
བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་ལ་བཞུགས་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་བྱ་བ་ལ་བཞུགས་པ། བདེན་བཞིའི་
བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་བཞུགས་པ་ཞེས་པའི་བདེན་བཞིའི་བྱ་བ་ལ་བཞུགས་
པའི་སྐབ་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་

སྒྲིམ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཡོང་སྐྱངས་གང་འདྲ་ཡིན་དང་། དེ་དག་གི་གནད་
འགག་གང་འདྲ་ཡིན། ཤེས་བྱ་དང་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་དག་
གི་འབྲེལ་བ་ཤད་ཐོག་ནས་ཤེས་བྱ་བ་པ་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་
བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

བྱི་སྣོད་ཀྱི་བཀོད་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། སྣོད་ཀྱི་བཀོད་པ་དེ་དག་ཆ་ཆར་
རྒྱ་དང་རྟེན་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན་འབྱུང་བ་བཞིའི་འབྱུང་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་འབར་གས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་
དེ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་སྒྲོ་བྱར་བྱ་བཀོད་པ་ལྟར་མིན་
པར་རྒྱ་དང་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ལྟར་ཆགས་ཡོང་བ་ཡིན། རྒྱ་དང་
རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་དང་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ལས་
གསར་བ་ཞིག་ཆགས་པ་བཅས་འདི་ལྟར་འགྲོ་ཚུལ་གསུངས་ཡོད།

དེ་ནི་ང་རང་ཆོའི་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ནང་གི་གནད་འགག་ཅིག་ཡིན་
ཞེང་། སྤྱིར་བཏང་དུང་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུན་བྱ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། བྱ་དང་
བྱིའུ་ཚུང་ཚུང་དེ་དག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་གྱ་སྤྱེ་ས་ཞིག་དང་། སྤྱ་གྱ་འཆར་ལོངས་
བྱེད་ས་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཆང་བཅོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཆང་དེ་ཡང་བྱ་བྱིའུ་གཞན་གྱི་
གཞོད་པ་དང་། དག་མི་ཡོང་བའི་ས་ཞིག་སྟེ། འོག་ནས་ཞི་མའི་གཞོད་པ་མི་ཡོང་བའི་
ཆེད་དུ་ཅུང་ཟད་མཐོ་ཅུ་ཞིག་དང་། སྟེང་ནས་མིང་གྲུར་མ་ལྟ་བུས་གཞོད་པ་མི་
ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཤིང་གསོ་བ་གསོ་བ་ཅིག་གི་ནང་དུ་གཤམ་སྟེ་སྣོད་སའི་ཆང་བཅོ་བ་
དེ་ནས་ཉིན་ཁ་ལས་གཡོལ་ཐབས་ཅུང་ཟད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན།

བྱ་དེ་དེ་གྲུ་གྲུ་སྐྱུག་ཤོས་སྐྱ་སྐྱར་། ར་རམ་ས་ལར་རེ་གཉིས་ཡོད་པའི་དེ་དེ་
གྲུ་གྲུ་ཞེས་སྐྱད་རྒྱལ་གི་འདུག་ཀྱང་། ལྷ་སར་ཡོད་པའི་དེ་དེ་གྲུ་གྲུ་དེ་ཆོ་དང་འབ་
བའི་སྐྱད་རྒྱུ་ལོ་མི་འདུག ངས་དོ་སྐྱད་བྱུང་བར་ལྷ་སའི་དེ་དེ་གྲུ་གྲུ་དེ་རིགས་ན་ནི་
ཉལ་དང་། ར་ལ་རྟོར་སི་ཁུལ་དུ་འདུག བྱ་དེ་ཉ་ཅང་གི་སྐྱུག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤིང་གི་
ཡལ་གའི་སྤྱང་དང་། ཁང་པའི་བྱར་སོགས་ཤིང་རྒྱལ་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་ཆང་བཅོས་
ཉེ་དེའི་ནང་སྒོ་ང་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ངའི་སྒོ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་སྟོན་མཁན་ལྷ་བྱ་
ཡོད། ཉ་ཅང་སྐྱུག་པ་ཡིན། སྤྱང་རྩེ།

དེ་མིན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཆང་ཁུག་ཁུག་དེ་འབ་ལ་བཅོས་ཉེ། མིས་སྒོ་ང་ལེན་
པར་ཡོང་ཡང་མ་རྟེན་པའི་ས་བཅན་ས་དེ་འབར་བཅོ་བ་དེས་ཁོ་ཆོས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
ཅུང་བད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན། ངའི་སྐྱ་གྲུ་འདི་ལ་ཉེན་ཁ་མི་ཡོང་ཆེད་ཁུག་གྲོག་
མིས་དོ་སྐྱད་མེད་ས། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་ས་ཞིག་ལ་དགོས་བསམས་ནས་
ཁོང་ཆོས་ཅུང་བད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

གཞན་ཡང་དུད་འབྲེའི་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སང་ཉིན་གནས་གཤིས་གང་
འབྲ་ཡོང་མིན་དེ་རིང་ནས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ས་ཡོམ་རྒྱལ་གྲུབས་ཡོད་ན་ཅི་ཅི་
དང་། སྐུལ་ལ་སོགས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་སྟོན་ནས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་བརྗོད་མཁན་
འདུག དེ་ནི་ཁོང་ཆོར་ཆོར་བ་ཞིག་སྐྱེ་བས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་སྐབས། དཔེར་ན། མི་ཞིག་གིས་ཆེ་སྐྱད་ལ་སྤྱིད་པོ་ཡོང་བ་
དང་། མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པོ་ཡོང་བའི་དོན་དུ་ཆེ་སྐྱད་ལ་སྤོབ་སྤོང་བྱེད་པ་དེ་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུས་རྒྱུན་བས་ཡིན། ཆེ་སྐྱད་ལ་སྤོབ་སྤོང་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་དགོན་

སྤྱིར་བཏང་ང་ཚོ་ཤོད་པའི་ནང་རྒྱུན་རལ་གོད་ཆགས་ཤིག་བྱུང་ན། དེ་ནི་ང་
རང་གི་ལས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་མཁན་མང་པོ་ཡོད། དེས་སེམས་ལ་བན་ཐོགས་ཡོད།
དེ་མིན་ངའི་རྒྱུན་རལ་འདི་དག་ཁོས་བཟོས་སོང་། ཡས་ཀྱིས་བཟོས་སོང་། མས་
ཀྱིས་བཟོས་སོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱིན་བཟད་ན། ཁོང་ཁོ་ཆེ་དུ་སོང་སྟེ་རྟོག་པོ་བྱོན་མ་
ཡོང་རྒྱུ་ལས་གཞན་གྱི་ཕན་ཐོགས་མེད། དེ་ལས་ང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་འདི་

ཅེས་བརྗོད་ན་གཞན་ལ་རྟོག་བྱ་བ་ཐོད་ཅོད་མེད།

ལས་ཞེས་རྩ་བ་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། འཕྲལ་གྱི་རྒྱུ་ཞིག་གྱུར་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱུ་གྱི་རིགས་དེ་དག་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་གཞུང་གི་ནང་དུ། རྒྱུ་དང་འཆམས་པར་ཆར་མི་གཙོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པས་རྒྱུ་དང་འཆམས་པའི་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས། དེར་བརྟེན་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ནང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཤེས་པ་དང་། མ་འོངས་པར་དེ་འདྲ་མི་ཡོང་བའི་སྟེན་འགོག་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོ་ཡོང་རྒྱ་བཅས་ལ་གནད་འགག་ཡོད། དེ་ནས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ན། ད་ལྟ་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་གཡས་གཡོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་མཐོང་དུས། རྒྱང་ལངས་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་རྒྱང་གི་འགྲོ་སྤངས་ནི། རྒྱང་ལངས་པའི་འབེན་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་རྒྱང་ལངས་ས་མེད། མི་སྤྱིར་བཏང་དོན་མེད་རྒྱང་ལངས་མཁན་བྱབ་རྒྱང་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་སྟེ། དེ་མིན་རྒྱང་ལངས་ལུལ་གྱི་མི་ཞིག་དགོས་ཤིང་། མི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཆོག་པ་ཟ་ལུལ་འབེན་གྱི་ནག་ཐིག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན། སེམས་ཀྱི་རར་ཆང་མ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱུག་ཅག་ཁོ་ལ་ངས་བཟོ་ལྟ་ཞིག་བཟོས་བསམ་པ་ཞིག་སྒྲོར་ཤར་ཡོང་ཞིང་། དེའི་སྐབས་སུ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རེད། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རེད། བརྟེན་ནས་བྱབ་པ་རེད་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོའི་དེའི་ལྟ་སྤངས་ཤིག་བྱུང་ན། དེ་རིང་མི་སྤྱུག་པར་སྤང་བ་དེ་ཁ་ས་ཁ་ཉིན་གྱི་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ལ་

བརྟེན་ནས་བྱང་བ་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ཐུབ།

ད་ལྟའི་ཆེས་མི་སྤྲུག་པ་འདི་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ལ་རག་ལས་ཡོད་པ་ཤེས་ན།
ཆོག་པ་ཟ་ཡུལ་འབེན་གྱི་རང་མཚན་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཞིག་འགྲོ་བ་ཡིན། ཁག་འདོགས་ས་
གཅིག་མིན་པར་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་དུས། ཆོག་
པ་ཟ་ཡུལ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་། ད་ཆོག་པ་ཟ་ན་ཆང་མར་ཟ་དགོས།
མཐར་ཐུག་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདི་ལ་ཆོག་པ་ཟ་དགོས་པ་དང་། ང་རང་ཡོད་པ་དེ་ལ་
ཡང་ཆོག་པ་ཟ་དགོས་པ་ཡིན། ང་རང་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གནས་ཚུལ་འདི་དག་
ཡོང་གི་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། བསམ་སྒྲོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་དུ་འགྲོ་བ་
དང་། ཁོར་ཡུག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་དེ་དེ་བཞིན་ཡིན། སྒྲོ་བྱར་དུ་
ཁོར་ཡུག་ཅས་བཤད་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་དོ་སྣང་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ང་རང་
ཆོའི་མི་ཆེ་འདི་ཁོར་ཡུག་ལ་བརྟེན་ཡོད་པ་དང་། ང་རང་ཆོའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཡང་ཁོར་
ཡུག་ལ་བརྟེན་ཡོད་པའི་བལྟོས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ན། ཁོར་ཡུག་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་གཅིག་ལུའི་ཁེ་སན་
ཡང་སྤྱི་ཆོགས་ལ་རག་ལས་པ་ཤེས་ན། རང་གི་ཁེ་སན་གྱི་ཆེད་དུ་སྤྱི་ཆོགས་ལ་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པའི་སྒྲོ་ཞིག་རང་བཞིན་དུ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་སྐབས། རེས་ཡོང་སྟོན་
བྲན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟོན་འགོག་གྲེད་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་མིན་
པར་བསམ་སྒྲོའི་ནང་འགྲིགས་འགྲོ་གི་རེད་སྟུང་པ་དང་། ཨུ་ཅི་རེད་བསམ་པ་དེ་
འདྲའི་ཐོག་ཏུ་བྱིན་ན། མ་འོངས་པར་ག་སྤྲིག་པོ་ཡོང་རྒྱ་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པར་

ག་སྒྲིག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་
འཁོར་ན། རྒྱ་ཆོག་ས་ཆགས་སུ་ཚུད་པ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནི་ར་རང་ཆོའི་ཉིན་རེ་ཉིན་
རེའི་འཆོ་བའི་ནང་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་ཆབ་སྤིང་དང་། དཔལ་འབྱོར། འཕྲོད་བསྟེན།
ཁོར་ལུག་སོགས་དང་། བོད་དོན་སྐོར་བཅས་ལ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་དང་
གཅིག་བརྟེན་ནས་བཀྲགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ངམ་ཆ་ལ་ལྟོས་ནས་བཀྲགས་པའི་རྟེན་
འབྱུང་གི་ལྟ་བ་དང་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་བའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཐུབ་ན་
ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། བན་ཐོགས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་དག་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་
འབྱུང་གི་སྐོར་ཡིན།

འདུས་བྲས་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྐོར།

རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བརྟེན་ནས་བཀྲགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་
ཞེས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དབུ་མ་བས་འདྲོད་པ་ལས་སེམས་ཅམ་བས་མི་
འདྲོད་ཅིང་། སེམས་ཅམ་བས་འདུས་བྲས་རྟེན་འབྱུང་འདྲོད་པ་ལས་བརྟེན་ནས་
བཀྲགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་འདྲོད་ཀྱི་མེད། བརྟེན་ནས་བཀྲགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་
རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས།

རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་བ་ཞེ་ན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་།

བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྲས་ཤིང་། །

ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །

བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། །

འབྲུག་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །

ཞེས་བརྟེན་ནས་བཀའ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྲུང་གསུངས་ཡོད། བརྟེན་ནས་
བཀའ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་ཕྱི་རྒྱ་འབྲས་མིན་པར་དུས་མཉམ་པ་སྟེ།
དཔེར་ན།

བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཆེས་བྱའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆེས་བྱ་བ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན། ཆེས་བྱ་བ་ཐོག་པ་བྱ་བ་ཆེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡིན། བྱ་བ་ཆེས་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཆེས་བྱ་བ་ཞེས་བརྟེན་གྱི་
ཡོད་པས་ན། ཆེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་ཆེས་བྱའི་བྱ་བ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡོད་པས་ཆེས་བྱའི་བྱ་
བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། བྱེད་པ་པོ་ཆེས་བྱ་བ་མེད་པའི་ཆེས་བྱ་ཞིག་ཡོང་མི་ཐུབ།
ཁབ་དང་སྐྱད་པ་ཁྲེན་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཞིག་མེད་པར་ཆེས་བྱའི་བྱ་བ་མི་
ཡོང་བ་ཡིན། ཆེས་བྱའི་བྱ་བ་ཡོང་བ་བྱེད་པ་པོ་ལ་སྟོན་ཡོད། ཆེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་
པོའི་ཆེས་བྱའི་བྱ་བ་འདར་འཆེས་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་སྟོན་ཡོད། དེ་དག་རྒྱ་འབྲས་མིན་
ན་ཡང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་སྟེ། བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་པོ་དང་།
བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བའི་ལས་སམ་ཡུལ་དེ་དག་སྐྱབས་ཡོང་གི་
ཡོད། དེ་བཞིན་སྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་གོང་དུ་བརྟེན་པ་ལྟར། མི་རྟག་པའི་རྟེན་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་དེ་ཡང་མི་རྟག་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེས་ན་རྒྱ་དེ་རྒྱ་རང་མཆོན་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་བདེན་པ་བ་ཞིག་རྒྱ་རྒྱའི་རང་
བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་བཅས་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྒྱ་དེ་

རང་གི་རྒྱ་ལ་ལྷོས་ན་འབྲས་བུ་ཡིན། རྒྱ་དེ་རྒྱར་ཆགས་པ་འབྲས་བུ་ལ་ལྷོས་ཡོད།
རང་གི་འབྲས་བུ་ཞིག་མེད་ན་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་མི་ཤེས། སྐྱེད་
བར་བུ་རྒྱའི་འབྲས་བུ་ལ་ལྷོས་ནས་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེད་བྱེད་དམ་པན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་
མིང་ཐོགས་པ་ཡིན། སྐྱེད་བྱེད་དམ་རྒྱ་ཡི་མིང་ཐོགས་ཡོད། དེས་ན་རྒྱས་འབྲས་བུ་
སྐྱེས་པ་དེ་རྒྱ་སྡོན་དུ་སོང་ནས་འབྲས་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱར་གྲུབ་པ་དེ་
འབྲས་བུ་སྡོན་དུ་སོང་ནས་རྒྱ་རྒྱར་གྲུབ་པ་མིན། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྒྱར་བྱེད་པ་
འབྲས་བུ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡོད། འབྲས་བུ་ལྷོས་ཞེས་པ་ནི་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་ཡོད་བཞིན་པ་
ཞིག་ལ་ལྷོས་ནས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལྟ་བུ་མིན་ན་ཡང་། འབྲུང་འབྲུང་ལ་བསམས་
ནས་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་རྒྱ་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གཏིང་ཟབ་པའི་ཐོག་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོད།
གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ཡང་དེ་དག་གི་ཐོག་དུ་སྐྱབས་ཡོང་གི་ཡོད། གཞན་ཞེས་བསམས་
ལྷོ་གཏིང་སྐྱབས་དེ་དངོས་པོ་རང་མཆོན་པའི་གཞན་ཡིན་ན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
གཞན་དུ་འཛོག་པའི་ལྷོས་གཞི་དེ་དང་ལྷོས་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་
ལྟར་བསམས་ལྷོ་བཏང་ན། སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པའི་སྡོན་དུ་རྒྱ་དེ་གང་ལ་ལྷོས་
ནས་གཞན་དུ་འཛོག་དགོས་སམ། གཞན་འཛོག་ས་ཞིག་མེད། དེས་ན་དབུ་མ་རྩ་བ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་དབུ་བ།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །

རྒྱུ་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །

བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །

གཞན་དངོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་ད་ལྟ་འདྲིང་འབྲུང་འབྲུང་ལ་བསམ་སྒོ་
བཏང་ནས་ཐ་སྙད་འདྲིལ་དགོས་ཤིང་། འབྲུང་འབྲུང་ནི་དངོས་པོ་བྱུང་རྒྱ་སྟེ། དངོས་
པོ་རང་མཆོན་པ་བྱུང་རྒྱ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་འདྲིན་པའི་རོ་བོ་ཞིག་བྱུང་རྒྱ་
ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འདྲིན་པའི་རོ་བོ་ཞིག་གི་འབྲུང་འབྲུང་ལ་བསམ་
ནས་རྒྱའི་ཐ་སྙད་འདྲིལ་བྱུང་པ་ཡིན། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་གོ་བ་
རེ་ཟེབ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐབས་སུ། མིང་བདས་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པ་ཞེས་པ་
དེའི་སྟེང་དུ་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད།

དེས་ན་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་
བ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་གཅིག་ནི་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ།
དཔེར་ན། ཆ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་འདྲིལ་གི་ཡོད། ཡན་ལག་
ཅན་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་འདྲིལ་བ་ལྟར་མང་པོ་ཞིག་ལ་ལྟོས་བྱུང་ཅེས་གསུངས་
ཡོད། དབྱ་མ་བར་ནང་གསེས་གཉིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད།

སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྲགས་པས་མགོན་
པོ་སྐུ་བྱུང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་བའི་སྐབས་སུ་མགོན་པོ་སྐུ་
བྱུང་གི་དགོངས་པ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་ཤེས་རབ་
སྟོང་པོ་ལས། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་བལྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། སྤྱི་མེད།
རོ་མེད། དེག་བྱ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་དང་བད་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་སྐྱ་

རི་བཞིན་པར་བཀལ་ཆོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གོ་བ་དེ་གང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་
ཅེ་ན། དེ་ནི་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་ཡིན། མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་
པའི་གོ་བ་དེ་གང་འབྲེལ་གྱིན་ཞེ་ན། དུལ་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་མེད་ཅིང་། ཐམས་
ཅད་མིང་བརྟམས་བཞག་ཅམ་དང་། རྟོག་པས་བཀོད་ཅམ་དང་། རྟོག་པའི་རྣམ་འབྱུར་
ཅམ་ཡིན། རྟོག་པའི་རྣམ་འབྱུར་ཅམ་ལ་ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་
མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་རྒྱ་ལས། དུལ་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་
བ་ཞིག་མེད་ཅེས་བ་དེ་ཡིན།

བརྟམས་ནས་བཏགས་པའི་རྟོན་འབྱུང་ལ་གཉིས་སུ་བྲེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆ་ཤས་
ལ་ལྟོས་ནས་བཏགས་པའི་རྟོན་འབྱུང་གཅིག་དང་། མིང་བརྟམས་བཞག་ཅམ་ལ་བརྟམས་
ནས་བྱུང་པའི་རྟོན་འབྱུང་གཅིག་བཅས་རྟོན་འབྱུང་ལ་གཉིས་ཡོད། ད་ལྟ་འདིའི་གོ་བ་
ནི་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུའི་དབང་ལས་རྒྱ་ཡི་ཐ་སྐད་འཛོག་གི་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་བྱུང་བ་དེ་
འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། བལྟོས་བུའི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་དུས་སུ་བྱུང་མེད་ལ། དེ་ནི་
འབྱུང་འབྱུར་ཡིན། མདོར་ན་མིང་ཅམ་ཞིག་ཡིན། མིང་ཅམ་དེས་བྱ་བ་བྲེད་གྱི་ཡོད།
མིང་ཅམ་དེས་ལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་ཕན་གཞོད་འདེན་གྱི་ཡོད།
གཞན་ཡང་། ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོང་བ་དེ། ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་ཞིག་ཡོད་ན། དེར་ལྟོས་དགོས་དོན་མེད་ཅིང་། དབྱ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གཤམ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། །

ཡོད་པར་རྗེས་སུ་བྲེད་ན། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། །

རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་ཁྱོད་བཟུང་།

ཞེས་གསུངས། དངོས་པོ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། དེས་ན་
དངོས་པོ་འཕམ་འབྲས་བུ་འི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་ན། ཁོ་རང་གི་དངོས་ནས་བྱུང་ཡོད་པས་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཤིང་། གཞན་ལ་རག་ལས་ཀྱི་མེད། གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་
ན། གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་
འདོད་ན། དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་དེ་གང་འབྲས་བུ་ཉེ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནས་ཞེས་
དང་། ཁྱོད་རང་གི་ལྟ་ཚུལ་དེ་རི་མ་རི་བཞིན་དོན་ལ་གནས་ཡོད་ན། དངོས་པོ་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེར་གཞན་འགག་ཡོད།

དེ་ནི་རྟེན་འབྱུང་ཟླ་བ་སྟེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་དེ་
ཡིན། འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། བཞོན་པོ་སྟེ་
སྟུང་ཀྱིས་བཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་གཏན་ལ་པབ་པ་དེ་ཡང་འདི་ཡིན། ཐུན་མོང་གི་སྣང་
ངོར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དགོངས་པར་འཇུག་མི་འཇུག་ཡོང་གི་ཡོད།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི་ས་གསུམ་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་
གསུངས་ཡོད། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རང་ཉིད་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁུངས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་གིས་རང་གི་གཙུང་པོ་དབྱིག་གཉིན་གྱི་
དོན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་གཙོ་འདོན་གནང་སྟེ་
གསུངས་ཡོད། ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནང་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དེ་དག་
གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ལས། གསུངས་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་
མིན་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད།

མདོ་དོན་ཡང་སྤྲོད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲུང་ཕྱ་མོ་བཤད་པ་
མགོན་པོ་གླུ་བས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན། དེ་ལྟར་གླུ་
འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་གཅིག་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲུང་གཅིག་བཅས་
རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཉིས་ཡོད། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འབྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་
ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལག་ལེན་ཐོག་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རི་ལྟར་ཡིན་
ཞེན། གླུ་འབྲས་རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པ་དེས། གླུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་ཡོང་གི་ཡོད།
དེས་ན་མི་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཡང་རང་རང་གི་གླུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དང་།
འདོད་པའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་རང་རང་གི་གླུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་བཤད་པ་
དེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྲོད་ལས་འབྲས་ཞེས་པ་ནི། གླུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་
དང་། གླུ་འབྲས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་
བྱུང་བ་མིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བྱུང་བའང་མིན། འབྲས་བྱ་གླུ་ལ་ལྟོས་པ་
དང་། གླུ་འབྲས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་སྤྲེལ་བ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ཁ་སྐྱོད་ཆ་བྱུང་བ་
ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡིན། དེའི་ནང་གསེས་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་ཀུན་
སྤོང་གི་བྱུང་བར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གླུ་ཞིག་བསགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྲས་བྱ་ཞིག་ཡོང་བ་དེ་ལ་ལས་འབྲས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ལས་ཞེས་པ་ནི་
ལེགས་སྤྲོད་ཀྱི་སྐྱད་ལ་ཀུན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། བོད་སྐད་ཀྱི་ལས་ཞེས་པ་བྱེད་
རང་ལས་ཀ་གང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་པའི་ལས་ཀ་ཞེས་པ་འདི་ཡིན། ཀུན་ཞེས་པ་
ལས་སམ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལས་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་ཡིན། བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གི་ཀུན་

སྒྲོང་གི་བྱུང་བར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ལས་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན། མ་གཞི་ཉི་མས་
བྱ་བ་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། སེམས་མེད་བཅས་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱས་པ་
བརྗོད་པའི་ཆེ། དེ་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྦྲེས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
སྐབས་འདིའི་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བསམ་པའི་བྱུང་བར་དང་འབྲེལ་བའི་
ཐོག་ནས་རྒྱ་གསར་པ་ཞིག་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། དེ་ནི་
བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་ཆགས་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་ལུས་འདིར་ཉོ་བ་སྟེ་བལྟས་ན། ཤིང་དང་མེ་ཉོག་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྩས་རྩལ་སྤྲོ་མོ་མང་པོ་ཞིག་
གི་ཐོག་ནས་འདི་ལྟར་སྦྱེ་འཕེལ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། འགལ་
རྒྱུ་སེལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུ་བསྐྱུན་པ་དང་། སྐབས་རེ་འགལ་བ་གཉིས་འཕྲད་དུས་
རྩས་པ་གསར་པ་ཞིག་ཐོན་པ་བཅས་དེ་འབྲེལ་ངང་ནས་འཆར་ལོངས་བྱས་པ་ཞིག་
ཡིན། དཔེར་ན། མེ་ཉོག་གི་ཆོས་གཞི་འགྱུར་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཁོ་རང་གི་རྩས་ཀྱི་རྩས་
འགྱུར་ལ་རིམ་བས་འགྱུར་བ་སོང་བའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོའི་ལུས་ལ་མཆོན་ན། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་འགྱུར་བ་དང་།
ལུས་ཀྱི་ཆད་ལ་འགྱུར་བ། ལུས་ཀྱི་རྩས་པའི་འགྱུར་བ་བཅས་དེ་དག་རྩས་ཀྱི་རྩས་
པ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལ་སྟག་ཡིན། དེ་དག་སྦྱིར་བཏང་བྱས་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཅམ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ད་རང་ཆོས་ལས་ཞེས་བཤད་པ་འདི། གཙོ་བོ་བདེ་སྤྱག་
དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། བདེ་སྤྱག་ནི་ཆོར་བ་ཡིན་ཞིང་། མེ་ཉོག་དེ་དག་ལ་
རྩས་ཀྱི་རྩས་པ་ཅམ་ལས་བདེ་སྤྱག་གི་ཆོར་བ་བརྗོད་དུ་མེད། བདེ་སྤྱག་ནི་ཆོར་བ་

ཡོད་མཁན་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཆོར་བ་ཡོང་མཁན་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།
སེམས་མེད་བེམ་པོ་ལ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཆ་བཤད་དུ་མེད། འདུ་ཤེས་
དང་ཆོར་བ་ནི་ཤེས་པ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་བདེ་སྤྱད་ཅེས་པ་ཤེས་པའི་ཆ་
ཤས་ཡིན། དཔེར་ན། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་གཅིག་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་
སྐྱེས་པ་དང་། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གཅིག་ལ་ཆོར་བ་སྤྱད་པས་ལྷན་སྐྱེས་པ། ཡང་
མི་གཅིག་ཆོར་བ་བཏང་སྟེ་མས་སུ་གནས་པ་བཅས་ཡོང་བ་དེ་ནི་མིའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་ས་
ཀྱི་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། རྩ་ས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡིན་
ན། མི་གསུམ་ཀར་ཆོར་བ་གཅིག་པ་ཡོང་དགོས། མི་གསུམ་ལ་ཆོར་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་
ཡོང་བ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་མི་རང་རང་གི་ཤེས་པའི་ལྷ་སྒྲངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།
ཤེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་གི་ཐོག་ལ་ད་ལྟ་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་ཡོང་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱད་
དེའི་སྟངས་ད་ལྟ་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་ཡོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལྟ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་
རྒྱུན་ལྟ་འགྲོ་དུ་སོང་བ་ཞིག་མེད་ན་ད་ལྟའི་བདེ་སྤྱད་ཡོང་བ་དེ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱིར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།
དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ལ། དེ་ལྟར་
ཁྲབ་ན། ང་ཆོའི་ཤེས་པའི་སྟངས་གི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་ཅེས་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ།
འགྱུར་ཞིང་འཛིག་འགྲོ་བའང་ཡིན། དེས་ན་འདུས་བྱས་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན། སྐད་
ཅིག་མ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་
བྱས་པ་ཡིན།

སྐབས་འདི་དེ་དམིགས་སའི་དམིགས་པ་ཡུལ་མི་དེ་སྟེན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཏུ་
ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བའི་ལུས་དེ་
ཡང་། སལ་ཆེར་སྟེན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཐང་ཀ་ཐང་ཀའི་ཆོར་བ་བདེ་
སྤྱག་ཡོང་བ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཤེས་པ་སྤྱི་མཐོང་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡོང་
གི་ཡོད། དེ་འབྲེལ་ཡོང་བ་ཡང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ལ་སྤར་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དགོས་
ཤིང་། དེ་ནི་སལ་ཆེར་ལས་ཞེས་པ་འདི་ཡིན།

ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་ལ་སྤར་ཞིག་གིས་རུས་པ་ཞིག་བཞག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཀྱིན་ཞིག་འཕྲད་སྐབས་བདེ་སྤྱག་གི་ཆོར་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ལས་ཡིན་ན་ཤེས་
པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་བརྗོད་མཁན་ཡོད་ལ། ཡང་ལས་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་
བྱུང་ཅེས་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འཛོག་མཁན་ཡང་ཡོད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལུགས་ལྟར་བྱས་ན། ལས་གཟུགས་ཅན་ལ་འཛོག་གི་ཡོད། དེས་ན་ལས་ཞེས་པ་ནི་
གཙོ་བོ་ཤེས་པ་འཕམ་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཞེས་པ་འདི་དེ་སྟེང་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་
གི་ཡོད་པ་ཡིན།

ལས་འབྲས་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་གི་བྱེད་པར་ཀྱི་དབང་གིས་བྱ་བ་གསར་པ་
ཞིག་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ལ་ལས་འབྲས་
ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཅེས་པའི་ནང་གསེས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གི་
བྱེད་པར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱེད་པ་བོ་ཞིག་གིས་གསར་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་
ཀྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བའི་འབྲས་བྱ་ཞིག་ལ་ལས་འབྲས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ད་ལྟ་
འདིར་བཤད་པའི་ལས་འབྲས་ནི། སྐབས་དེར་ང་རང་ཆོར་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་།

ཆོར་བ་བདེ་བ་དབྱེ་བ་སྤེལ་བ་འདི་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་
འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། གཙོ་བོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་གསུང་གི་ཡོད།

ད་ལྟ་ང་ཆོས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་ཅེས་བཤད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འང་རིགས་
གསུམ་གསུངས་ཤིང་། འགྲུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྟེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ནི་
འགྲུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན། ང་རང་ཆོས་བདེ་བར་བཅི་བའི་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པོ་ཡོད་པའི་བདེ་སྦྱིད་དེ་དག་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན།
གང་ལྟར་ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་
བ་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་འགྲུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཀྱི་མིང་འདོགས་པ་གནང་ཡོད། ད་ལྟ་འདིར་བརྗོད་པའི་བདེ་སྤྱག་ཅེས་པ་ནི། ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དེ་དང་། ཡང་ན་ནང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་
ཡང་དེའི་ནང་དུ་ཐེ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་དུད་འགྲོ་དག་
གིས་ཤེས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་མི་འདོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན།
ནད་ན་ཆས་མཆོན་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆང་མ་དུད་འགྲོས་ཀྱང་ཤེས་
ཀྱི་ཡོད། རང་ཐོག་ཁྱོད་སྐབས་མ་སྦྱིད་པ་དང་མི་བདེ་བ་ཡོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་
རིགས་དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

དེ་འདྲའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷགས་ཆེ་ཤོས་ནི་རན་འགྲོའི་རྟེན་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན། དེ་ལ་ལྟོས་ན་ལྟ་མའི་རྟེན་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་

བསྐྱེད་ཅུང་ཤྱགས་ཚུང་བ་ཡོད། དེས་ན་མངོན་མཐོང་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཞེས་
མིང་བཏགས་པ་ཡིན། སྤྱིར་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའི་ལུས་རྟེན་
ཡིན་པ་མཚུངས་ཀྱང་། ལྟོས་ས་ལྟོས་འདྲི་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅུང་
ཅུང་བ་ཡོད། ཆོར་བ་བདེ་བའི་རིགས་ཀྱང་དོན་ལ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་
ཞེང་། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་ཆོར་བ་བདེ་བའི་རིགས་ཅུང་ཟད་ཤྱགས་ཆེ་བ་ཡོད་
སྟབས་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་དང་། མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་ལུས་རྟེན་
ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏ་ཅང་ཤྱགས་བྲག་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངན་
འགྲོ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཡོད། མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་ལུས་རྟེན་ང་ཆོའི་ཐོབ་བྱ་ཡིན་
ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱ་མིན། འོན་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་བྱེད་
དགོས་དོན་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅུང་ཅུང་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད།
གཙོ་བོ་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་བསམ་མཐོ་གཏོང་རྒྱ་མིའི་ལུས་རྟེན་ལ་ཏ་ཅང་
བཟང་བ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་པ་ལ་མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་མེད་ཏུ་
མི་རུང་བར་བརྟེན་ང་ཆོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན། མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་བསྐྱབ་བྱར་བཞག་
སྟེ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གང་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བོང་ཏུ་བཞད་མ་ཐག་བའི་འདུ་བྱེད་
ལས་དང་། འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྟེས་ཕུའི་ཀྱན་སྟོང་གི་བྱང་བར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
སྐྱབ་པའམ་བྱས་པ་ཞིག་ལ་འདུ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འདུ་
བྱེད་མཁན་གྱི་འདུ་བྱེད་དེ་ལ་གསུམ་ཏུ་བཞག་ཡོད། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
ལས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་བཅས་ཡིན།

ད་ལྟ་འདིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུབ་མཁན་གྱི་ལས་དེར་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཞེས་བརྗོད་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གང་
དག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་དགེ་བཅུ་སྟེ་སྟོག་གཅོད་དང་། མ་བྱིན་ལེན་པ། ལོག་
གཤེམ་བཅས་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་དང་། རྩལ་དང་། སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུག་
ལྟུང་ཉེ་དག་གི་སྒོ་ནས་བཞི་བཅས་དེ་ལྟར་ལུས་དག་གི་ལས་བདུན་དང་། དེ་ཀྱང་
ནས་སྒོར་བྱེད་ཡིད་ལས་གསུམ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཅན་ལ་མི་འདྲིལ་ཅིང་།
ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་བཞག་ན་ཁྲབ་ཆེ་བའི་སྒྲིན་ཡོད། སྐབས་འདིར་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་ནང་ནས་འདོད་ཆགས་བྱེ་བྲག་པ་བརྟུན་སེམས་ཀྱིས་མ་བྱིན་ལེན་འདྲེན་
པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བརྟུན་སེམས་དང་། མ་བྱིན་ལེན། དེ་བཞིན་སྟོག་གཅོད་བཅས་
རང་བདེའི་ཆེད་དུ་གཞན་བདེ་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་ཉམ་པའི་རིགས་ཉེ། དེ་བདག་
གིར་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་མཐོང་ཞིང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་
དམིགས་ནས། འདི་བཟང་པོ་འདུག་བསམ་སྟེ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པར་མ་ཟད། བདག་
གིར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པའི་སྒོ་དེ་ལ་བརྟུན་སེམས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་
བརྟུན་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟོག་གཅོད་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་པ། ལོག་གཤེམ་
མས་བཅན་གཤེམ་བྱེད་པ་བཅས་ཡོང་གི་ཡོད།

གཞོད་སེམས་ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་མི་འདོད་པར་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པའི་
སྒོ་ཅན་མ་ཡིན་པར། ཡུལ་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྒོ་ཞིག་དང་། པ་རོལ་པོར་གཞོད་པ་བྱེད་
འདོད་པའི་སྒོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེ་སྤང་དང་གཞོད་སེམས་གཉིས་ལ་རྩལ་ཟད་བྱེད་
པར་མེད་དམ་སྟེ། གཞོད་སེམས་ཀྱིས་སྟོག་གཅོད་དང་། མ་བྱིན་ལེན་པ། ལོག་

གཤམ་བྱེད་པ་དེ་དག་འབྲེན་གྱི་ཡོད།

གཉི་མུག་ཅེས་པ་ནི། སྤྱིར་ལོག་ལྟ་ལ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་ལོག་
ལྟ་ཞེས་པ་ནི། སལ་ཆེར་རང་གི་བསམ་པར་བརྟུང་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་
དངོས་པོ་བདག་གིར་སྤང་བ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་འཕྲོག་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་
མེད་པར་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ལོག་ལྟ་འཛོག་གི་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག དེ་དག་གི་ཐད་ཀ་
ཐད་ཀར་འབྲེན་ཡོང་གི་ཡོད། གཞན་བདེ་བྱུང་དུ་གསོད་ནས་སློག་གཅོད་པ་སྟེ། མི་
གསོད་པ་དང་། དུང་འཕྲོ་གསོད་པ། དེ་བཞིན་རྒྱུན་མ་རྒྱུ་བ། གཡོ་སྤྱོད་ཁྲམ་པ་བྱེད་པ་
དེ་དག་ནི་ཀུན་སྤྱོད་གི་བརྟུང་སེམས་དང་། གསོད་སེམས་དེ་དག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་
དག་གི་ཐོག་ལ་ཁྲམ་པ་དང་འགལ་ནའང་འགལ། གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་བསམ་
པའི་བྱུང་གསོད་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་སྟེ་བས་ཡོང་གི་ཡོད། ངས་བྱས་ན་ལོག་ལྟ་ཞེས་པ་དེ་
འདི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་འབྲེན་ཡོང་གི་འདུག མི་འཆོམས་པའི་
ཁྲམ་པ་འགལ་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཆང་མར་པལ་ཆེར་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་ལོག་ལྟ་དེ་
སྟེ་བས་ཡོད།

ལོག་ལྟ་དེའི་ཅ་བའི་འབྲུང་བྱུངས་བཅའ་ན། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་
ཆགས་ཡོད། ངས་མི་ཞིག་བསད་ན་ཉེན་རྟོག་པ་ནི་མི་འདུག་ལ། ཅད་གཅོད་བྱེད་
མཁན་གང་ཡང་ཡོང་རྒྱུ་མིན། ང་རང་ཁེ་བཟང་ཡིན་བསམ་པའི་ལོག་ལྟ་འདིས་སློག་
གཅོད་པ་དང་། སློག་གཅོད་པའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་ནས་སྤོང་ཡིད་དུ་མི་
ཡོང་བ་ཡོང་རྒྱུ་རེད་བསམ་པའི་ལས་འབྲས་སམ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བྱའི་རྟེན་འབྲུང་གི་
ལྟ་བ་མེད་པའམ་དེ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་དེ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་ཡོད།

དེ་མིན་ལོག་ལྟ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། བདེན་བཞི་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་།
མཆོག་གསུམ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བར་ངོས་འཛིན་བྱས་ན། ཅུང་ཟད་རྒྱ་ཆེ་བླ་ས་མེད་
དམ་སྟུམ་གྱི་འདུག ད་ལྟའི་ལོག་ལྟ་འདི་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ལོག་ལྟ་ལ་འབྲེལ་ན་ནང་པ་
ཅམ་མིན་པར་ཆང་མར་གོ་ཆོག་ཅིང་། ཆོས་དད་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ལོག་
ལྟ་དེ་སྦྲར་ཆོག་པ་ཡིན། དེས་ན་མི་དགེ་བཅུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དེ་འདུ་
བྱེད་དེ་ཡིན་ལ། སྦྱག་བསྐལ་གྱི་སྦྱག་བསྐལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དེ་ཡིན། དེ་
འདྲའི་ལས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཐད་ཀར་བྱས་པ་མིན་ཞིང་།
སྦྱར་མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་སུ་བཞག་སྟེ། རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་
མ་རིག་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་
གཉིས་སུ་འཛོག་གི་ཡོད། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་
པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། ད་ལྟ་འདྲིར་མ་རིག་པ་ཅམ་ལ་དབྱེ་བ་བྱེ་སྐབས། དུས་ཀྱི་
ཀུན་སྒྲོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད།

ལས་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་ཏེ་རྒྱ་འདི་འབྲ་ཞིག་བསགས་ན། འབྲས་སུ་སྦྱག་
བསྐལ་གང་ཡང་ཡོང་རྒྱ་མེད་སྟུམ་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བའི་སྒྲོ་སྒྲོངས་པ་དེས་རྒྱུན་པས་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་གས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་ལས་དེ་
གསོག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ལས་དེ་བསགས་ནས་ལས་དེ་འགག་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལས་དེའི་བག་ཆགས་བཞག་ཡོད། དེ་ནི་མ་
རིག་པ་ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ལ་མློངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་
ཀྱི་ལས། དེའི་དབང་གིས་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་ལ་བསོད་ནམས་
མ་ཡིན་པའི་ལས་དེའི་བག་ཆགས་བཞག་པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྲགས། དམུལ་བ་
དེ་འབྲའི་རྟེན་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་འབྲའི་ལུས་རྟེན་ཞིག་སྐྱབ་སྐབས་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་དང་། མིང་ག་ཟུགས་བྱུབ་པ་དེ་དག་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུས་
ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་སྟོང་ཀྱི་ཡོད། གནས་སྐབས་འབྲེལ་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན། དེས་ན་
ལས་དེས་འབྲེལ་དུ་ངན་འགྲོར་འཕེན་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཟུ་ཆེན་སྐྱབ་པའི་
གསོས་འདེབས་མཁན་སྟེང་ལེན་གཉིས་ཡིན་པ་བཅས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་ངན་འགྲོའི་རྟེན་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
དམིགས་བསལ་དེ་དག་སྟོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཞོག །

ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྟེང་བའི་ནང་མངོན་མཐོ་
སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། མི་དགེ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་
འབྲས་ལ་མློངས་པའི་མ་རིག་པ་སེལ་བ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སློབ་དགོས་པ་དང་། མི་
དགེ་བརྒྱ་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་མི་དགེ་བརྒྱ་སྤངས་པའི་དཀར་པོ་
དགེ་བརྒྱའི་ལས་བསགས་ན། དེའི་དུས་སུ་ལས་འབྲས་ལ་མློངས་པའི་མ་རིག་པ་
མེད་ཅིང་། ལས་འབྲས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
དེས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་

དེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བག་ཆགས་འགོས་པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་གིས་
འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་དུས་བདེ་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་བཅས་འདི་ལྟར་
ཡོང་གི་ཡོད། བདེ་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་དེ་ཡང་མཐུག་ཏུ་སྤྱི་ཤིང་འཆིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
གྱིས་མཐུག་བསྐྱེད་འགྲོ་བཞི། དེ་ཉིད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་ན་དེ་ལྟར་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་དེ་ནི་འདུས་བྱས་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བ་དེ་ཡིན།

འདུས་བྱས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མཐོང་བ་དང་།
ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་
ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་རྒྱ་ཆེ་དུ་གཏོང་སྐབས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་རྟེན་འབྲེལ་
བསམས་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གྲང་། སྤྱུག་
བསྐྱེད་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་
གཅེས་འཛིན་གྱིས་འབྲས་བྱ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཡོང་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་
གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་གྱིས་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་པན་བ་བཅས་རྒྱ་དང་
འབྲས་བྱའི་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་གསོག་
པ་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱིན་པ་བཏང་ན་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་ཡོང་བ་དང་། རང་ལ་པན་ཞིང་།
གཞན་ལ་འང་པན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་ན་རང་ལ་པན་ཞིང་། གཞན་ལ་འང་པན་པ།
བཟོད་པ་སྒྲོམ་ན་རང་ལ་པན་ཞིང་། གཞན་ལ་འང་པན་པ་བཅས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་
ཀྱི་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བའི་ཐོག་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་
བསགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

ཆོག་དོན་བཀའ་ན། སྤྱུག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་ན། དེས་རྒྱ་འབྲས་

ཀྱི་ཆོས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ཞེས་མཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་དུ་བྱེད་པ་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་རྒྱ་ལྷན་རྟེན་འབྲུང་ཡིན།

བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་ནུས་གཞག་སྒོར།

བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པ་ནི། དབུ་མ་པས་གསུངས་པའི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་རྩི་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གང་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡིན་ལ། ནང་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་གཙོ་བོ་དེའི་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། མཐོང་མཐོ་སྐྱབ་རྒྱ་ལྷན་གསུལ་པ་ལའང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་པར་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལ་བཞག་ན་ཡང་མཐོང་མཐོ་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཆའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་མཐོང་མཐོ་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཡོད། རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ནས་པར་དག་པ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ན། ཆོས་ལུགས་ཆང་མས་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱོམ་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་པན་བཏགས་དགོས་གསུངས་ཡོད།

སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་དང་། བདེན་པ་གཅིག་ཅེས་པ་ཞིག་བཤད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་ཆོས་ལུགས་གཞན་རྣམས་ལོག་ཏུ་ཅན་ལ་བརྩིས་ནས་འཆར་གཙོད་ཐབས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་དེའི་ཆེ་དེའི་

དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལྟར་མིན་པར་བསམ་པ་ནས་དག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་ལུགས་དེ་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ནས་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་སྒྲོམ་པ་
དང་། བཅོད་པ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ནི་མངོན་མཐོ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན། ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོའི་ནང་དུ། ལྟ་མིའི་ཐེག་པ་དང་། ཆངས་པའི་ཐེག་པ།
ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་བཅས་ལས་ལྟ་མིའི་ཐེག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེར་འཇུག་གིས་
འདིའི་སྤྱིར་གི་ཆོས་རྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་ལྟ་མིའི་ཐེག་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་སྤྱི་སྤྱེགས་པ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སོགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་
འཇིན་བསྒྲོམས་ནས་མི་གཡོ་བའི་ལས་བསགས་མཁན་དེ་དག་ཆངས་པའི་ཐེག་པ་
བ་ཡིན། དེ་མིན་བདག་མེད་སྒྲོམ་མཁན་དེ་དག་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་ཡིན། དེས་ན་མངོན་མཐོ་བསྦྱབ་རྒྱུ་དེ་པལ་ཆེར་ནང་པའི་
སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་ཆགས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱག་དུས་
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
ཆགས་པ་ལས། དེ་མིན་སྦྱབ་བྱེད་ཐབས་མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་མངོན་མཐོ་སྦྱབ་པ་པལ་ཆེར་སྤྱན་མོང་བ་ཡིན།

ནང་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་བརྟེན་ནས་
ཐར་བ་སྦྱབ་པ་དེ་ནང་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན། སྤྱིར་ཐར་བ་ནི་སྤྱི་སྤྱེགས་པའི་
གཞུང་གི་ནང་དུ་འདྲེན་པ་འདོད་མཁན་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱན་མོང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐར་
པའི་ངོ་མོ་ཞིབ་ཅིང་སྤྱོད་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་མདོའི་ནང་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་
མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱེགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཐད་ལས་ཐད། །

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ནས་རྟོག་ལས། །

དེ་དག་སྒྲིལ་ལས་སྒྲིལ་བ་ནི། །

སྒྲིལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐར་བ་ནི་སྒྲིལ་ཉིད་ལ་བཞག་ཡོད། ཆོག་དེར།

སྒྲིལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིལ་བ་ཉིད་དུ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ལེས་དགོས། གང་ལགས་ལེ་ན། སྒྲིལ་བ་ཉིད་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིལ་
དབང་གིས་སྒྲིལ་བ་འཁོར་བར་འཁོར་བས་ན། སྒྲིལ་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
ཉིད་ལ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ལས་ཉོན་མཐུང་དག་སྒྲིལ་བ་
ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་ཞི་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་ཞི་བའི་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐར་བ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་ཐར་བ་ཆོས་ཉིད་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་སྐབས་བྱེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲིལ་
པའི་ཐོག་ནས་ཐར་བ་སྐབས་པ་ནི་ནང་བ་གཅིག་ཏུ་ལས་གཞན་སྐབས་ཀྱང་བཞག་ཅིང་།
བསྐྱབ་བྱ་མཛོན་མཛོ་ལ་བཞག་ནས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་འབྲུང་དེའི་ཐོག་ནས་མི་དག་
བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། བསྐྱབ་བྱ་དེས་ལེགས་ཐར་བ་ལ་
བཞག་ནས། དེ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲུང་བཞག་སྐབས། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟོན་
འབྲུང་ཞེས་པའི་རྟོན་འབྲུང་ཕྱ་མོ་དེ་ཡིན། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟོན་འབྲུང་
རྟོགས་པའི་སྒྲིལ་དེ་ནི་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིལ་བའི་མ་དེག་པའི་འགལ་ལྷ་ཆགས་ཡོད།

ལས་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་སློ་དེ་ལ་འཛིག་ཏེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་
བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། འཛིག་ཏེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡིས་ལས་འབྲས་ལ་
སློངས་པའི་མ་རིག་པ་མི་སློང་ཡང་། འོན་ཀྱང་སྤྱན་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློངས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་བཟོ་བ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་རྟགས་པའི་སློ་ཡིས་མེད་པར་བཟོ་དགོས་པ་ལས་གཞན་ཀྱི་ཐབས་
མེད་པ་དང་། འོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་
ལ་བསམ་སློབ་ཀྱང་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། རང་པའི་གྲུབ་
མཐའ་བཞིའི་ནང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་ལ་སྤྲ་རགས་སོགས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་བྱང་
པར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མ་རིག་པ་འཛོག་སྤངས་ལ་བྱང་པར་བྱུང་བ་ཡིན།

ཏེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུག་ཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་འཛོག་
སྤངས་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད། འོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།
བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་གཅིག་ཡིན། སློང་བ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ལ་པལ་ཆེར་སྤྱ་
སྟེགས་པའི་གཞུང་ནང་དུ་འདྲ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག། འོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་
འདི་ཡང་སྤྱ་སྟེགས་པའི་གཞུང་ནང་དུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་
པལ་ཆེར་མེད།

བདག་མེད་པ་ཞེས་པའི་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་རགས་རིམ་ཞིག་བཤད་ན། ལྟ་བའི་
བྱང་པར་འཛོག་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བསམ་
པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་བཤད་ཡོད། གྲུབ་མཐའི་བྱང་

པར་དང་། ཐེག་པའི་བྱེད་པར་འབྱེད་སྐྱེད་ས་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། ཐེག་པ་གོང་ལོག་གི་
བྱེད་པར་ནི། སྟོང་སྟོང་པ་དང་བསམ་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཡིན་ཞིང་། རང་ཉིད་གཅིག་
ལུ་ཐར་པ་ཐོབ་ན་བསམ་པའི་སྟོང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཏེ། འབྲས་བུ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཙམ་སྐྱེད་པའི་ཐར་པ་དེ་
ལ་དམན་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནི་སྤྱི་བ་གཉིས་སྐྱེད་པའི་རེས་ལེགས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་བསྟོན་ན་དམན་པ་ཡིན་སྟབས། དེ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་
ཐབས་ཚུ་ལ་དེ་ལ་དམན་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་
དག་ཀྱང་ཅུང་ཟད་རྒྱ་རྒྱ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡང་རྒྱ་
རྒྱ་བས་ན་ཐེག་པ་རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

རང་གཅིག་ལུ་ཆེད་དུ་བསམ་པ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་སྤྱི་བ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྤྱིན་དུག་གི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་པས་
ནས་ནམ་མཁྱེན་སྤྱི་བ་པ་ནི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། སྦྱོར་བ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོད། དེས་ན་ཐེག་པ་དང་བསྟོན་པའི་ལམ་གཅིག་
པ་ཡིན་ཡང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱ་ཆེ་ནི་གཙོ་བོ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་གི་
ཐོག་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན།

བྱེད་པ་སྤྱི་བ་དང་། མདོ་སྟེ་བ། སེམས་ཙམ་བ། དབུ་མ་བ་བཅས་བྱུ་བ་མཐའ་
བཞི་བཤད་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་རང་
མཆོན་པ་དེ་དག་མང་པོ་ཞིག་གི་ལྟ་བུ་དེ་སྐབས་རེ་བྱེད་པ་སྤྱི་བ་དང་། མདོ་སྟེ་བའི་

ལྷ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་པལ་ཆེར་མེན་ནས་སྟུམ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་སྐོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་མ་གསུངས་པའི་རིགས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད། རྩེ་མཛོད་
གཉིས་ཀྱི་བྱུ་བ་མཐའ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་བྱུ་བ་མཐའ་ཞེས་བཤད་སྟོལ་ཡོད། དབུ་
སེམས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིས་པའི་སྐོར་བཙལ་དུ་བཏོན་ནས་མང་པོ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་གཙོ་བོར་བཞེན་ཡོད་པས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱུ་བ་མཐའ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྦྱིར་ལྷ་བ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བའི་
ལྷ་བ་བཟུང་ནས་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡོང་གི་ཡོད་ལ། ཡང་ལྷ་བ་དབུ་མ་པའི་ལྷ་བ་བཟུང་ནས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལ་མངོན་
དུ་ཐྱོགས་པ་གང་ཞིག་ལ། བསམ་པ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་ཟིན་པའི་ཉན་
རང་འཕགས་པ་མཆོན་ཉིད་པ། བྱུ་བ་མཐའ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱུ་བ་མཐའ་དང་།
བསམ་པ་དཔའ་པའི་ཆ་ནས་ཐེག་དཔའ་བ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟར་བྱུ་བ་མཐའ་སྤྱི་བ་བཞི་ལས་གཙོ་བོ་ཆེ་བ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཡིན་
ཞིང་། ད་ལྟ་སྐྱབས་འདིར་དབུ་མ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དབུ་མ་པའི་
གཞུང་གི་ནང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེས།
དོན་མཐར་སྟག་སྡེ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཐར་སྟག་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་དངོས་
པོའི་ཡིན་ལུགས་དང་། དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དངོས་
པོའི་གཤིས་ལུགས་ཞེས་པའི་ཡིན་ལུགས་མཐར་སྟག་དེ་འཆོལ་དགོས་དོན་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིར་རང་རང་ཆོའི་མི་འདོད་པའི་སྟག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
ཚོལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་པལ་ཆེར་བརྟོད་སྟུག་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། སྤྲེལ་བ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་མ་
རིག་པའི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་མི་ཆེ་གཅིག་གི་བཀྲ་མི་ཤེས་པ་
མང་པོ་ཞིག་ནི་ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
རྫོངས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དེས་ན་ཐར་བ་
ཞེས་པ་ནི་འབྲུལ་པའི་སྒྲིའི་རྩུབ་རྒྱུ་ཅ་བས་རྡོལ་སྐྱབས་སུ་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་
བརྗོད་གྱི་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། སྤྲེལ་བ་འཁོར་བའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་
བ་དང་། མ་རིག་པ་ཞེས་པ་ནི་འབྲུལ་པའི་སྒྲི་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
སྒྲིའང་ཡིན། དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་སྤྲེལ་བ་
འཁོར་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མ་རིག་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲི་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཐོག་
ནས་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤྱང་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་བདེན་པའི་དོན་མདོན་དུ་
གྱུར་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཐར་བ་འཕམ་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་འཇོག་གི་ཡོད། དེས་ན་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྩུབ་རྒྱུ་
རྡོལ་བ་དང་། མ་རིག་པའི་བྲི་མ་དང་བཅས་པའི་མཆང་རྡོལ་བ་དེ་ལ་ངེས་ལེགས་
ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད།

དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། མི་ཞིག་གིས་དོན་ངོ་མ་མིན་
པ་ཞིག་རྩུབ་བཤད་ནས་དོན་ངོ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཉིན་ཞིག་ཁྱངས་
མ་འཁྱོལ་བའི་སྐྱབས་སུ་ཁོའི་རྩུབ་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་རྡོལ་སོང་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད། ང་
རང་ཆོ་སྤྲེལ་བ་འཁོར་བ་འདིར། དབུ་མའི་ལྷ་ཁྱིད་པ་བཞི་ལྷན་གྱི་མགྱུར་
དབུངས་ལས།

སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ཆོགས་དུག་གི་བཞི་མདོ་ན། །
གཞི་རྩ་བྲལ་བའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་ཟ་ཟེ་མཐོང་། །
བསྐྱེད་སྐྱུ་མའི་ལྷན་མོ་ཞིག་དེ་ན་གདལ། །
བདེན་ནོ་མ་སྦྱུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་ལྷོས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། སྤེད་པ་འཁོར་བ་འདི་ར་རང་
ཆོར་སྤང་བ་ལ་འབྲུམ་མེད་དུ་འཆར་བ་སྟེ་དེ་དག་གཤོད་མ་ནས་བདེན་པ། ཨ་འཐས།
ཚུགས་སུ་བ་ཞིག་ར་ཆོའི་སྒྲོར་ཤར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཤར་བ་ལྟར་དུ་འདིས་ར་ལ་
པན་གྱི་འདུག་ཅེས་དང་དུ་སྤངས། འདིས་ར་ལ་གཞོད་ཀྱི་རེད་ཅེས་སྤངས་ནས་སུན་
སྤང་བ་བཅས་དེ་ལྟར་དུ་ཆགས་སྤང་གི་སྒྲོ་ར་ཆོར་སྤེབས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ནི་
སྤང་བ་ཨ་འཐས་དེའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་གྱིས་མཛད་
པའི་དབྱུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་བྱེད་ཉིད་དུག་པའི་ནང་། དངོས་སྐྱུ་བས་དབྱུ་མ་
པར་སྐྱོན་བརྗོད་འུགས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དེ་དག་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་བཞོད་ནས་དེ་ལ་
ལན་བསྐྱོན་སྐྱབས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་མ་ཤེས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་
ཡོད།

འོ་ན་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་པའི་དགོས་
པ་ནི། ར་ཆོའི་ཨ་འཐས་ཀྱི་འཛིན་པ་བཤིག་པའི་དོན་དུ་ཡིན། ཨ་འཐས་ཀྱི་འཛིན་པ་
དེ་གང་འབྲུམ་ཉེ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ར་ཆོར་སྤང་བ་གང་ཞིག་ར་ཆོས་སྤང་བ་དེ་
ཉིད་གཞིར་བཞག་གིས་སྤང་ཚུལ་དེ་དང་མ་སུན་པའི་ལག་ལེན་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པས་དེས་ར་ཆོ་སྤང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་ཞེས་པའི་སྤང་

གནས་གཉིས་པོ་དེ་མཐུན་མེན་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། སྤྱིར་སྤང་གནས་གཉིས་
ཞེས་པ་དེ་ཐུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་ནས་ཀྱང་བཤད་ཡོད། དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་
བཤད་པའི་དོན་གྱི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཅིག་དང་། སྤང་ཚུལ་གྱི་ཡིན་
ལུགས་གཅིག་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་ཤིག་ཡོད་ཅིང་། ང་རང་ཆོར་སྤང་བ་འདྲ་མེན་
འཆར་ཞིང་། ང་རང་ཆོ་སྤང་བ་ཡང་སྤང་བའི་ཆོས་དེ་དག་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་
ཞིག་ཏུ་སྤང་བ་དང་། སྤང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་འཛིན་ནས་དེ་ལ་ཨ་འཐས་ཀྱིས་ཞེན་
པའི་འཛིན་པ་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ནི་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱལ་མེད་པའི་སྒོ་
དེས་སེལ་བྱལ་བ་ལས། དེ་མེན་བྱམས་པ་བསྒོམས་ཏེ་སེལ་མི་བྱལ་ལ། སྤྱིར་རྗེ་
བསྒོམས་ནས་ཀྱང་སེལ་མི་བྱལ། དེ་བཞིན་དད་པ་བསྒོམས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་བཏང་
བ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྤངས་པ་བཅས་གང་གིས་ཀྱང་སེལ་མི་བྱལ། ཨ་འཐས་ཀྱི་འཛིན་
པ་དེ་ཉིད་བཤིག་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་གཞན་གང་
ཡང་མེད། ཨ་འཐས་ཀྱི་འཛིན་པ་བཤིག་པ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱལ་མེད་པ་ཐག་ཆོད་
པའི་སྒོ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིན། སྒོ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་ན། ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་སྟེག་
རྒྱ་ལྟ་སྤང་འཆར་བ་དང་། སྤང་ཅམ་དེ་གའི་ངང་ནས་སྤང་དོར་གྱིས་ཨ་འཐས་སུ་
ཞེན་པའི་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། དེ་ནི་ནང་པའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྤངས་ཤིག་ཡིན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས། སྤང་
ཚུལ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་ཡིན་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་
ཐོག་ནས་དེ་ལ་རྟོངས་པའི་སྒོ་དེའི་ཡིན་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་སྒོ་དེ་རི་

ཅམ་གྱི་ངེས་པ་གཏིང་ཟབ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། མྱོང་བ་ཆེ་བུ་བྱིན་པའི་སྐབས་སུ་བྱིན་ཅི་
ལོག་གི་མྱོངས་པའི་སྒོ་ཤུགས་རེ་ཆུང་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་
གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་གྱི་བཞེད་པ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས་ན།
ང་ཞེས་པ་དེ་ལུས་གྱི་ནང་མེད་པ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཤེས་གསལ་ཡིན། སེམས་སྤྲ་རགས་
གང་གི་སྟེང་ནས་ཀྱང་ང་ཞེས་པ་དེ་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། འདྲོག་རྒྱ་མེད་པ་ཐག་
བཅད་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས།

ནམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྷ་བྱུང།

ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་བས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟེན།

ཅེས་པའི་རྩ་བ་ཐུག་ས་ནི། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་གྱི་དབྱ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན།

དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྡན་མིན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན།

ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ང་རང་ཆོར་
ཆོར་བསྐྱར་ན།

སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན།

དེ་ལ་དེ་མེད་དེར་དེ་མེད།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་སྤང་ལྡན་མིན།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་ན། སྒོ་ལ་ཏ་ཅང་གི་སྟོང་པ་ཞིག་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་བཏུ་དུས་རེས་པ་ཞིག་སྒོ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་
ཤར་ཡོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཤར་བའི་སྐབས་སུ་རེས་པ་དེ་གང་དུ་ཡོད། མགོའི་སྤྱི་
གཙུག་ནས་རྒྱུ་མཐིལ་བར་བཅའ་ཡང་ལུས་སྟེང་དུ་མེད་པ་ཐག་གིས་ཆོད་ཅིང་།
དེས་ན་སེམས་ཀྱི་སྟེང་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། སེམས་ལ་འདེད་བའང་པོའི་
ཤེས་པ་དང་། ཡིད་སྒོ། ཡིད་སྒོ་རགས་པ། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་སྤྱི་མདོག་གཡོ་
བའི་བར་གྱི་ཡིད་སྒོ་གཅིག་དང་། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་སྤྱི་མདོག་འགགས་ཐེན་
པའི་ཡིད་སྒོ་གཅིག་དེ་ནས་སྟོང་པ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་སྒོ་གཅིག་དེ་ནས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་སྒོ་གཅིག་དེ་དག་འོད་
གསལ་འགགས་པ་དང་། འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ར་འགགས་པ་
དང་། ར་མངོན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཞིག་མེད།

འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་སྤྱི་རེད་
དམ་ཞེ་ན། ར་ཡི་འོད་གསལ་རེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡང་། ར་སྐབས་དེར་འདུག་ཅེས་
འོད་གསལ་དེ་ཉིད་ར་ལ་འཛོག་དགོས་བྱུང་ན། འོད་གསལ་དེ་འགག་ན་ར་འགག་
ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་དང་། འོད་གསལ་མངོན་དུ་མ་འགྱུར་བ་ལ་ར་མངོན་དུ་མ་
འགྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་མི་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ཤེས་པ་ལྷ་རགས་གང་གི་སྟེང་ནས་ཀྱང་ར་འཛོག་རྒྱུ་མེད་ལ། ར་རྟེན་རྒྱུ་མེད་པ་ཏ་
ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། ར་འཛོག་པར་བྱིན་ན་བྱུང་མཐའི་དབང་གིས་ལུ་ཚུགས་བརྒྱབ་
ཉི་བཏགས་པ་ལས་དོན་ངོ་མར་རིགས་པས་དབྱད་ན་མི་བདེ་བ་ཆགས་ཡོང་གི་

མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན།

རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱན་མིན་ན། །

དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་མེད་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། མེད་པ་མིན་
ཞིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

ཕྱེས་བྱ་ཁམས་རྒྱག་འདུས་བའི་བྱིང།

ཡང་དག་མ་ཡིན་

ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་རྒྱུར་གསལ་པོ་གཅིག་གི། ཟླ་པ་བྲགས་པས་མཛད་
བའི་དབྱ་མ་འདྲུག་པ་ལས།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ལམ་འཛིན་ཏེན་དུ།

ནམ་པ་བདུན་གྱིས་འབྲུབ་བྲུ་མེན་མོད་གྱི།

ནམ་དབྱུང་མེད་པར་འཛིན་ཏེན་ཉིད་ལས་འདིར།

རང་གི་ཡན་ལག་བརྟན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན།

ཞེས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟན་ནས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་གས་རང་གི་ཡན་
ལག་ལ་བརྟན་ནས་བཏགས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟན་
ནས་བཏགས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་གང་དུ་གདགས་པའི་གཞི་དེའི་ངོས་ནས་རྟེན་རྒྱ་
ཅ་བ་ནས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྲུབ་པ་ཞེས་
པའི་སྐད་ཆ་དེ་བཤད་གྱི་ཡོད། ང་རང་བཞིན་གྱིས་བྲུབ་ན་ང་འདི་རེད་ཅེས་མཛུ་བ་མོ་
འཛུགས་ས་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ང་རང་བཞིན་གྱིས་བྲུབ་པ་དང་། ང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་བྲུབ་ཡོད་ན་འདི་རེད་ཅེས་མཛུ་བ་མོ་འཛུགས་ས་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱང་།
དེ་ལྟར་མེད་པས་ང་ཞེས་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྲུབ་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་མ་བྲུབ་པ་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཏོག་ཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། ང་ཆོས་མེ་ཏོག་འདིར་ཅུ་གིན་ཞེས་
བརྗོད་གྱི་ཡོད། མེ་ཏོག་འདིར་ཅུ་གིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ང་ཆོས་ཅུ་གིན་མཐོང་གི་
ཡོད་ཅིང་། ཅུ་གིན་ལག་པས་རེག་རྒྱ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་ཅུ་གིན་མཐོང་བ་ནི་ཅུ་
གིན་གྱི་ཁ་དོག་དང་། དབྱེབས་དང་། དེའི་ཇས་དེ་དག་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཅུ་གིན་
གྱི་ཇས་དང་། ཅུ་གིན་གྱི་དབྱེབས། ཅུ་གིན་གྱི་ཁ་དོག་བཅས་ཡིན། དེ་དག་ལས་ཅུ་
གིན་གྱི་དབྱེབས་པར་སེལ་བ་དང་། ཁ་དོག་ཡང་པར་སེལ། ཇས་དེ་ཡང་པར་སེལ་

ན་རྩ་གིན་གང་དུ་འདུག་གམ། དེ་ལྟར་སེལ་ན་རྩ་གིན་རྟེན་རྒྱ་མེད།

དཔེར་ན་ཅོག་ཅེ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཅོག་ཅེ་འདྲེས་ས་དང་། ཅོག་ཅེ་འཁྲུག་ ཅོག་ཅེ་འཁྲུ་ཆ། ཅོག་ཅེ་འཁྲུག་ས་སོ་སོ་བཅས་འདི་ལྟར་དུ་ཕྱེ་སྐབས། ཡན་ ལག་གས་ཆ་ཤས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། ཆ་ཤས་དེ་དག་པར་སེལ་བའི་རྗེས་སུ་ཆ་ཤས་ དེ་དག་གང་གི་ཡིན་རྒྱུ་འཆ་ཅན་ཅོག་ཅེ་ཞེས་བ་དེ་རྟེན་རྒྱ་མེད།

སྟེན་བྱ་སྟེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཞེས་དབྱེད་ཀྱང་། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ ལྟར་མཐུ་བ་མོ་འཐུགས་ན་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་རྟེན་རྒྱ་མེད་པས་རོ་བོ་ལ་ དཔྱེད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆིགས་དང་། རྒྱ་ལ་དཔྱེད་པ་རྟོ་རྟེ་གཟེགས་མའི་ གཏན་ཆིགས། འབྲས་བྱ་ལ་དཔྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆིགས། རྒྱ་ འབྲས་རོ་བོ་གསུམ་ཀར་དཔྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆིགས་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་ འདི་ལྟར་དབྱེད་ན་རྩ་བ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད། དེས་གང་ཞིག་བྱུང་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷང་ ཚུལ་དེ་ཅི་མ་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་གིས་སྐྱབ་བའི་སྐྱབ་ལུགས་མིན་ཞིང་། ལྷང་ཚུལ་དེ་ ཡིན་ལུགས་ལས་གཞན་བ་ཞིག་ང་ཆོར་ལྷང་གི་ཡོད། ཡིན་ལུགས་ནི་དེ་མིན་ལ། དེ་ བསམ་བ་དང་རོ་སྤྲད་དགོས་བ་ནི་འཁྲུལ་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་ཆང་མ་མཐར་ གཏུགས་སྐབས་དེའི་ཡིན་ལུགས་དེ་མིན་བའི་ལྷང་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་ནས་ ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཡིན་ལུགས་དེ་ཤེས་དགོས་ཞེས་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་དངོས་སྤྲོ་ བ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་བ་མ་ཤེས་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་མ་ཤེས་ བ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཤེས་བ་རེད་ཅེས་ལན་འདི་ལྟར་བསྟོན་གྱི་ཡོད། དེ་དག་ནི་ཏ་ ཅང་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་མཐར་གཏུགས་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་
ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་ཞེས་པ་མ་བརྟེན་མ་དབྱེད་པའི་ངང་ནས་ང་བཞག་པ་
ཡིན། ང་ཡོད་པ་ཅེས་དུ་མ་ཟད་ང་མི་ཡིན། མིའི་ནང་ནས་ང་བོད་པ་ཡིན། བོད་པའི་
ནང་ནས་ཀྱང་ང་དགེ་སློང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལྟ་བུ་ཀྱི་ཡོད། ང་དགེ་སློང་ཡིན། ང་བོད་
པ་ཡིན། ང་མི་ཡིན་ཞེས་པའི་ང་རོ་མ་དེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏར་སྟེ་བཅུ་པ་
ན་ཉིད་རྒྱ་མེད། ཉིད་རྒྱ་མེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་དོན་མིན་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད།
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་དེ་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་སྟངས་དེ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་
ནི་མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ་དང་། ལྷག་པར་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རིགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མདོ་མ་དྲོས་པས་ཁྱུས་པ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །

དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་ངང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །

རྒྱུ་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །

གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཡོད། ལྷང་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཆོས་རང་དང་གཞན་གྱིས་མཚོན་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏར་ན་གཏན་ནས་མེད་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་
པ་ཞིག་ཡིན། བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལ་སྤྲུལ་རེད་ཅེས་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ཡོད་པ་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ཡོད་པ་བཤད་པ་དེས་བརྟེན་ནས་བཏགས་

པས་ན་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྐད་ཆ་འདི་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཡོད་པའི་
སྐབ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་སྐབ་ཡོང་གི་
ཡོད། དེ་ནི་ཉ་ཅང་ཐབས་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་མགོན་པོ་གྲུབ་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས།

ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་འདི་ཤེས་ནས། །

ལས་དང་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་གང་། །

དེ་ནི་ངོ་མཆོང་བས་ངོ་མཆོད། །

མད་དུ་བྱུང་བས་མད་དུ་བྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲའི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཤེས་པའི་སྒོ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་མ་རིག་པ་དེ་
མེད་པར་ཆགས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བསགས་པའི་འདུ་བྱེད་འགག་འགྲོ་བ་
དང་། འགོ་བྱེད་འདུ་བྱེད་མེད་ན། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་ཤེས་དེ་འཛིག་མི་ཤེས་
ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་བུར་འགག་འགྲོ་སྐབས། མཐར་སྐྱེ་ག་ན་
འཆིའི་སྐྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་འཕམ་ཐར་པ་ཐོབ་
པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྐབས་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་བ་དེས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྱུང་སྤོ་སྤོ་སྐབས་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐོང་།

བ་དང་། དེ་ཁོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་གི་ཡོད། རོན་དམ་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་མཐོང་སྐབས་དེའི་འབྲས་བུར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལ་སྦྱར་སྐབས། ཉེན་འབྲེལ་པ་མོ་མཐོང་སྐབས་ཆོས་
རོན་དམ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱིབ་གཉིས་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྒྲོང་བའི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་ནས་མཐུན་ཆོས་སྦྱོར་བ་
པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོས་སྦྱོར་བ་གསུངས་ཡོད།
དེར་བཟེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལའང་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་སྦྱེ་ལ་སྦྱར་སྐབས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་
གཤེགས་པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་སྦྱར་སྦྱར་བའི་
སྐབས་སུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་པར་གཤེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ་ཏ་ག་ཏ་ཞེས་བ་ནི། པར་གཤེགས་
པ་དང་ཚུར་གཤེགས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་འཆར་གཞིའམ་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉི་
བར་གཞི་ས་དེ་ཡིན་ལ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ལས།

སྒྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །

ཞེས་པའི་ཆོག་དེའི་སྒྲོས་པ་ཉེར་བར་ཞི་བ་ཞེས་པའི་སྒྲོས་པ་གང་དུ་ཉེར་
བར་ཞི་བ་རེད་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞི་བ་དང་། སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་བར་ཞི་
ཞིང་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པ་དེར་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་ངང་
དུ་པར་གཤེགས་པའམ་དེའི་དབྱིངས་སུ་པར་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྦྱེའི་དབྱིངས་ལས་ཚུར་གཟུགས་སྦྱེའི་ནས་པ་ཤར་

སྐབས། ཚུར་གཤེགས་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན།

རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་དེར་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱ་ལབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཞེས་པ་གཅིག་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་གཅིག་བཅས་
གཉིས་ཡོད། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་ཞིབ་པའི་ཐོག་ཕྱིན་ན།
དབྱ་མ་པ་ཡོངས་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་
གཅིག་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་མི་བཞེས་པའི་དབྱ་མ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བཞེད་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་
བྱུང་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པར་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན།
སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ངོ་མ་ཞིག་བྱས་ན་དེ་དག་ཤེས་དགོས་པ་དང་། མ་མཐར་དེ་
དག་གི་གོ་བ་ཆགས་པ་ཤིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས།

དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་གསུངས་པ། །

ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ལ། །

རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་བྱུང། །

ཉིས་ཀུན་ཅ་བ་ལྟོག་ཕྱིར་རོ། །

ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པས། །

ཡུན་རིང་ངལ་བ་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། །

ཕྱི་ཕྱིར་སྒྲོན་ནམས་བོས་བ་བཞིན། །

བདག་ཏུ་ལྷ་བ་བརྟན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་འགོད་གནང་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

ཨེ་མའོ་མཁས་བས་འདི་ཉིད་ཀྱི། །

བྱད་པར་ཁོང་དུ་རྩད་གྱུར་བ། །

དེ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཁོང་ནས་ནི། །

ཁྱོད་ལ་ཅི་ཕྱིར་གྲུས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དད་བ་དང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ནི་
རྒྱ་མཚན་མཐོང་བའི་དད་བ་དང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་དགོས་བ་གསུངས་ཡོད།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

ཤེ་རྟུན་བདག་ལྷོ་མོངས་པས་བཅོམ། །

འདི་འབྲེལ་ཡོན་ཏན་སྤང་པོ་ལ། །

རིང་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་གྱུར་ཀྱང་། །

ཡོན་ཏན་ཆ་ཅམ་མ་འཆལ་རྟོ། །

ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བ་ཞིག་ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུགས་རྒྱུད་
ལ་མ་འབྲུངས་བར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དད་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་སོང་མ་
ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་ཆོས་ཟབ་མོ་ཡོད་བ་མཐོང་མ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན།
ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུག་ཞོན་བུའི་དུས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་
གསུང་གི་ཡོད་བ་དེ་ནི་པ་མ་གཉིས་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་ཇེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་

བསྐྱབ་པ་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་སྐྱུ་གཞིན་ལྷུ་འུམ་ནས། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་
ཆོག་གི་མཆོག་ནམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་གི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཡང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཅམ་སྟེ་
སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཛོང་བ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཅམ་ལས་ཐུང་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་མཛོང་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་འཆི་བདག་ཁར་སྟོགས་པའི།

སྟོག་གི་རྒྱན་ནི་མ་རྩུབ་པར།

ཁྱེད་ལ་ཅུང་ཟད་ཡིད་ཆེས་ང། །

འདི་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་སྙམ་བགྱིད། །

ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རྟོག་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས།

སྟོན་པ་འི་ནང་ན་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་དང་། །

ཤེས་རབ་ནང་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་གཉིས། །

འཛིག་རྟེན་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཞིན། །

ཕུལ་བྱང་ལེགས་པར་བྱོང་མཁེན་གཞན་གྱིས་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཇེས་སུ།

ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་སྟེང་བཀའ་སྩལ་བ། །

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དཔལ་བཅུ་མས་ཏེ་འབྲུག།

དེ་ཡང་མྱ་ངན་འདའ་ཕྱིར་ཏེ། །

ཞི་འགྱུར་མི་མཛད་ཁྱེད་ལ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་བཙུག་ལྟར་འདས་ཁྱེད་ཉིད་ནི་ཐོག་མར་ང་ཆོ་
ལྷར་སེམས་ཅན་པལ་པ་ཞིག་ནས་སངས་རྒྱུ་པ་དང་། བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པ། དེའི་དབང་གིས་གང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རང་གིས་རྟེན་པའི་གོ་འཕང་ལྷར་ཐོབ་
པ་ཞིག་ལྷང་ན་དགོངས་ནས་ལམ་སྟོན་གནང་བ། གང་གིས་ཆོས་གསུངས་པའི་
དམིགས་ཡུལ་ཡང་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དེ་ལྷར་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་ཐོབ་
རོགས་བྱས་ན་དགོངས་ནས་ཆོས་གསུང་གི་ཡོད་པ་དང་། རང་ཉིད་སྟོན་ཀྱང་ཟད་
ཡོན་ཏན་ཀྱང་ལྷན་དུ་བྱུང་པ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོད་དུ་མཛད་པའི་སྟོ་
ནས་བྱུང་བ་ཡིན། གདུལ་བྱར་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་
བརྒམས་ཏེ་འཇུག། ཅེས་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྒམས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་
དགོས་པ་ནི་སྤང་འདས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གསུང་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ཀྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། དབང་པོ་རྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོང་བ་ལ་ཐར་པ་ཆད་མས་ངེས་
དགོས་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྟོ་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་དང་། བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་གྱི་
གཉིས་ལས། བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་དང་། གཞན་དོན་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་
འདས་ཡིན་པ་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་དོན་ཞེས་པ་དེ་ཡང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་
པའི་སྤང་འདས་ལ་གསུང་གི་ཡོད་པས་སྤང་འདས་ལ་གོ་བ་ཆགས་ཤིང་སྤང་འདས་
ཆད་མས་ངེས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཏེ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན།

བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་ཡོང་བ་ལ། བྱང་ཚུབ་ཆད་མས་མ་ངེས་ན་དེ་དོན་

གཉེར་གྱི་སྒྲོ་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེས་ན་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
མེད་ཐབས་མེད་པ་དང་། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་རྒྱད་ལ་
སྐྱེས་པ་ལའང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ དགེ་འདུན་དཀོན་
མཆོག་བཅས་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་སྐུབས་འགྲོ་རྣམ་པར་དག་པ་
ཞིག་ཡོང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་རྟེན་
འབྲེལ་ཞེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་
ཀྱི་ཐོག་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་མོའི་ཐོག་འཁྲིད་ཀྱི་
ཡོད། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། མ་བོས་བས་ཁྱེས་པའི་
མདོད།

གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་དེ་ཉིད་དེས་པའི་སྒྲོ་ནས་མདོན་མཐོ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་དེས་སྐབས།
དེ་ཉིད་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་ཐོག་ཏུ་འཁྲིད་པ་གནང་གི་
ཡོད། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བྱང་ཆོས་ཡིན། དངོས་གནས་རང་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་
ཞིག་བྱས་ན། དེ་དག་ཤེས་དགོས་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཉིན་གཉིས་པའི་དྲི་བ་དང་བཀའ་ལན།

འཆེ་བ་མེད་པ་དང་འཆེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སློང་།

ཕྱག་སྟོང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་། །

སྐུན་སྟོང་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་། །

གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེར་སྟོན་པ། །

བཙུན་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་གྲུས་ཕྱག་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སློན་སྐུ་བཀའ་འདི་ཞུ་རྒྱུ་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་
སྟོན་སྟོབ་ཆེད་མི་གཞན་ཀྱི་སྟོན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ན། རང་ཉིད་སྐྱད་སྟོབ་ཆེད་དུ་
བྱས་པའི་འཆེ་བ་དེ་ནང་པའི་ལྟ་སྐྱབ་དང་འགལ་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་། དེས་མཆོན་པའི་
དེང་སྐབས་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ནང་མནར་གཅོད་མང་པོ་བཏང་བ་དེར་དཔག་པས་
རང་ཉིད་སྐྱད་སྟོབ་ཆེད་གནས་སྐྱངས་ལ་དཔག་པའི་ལས་འགྲུལ་ཞིག་སྤེལ་ན། དེ་
ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་དགོངས་དང་འགལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཅེས་
བཀའ་འདི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བཀའ་ལན། དེ་ནི་ཁ་སང་དང་། དེ་རིང་གོང་དུ་སྐད་ཆ་བྱང་བ་ལྟར། སོ་ཐར་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱས་ངག་གི་ལས་བདུན་ཏེ། སྟོན་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་པ།
ལོག་གཡེམ། དེ་བཞིན་རྩུབ་དང་། སྤྲ་མ། ཆོག་རྩུབ། དག་འབྲུལ་བཙས་བདུན་པོ་དེ་
ལ་གནང་བའི་སྐབས་མེད། སོ་ཐར་གྱི་མིང་ལའང་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།
རང་ཉིད་ཐར་པའི་དོན་ཅུ་ཡིན། དེ་ནི་རང་གཅིག་སྤེལ་དོན་དག་ཡིན། དེས་ན་རང་

གཅིག་ཕྱི་དོན་ཏེ་དཔེར་ན། རང་ཉིད་ལ་ཉེན་ཁ་ཞིག་ཡོང་སྐབས་དེར་ཁ་གཏད་
བཅག་ནས་པ་རོལ་སོ་གསོད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་པལ་ཆེར་ཁག་པོ་ཡིན།

དེ་སྐོར་ངས་ནམ་རྒྱུན་འདི་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། མི་ཞིག་གིས་མེ་མདའ་འབྲེར་
ནས་རང་ཉིད་གསོད་པར་ཡོང་གི་འདུག་ན། བར་ཆེར་དེ་ལ་ལན་སློག་ནས་རང་ཉིད་
སྤང་སློབ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་མེ་མདའ་ཞིག་
ཡོད་པ་ཡིན་ན། མེ་མདའ་དེ་མི་དེའི་མགོར་བརྒྱབ་ན་མི་དེ་གི་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལྟར་མིན་
པར་རྒྱུ་ལག་ལྟ་བུ་ལ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་འཆམས་པོ་མེད་དམ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱབས་ལྟར་བྱས་ན། ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་
སྤང་རྒྱ་གར་ལ་ཁ་ཆེའམ་དུ་དུ་ཁའི་དམག་ཡོང་བའི་སྐབས་སྟེ། རང་པའི་དགེ་སློང་
དེ་འབྲེལ་གྱི་བརྒྱབ་པ་དང་། མདུང་བཅུགས་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་པར་ལན་གང་ཡང་
མི་བྱེད་པར་སྤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་བྱེད་སྐྱབས་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་
གཅིག་ཕྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་དེ་ཅ་མ་མིན་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་དོན་
ལ་རྒྱུན་པར་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་སྒོའི་གོམས་འདྲིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བསམ་པ་དེས་གང་འཆམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡོད།

དེ་ཡང་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་ནང་དེད་དཔོན་སྟོང་ཇེ་ཅན་
ཀྱིས་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡོད། སྐབས་དེར་བཙུགས་
ལྟར་འདས་ཆོང་པ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུངས་པ་དང་། ཆོང་སྟུག་ཀྱང་ལྔ་བརྒྱ་ཅམ་ཡོད་ཅིང་།
བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཆོང་པ་དེ་དག་གི་དེའི་དེད་དཔོན་གནང་སྟེ་ཆོང་ལ་ཐེབས་
པ་དང་། སྟགས་ལ་ཏ་ཅང་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་མཆོན་ལ་དེད་དཔོན་སྟོང་ཇེ་

ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་གི་ཡོད། ཁོང་ཆོ་ཆོང་ནས་འཁོར་ཉེ་ཚུར་ལོག་ཐེབས་སྐབས། རྒྱ་
དངོས་མང་པོ་འབྱེར་རྒྱ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཆོང་པའི་ཁོད་ཀྱི་མི་གཅིག་སྟེ་མི་ནག་
མདུང་ཐུང་གི་བསམ་པར་ངས་རོགས་པ་མི་བཞི་བརྒྱ་དགུ་ཅུ་གོ་དགུ་དེ་དག་བསད་
དེ་རྒྱ་དངོས་རྣམས་ཁོ་རང་ལ་རག་པ་བྱེད་དགོས་བསམ་པའི་སྒོ་རན་སྐྱེས་ཉེ་མི་དེ་
དག་གསོད་རྒྱུ་འཕྲུལ་གསོས་བྱེད་སྐབས། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
དེད་དཔོན་སྤྱི་མེ་ཆེན་པོས་གནས་ཚུལ་དེ་མཐེན་ནས་ཁོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅེས་
བཀའ་སློབ་གནང་ན་ཡང་། ཁོས་བཀའ་ལ་རྩ་བ་ནས་མ་ཉན་པར་སྤྱི་མེ་ཐུང་རོགས་པ་
དེ་དག་གསོད་ཅིས་བྱེད་སྐབས། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཁོ་ལ་མི་དེ་
དག་གསོད་དུ་བཅུག་ན། ཁོ་ལ་མི་བཞི་བརྒྱ་དགུ་ཅུ་གོ་དགུ་བསད་པའི་སྤྲིག་པ་ཡོང་
རྒྱ་དང་། མི་བཞི་བརྒྱ་དང་དགུ་ཅུ་གོ་དགུ་དེ་དག་ཡུང་སློག་ཞོར་པའི་སྤྲིག་པ་སྤུལ་
ཡོང་རྒྱ་བཙས་མདོར་ན་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོད་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་ཁོ་མི་གཅིག་བསད་ན་བཙེམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ལ་མི་ནག་མདུང་
ཐུང་ཅན་བསད་པའི་སྤྲིག་པ་ཡོང་རྒྱ་ཡང་། མི་བཞི་བརྒྱ་དགུ་ཅུ་གོ་དགུ་འཕྲུལ་སློག་ཐར་
རྒྱ་ཡིན། མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་ཁོ་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཆེ་འདིའི་སློག་ཞོར་ཡང་།
མི་བཞི་བརྒྱ་དགུ་ཅུ་གོ་དགུ་བསད་པའི་སྤྲིག་པའི་ལས་ལས་ཐར་གྱི་ཡོད། དེས་ན་
མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་དང་། རོགས་པ་མི་བཞི་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་གཉིས་ཀར་
བཙེམ་པའི་དགོངས་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་བཞེས་ནས། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཉེ་དེད་དཔོན་
སྤྱི་མེ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ལ་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པའི་སྤྲིག་པ་བྱུང་ཡང་
འཁྲོད་པ་མེད། སྤྱི་ལ་ཕན་པ་བྱུང་ན་དགོངས་ཉེ་རང་ཉིད་སྒོས་བཏང་ནས་བདག་

གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་བཤམ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་བས་མི་ནག་མདུང་
ཐུང་ཅན་རྗེས་སུ་བསད་ཡོད། དེས་དེད་དཔོན་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོར་སྤྲེག་པ་ཡོང་རྒྱ་
ལས་སྤྲེག་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྒྱུགས་པ་གསུངས་ཡོད།

དེར་བརྟེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ནང་། རྒྱུན་དང་འཆོམས་པར་
ཆར་མི་གཙོད། ཅེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཞེ་བྲུག་གསུངས་
པའི་ནང་གི་ཉེས་བྱས་གཅིག་འདི་ཡིན། བ་རོལ་བོ་ཉེས་པ་བྱེད་མཁན་དེ་བྲག་པོ་
མངོན་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆར་བཅད་ན་ལས། བསྐྱོག་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་གཞན་
མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་འབྲའི་གནས་སྤངས་ཀྱི་འོག་ནས་སྤྲེག་པ་སྤྱོད་མཁན་དེ་རྒྱུན་
དང་འཆོམས་པར་ཆར་མ་བཅད་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པས་
ཉེས་བྱས་དེ་མི་བའི་ཡོང་ཆེད་དུ་རྒྱུན་དང་འཆོམས་པར་ཆར་གཙོད་དགོས་ཞེས་
གསུངས་ཡོད།

དེས་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཀྱི་
ནང་སྤྲེག་གཙོད་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། འདོད་ཆགས་ལ་གནང་བའི་སྐབས་
ཡོང་གི་ཡོད། ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ནང་ཆགས་སྤང་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མེད།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་ལ་གནང་བའི་སྐབས་
ཡོད་ཀྱང་ཞེ་སྤང་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མེད། འོན་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
སྤྲེག་ཀྱི་ཐེག་པའི་ནང་ཞེ་སྤང་ལ་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པས་བསྐྱོས་བྱའི་སྤྱ་ལ་སྤྱ་
བྲག་པོ་ཡོང་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་འཛིགས་བྱེད་ལས།

ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བྱམས་སྤང་མི་མངའ་ཡང་། །

སྤེད་གསུངས་གདུག་པ་མ་ལུས་འདུལ་བའི་བྱིར།

ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་ཀྱི་ཁོ་རྒྱལ་སྐྱར་སྟོན་པ།

འཇིགས་བྱེད་གཤམ་རྗེའི་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོ་བོའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ནི། ལམ་དེར་ཞེ་སྤང་ལམ་བྱེད་ཡོད་པས་ན། ཞེ་སྤང་ལམ་འབྱེད་བྱེད་མཁན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེའི་བསྐྱོམ་བྱའི་ལྷ་སྤང་དེ་ཡང་དྲག་པོའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་ཀའི་ནང་ཞེ་སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྲམས་སོགས་ལས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཞེ་བའི་ལས་ཆེ་སྤེལ་བ་དང་། ནད་ཞེ་བ་སོགས་ཞེ་བའི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་རྒྱས་པ་དང་། རྟོར་རྒྱས་པ་སོགས་རྒྱས་པའི་ལས། དབང་ཐང་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་དབང་དུ་འདུ་བ་སོགས་དབང་གི་ལས། དེ་ལྟར་དབང་དུ་འདུས་ནས། ཞེ་བ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ནི་གཙོ་བོ་རང་དོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་མིན་ན་ཡང་། གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་རང་གི་ཆེ་རིང་བ་དང་། ནད་མེད་པ་ལུས་བདེ་བ། རང་གི་ལོངས་སྟོང་སྟོན་གྲགས་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བ་དེ་ཡིན། དབང་དང་དྲག་པོ་གཉིས་ནི། གཞན་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དབང་གིས་གཞན་རང་གི་དབང་དུ་འདུས་ཤིང་། རང་གི་དབང་དུ་འདུས་ནས་ཆེ་གཡོག་གས་བྲན་གཡོག་ཏུ་བཞོལ་བའི་དོན་མིན་པར། གཞན་སྤིག་པ་ལ་སྟོང་མཁན་དེ་དག་སྤིག་སྟོང་ལས་བསྐྱོག་བྱིར་རང་གི་དབང་དུ་འདུས་ནས་དབང་ཤེད་ཀྱིས་གཞན་སྤིག་སྟོང་ལས་བསྐྱོག་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་ཡིན།

གཞན་སྤིག་པ་ལ་སྟོང་མཁན་དེ་དག་དབང་དུ་འདུས་ནས་སྤིག་སྟོང་གི་ལས་

འཇམ་པོའི་ཐབས་གྱིས་བསྒྲིག་སྐབ་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྒྲིག་
ཐབས་རྩ་བ་ནས་མ་བྱུང་ན། ཚར་གཙོད་ཐབས་དྲག་པོའི་ལས་བཤད་ཡོད། དྲག་
པོའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། དཔེར་ན། དགའི་ཆོགས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན། དེའི་རྒྱས་པ་
གཙོག་པའི་མངོན་སྲོད་ཀྱི་ལས་སུ་དབྱེ་བའི་ལས་དང་། དེ་མིན་དག་པོ་ཡུལ་ཁམས་
གཞན་ཏུ་བསྐྱད་པའི་ལས། གཞན་ཡང་དག་པོའི་ལུས་ལ་ནད་གཏོང་བའི་ལས་
རེངས་པའི་ལས། རྫོངས་པའི་ལས། ཐ་མ་གསོད་པའི་ལས་བཅས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ནི་གཞུང་གི་འགྲོ་སྐྱབས་ལྟར་བཤད་ན། འཆེ་བ་དང་འཆེ་བ་མེད་པའི་ལས་
ཞེས་པ་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐབས་གཏིང་ཐབ་པོའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། འཆེ་བ་མེད་པ་ཞེས་
པ་དེ་སྲོད་པ་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། གཞན་ལ་
མགོ་སྒྲོར་གཏོང་བ་དང་། བསྐྱ་བྱིད་བྱེད་པའི་དོན་ཏུ་སྐད་ཆ་ཆེག་འཇམ་པོ་བཤད་པ་
དང་། གད་པོ་དགོད་བཞིན་འཇུ་མ་གྱིས་བསྐྱས་པ། བརྒྱ་བ་ལག་ཏུ་གས་སྐད་པ་
སོགས་བྱས་ན། བྱ་བ་དེ་འཆེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་སྒོར་མགོ་སྒྲོར་བཏང་སྟེ་
སེམས་གནག་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་དེའི་ས་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཁེ་བཟང་ལེན་རྒྱ་
སོགས་ཡིན་པས་དེ་ནི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་འཆེ་བའི་ལས་ཡིན།

དེ་མིན་པ་མ་ཤེས་ཆ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་གྲུ་འཚུ་བ་པོ་ཞིག་ལ་གཤེག་ཤེག་ཅུང་ཟད་
བཏང་བ་དང་། གདོང་ནག་པོ་བསྐྱན་པ། ཉེས་རྒྱུང་ཐན་བྱ་བཏང་བ་བཅས་བྱེད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དགོ་སྐྱ་ཚུ་བ་པོ་ཞིག་ལ་དགོ་ཆན་ཤེས་ཆ་ནས་དག་ཅིག་གིས་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་པན་སེམས་དང་། བཅེ་བའི་བསམ་པས་སྐབས་རེ་གཤེག་ཤེག་བཏང་བ་
དང་། ཡང་ན་ཉེས་རྒྱུང་བཏང་བ་སོགས་ཅུང་ཟད་གདུག་ཅུ་བ་བྱས་ན། སྲོད་པ་དེ་

འཆེ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་འཆེ་བ་མིན། གང་ལགས་ལེ་ན།
སྒྲིང་རྗེའི་བསམ་བསུ་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་བྱས་པ་ཡིན། དེས་ན་གསང་སྤྲུགས་རྩོ་
རྩེ་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་གསང་སྤྲུགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཆོད་ལོངས་པ་ཞིག་
ཡིན་ན། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་གཉེན་འཁེལ་བ་ཡིན། ང་
རང་ཆོ་ལྟ་བུ་ཆོད་མ་ལོངས་པའི་གནས་ཚུལ་ནི་ཐ་དད་ཡིན། དེས་ན་གྲུང་ཐང་རིན་
པོ་ཆེའི་སློབ་གཉེར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལས།

གསང་སྤྲུགས་དེ་ཡང་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུན་སེལ་ལས། །

ཆོད་དང་འོར་སྐྱབ་དབང་སྤྱད་མངོན་སྤྱོད་སོགས། །

ཆོད་འདྲིའི་ལག་ཆ་ཁོ་ནར་འབྱེད་བ་ནི། །

ས་མཆོག་ཅན་སོལ་བར་བྱས་འབྲུག་བས། །

ཆོས་ཀྱིས་ངན་སོང་བསྐྱབས་པ་མ་བྱེད་ཨང་། །

ཞེས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སློན་ནས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། ངར་
དོན་ཁོ་ནའི་ཆོད་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ངན་སོང་གི་རྒྱ་སྤྲིག་པའི་
ལས་བསམས་པ་ལས་མན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། ང་ཆོ་པལ་བ་
ཡིན། དངོས་གནས་གསང་སྤྲུགས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་ཆོད་ལོངས་པ་ཞིག་
ཡིན་ན། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དང་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སེམས་ཐེན་པའི་ཐོག་ནས་དབང་འདུས་ཀྱི་ལས་དང་། འག་
པོ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་དེ་དག་འཆེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལས། འཆེ་བའི་ལས་
གཉེན་ནས་མིན། དེ་ནི་སྒྲིང་རྗེའི་བསམ་བསུ་འབའ་ཞིག་དང་། སྤྲུགས་རྒྱུང་རིང་པོར་

གཞན་ལ་སྐད་པའི་དོན་དུ་མངོན་སྲོད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་ཡིན་པས་དོན་གྱི་ཆ་ནས་
འཆེ་བ་མིན། དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོག་ཏེ་ཆུ་ལ་གྱི་ཐོག་ནས་འཆེ་བ་ཡིན་མིན་དབྱེ་
འབྲེད་བྱེད་རྒྱ་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན།

བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་ལ་བརྩོན་དགོས་ཚུལ།
ང་ཚོའི་བོད་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། འཆེ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་
འགྲོ་དགོས་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཚོར་འཇམ་གླིང་གི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཐོབ་པ་
ཡང་། ང་ཚོས་འཆེ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་མང་
པོ་ཞིག་དེའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། ཉེ་ཆར་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བཞག་ན།
རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བོད་པས་འཆེ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་འུགས་ཆེན་པོ་ཤོད་ཀྱི་འདུག
དེ་ལྟར་ཤོད་པ་ནི་དག་གཞོན་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱ་མཚན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཡིན། ང་
ཚོས་སྐབས་དེར་འཇམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ལ་རེ་བསྐྱལ་བྱས་པ་སྟེ། བོད་ནང་གི་ས་
གནས་ས་ཐོག་ཏུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་མི་བཏང་ནས་ཞིབ་འཇུག་མཐེལ་བྱིན་པ་
ཞིག་བྱེད་རོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། བོད་ནང་བཅའ་བླ་བ་དེ་དག་རྒྱ་ཕྱོགས་
ནས་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱལ་བ་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་འདུག དེ་ཚོའི་གསལ་ལ་ཞིབ་
འཇུག་མཐེལ་བྱིན་པ་བྱེད་རོགས། མཐའ་མ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རྒྱ་མི་ལས་བྱེད་ཞིབ་
འཇུག་བྱེད་པར་ཡོང་ན་ང་ཚོས་ཨང་གསར་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་ཡོད། ང་ཚོའི་ཡིག་སྒྲིང་
ཁག་ལ་བལྟས་ཆོག་ལ། བོད་ནས་གསར་འབྱོར་ཡོང་མཁན་ལ་ངས་སྐད་ཆ་བཞད་
པའི་སྤྱི་འཇུག་གིས་འཁོར་ཐག་ཀྱང་ཉན་ཆོག་གི་རེད་ཅེས་ཡོངས་གྲགས་འབོད་
སྐུལ་བྱས་པ་ཡིན། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འཇམ་

བྱ་སྒྲིབ་གིས་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། ང་ཚོ་བོད་པ་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཞིག་བཟོས་པས་མ་
གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་བོད་ནང་གི་མི་གཏོང་གི་མེད། དེའི་བར་ན་ཁོང་ཆོས་ཏ་ཅང་
འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་འདྲག་

མི་མང་གི་རོ་རྒྱལ་ལྷ་བ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅུ་ཉིན་ནས་འགོ་ཚུགས་ཡོད་
ཀྱང་། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཆེས་བཅུ་དང་། བཅུ་གཅིག་ བཅུ་གཉིས། བཅུ་གསུམ་བཅས་
གྱི་གནས་ཚུལ་མི་ཤོད་པར། ཆོས་བཅུ་བཞི་ནས་བཤད་གྱི་འདྲག་ གོང་གསལ་ཉིན་
བཞིའི་རོ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་བས་སུ་པལ་ཆེར་འཆེ་བའི་ལམ་ལ་བྱིན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྐོར་རྒྱ་
ཕྱོགས་ནས་བཤད་གྱི་མི་འདྲག་ ཆོས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡོང་སྐྱེད་ས་
སྐོར་ལ་ཁག་གཅིག་གིས་བཞོད་པར་གཞིགས་ན། རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་གཡས་གཡོན་
ས་སྐུལ་ནས་མི་དེ་འབྲུ་ལྟ་སའི་ནང་དཔོན་ནས། དེ་དག་ལ་བོད་ཆས་གཡོགས་ཏེ་
ཟང་ཟེང་བཟོ་རུ་བཅུག་པ་རེད་ཅེས་བཞོད་གྱི་འདྲག་ དཔེར་ན། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ལྷ་བ་
༣ ཆེས་ ༡༧ དོན་རྒྱུན་ཞེས་མེ་བརྒྱབ་པ་སོགས་ཟང་ཟེང་བྱུང་ལུགས་རྟག་པར་
འབྱུང་ཡོང་གི་འདྲག་ དེར་བརྟེན་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཆ་
བཞག་ན་འཆེ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་དགོས་རྒྱུ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན།

ད་ལྟ་ང་ཚོར་གལ་ཆེན་པོ་གང་འདྲག་ཅེ་ན། ང་ཚོ་འཆེ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་
བརྟེན་ཡོད། འཆེ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དགོས་
པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོག་ནས་བདེན་པ་མཐའ་ལ་འབྱོལ་བ་ཞིག་བྱེད་
དགོས། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་མེད་ན་འཆེ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་

བདེན་སར་འབྱོལ་བ་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེ་རིང་འདིར་ཡོད་པའི་ཁྱེད་
རང་གཞོན་ནུ་པོ་མོ་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཤུགས་བརྒྱབ་དགོས་པ་ཡིན།

བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟ་དུས་བོད་མི་ནམས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་དང་།
གནས་སྤངས་དངངས་སྐྱེག་གི་འོག་བསྐྱད་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། བོད་ནས་ཡོང་མཁན་
ཆོ་ངས་ཐུག་གི་ཡོད། ཉེ་ཆར་ཐུག་པའི་བོད་པ་ཁག་གཅིག་གིས། ང་ལ་ཁོ་རང་ལ་ཆ་
བཞག་ན་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞིགས་པའི་ཕོགས་ཐོབ་ཀྱང་ཡག་
པོ་ཡོད། སྡོད་གནས་གྱི་ཁང་པ་ཡང་ཡག་པོ་ཡོད། ཟུ་གུ་ཆོ་ཡང་སློབ་གྲར་ཚུད་དེ་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་རང་སྤེར་གྱི་ངོས་ནས་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་དགོས་
དོན་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ན་ཡང་ང་རང་བོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་སེམས་ནང་
གཞོན་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སྤྱིད་པོ་ཅ་བ་ནས་མི་འདུག་ཅེས་མིག་ཚུ་
བཏང་ནས་བརྗོད་བྱུང་། ང་ཆོའི་གནས་སྤངས་ངོ་མ་འདི་རེད།

འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གནས་ཚུལ་འདི་ཤེས་གྱི་མི་འདུག་ བོད་
པར་དདུལ་སྤྱད་ཡོད། བོད་པར་ཁང་པ་བརྒྱབ་ཡོད། བོད་པར་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་
གྱི་མ་ཐུན་རྒྱུད་ཡོད། རྒྱ་མིའི་སྒྲོར་མོ་དུང་ལྷུང་མང་པོ་འགོ་སོང་བཏང་ཡོད་
བསམ་ནས་སྡོད་པ་ལས། བོད་པ་ཆོའི་སེམས་ནང་ཆོར་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་མི་འདུག་ བོད་པའི་དཔོན་པོ་རྒྱ་མིས་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་དུས་བོད་པ་
ཆོའི་བསམ་སྒོའི་ནང་མི་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། བོད་པ་ཆོ་སློས་ཅི། དེང་སྐབས་
རྒྱ་རིགས་ནང་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། རྒྱ་རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཆོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བཤད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པར། དངོས་ཡོད་

བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན། རྒྱ་རིགས་མཁས་པ་མང་པོས་ཚོམ་ཡིག་ཏེ་
ལས་པ་དེ་འབྲེལ་འདུག དེ་གང་གིས་བྱུང་བ་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་
ནས་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ང་རང་ཚོ་བོད་རིགས་ཀྱི་ནང་ཆ་བཞག་ན། དཔེར་ན། འབའ་པ་ཕུན་
ཚོགས་དབང་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་ཅུ་བཞུལ་ཡོད། མི་ཆེད་རིང་
ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་ཏེ་འབྲེལ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་པ། དེ་ཡང་མ་ཁེ་རིང་
ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གི་
མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དགོས་ཞེས་དུས་ད་ལྟ་བར་བཤད་པ་དེ་ལ་རུས་པ་ཞིག་ཡོད།
དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཚོའི་
བདེན་པའི་དོན་དག་འཆེ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མཐུད་མཐའ་འཁྲུངས་
ཀྱིས་ཚོད་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དགོས་རྒྱུ་ཏེ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་
བཞིན་པའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་འདི་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ལ་གནའ་རབས་
ནས་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ལུགས་སམ། ཡང་ན་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་
གི་གཞི་ཅ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་ཤིག་ཡིན། རྒྱ་གར་ནང་དཔལ་རྒྱ་ལེང་ན་
ཞེས་བརྗོད་དུས། སྤྱན་གྲགས་ཅན་གྱི་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་
སྟེ་གནས་ཤིག་ལ་ཡོངས་གྲགས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཡོད།

དཔལ་རྒྱ་ལེང་ན་ནི་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་གི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་
གཉེར་ཁང་ཐོག་མའི་གས་ཤིག་ཡིན་པ་བརྗོད་ཐུག། སྐབས་དེར་ཨོག་སེ་ཕུ་ལི་མེད།

དཔེར་ན། ཡུ་རོབ་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་སྤྱ་ཤོས་ནི་ཨི་ཌི་ཡི་
ལྷོ་ལོ་ནི་ཡ་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱ་མོ་
མཐོ་སློབ་དེ་ནས་ང་ལ་བྱ་དགའ་ཞིག་སྤྲད་པ་དེ་ལེན་པར་བྱིན་པ་གསལ་པོ་བྲན་ཀྱི་
འདུག ལྷོ་ལོ་ནི་ཡི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་བྱ་དགའ་ཆིགས་
ཁེབས་གཅིག་གཡོགས་ཀྱི་འདུག ང་གྲ་པས་ཆིགས་ཁེབས་གྲོན་ཆོག་གི་མེད་
སྟབས་སྐབས་དེར་དགེ་སློང་གིས་ཆིགས་ཁེབས་གྲོན་མི་ཆོག་པའི་འགྲེལ་བཤད་
བྱས་པ་དང་འབྲེལ་དེ་རིང་ཁྱེད་རང་ཆོས་ང་ལ་བྱ་དགའ་གནང་བ་ཡིན་སྟབས་ངས་
ཁྱེད་རང་ཆོའི་ལུགས་སྒོལ་ལ་བསྟུན་ཏེ་ཆིགས་ཁེབས་འདི་གྲོན་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་
བཤད་ནས་ཆིགས་ཁེབས་དེ་མཇུག་སྟོམ་གྲུབ་བར་གྲོན་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ལྷོ་ལོ་
ནི་ཡ་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་བཙུགས་ནས་ལོ་སྟོང་སྟངས་གཅིག་
སོང་བ་བརྗོད་ཀྱི་འདུག སལ་ཆེར་ཡུ་རོབ་ཁུལ་དུ་སྤྱ་ཤོས་ཀྱི་གས་མིན་ནས། གང་
ལྟར་ང་འགོ་སྐབས་ལོ་སྟོང་སྟངས་གཅིག་ལས་སོང་མེད།

དཔལ་རྒྱ་ལེན་ནི་ལོ་སྟོང་སྟངས་གཉིས་ལྷག་ཙམ་སོང་ཡོད། དེས་ན་དཔལ་
རྒྱ་ལེན་ནི་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟངས་གཉིས་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་སྤྱ་
ཤོས་དེད་ཅས་ངས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཆོ་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་
འདི་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་དཔལ་རྒྱ་ལེན་འཛམ་གླིང་ལས་ལྷན་གྲགས་ཙན་མཁན་ཆེན་
ཞི་བ་འཆོ་སྐྱ་རོ་མ་བོད་དུ་ཐེབས་ནས་བོད་པར་སློབ་སྦྱོང་སྤྲད་གནང་བ་ཞིག་ཡིན།
སྐབས་དེར་སངས་མི་མི་བདུན་ཞེས་ཐོག་མར་རབ་བྱུང་མི་བདུན་བྱུང་ཡོད། དེའི་གོང་
དུ་བོད་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་གྲ་པ་སྟོ་བོ་རྒྱ་ཁྱུ་གསོལ་གསོལ་ཁ་གསལ་གྱི་ཡོད་པ་ལས།

བོད་པའི་གྲུ་པ་མཐོང་རྒྱ་མེད། ངའི་བསམ་སྒྲོལ་དེ་དུས་ཀྱི་བོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་བདུན་པོ་
དེ་སྤྱོད་པ་ཚུ་བ་པོ་དང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོས་མཆོན་པའི་དགེ་ཀུན་རྣམ་པའི་
སྒྲོག་ཏུ་འབྱུང་ནས་ཕྱིན། དཔེ་ཆ་རྒྱགས་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་བལྟས་པ་
ཡིན་མདོག་བྱས་ཏེ་དབུ་སྒྲོལ་ལྷ་གི་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག གང་ལྟར་ང་ཆོ་བོད་
ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་དཔལ་རྒྱ་ལེ་བྲན་འུ་མཁན་པའི་དབང་པོ་ཁོང་ཉིད་
ནས་སྤྱགས་འཁུར་བཞེས་ཏེ་འཇུགས་གནང་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཆོ་དངོས་གནས་སྟོབས་
པ་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཡིན།

ནང་པའི་ཆོས་ཐའེ་ལན་ཁྱེ་དང་། སྤེལ་རྒྱ། འབར་མ། ཀམ་ཕུ་ཁྱེ་ཡ། ལའོ་སེ།
མེ་ཉི་ནམ། རྒྱ་ནག་ཉི་རྟོང་། ཀོ་རི་ཡ། ཐེ་མན་སོགས་ལུང་པ་མང་པོའི་ནང་དར་
ཡོད། དེ་དག་ལས་ལུང་པ་མང་པོ་ཞིག་ནི་སྤེལ་འུ་གཞུང་གཞིར་བཞག་པ་དང་། རྒྱ་
ནག་གིས་མཆོན་པའི་ཡུལ་གྱུ་ཁག་གཅིག་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་གཞིར་བཞག་
པ་ཡིན་ཡང་། དཔལ་རྒྱ་ལེ་བྲན་འུ་མཁན་པའི་གཙུག་རྒྱུན་ཞིག་
དངོས་སུ་བོད་ལ་ཞབས་བཅགས་ནས་སྤྱགས་འཁུར་བསྐྱེད་དེ་སྟོབ་སྤྱོད་སྤྱད་པ་
པལ་ཆེར་ང་ཆོ་བོད་ལ་མ་གཏོགས་ཨ་ཡོད་བསམ་གྱི་འདུག

དེང་སང་ངས་རྒྱ་རིགས་ཆོར་ནང་ཆོས་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྐབས། ང་ཆོས་
ཁྱེད་རང་ཆོར་གྲུས་འདུད་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་བོད་དུ་ནང་
ཆོས་མ་དར་གོང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ནང་ཆོས་དར་ནས་པལ་ཆེར་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་ཕྱིན་
ཡོད་པར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགེ་སྤྱག་ཀུན་པ་དཔལ་རྒྱ་
ལེ་བྲན་འུ་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་མཁན་དང་། ལྷ་སྤྱད་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཇེས་

འབྲངས་པ་བཅས་ཡིན་པས་ངས་ཉག་པར་གྲུས་འདུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དང་། དེ་
རྗེས་ངས་ཅེད་མོ་དང་སྒྲགས་ནས་ཁྱེད་རང་ཆོ་བསྒྲུབ་པ་ཤུན་པ་དང་། ང་ཆོ་བསྒྲུབ་
པ་གཞོན་པ་ཡིན་ཡང་། དཔལ་རྒྱ་ལེན་ནའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་ཚད་སྐྱོ་བོ་རང་མིན་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

ང་ཆོ་ཤེས་ཚད་བཟང་བ་ཡོང་དོན་ནི། དཔལ་རྒྱ་ལེན་ནའི་མཁས་པའི་གཙུག་
རྒྱུན་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་དང་། དེ་བཞིན་ཀ་མ་ལ་ཤིའ་ལ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་འདུན་
ཡིན། ཀ་མ་ལ་ཤིའ་ལའི་སྐུ་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་མཁས་པ་དང་ལྷ་བའི་སྐོར་ཅོད་པ་
ཅོད་པ་གནང་ཡོད། ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་ནག་གི་ཉ་
ཅང་རིགས་གཅིག་གིས་སྒོ་མ་རྒྱལ་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལས། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྱེད་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབྱུད་པ་བྱ་རྒྱ་གཙོ་བོ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། སྒོ་བ་
དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤིའ་ལས་དབྱུད་པ་བྱ་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཡིན། དབྱུད་པ་བྱ་རྒྱ་མེད་ན་མི་
འགྲིགས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། ཁོང་ནི་དཔལ་རྒྱ་ལེན་ནས་ཐེབས་པ་དང་། མཁན་
ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་འདི་དགོ་སྒྲག་གཙོ་བོའི་གས་ཡིན་པས། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་དང་སྐུ་
སྒྲུབ་སོགས་ལ་མཆོན་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པ་སྦྲངས་
གནང་ཡོད། མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ་ནི་ཆོན་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གསོ་བ་རིག་པ་
དང་། རྗེས་སྐྱོར་རིག་པ་ཡང་མཁྱེན་ཀྱི་ཡོད་པས་དཔལ་རྒྱ་ལེན་པ་དང་། གསེར་
འབྲུང་ཀྱི་ཅི་བཟོ་བ། སྒྲན་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སོགས་གནང་ཡོད། ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་ནས་
བཤད་ན། ཁོང་གི་གསུང་པལ་མོ་ཆེ་རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱ་རྒྱ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་།
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མིང་ལའང་རིགས་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་པའི་སྒྲོལ་རིན་ཆེན་སྤངས་བའི་ནང་
ཐུན་བྱ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ནང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོལ་
གསུངས་ཡོད་པ་ལས། དེ་མིན་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་སྟེ་རིགས་པས་དབྱེད་པ་བྱ་
རྒྱུ་ཁོ་ན་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་ཁོང་ནི་རིགས་པའི་བླ་མ་ཆོག་དང་། ཆད་མ་པ་ཡང་
ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྤྱགས་རྩེ་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོ་བོད་ལ་དུས་ད་ལྟ་བར་ས་
དགེ་བཀའ་རྩིང་རྩོད་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་རང་རང་གི་རྩལ་འདོན་ས་ཐུན་བྱ་མི་
འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལས། རྒྱ་བ་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་སློབ་ཆང་
མར་ཡོད་པ་ཡིན། ལྷག་པར་ས་སྐྱ་དང་དགེ་ལྡན་གཉིས་ལ་གཞུང་ཆེན་གྱི་ཚོད་པ་
ཚོད་རྒྱ་ཏ་ཅང་དར་སོ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་བྱིས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པར་
ཚོད་པ་ཏ་ཅང་དར་སོ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེའི་སྤྱགས་རྩེ་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོས་
ལྡན་འདས་ཀྱི་དགེ་སྤྱག་གཞོན་པ་ཚོ་ཤེས་ཆད་དགེ་སྤྱག་གན་པ་ཚོ་ལས་བཟང་བ་
ཡོད་པ་ཡིན།

དེས་ན་བྱེད་རང་ཚོས་ཚོས་སྤྱགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ལ་སློབ་སྦྱོང་ལ་
དང་དོད་བྱས་ཏེ་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནད་འགག་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་བ་གང་འདྲ་
ཡིན་པ། རྟེན་འབྲུང་གི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་བཅས་ཤེས་པ་བྱེད་པ་དང་
ཆབས་ཅིག་ཆོད་རིག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེད་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་འདྲ་སློབ་སྦྱོང་
བྱས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། རོས་ནས་སྤར་བརྗོད་བཞིན་འདབ་ཆགས་
གཤོག་པ་བྱུང་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་སྤྱགས་བྱེད་རང་ཚོའི་
སེམས་ལ་འཛོག་དགོས། མ་གཞི་སློབ་སྤྱག་དང་། དགེ་གན། ལས་བྱེད་བཅས་པ་

ཆང་མས་རྩར་ཐག་བྱེད་གི་ཡོད། ད་དུང་ལས་བསྐྱེམས་ནང་ཡོད་ཡོད་ཅེས་འབྲ་
ཆགས་པོ་བཤད་པ་ཅམ་མིན་པར་དོན་ངོ་མའི་ཐོག་ཡོད་པ་ཞིག་ཆང་མས་འབད་
བཅོན་བྱེད་དགོས།

ང་ཆོ་འདི་ཕྱོགས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་བོད་ཡིག་སོགས་བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་ཉམས་ཆག་འགྲོ་ཡི་འདུག་ཅེས་སྐད་རྒྱག་གི་ཡོད། སྐད་རྒྱག་མཁན་ང་རང་
ཆོ་ལས་དང་སྐབས་བོད་ནང་ནས་ཚུ་མ་ཡིག་འབྲ་མིན་འབྲི་མཁན་མང་བ་ཡོད་པ་
དང་། ཡིག་ཆའང་འབྲ་མིན་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག། མ་གཞི་མི་འབོར་མང་ཅུང་ལ་བྱད་
པར་ཆེན་པོ་ཤོར་ཡོད། གང་ལྟར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུ་ལ་རྒྱ་གར་ནང་ནས་བོད་
ཡིག་ཐོག་ནས་དཔྱད་འདོན་བྱུང་མཁན་ཅུང་ཅུང་ཡིན། སྐབས་རེ་ང་ཆོ་ངོ་ཆ་པོ་ཡོང་
གི་འདུག། པར་ཕྱོགས་ལ་བོད་ཡིག་ཉམས་ཆག་འགྲོ་ཡི་འདུག་ཅེས་སྐད་རྒྱག་མཁན་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཁ་འཐབས་འདི་ལས་མེད་པ་ཐབས་སྒྲི་པོ་ཡིན། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་
སྤར་ང་ཆོ་འོ་སློབ་བྱ་ཁག་ལ་བསྐྱུས་བྱ་བསྐྱུ་རྒྱ་འགོ་བཙུགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྗེས་
སྔ་བྱངས་མ་འཁྱོལ་བ་རེད། དེ་ནི་ང་ཆོ་འོ་ནོར་འཁྱུལ་དང་། རྗེས་ལུས། ལྟོད་ཡངས་
བཅས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཡིན། སྤར་བྱིན་སློབ་སྤྲུག་ཆོ་དང་། པ་མ། དགེ་ཤུག་། ལས་བྱེད་
བཅས་ཆང་མས་རིག་པ་བསྐྱེམས་ནས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་བྱུང་འབྲས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་
པ་ཞིག་བྱ་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

བཅེ་བས་པོངས་པར་ཆོས་ཀྱིས་ཞི་བདེ་སྐྱབ་ཐབས་སྐོར།

གངས་རི་ར་བས་བསྐྱོར་བའི་ཞིང་ཁམས་སྟུ། །

ཕན་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས། །

སྤྱོད་རས་གཞིགས་དབང་བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །

ཞབས་པད་སྤྱོད་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་དེ་རིང་ངས་བཀའ་འདི་ལྟ་བུར།
སྤྱིར་བཏང་པ་མའི་བཅེ་བ་ཡག་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཁྱོད་ལྷག་བཟང་པོའི་ནང་དུ་འཆར་
ཡོངས་བྱུང་བའི་མི་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་པ་བཟང་ཞིང་། གཤེགས་རྒྱུད་འཇམ་
པ། སེམས་ཀྱི་འཆར་ཡོངས་ཀྱང་མགྲོགས་པ་སོགས་གང་ཅིར་པ་མའི་བཅེ་བ་ཡག་
པོ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཁྱོད་ལྷག་ངན་པའི་ནང་གནས་པ་དེ་ལས་ལེགས་པ་ཡོང་གི་
འདུག པ་མའི་བཅེ་བ་རྩ་བ་ནས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཁྱོད་ལྷག་ངན་པའི་ནང་དུ་འཆར་
ཡོངས་བྱུང་བའི་མི་དེར་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཐབས་ལས་གང་ཞིག་སྤྱད་ནས་མི་དེའི་སེམས་
ཞི་བའི་བག་ཐེབས་ཤིག་བཟོ་ཐབས་ཡོད་དམ་ལྟ་བུ་ཡིན།

བཀའ་ལན། རི་བ་དེ་ནི་ཏ་ཅང་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་
རི་བ་ཞིག་འདུག བྱི་རྒྱལ་བ་དེ་འདྲ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱད་ཆ་རི་གི་འདུག དེ་སྐོར་
བརྗོད་ཁག་པོ་འདུག་ཏུ་ཐོག་མ་ནས་སྤྱོད་ཤོར་ཏེ་འཐུས་ཤོར་བྱིན་པ་དེ་དག་ལ་
འགྱུར་བ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཡོང་བ་བྱེད་ཐུབ་རྒྱ་ཡང་ཡོང་གི་རེད། ངང་བསྐྱངས་ནས་
ཐོགས་མང་པོའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བྱམས་བཅེ་ཁོ་ན་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ལས་གཞན་གྱི་ཐབས་ཤེས་མེད། རྒྱུ་དུའི་སྐབས་
སུ་བྱམས་བཅེས་པོངས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སེམས་པ་མ་སྤྱིད་པ་ཆགས་ཏེ་མི་གཞན་ལ་
ཁྱོས་ཏེ་སྤྱོད་པ་དང་། རང་གིས་རང་ལ་ཁྱོས་ནས་ཐ་ན་རང་གི་རྒྱག་དགོས་པ་མིན་
ནས་བསམ་མཁུན་དེ་ཆོའི་གསལ་ལ་དེང་སྐབས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཞེས་ཇེ་སྟེ།

སེམས་སྤྱབ་དོག་པོའི་རིགས་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་དང་། སེམས་ཁམས་རིག་
པའི་ཐོག་ནས་སྒྲན་བཅོས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒྲན་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་པ་དེ་ཆོའི་
གྲས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་པས་ཐབས་ལམ་འདྲ་མིན་བསྒྲན་རྒྱ་
མེད་དམ་ཞེས་ངས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་མིན་ངས་བརྗོད་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཅེས་
བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་རིང་རང་བྱེད་རང་ལའང་བརྗོད་རྒྱ་དེ་རང་རེད་ལ། ང་ལ་དམིགས་
བསལ་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད།

མི་རྩ་བ་ནས་སེམས་འབྱུགས་པ་དང་། རྒྱུ་ཉ་ཅང་ལངས་པོ། རྒྱུ་རྒྱུ་
སྐབས་ནས་བྱམས་བཅེས་པོངས་པའི་མི་ཞིག་ངས་གསོ་སྦྱོར་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན།
པལ་ཆར་ངས་ཤེས་པ་མི་འདུག གང་འཆམས་ནས་ང་རང་ཡང་རྒྱུ་ལངས་ཉ་
འགམ་ལུག་གཞུ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། འདིའི་སྐྱོར་ལ་ཞིབ་ཚགས་པོ་བཤད་རྒྱ་མེད་
པས་དམིགས་བསལ་གྱི་མཁས་པ་དེ་འདྲ་ལ་སྐད་ཆ་བྲི་རྒྱ་མེད་དམ།

རྩ་བ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བྱམས་བཅེས་མི་པོངས་པ་བྱ་རྒྱ་ཉ་ཅང་གལ་
འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། ངས་ནམ་རྒྱུན་ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། དང་པོ་བྱམས་བཅེ་
ཞེས་པ་དེ་སློབ་མཁན་ངའི་ཨ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཆོ་ཆང་མ་ཨ་མ་
ལས་མ་སྦྱིས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ང་ཆོ་ཆང་མ་ཨ་མ་ལས་སྦྱིས་པའི་ཉིན་ནས་
བཟུང་དུས་ཡུན་གང་འཆམས་ཤིག་གི་རིང་རང་ལ་རྒྱུ་བྱམས་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་
བྱུང་ན། སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་དགའ་པོ་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བཅེ་རོགས་དང་
མཉམ་དུ་ཅེད་མོ་ཅེས་ནས་འཆམ་པོ་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ལ་ཇན་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་
བགོ་བཤའ་བྱེད་པ་དེ་སྤུ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་པལ་མོ་ཆེའི་སྦྱོད་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན།

ངས་ནས་རྒྱན་འབྲེལ་བ་ཤད་འདི་ལྟར་རྒྱག་གི་ཡོད། རང་ཉིད་འཆོ་བ་ལ་ཕྱང་མེད་
གནས་སྤངས་ཀྱི་འོག་ནས་བརྟེ་བ་དགོས་ཤིང། ར་རང་ཆོ་མི་ཡིན་ན་ཡང་འབྲ། འུ་
འགྲོ་བྱི་དང་ཞི་མི་སོགས་ཡིན་ན་ཡང་འབྲ། བྱ་རིགས་ནི་སྒྲོ་ར་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་
དགོས་པས་གཉིས་སྦྱེས་ཞེས་བརྗོད། གང་ལྟར་རིམ་བཞིན་སྤྱ་གྲུ་འཆར་ཡོངས་པ་
མ་གཉིས་དང་། ལྷག་པར་མས་གསོས་ནས་འཆར་ཡོངས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ར་རང་ཆོ་མི་དང་། བྱི་དང་ཞི་མི་ནི་མ་ཡི་འོ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་དགོས་
པས་མའི་ངོས་ནས་བྱ་ལ་བརྟེ་བ་མེད་ན། མས་བྱའི་དོན་དུ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་བ་
དང་། ལུ་མ་འབྲིན་པ་དེ་དག་མི་ཡོང་ཞིང་། བྱའི་ངོས་ནས་ཀྱང་མ་ལ་བརྟེ་བ་མེད་ན།
མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ལ་སྒྲོས་བཀལ་བ་དེ་མི་ཡོང་། ར་ཆོ་འཆོ་བའི་དོན་དུ་ལུས་པོ་རང་
གི་གནས་སྤངས་ཀྱི་འོག་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྟེ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཡིན། དེ་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་
རེད་དམ་ཞེ་ན། ཞེ་ཡིན། ལས་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བ་དེའི་མཆོམས་གང་དང་གང་དུ་
ཡོད་མེད་དེ་བྱེ་བ་བྱེ་རྒྱ་ཅུང་ཁག་པོ་ཡོད། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

དཔེར་ན། ལུས་སྤལ་གྱི་རིགས་ཁ་ཤས་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱལ་ཡང་པལ་ཆེར་
དེ་ལྟར་ཡིན། ཨ་མས་སྒྲོ་ར་གཏོང་གི་ཡོད། ལུས་སྤལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྒྲོ་ར་བཏང་
རྗེས་ཨ་མ་ཐོན་འགྲོ་བ་དང་། ལྷལ་ནི་སྤལ་པ་རེ་ཨ་མས་སྒྲོ་ར་དེ་བསྐྱངས་ནས་སྤོད་
ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག དེ་བཞིན་མི་ལྟ་མའི་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་ར་བསྐྱངས་ནས་
སྤོད་ཀྱི་འདུག ཡིན་ན་ཡང་སྒྲོ་ར་ནས་སྤྱ་གྲུ་དོན་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱ་གྲུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
རང་མགོ་བཏོན་ཞིང་། ཨ་མའི་འོ་མ་མི་དགོས་པས་ཨ་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་དོན་མེད།

ངས་ནམ་རྒྱུ་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ལ་ཡོད་པའི་མི་ཆང་དེ་དག་ལ། རུས་སྤལ་
གི་ཨ་མས་སྒོ་ར་བཏང་སྟེ་ཨ་མ་ཐོན་སོང་ན། ཨ་མ་དང་སྤ་གུ་ནམ་ཡང་ཐུག་གི་མེད།
དེ་འབྲེལ་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཨ་མ་དང་སྤ་གུ་གཉིས་མཉམ་དུ་བཞག་ན།
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྟེན་བ་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་འདུག་གམ་མི་འདུག་ར་ཆོས་བརྟག་
དབྱེད་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། སལ་ཆེར་བརྟེན་བ་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་མེད། གཅིག་
བྱས་ན་ཨ་མས་སྤ་གུ་ཟ་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱིས་འཆར་ལོངས་བྱེད་སྤངས་དེ། གཞན་གྱི་བརྟེན་བ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་སྤ་གུ་
རང་ཉིད་རང་མགོ་བཏོན་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་ཡིན། ལུས་པོའི་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་
འཆོ་བ་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་ན། ནང་གི་སེམས་ཆོར་དྲག་པོའི་ཐོག་ནས་
ལུས་པོས་གཞན་ལ་སྒྲིང་རྒྱའི་རལ་བ་དང་ལེན་བྱེད་རྒྱའི་སེམས་ཤྱགས་ཤེས་
དགོས་པ་དང་། སེམས་ཤྱགས་ཡོང་གཞི་སེམས་ཆོར་དྲག་པོ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་
བརྟེན་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཆགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟེན་བ་ཡིན་ཡང་ར་ཆོར་དགོས་གལ་
ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་སྐྱེད་ངོས་ཆོན་རིག་གི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།
དེར་བརྟེན་ངས་ནམ་རྒྱུ་འཛིག་ཉེན་ཀུན་སྒྲོལ་གྱི་ནམ་གཞག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་
དེ་གཙོ་བོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ར་རང་ཆོ་བོད་རིགས་དང་། དེ་མིན་སྤ་དང་སྤ་ཞིག་ཡིན་ཡང་།
ངས་ནམ་རྒྱུ་ཨ་མས་སྤ་གུ་ར་བརྟེན་བས་ཤྱགས་གང་ས་ནས་བྱམས་སྒྲིང་བྱེད་རྒྱ་ཏ་
ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ས་མ་གཉིས་དང་ལྷག་པར་ཨ་མས་སྤ་གུ་དང་མཉམ་དུ་སྤོད་
རྒྱའི་དུས་ཆོད་མང་ཅམ་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་སྤ་གུ་བྱ་

གསོ་ཁང་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱེད་ནས་པ་མས་དུས་དུས་ལ་མ་གཏོགས་མ་སྟག་ན་ཉན་ཉན་
སྟ་གུའི་སྒྲུབ་པར་སྦྱོན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དུག དེར་བརྟེན་སྟ་གུ་རྒྱུད་ཀྱིས་པའི་གནས་
སྐབས་སྟ་པ་མའི་བཅེ་བས་བསྐྱུང་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མི་ཡ་རབས་དང་།
སྤྱི་ཚོགས་ཡ་རབས་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་ན། དེ་ནི་པ་མས་སྟ་གུ་སྦྱོང་སྦྱངས་ནས་
འགོ་འཇུགས་དགོས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་སྟོབ་བྱའི་ནང་དག་ཀན་གྱིས་སྟོབ་སྟག་ཆོར་སྟོབ་འབྲིང་བྱེད་
སྦྱངས་ལ་རག་ལས་ཡོད། རང་ཉིད་སྒྲ་སོགས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་སྟོབ་སྦྱོང་སྦྱོང་གྱི་ཡོད་
བསམ་པ་མ་ཡིན་པར། སྟ་གུ་ཆོའི་མི་ཆེའི་མདུན་ལས་གྱི་འགན་ཆ་ཆང་དག་ཀན་
སོ་སོར་ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་པའི་སོག་ནས་གང་ཟག་ཅི་ཟག་གི་བསམ་སྟོས་སྟ་གུ་དེ་
ཆོ་མི་ཆེ་སྦྱིད་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་སྤྱི་ལ་པན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་
པའི་སེམས་ཁུར་སྒྲུབ་ནས་སྟོབ་བྲིད་བྱ་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བཅེ་བའི་
སོག་ནས་སྟོབ་སྦྱོང་སྦྱང་ན་པན་བྱས་གཞན་དང་མི་འདྲ། དེ་མིན་དཔེར་ན། དག་ཀན་
གྱིས་སྟ་གུར་བཅེ་བ་དེ་ཅུ་མེད་པར་གཏོང་བ་ནག་སོ་སྟོན་མཁན་ཞིག་གི་ས་ནས་
སྟོབ་བྲིད་ཉན་པའི་སྐབས་སྟ་འཛིན་བྱ་མགྲོགས་ཅུ་མེད་འོགས་བྱས་ན་བསམ་པ་
ལྟ་བུ་ཡོང་བ་དང་། ཡང་དག་ཀན་སྟ་གུར་བཅེ་བ་ཅན། སྐབས་འེ་རྟ་པ་ཡང་སྟེར་ཏེ་
ཤ་ཆ་ནམ་དག་བྱེད་མཁན་ཞིག་གི་ས་ནས་སྟོབ་བྲིད་ཉན་སྐབས་འཛིན་བྱ་རྒྱུད་ཟད་
མ་གྲོལ་ན་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱིད་སྦྱང་ཡོང་བ་མ་ཟད། འཛིན་བྱ་ཚོགས་དུས་ཀྱང་
ཀན་ལགས་སྟག་གི་རེད་བསམ་སྟེ་སེམས་དགའ་ལྟངས་ལྟངས་གིས་འགྲོ་བ་དང་། ཀན་
ལགས་གྱིས་སྟོབ་འབྲིང་བྱེད་སྐབས་སེམས་ཀྱི་གཏོང་ནས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་

ཉན་པ་ལྷ་བྱ་ཡོང་གི་ཡོད། དགེ་ཆེན་བཅེ་བ་དེ་ཙམ་མེད་པ་བསྟན་བཤེགས་ཆ་པོ་ཞིག་
ཡོད་ན། སློབ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱང་ཆོར་བ་དེ་ཙམ་མེད་པར་ད་ཙམ་མིང་བསམ་པ་ལྷ་བྱ་
བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྷར་བྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད།

དེས་ན་དགེ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་འཇིན་གྱི་འཛིན་དང་དངོས་གནས་བཅེ་བ་ལྷན་པའི་
ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་སྤྲུལ། བྱིས་ཆང་ནང་གི་པ་ཆབ་མ་ཆབ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲ། པ་མ་ངོ་
མ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲ། གང་ལྷར་བཅེ་བས་བསྐྱེད་ཏེ་ལོ་ལྷ་དང་། ལོ་བཅུ། བཅོ་ལྷ་
སོང་བའི་འཆམས་སྤྲུལ་གྱི་དེ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭར་སླེབས་ཤིང་། དེ་ནས་ཀྱང་ནང་
ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་སྤྲུལ་རྒྱ་དེ་ནང་ཆོས་ལ་གོ་བ་གང་འཆམས་ཆགས་པ་ཞིག་བྱེད་
ན། རྒྱ་བྱིས་པའི་དུས་སྤྱི་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཙམ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱི་བ་
མ་དང་། དགེ་ཆེན་ཀྱིས་བཅེ་བས་བསྐྱེད་པའི་འོག་ནས་བཅེ་བའི་བསམ་སློབ་ཞིག་
སླེབས་པ་དེའི་རྒྱུ་མ་དང་། དེ་ནས་མི་ཤེད་གཞོན་པའི་ལོ་མཆམས་སྤྲུལ་སླེབས་
སྐབས། རང་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་བྱེད་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐོག་ནས་བཅེ་བ་ཞེས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྤྲུལ་ནི་སྤྱི་ཆོགས་དང་མི་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡོད་པ།
རང་ལ་ཁེ་ཕན་ཆེ་ཤོས་མི་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་པ་བཅས་གཞན་ལ་
བཅེ་བ་བྱེད་དགོས་རྒྱ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་སླེབས་པ་
ཡིན་ན། རང་གཞན་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་ཡོད།

དེ་མིན་སྤྲུལ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་རྒྱ་སྐབས་བཅེ་བའི་བསམ་སློབ་ཡོད་
ཀྱང་། ལོ་གང་འཆམས་སླེབས་ནས་མི་ཤེད་ཆགས་དུས་བཅེ་བའི་བསམ་སློབ་མེད་
པར་གཞན་ལ་རྒྱལ་འདི་རྒྱལ་པ་དང་། རྒྱུ་མ་རྒྱ་བ། རྒྱུ་བཤད་པ་སོགས་གང་བྱེད་

བྱེད་མཁན་གང་འཆམས་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱ་གྲུ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་སུ་རྩན་པ་བྱི་རིལ་
དང་། བག་ལེབ་ལྟ་བུ་རྒྱ་བ་དེ་འབྲེལ་ཡོང་རྒྱ་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱི་ཐལ་ཆ་མེད། སྤྱ་ག་ཤོས་
ལོ་གང་མཆམས་སྤྱེབས་ཐེས་བཅེ་བ་ཞེས་པ་དེ་མི་དགོས་པར། རང་ཉིད་རང་
མཆན་པ་ཡིན་པས་མ་པའི་ཆོར་བ་ཞིག་སྤྱེབས་པ་དེས་ང་རང་གི་མེ་ཁན་གྱི་དོན་དུ་
གཞན་ལ་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བ་དང་། གཞན་ལ་སྤྱི་ཆོད་དབང་ཡོད་ཤོད་པ་དེ་འབྲེལ་
ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དུས་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་བྱས་ན་འགྲིགས་གི་མ་
རེད། མཐར་ཐུག་རང་ལ་གྱོང་རག་རྒྱ་ལས་མེད་པས་མ་པའི་བསམ་སྒོ་ཞིག་འཁོར་
བ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཆུང་དུས་ནས་བཅེ་བའི་བསམ་སྒོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆོས་
རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་ནས་བཅེ་བའི་བསམ་སྒོ་སྤྱི་
མཐུད་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

ངས་ནམ་རྒྱུན་བཅེ་བ་ལ་མཐོ་དམན་གཉིས་ཡོད་པ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། གཅིག་ནི་
རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་དང་།
ཆགས་པ་དང་འབྲེལ་ཡོད་པས་གཙོ་བོ་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བལྟས་ནས་ཡོད། གཉིས་
པ་ནི་དེ་ཉིད་ས་བོན་ལ་བཞག་ནས་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཐོག་ནས་དེ་ཉིད་སྤྱི་མཐུད་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་ལ་དང་དོད་བྱས་ཏེ་གོང་དུ་
འཕེལ་བ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། བཅེ་བ་དེ་ལ་མཐའ་
མེད་ཅིང་། གཉེན་གཅིག་སྤྱི་མཐུད་པར་དག་པོ་ལའང་བཅེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན། ཆོས་
རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་བྱམས་བཅེ་དེ་ནི་དག་
ལའང་དམིགས་ཤིང་བྱེད་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན། རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བྱམས་བཅེ་དེ་

ནི་རང་གི་གཉེན་ཁོན་སྟེ་ཁོར་ཡུག་ཅུང་ཅུང་ཞིག་ལ་མ་གཏོགས་ཁྱབ་སྤུབ་ཀྱི་མེད།
དེས་ན་ཆད་ཅན་གྱི་བྱམས་བཅེ་གཅིག་དང་། ཆད་མེད་ཀྱི་བྱམས་བཅེ་
གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད། ཆད་ཅན་གྱི་བྱམས་བཅེ་ནི་ལུས་སྤེལ་གྱི་ཆད་སྟེང་
ནས་ཡོང་བ་སྟེ། སྤྱི་གནས་མངལ་སྤྱི་དང་། སྤོང་སྤྱི་གནས་ལ་པལ་ཆེར་ཡོང་
གི་ཡོད། རྩས་སྤྱི་ལ་པལ་ཆེར་ཡོང་གི་མེད། ཆད་ཅན་དེ་ས་བོན་ལ་བཞག་ནས་
ཉམས་པ་མེད་པའི་ཐོག་སྤྱི་མཐུན་ཆོས་རབ་རྒྱས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་
དང་བཅས་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ་དེ་ནི་ཆད་མེད་ཡིན་པས། ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

སེམས་ལ་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་སྟོར།

གངས་ཅན་མགོན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག །

སྟེ་ཆེ་མི་ཤིགས་བསྐྱལ་བརྒྱར་རབ་བཏན་ཅིང་། །

ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྟོན་གྱིས་འབྲུབ་རྒྱར་ཅིག །

ཅེས་བདག་གིས་སྟོགས་པ་གསུམ་གྱིས་པས་མཆོད་པར་བཞེད་ནས་བཀའ་འདི་ལྟ་
རྒྱུ་། སྤྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོན་རིག་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར།
རང་གི་སེམས་ལ་རང་གིས་བཏག་དབྱེད་དང་བྱ་ར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེ་ཡིན་
ཡང་། ང་རང་ཏག་རྒྱ་ཆོར་སྤང་དང་དོགས་པ་གང་ཞིག་སྤེབས་ཀྱི་འདུག་ཅེ་ན།
སེམས་ལ་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་དགར་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་ན་སེམས་གཞན་
ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དོགས་ངི་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

བཀའ་ལན། སྤྱིར་བཏང་རང་རིག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱིས་བྱ་རྩལ་ཅན་
རང་གི་མཛིང་པར་རང་ཉིད་བཞོན་མི་སྤུབ་ཅིང་། སེམས་ཀྱི་སེམས་ལ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་

མ་རེད་ཅེས་གསུང་སྤངས་གཅིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། རྟོག་
རྟོག་ལྟ་བུ་གཅིག་མིན་ལ་དེའི་རྒྱན་ཡང་རིང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། ང་རང་
ཆོར་ཆ་བཞག་ན། ང་ད་གིན་འདི་བསམ་བྱུང་ཞེས་བྲན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་རིང་
ཞོགས་པ་ང་བསམ་སྟོན་ཅམ་འཁོར་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་པའི་བྲན་རྒྱ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།
དེ་ལྟར་རིམ་བས་གོམས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་སྟོན་བྱུང་ཞིག་ལངས་པའི་སྐབས་སུ།
སེམས་ཀྱི་བྱུང་ཞིག་ནས་ང་རྒྱང་ལངས་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་དང་། བལ་ཆེར་རང་
གིས་རང་ལ་ལྟ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། སྐབས་དེར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོར་བར་ཡང་
གཤོང་པ་ཆ་ཞིག་ཞིག་དང་། དབུགས་ཀྱང་ཅུང་འཆང་བ་ལྟ་བུ་རང་གིས་ཤེས་སྟབ་
པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དུས་རང་ལ་སྟོན་དུ་རྒྱང་གི་ངར་ཆ་ཡོད་པ་དེ་དག་འཇགས་འགོ་
བ་དེ་ནི་ཤེས་པས་ཤེས་པར་ལྟ་སྤངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན། ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་
དེ་ལ་རིགས་མང་པོ་དང་། ཉ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད།

དཔེར་ན་ལག་པ་ཡ་གཅིག་ལས་མེད་ན་ལག་པས་ལག་པ་སྟོབ་མི་སྟབ།
འོན་ཀྱང་ལག་པ་གཉིས་ཡོད་ན། ལག་པ་གཡས་ལ་མ་བཟོས་ན་ལག་པ་གཡོན་པས་
སྟོབ་སྟབ། སེམས་རྒྱུ་པོ་ལྟར་གཟུགས་ཅན་མིན་ནའང་། སེམས་རྒྱུ་པོ་ལྟ་བུ་
གཅིག་ལས་མེད་ན། སེམས་ཀྱིས་སེམས་རིག་མི་སྟབ། འོན་ཀྱང་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་
སྤྲ་བྱེད་དང་། དེ་མིན་སེམས་ལ་འབྲ་མིན་མང་དུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཀྱིས་
སེམས་རིག་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། སེམས་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས། སེམས་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྟོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དམིགས་རྟེན་སེམས་ཡིན་ཞིང་།
འོན་ཀྱང་དམིགས་རྟེན་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྲན་པས་ཟེན་ནས། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་

སེམས་སོ་མ་མ་བཅོས་པར་དེ་གཤི་སྟེང་དུ་ལྷན་ནེར་སྟོང་གི་ཡོད་མེད་ལྟ་མཁན་གྱི་
སེམས་གཅིག་ཡོད། དེ་དག་ནི་རིགས་འགའ་ཞིག་གོམས་དགོས་ཤིང་། སེམས་
ཞེས་པ་དེ་ཉ་ཅང་འཛོན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ལ་བལྟས་ནས་རྩལ་གཏོགས་
མང་པོ་བྱེད་ཐུབ་པར་མ་ཟད། རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་འང་བལྟས་ནས་ཞིབ་འཇུག་
དང་། སྟངས་འཛིན་ཆ་ཆང་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་ཉ་ཅང་འཛོན་པོ་ཞིག་ཡིན།

ང་རང་ཆོའི་སེམས་འདི་ཉིད་མཐར་ཀླུ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་པ་དེ་ཆགས་ཤིང་། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དེ་ལ་ཉོབ་སྟེ་བལྟས་ན། རིག་བྱ་རིག་
བྱེད་ཅེས་སེམས་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་རང་། རང་རིག་འདོད་མཁན་དག་གིས་ཤེས་པ་
གང་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེས་ལྟལ་རིག་པ་དང་། རང་གིས་རང་རིག་གི་ཡོད་པས་
རང་རིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྟངས་བཏགས་ཡོད། དེས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་མེད་པ་ཞིག་
ཡོད་གི་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། ད་ལྟ་འདིར་དེ་འབྲེལ་སྐྱད་ཆ་དེ་མིན་པར། ཤེས་པ་
གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་པ་ལ་ནང་གསེས་མང་པོ་ཡོད་སྟབས། ཤེས་པ་ཆ་
གཅིག་གིས་ཆ་གཅིག་རིག་པ་ཡོང་ཆོག་པ་ལས། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་
སྟོན་མེད། སྤྱིར་བཏང་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པས་ཤེས་པ་རིག་ཅེས་
བརྗོད་སྐབས། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་ཞིབ་ཆགས་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐབས། ཆ་ཤས་མང་པོ་ཡོད་པས་ན་
རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་ཡོད་གི་ཡོད།

ཡར་མཆོད་མར་སྦྱིན་གྱི་དགེ་འབྲས་གང་ཞིག་ཆེ་མིན་སྟོར།

བཀའ་འདྲི། སྤྱི་ནོར་ཡེ་ཤོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། དགེ་

སྒོ་བ་ཆང་མར་འཆམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷ་རྒྱ་དང་། བཀའ་འདྲི་ལྷ་
རྒྱ་ད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་གུས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
སྒྱུ་པོའི་རིགས་ལ་རོགས་རམ་པན་ཐོགས་བྱས་པ་གཉིས་ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་
གང་ཞིག་ཆེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེས་ལྷ་རྒྱ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ལྷ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་
སྒྱུ་ཐོག་འདྲིའི་ནང་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་བ་དང་། གཞིས་ལུས་མི་མང་རྣམས་ལའང་
འདི་ལྟའི་བཀའ་སྒོ་བ་ཟབ་རྒྱས་ཤིག་གནང་སྐབས་འདི་སྐབས་གདེང་རྩི་ཅམ་ཡོད་དམ་
ཞེས་བཀའ་འདྲི་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

བཀའ་ལན། བྱི་བ་དང་པོ། མཆོད་པ་ལའང་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་དང་། སྐྱབ་
པའི་མཆོད་པ་བཅས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཡང་རྩི་སྐད་དུ། རྩི་བཅུན་མི་ལའི་
གསུང་ལས།

ནོར་ཟང་ཟིང་གི་འབྲུལ་བ་བདག་ལ་མེད། །

པ་མྱ་མའི་ཞབས་ཏོག་སྐྱབ་པས་འཇུག། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་སྡེ་
རྒྱན་གྱི་ནང་དུ་འང་དེ་བཞིན་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་མཆོད་པ་ཞེས་པ་བརྒྱ་མཆོད་
དང་སྟོང་མཆོད་འབྲུལ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཅམ་མིན་པར། མཆོད་པ་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱབ་པའི་
མཆོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགྲེས་པའི་མཆོད་པ་རོ་མ་གཞན་པན་
བསྐྱབ་རྒྱ་དེ་ཡིན། རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་མ་འདྲེས་པར་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་
གཞན་པན་བསྐྱབས་ནས་གཞན་ལ་པན་བཏགས་ན་དེ་ནི་མཆོད་པ་ཡག་ཤོས་དེ་
ཡིན། དེ་མིན་ལག་ལེན་ཐོག་མི་ལ་སྐྱབ་ཆོད་དང་དབང་ཡོད་བཤད། མགོ་སྐོར་

བཏང་། དུག་ཤིང་བརྒྱབ། ཁ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་
བརྗོད་ན་དེ་ནི་རྩལ་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཡག་པོ་མེད།

ཡང་དད་པ་ལའང་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་ཀྱི་དད་པ་དང་། མཆོག་གསུམ་ལ་རང་ཉིད་འགྱུར་བའི་འདུན་པའམ་དད་པ་དེ་ནི་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡིན། ང་རང་ཆོ་སལ་མོ་ཆེའི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དགེ་འདུན་བཅས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་པལ་ཆེར་འདྲིལ་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ། ང་རང་ཆོའི་བདེ་སྤྱལ་ཆང་མ་དེ་དག་གིས་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་རང་གི་བདེ་སྤྱལ་ཆང་མ་འགྲིག་འགྲོ་གི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ནང་ཆོས་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་ཡིན། དད་པ་བྱ་ཚུལ་རྒྱད་ལྔ་མའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དད་པ་བྱེད་ཚུལ་གཅིག་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དད་པ་བྱེད་ཚུལ་གཅིག་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དད་པ་བྱ་ཚུལ་གཅིག་བཅས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱད་ལྔ་མ་ལས།

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབང་བྱས་ནས། །

སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་འདྲིའི་དད་པའི་འགྲོ་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་བྱང་ཁས་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་གཞན་པན་བསྐྱབས་ན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན།

བཀའ་ལན། ཅི་བ་གཉིས་པ། ད་ལྟ་ང་ཆོ་བཅན་བྱོལ་བ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ཡོད།

དུ་ལའི་ལོག་སྤྱོད་པའི་སྐད་ཆ་བོད་ནང་ཐོས་སྐྱེ་བྱ་བ་ཀླུ་བཀའ་གི་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་དུས་
ཡུན་རི་ཙམ་གནས་མིན་སྒོག་གྱུར་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་དུ་འང་འགྱུར་བ་
ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་འདུག ངས་གོང་དུ་བརྗོད་བ་ལྟར་རྒྱ་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་
ཞིག་གིས། བར་སྐབས་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཆེས་ ༡༠ རེས་སུ་ཚུམ་ཡིག་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་དེ་
འདྲ་བྲིས་བ་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག་པ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་བཞིན་འདུག

འདས་པའི་ལོ་ཁ་ཤས་རིང་རྒྱ་ནག་སྐམ་ས་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱ་རིགས་མི་འགའ་
ཤས་སམ། སྐབས་རེ་མི་གྲངས་ཉི་ཤུ་སྟམ་ཅུ་དེ་འདྲ་ཡོང་བ་དང་ཐུག་གི་ཡོད། དེ་
སྡོན་ཨ་མ་ར་མ་ཉིང་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་ནག་སྐམ་ས་ཆེན་པོ་
ནས་སལ་ཆེར་མི་གྲངས་སྟམ་བརྒྱ་མ་བེན་ཙམ་ཞིག་སྐབས་ཡོད། ཁོང་ཆོ་སལ་པོ་
ཆེ་ངས་ཐུག་པ་ཡིན། ཏུ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཁ་ཤས་ཀྱིས་དུས་ནས་ང་ཆོ་
མ་བརྗོད་བ་བྱེད་རོགས་ཟེར་བ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཀྱིས་མཇལ་ཐུབ་པ་ཞིག་
བྱེད་རོགས་ཞེས་བརྗོད་བ་སོགས་དགའ་པོ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག དེ་
དག་ནི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ནང་ཆ་བཞག་ན་དེ་སང་འགྱུར་བ་ཐོན་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་
འདུག་པས་རེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལུགས་ང་ཆོས་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་འབད་བརྩོན་
བྱེད་དགོས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ངས་རྒྱ་ནང་དུ་བརྗོད་བ་ལྟར་རེ་བ་བཟང་ས་ནས་
བརྒྱུ་བྱ་སྐྱེག་ས་ནས་བྱེད་དགོས་ཞེས་བ་སེམས་ལ་བཞག་ནས་སྤྱོད་ཡེངས་
ནས་ཡང་གཏོང་རྒྱ་མེད།

ལྷ་དང་། དཀོན་མཆོག་། སྐབས་གནས་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར།

བཀའ་ལན། འཛིན་གྲ་བཅུ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་། ཉང་པའི་
དགོན་མཆོག་ཅེས་པ་དེར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། ཉང་ཆོས་ནས་ལྷ་ཡུལ་
ཞེས་པ་བཤད་ཡོད་པས་དེ་གང་ལྟ་ཡིན་ནམ།

བཀའ་ལན། དེའི་ཁྲིམ་སྐད་ནང་དགོན་མཆོག་ཅེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།
དེའི་ཆོག་དོན་འབྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐབས། འཛིན་ཉེན་བཀོད་པ་པོའི་དགོན་མཆོག་
ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཆོག་དེ་གའི་གོ་བ་ལྟར་བྱས་ན་དགོན་མཆོག་ཁས་སྦྱང་ན་མི་
འགྲིག་པས་ཤིང་། ཡང་དགོན་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་ན། གླུ་བས་གནས་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་
བཅེས་ནས་གོ་ཆོག་པ་ཡིན། ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་སྐད་དུ་ཟླ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས།
ཆངས་པ་དང་བྲུབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཟླ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།
དེས་ན་འཛིན་ཉེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་གྱི་རིགས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཟླ་གསུམ་
ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། ཟླ་གསུམ་དུ་ཟླ་ཞེས་
བརྗོད་ཅིང་། བ་སྟེད་དེ་ཆང་མར་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན། ཟླ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་བཅོམ་
ལྷན་ཏེ་བཞི་བཅོམ་བྱས་ལྷན་གྱི་དོན་ཡིན། བཅོམ་ཞེས་པས་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་
དང་། ལྷན་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་པ་བྱས་དང་ལྷན་པས་ན་བཅོམ་ལྷན་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན། དེར་བཞེད་ཟླ་གསུམ་དུ་ཟླ་ལ་སྦྱར་སྐབས་པལ་ཆེར་བཞི་བཅོམ་བྱས་ལྷན་
ཞེས་པ་འདི་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་འཛིན་ཉེན་བཀོད་པ་པོར་ཟླ་གསུམ་འཇུག་སྐབས་
བ་སྟེད་གང་ལྟ་ཞིག་འཇུག་པ་དང་། དོན་གང་ལྟ་ཞིག་ལ་བཀྲལ་གྱི་ཡོད་མེད་མི་
ཤེས།

དེས་ན་ང་རང་ཆོས་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐབས་གནས་མཐར་

ཐུག་ལ་བཅི་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་ནི་མཁུ་བཅི་རྒྱས་གསུམ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་གསུངས་ཡོད། དེ་ཕྱིན་སྐད་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་དེ་མཁུ་བཅི་རྒྱས་
གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་གི་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ཤོད་
ཚུལ་རིགས་ཁ་ཤས་ཆ་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། བཙུངས་ལྷན་འདས་ནི་ཐ་མལ་པ་
ཞིག་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་ཅེས་པ་དེ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་
པ་ཞིག་དང་། ང་རང་ཆོའི་སྤྱོད་བཅུད་ཡོངས་རྫོགས་དཀོན་མཆོག་གིས་བཀོད་པ་
རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་ཆོས་སྐྱབས་གནས་སུ་བཅི་ཡི་ཡོད། བཞི་
བཙུངས་ཐུག་ལྷན་གྱི་ཐུག་ཐུག་བྱུང་ན་ཞིག་ལ་བཅི་གི་ཡོད། དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་བྱུང་པར་
ཅན་དང་། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན། སྐྱོབ་པའི་ལམ་བརྒྱུད་ནས་མཐར་མཛོད་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལས་དེ་སྤྱོད་ང་ཆོ་མི་དང་གཅིག་པ་ཡིན། ང་རང་ཆོ་
ཡང་བཙུངས་ལྷན་འདས་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ཕྱིན་འདི་སྐད་ནང་དཀོན་མཆོག་ཅེས་
བཤད་པ་ང་ཆོ་དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་ཆགས་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡིན། ཡང་ཆངས་པའི་
གཞུང་དེ་འདྲའི་ནང་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་རིས་པས་ཐིམ་འགྲོ་བ་བཤད་པ་ཡོད། དེ་
ལྟར་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཡིན།

ང་རང་ཆོས་རྒྱུད་མེད་ལྟ་ཆོགས་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་རིགས་གཅིག་ནི་
བཙུངས་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེའི་ནམ་འགྲུར་མི་འདྲ་བ་དང་། ཡང་རིགས་གཅིག་ནི་ལྟ་དེ་
དང་དེའི་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་མཐར་ལྟ་དེ་དང་དེའི་རོ་བོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡང་ཡོད།
དེར་བརྟེན་ལྟ་ཆོགས་དེ་དག་གི་ནང་རྒྱུད་པ་གཅིག་པ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱུད་ཐ་དང་
པ་ཡང་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། གང་ཟག་གྲེ་བྲག་པ་ཞིག་ལྟ་དེ་དང་དེའི་རོ་བོར་འཆང་རྒྱ་བའི་

སྐབས་སུ་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་
པོར་བཞེངས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་གསུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་ཆོག་གས་དེ་དག་
ནི་གང་ཟག་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་པས་སོ་སོར་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

སེམས་གཙོ་སྤྲ་བ་དང་། དངོས་གཙོ་སྤྲ་བའི་བྱང་པར།

བཀའ་འདྲི། དེ་རིང་གི་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་དུས་ཆེད་འདིར་བཀའ་འདྲི་ཞུ་
གཅིག་ནི། བླ་པའི་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐབས། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་སེམས་
གཙོ་སྤྲ་བ་རྒྱ་གར་བ་ར་ཤིན་ཤི་ཨོ་ཤོ་ཡིས་གྲིས་པའི་དེབ་ནང་། ཁོ་རང་གིས་ལྟ་
བྱུང་ལྟར་ན་ཡི་ཤུ་སོགས་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་འདུག་ཀྱང་།
ནང་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོར་ཉེ་ལོ་བ་བཅས་ནས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་བཞིག་
ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱབ་སྟོར་ལུགས་ཆེན་པོ་བྱས་འདུག དེ་སྟོར་བཀའ་ལན་ཞིག་གནང་
རོགས།

བཀའ་ལན། ར་ཤིན་ཤི་ཁོང་ངས་ངོ་ཤེས་པ་དང་། ཁོང་གི་སྟོབ་མ་མང་པོ་
ཞིག་ཀྱང་ཐུག་སྟེང་ཞིང་། ཁོང་གི་ཆོས་ཆོག་གས་དེ་ལ་ཡང་འགྲོ་སྟེང་ཡོད། ཆོས་
ཆོག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་ལྟ་བུ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་ལ་
ངས་དམིགས་བསལ་སྟོབ་སྟེང་དང་། རོ་སྤྲང་གང་ཡང་བྱས་མེད་པས་ཁོང་གིས་
གང་ཞིག་གསུངས་ཡོད་མེད་ངས་མི་ཤེས་སྐབས། ལན་བརྒྱབ་རྒྱ་མེད།

སྤྱིར་བཏང་སེམས་གཙོ་སྤྲ་བ་དང་། དངོས་གཙོ་སྤྲ་བ་ཞེས་བཤད་པ་འདི་
སྟོར། བླ་པའི་གཞུང་གི་སྤྲུགས་ནས་བཤད་ན། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་
བདེན་དོན་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཅམ་དང་།

སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཅམ་རེད་ཅེས་པལ་ཆེར་ནང་པའི་གཞུང་ནང་མེད། དཔེར་ན།
སེམས་ཅམ་པར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། སྤྱི་རྒྱུ་དོན་དུ་བྱུང་མ་བྱུང་གི་སྐད་ཆ་བཤད་
གི་ཡོད་པ་ལས། གཞུགས་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་ཅེས་བརྗོད་གི་མེད། སེམས་
ཅམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གི་དབྱེ་བ་སྤྱི་བ་ལས། ཆད་མ་
དང་ཆད་མིན་དབྱེ་བ་མི་སྤྱི་ཙམ་ནས་མིན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་བདེན་མི་བདེན་གི་
རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་འཆར་སྐྱོ་ཅམ་རེད་ཅེས་པ་པལ་ཆེར་ནང་
པའི་གཞུང་གི་ནང་མེད། དེར་བརྟེན་དེའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། དུལ་ཞེས་པའི་བདེན་
དོན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཆ་ནས་དངོས་གཙོ་སྤྱི་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་བྱུང་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན།

ཡང་དངོས་གཙོ་སྤྱི་བ་ཞེས་ནང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ་
དང་། ནང་སེམས་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་པ་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཆ་ཡང་
མིན། དེས་ན་ལྷན་ཅུབ་སྤྱོད་སྤྱི་ལ་སེམས་གཙོ་སྤྱི་བ་དང་། དངོས་གཙོ་སྤྱི་བ་ཞེས་པ་
བྱུང་བ་དེ་དག་ནི། གོང་དུ་བསྟུས་བྱའི་སྐྱོར་ལ་སྐད་ཆ་བྱུང་བ་ལྟར་ཞིབ་ཆགས་པའི་
ཐོག་ནས་བཤད་པ་པལ་ཆེར་མེད། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་སྟེ། དཔེར་ན།
ཅུབ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ར་བཏང་བཤད་ཚུལ་ལ་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་ཞེས་བཤད་ཡོད།
ཡང་ན་དཀར་པོ་དཀར་རྒྱུད་དང་། ཡང་ན་ནག་པོ་ནག་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལས། དེ་གཉིས་
ཀྱི་བར་དུ་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་ཡིན་ལ་མིན་ལ་ལྟ་བུ་དེ་ཅམ་མེད་པར་དཀར་ནག་
ཅེས་བརྗོད་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བསྟོམས་བརྒྱབ་ན་དོན་ལ་རན་པོ་ཞིག་མེད། ད་
ལྟ་བརྗོད་པ་ལྟར་དངོས་གཙོ་སྤྱི་བ་ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ་

དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་
ལྟ་བུ་ཡང་མིན་པར། ཡང་སེམས་ཁོ་ནས་སྤང་བ་འདྲ་མིན་ཤར་བ་ཅམ་ལས། རོན་
དངོས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་ཡང་མིན་པ། དེ་དག་ནི་ཞིབ་ཆགས་
པོའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།

ནང་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདྲ་བྱེ་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་འདོད་མཁན་གཅིག་
དང་མི་འདོད་མཁན་གཅིག་ མདོར་ན་དབྱ་མ་པའི་ནང་དུ་འདྲ་བྱེ་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་
འདོད་མཁན་གཅིག་དང་མི་འདོད་མཁན་གཅིག་བཅས་ཡོད། དེ་དག་ལ་རྣམ་དབྱེ་
མང་པོ་ཞིག་བྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས།

དེ་རིང་འདིར་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་ཆང་མས་གྲ་སྒྲིག་ཡག་པོ་བྱས་པ་དང་།
གཙོ་བོ་སློབ་སྤྲུག་པོ་མོ་འདི་གར་ཡོད་པ་ཚོ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱོགས་མཐའ་ནས་དོན་
གཉེར་ཆེན་པོས་ཡོང་མཁན་ཁྱེད་རང་ཚོ་བཅས་ཆང་མར་སྤྲུགས་ཟླ་ཆེ་བརྗོད་རྒྱ་
ཡིན།

གང་ལྟར་ནང་ཆོས་འདི་ར་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་གཅེས་ནོར་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཆེ་
ས་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཅེས་ནོར་ཡང་ཡིན། འཛམ་བུ་
སྤྱིར་འདིའི་ཐོག་ནང་པའི་ཆོས་འདི་ཆོས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་ཏེ་
ཡོད། ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་རྟག་ཅན་བྱད་རྟ་ཞེས་དང་། དབྱེན་སྐད་དུ་ Lord
Buddha ཞེས་བརྗོད་ན། འཆེ་བ་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཅ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་འཛམ་སྤྱིར་
ཡོངས་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། རང་ཚོ་དེའི་ཟླུ་འབྲུངས་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ནང་
ཆེན་ནས་དཔལ་རྒྱ་ལེད་ནའི་ཆོས་རྒྱུད་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྤྲུགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་

བར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཐོག་ནས་འདི་ན་སྐྱོད་སྒྲེལ་གསུམ་གྱི་ད་
མཁན་ཞིག་ཡིན།

དེ་འདྲའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་དང་མ་འདྲེས་པའི་སྐྱེ་དངོས་རིག་པའི་ནང་ཉ་ཅང་
པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཆོན་རིག་པའི་ནང་དུ་འདྲེས་ཉ་ཅང་པན་ཐོགས་ཡོད་
པ་ཞིག་ཡིན། རེ་ཆོས་དེ་ལ་དོ་སྣང་གིས་སྒྲོམ་སྐྱོད་བྱས་ཏེ་ཡག་པོ་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་
ན། རེ་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མཆན་མཐོང་ལ་པན་ཞིང་། བོད་མི་རིགས་ལ་ཡོད་པའི་
ཁྱད་ལྡན་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་རྒྱན་འདྲིན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན། དེས་ན་རང་
ཉིད་སྐྱེད་པོ་ཡོང་བ་དང་། སྐྱེ་ཆོགས་ལ་པན་པ། འཛམ་གླིང་སྐྱེ་ལའང་པན་ཐོགས་
གང་འཆམས་གྱེད་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་དུ་ཆོར་ཡོད། དེར་བརྟེན་ནང་ཆོས་སྒྲོམ་
སྐྱོད་གྱེད་སྐྱབས། ཆོས་གྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་རྒྱུང་དུ་མ་བཟང་བར་ཤེས་བྱ་
རིག་པའི་གནས་སྒྲོམ་སྐྱོད་གྱེད་ཀྱི་ཡོད་བསམ་སྟེ་མཐོང་ཆེན་གྱེད་དགོས། གློ་གྲུ་
ཡངས་དང་། གློ་རྒྱ་ཆེ་དུ་གཏོང་གི་ཡོད།

དེ་ནས་ངས་རྒྱན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ནི་སྐྱོད་པ་འཆེ་བ་
མེད་པ་དང་། ལྟ་བརྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་འདི་ཡིན། སྐྱོད་པ་འཆེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་
མཐར་གཏུགས་ན་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུག་གི་ཡོད། དེའི་
ས་བོན་ནི་ད་རང་ཆོ་རྒྱུང་རྒྱུང་སྐྱབས་པ་མས་གཅེས་པོ་བྱས་ནས་དུ་ཆོའི་སེམས་
རྒྱུད་ལ་གཞན་པན་གྱི་བསམ་པ་བཟང་པོའི་ས་བོན་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཏེ་
ཡོད།

ལྟ་བརྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི། དེར་སྐྱབས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་དངོས་ཡོད་

གནས་ཚུལ་ཆ་ཆང་ལ་ལྟ་བུ་ཉན་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཆོན་རིག་པའི་ནང་
ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་འདུག དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནི་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
ནས་བཤད་ཡོད། ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ཆོན་རིག་པ་ཞིག་ཡོད། ཁྲིང་གིས་ཉན་འབྱུང་
ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་བེད་སྤྱོད་མང་པོ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་རྟ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་
འདུག དེར་བརྟེན་ངས་ཆོན་རིག་པ་དེ་ལ། སྤྱིར་བཏང་ཆོན་རིག་གི་རིགས་པའི་
གཞུང་ལུགས་ནང་ཉན་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཡོད་མེད་སྐད་ཆ་བྲིས་པ་ཡིན།
ཁྲིང་ནས་ཆོག་དེ་མེད། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཆོན་རིག་པའི་ལྟ་བུ་ཀྱི་ནང་ཉན་འབྱུང་
ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་འཆང་ག་བརྒྱབ་ནས་འཇུག་ཡོང་བ་དང་། དེར་སངས་ཆོན་རིག་
པའི་ལྟ་བུ་ནང་དུ་ཉན་འབྱུང་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་སའི་རྒྱབ་སྟེགས་ཀྱང་ཐོབ་ཡོད་
ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། ཁྲིང་རྟ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་འགྲེལ་བཤད་
རྒྱག་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཉན་འབྱུང་དང་ཉན་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག དེ་ནི་བདེན་པ་
ཡིན། ཆོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པར་ཉན་འབྱུང་གིས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ལྟ་བུའི་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་
བ་བཅས་དེ་ནི་རྟ་ཅང་རྒྱབས་ཆོན་པོ་ཞིག་ཡིན།

དེས་ན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཉན་འབྱུང་གསུང་མཁན་ཁྲིང་རང་རེད་
ཅེས་བརྗོད་དུས་ང་ཆོའི་སེམས་ནང་ཞེན་ཁྲིག་དང་དགའ་ཞེན་ཞིག་སྟེབས་པ་དང་།
དེ་རྗེས་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས་ཞིབ་ཐུང་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་ལ་ལྟ་དུས། ཨ་ཅི་
མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱབ་ནི་རྟ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག་བསམ་ནས་སེམས་ནང་
སྟོབས་པ་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་གྱི་གར་གྱི་མཁས་དབང་དེ་དག་ནི་ཉ་ཅང་རྩ་ཆེ་དང་བཀའ་འདིན་
ཆེན་པོ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་གྱི། །

༣༡། བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རི་སྒྲིབ་སྦྱང་ནི་དལ།

སྒོ་བ་སྟོན་པ།
སྐྱ་སྒྲིབ་བྱང་ཆེ། བེ་སྒྲང་ཆེ་རིང་ལགས།
སྐྱ་ཡིག་སྐྱ་ཞབས་བྲམས་བསྟན་ལགས།

ཁྱེད་ཀྱི་ལ།
སྐྱ་སྒྲིབ་སྐྱ་ཞབས་བྲམས་བསྟན་ལགས་དང་།
ནམ་གྲུ་དགེ་བ་ཤེས་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ལགས།

རྒྱ་བ་ཤ་རྩས་འགོད་པ།
ནམ་གྲུ་སྐྱ་བསྟན་སྒྲེ་ཆན་གྱི་བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད།

ཕུག་བསྐྱར་དང་། དེ་བ་གཟུགས་རྩས་འགོད།
ནམ་གྲུ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༣༤ དང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༤ ལོར་ནམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་
ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོག་ནམ་བར་འགྲེམས་ཁྱེས།